Afgørelser – Reg. nr.: 04825.00

Fredningen vedrører: Hylke

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:
Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne

(En del af) Denne fredning er ophævet jf. bestemmelserne i fredningsafgørelsen med Reg.Nr. 08018.00. Klik her for at se afgørelsen.

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet: 15-03-1972, 15-07-1971

Fredningsnævnet: 10-09-1968

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 4825.

/sm.

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1972, den 15. marts, afsagde Overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 indeholder s. 46 nederst - 47 øverst følgende bestemmelse:

"Lb. nr. 20. Af denne ejendom er udstykket arealerne, matr. nr. 9 d og 9 r Båstrup, som senere efter sammenlægning under betegnelsen 9 x Båstrup, er erhvervet af P.W. Pedersen, Båstrup."

Denne udtalelse er ikke rigtig, idet parcellen matr. nr. 9 x Båstrup under fredningssagens behandling er blevet direkte udstykket fra 9 d Båstrup og overdraget til ovennævnte P.W. Pedersen, Båstrup, uden at fredningsmyndighederne tilstrækkelig tidligt har været opmærksom på forholdet.

Den pågældende erhverver af arealet, som hverken under fredningsnævnets eller Overfredningsnævnets behandling er blevet underrettet om den løbende fredningssag, har imidlertid over for fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds erklæret sig indforstået med, at det ham tilhørende areal er omfattet af ovennævnte fredningskendelse, uden at der herfor kræves nogen erstatning, såfremt der på visse vilkår, hvorom der er opnået enighed med fredningsnævnet og fredningsplanudvalget for Århus amt, tillades indrettet et svømmebassin på ejendommen. Yderligere ønskes et areal af ejendommen, matr. nr. 9 d Båstrup inddraget under matr. nr. 9 x.

Fredningsnævnet har anbefalet, at svømmebassinet tillades på

følgende vilkår:

1. Bassinet, der har en størrelse på 4 x 8 m, placeres med den sydlige ende højst 7 m fra den på ejendommen værende hovedbygnings nordside, og således at bassinets sydside flugter med gavlen af husets vestende.

2. Der tillades plantet træer og buske omkring bassinet, idet det forudsættes, at terrænreguleringer begrænses til det strengt nødvendige.

3. Bassinet må ingensinde overbygges.

Overfredningsnævnet har som meddelt i skrivelse af 4. november 1971 besluttet at tiltræde den af fredningsnævnet afgivne indstilling, hvorved bemærkes, at Overfredningsnævnets kendelse ikke hindrer udstykninger, hvorved der ikke tilsigtes foranstaltninger, der er i strid med kendelsens almindelige bestemmelser.

T h i b e s t e m m e s:

Forannævnte ejendom, matr. nr. 9 x Båstrup er med forannævnte særtilladelse omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke sogn.

Udskriftens rigtighed
bekræftes

J. Fisker.

J. Fisker

OVERFREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 4825

M. 2613-2713

15/7-1971

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1971, den 15. juli afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds (nu Århus amts vestlige fredningskreds) den lo. september 1968 afsagte kendelse er sålydende:

I Fredningssagen:

Ved skrivelse af 28. juli 1967 har fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter i henhold til lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 § 1, jfr. § 38 rejst fredningssag vedrørende nogle arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Arealerne, der ønskes fredet, udgør en ca. 1½ km bred bræmme på sydsiden af Skanderborg sø - strækkende sig fra Hylke mølle i vest til kommunegrænsen ved Hesthave i øst.

Bekendtgørelse om sagens rejsning har været indrykket i Statstidende for den 16-8-1967 og i Ugebladet for Skanderborg og Omegn for den 18-8-1967.

Indkaldelse til møde har været indrykket i de samme blade for henholdsvis den 24-11-1967 og 1-12-1967.

Sagen har været forhandlet med lodsejerne den 11., 14. og 15. december 1967.

Endvidere har nævnet afholdt en række møder til behandling af særlige spørgsmål vedrørende enkelte lodsejere.

Der er ikke indgået forlig med nogen af lodsejerne vedrørende erstatningens størrelse.

Ingen af panthaverne i de af fredningen omfattede ejendomme har givet møde under sagen.

II Fredningspåstanden:

Den nedlagte fredningspåstand er sålydende:

Fredningens anledning.

Den 26-2-1965 modtog Fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds et andragende om tilladelse til opførelse af et helårshus på matr. nr. 8 a Båstrup by, Hylke sogn. Andragendet blev fremsendt fredningsplanudvalget til udtalelse, og det besluttedes at begære nedlæggelse af § 35-forbud. Kulturministeriet imødekom

begæringen, og der blev nedlagt § 35-forbud den 2-9-1965 gældende et år. Efter forhandling med sognerådet blev forbudet forlænget yderligere et år (med udløb den 3-8-1967).

I mellemtiden er der foretaget en fredningsplanlægning for hele kommunen, og da det herved er blevet klart, at hele det i det efterfølgende nærmere beskrevne område i meget høj grad må betragtes som fredningsværdigt, samtidig med at man har konstateret yderligere byggeønsker i området, har udvalget besluttet at rejse fredningssag, som nærmere beskrevet i det følgende.

Beskrivelse af området.

Området, der ønskes fredet, strækker sig som en ca. 1½ km bred bræmme fra Hylke Mølle og Pederslyst i vest langs Skanderborg sø til kommunegrænsen ved Hesthave i øst. Man befinder sig her i det mest naturskønne område inden for Hylke kommunes grænser, et område, som kan måle sig med meget af det allerbedste inden for Skanderborg amt og Danmark i det hele taget. Det er søens nærhed med de mange vige og odder samt baglandet med de smukke, ejendommeligt kuperede randmorænebakker, især omkring Båstrup, der betinger dette. Også landskabspartiet omkring Ring kloster å rummer store skønhedsmæssige værdier.

Der er karakteristisk for området, at skovprocenten er lille, og der findes ingen læhegn af betydning. Dette betinger et langt friere udsyn over terrænet, end det er almindeligt i det midtjyske søhøjland i øvrigt. Området er tillige kun i meget ringe grad bebygget.

Områdets egnethed som udflugts- og rekreativt område (nærrekreativt område for Skanderborg) er uomtvisteligt, og man må tillige erindre, at hele dette område danner baggrund for de udsigter, man fra Skanderborg har ud over søen.

Området udgør ca. 1/3 af det areal i kommunen, som fred-

ningsplanudvalget ønsker udlagt som fredningsplanområde, og det skal i denne forbindelse påpeges, at det samlede fredningsplanområde, herunder den ønskede fredning, udgør et vigtigt led i det arbejde, udvalget har sat ind for at sikre mulighederne for udlæg af naturpark omkring det midtjyske søhøjland med området mellem Mossø og Salten Langsø som centrum. Fredningsplanområdet, herunder det område som ønskes fredet ved nærværende fredningssag, vil kunne udgøre en østlig kile i en sådan naturpark.

Udover de nævnte fredningsmæssige begrundelser skal anføres en række videnskabelige interesser, som knytter sig til området.

Nationalmuseet har specielt angivet arealerne nord for Ring kloster som arkæologisk interesseområde, idet man her må påregne levn fra det middelalderlige Ring kloster. Det skal imidlertid erindres, at man endnu ikke har kunnet gennemføre systematiske udgravninger i området, hvorfor interessegrænser er vanskelige at fastlægge. Når man i øvrigt betænker de mange oldtidsfund, der er gjort nord for Båstrup samt hele områdets gunstige og tiltalende beliggenhed, formentlig også for vore forfædre, vil det være naturligt at regne med mange skjulte levn fra fortiden, således at en sikring af hele området nord for Båstrup gennem fredning, udfra arkæologisk synspunkt må være absolut ønskeligt (ifølge udtalelse fra Øm kloster museum).

Danmarks Geologiske Undersøgelser har angivet, at området nord og syd for Båstrup er behæftet med geologiske fredningsinteresser, idet man her har et særdeles smukt og karakteristisk eksempel på randmorænebakker i tilknytning til den østjyske israndslinie (Harders linie).

Fra Botanisk Institut, Århus Universitet, fremhæves en række områder ud til søbredden ved Skanderborg sø, som værende af

interesse. Det drejer sig bl.a. om Temnæs odde, Bispholm og enge ved Ring Kloster å. De botaniske interesser omfatter hovedsagelig de derværende plantesamfund såsom rørsumpe, lavmoser og enge, der hver for sig danner stadier i en fortløbende botanisk udvikling (tilgroning).

Vildtbiologisk station, Kalø, betragter hele området ud mod Skanderborg sø som interesseområde. Det anses for overordentlig vigtigt, at dette områdes moser og småsøer sikres imod afvanding eller opfyldning. Der findes et rigt og varieret dyreliv i området, især fugle. Fra vildtbiologisk side ser man tillige meget nødig, at arealerne bebygges.

Nærmere om de ovennævnte videnskabelige interesseområder ses af efterfølgende kort.

Fredningens omfang.

Fredningspåstanden omfatter ialt ca. 650 ha, hvoraf ca. 185 ha er underkastet allerede gældende fredningsbestemmelser hovedsagelig i henhold til § 25, stk. 4.

Fredningens indhold.

Bestemmelser

Generelle bestemmelser inden for fredningspåstandens område:

Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand dog med de under særbestemmelser nævnte undtagelser.

Arealerne må ikke yderligere bebygges. Efter forud indhentet godkendelse af den ydre udformning fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget må der foretages nødvendige om- og tilbygninger i forbindelse med de eksisterende landbrug, ligesom nødvendige nybygninger under samme vilkår kan opføres, når de udgør en bygningsmæssig enhed med de ældre. Tegninger og planer kan forlanges udarbejdet, såfremt dette skønnes nødvendigt.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte

helårs- og sommerhuse kan finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget, evt. efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal endvidere være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Landbrugsejendomme som overgår til anden anvendelse henhører under dette afsnit.

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne (campingvogne), boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal elforsyning være tilladt efter forud meddelt godkendelse.

Ved driften af såvel mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige, arkæologiske og naturvidenskabelige værdier.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt.

Arealerne må ikke anvendes til oplags-, parkerings- eller campingpladser. Med hensyn til parkerings- og campingpladser kan fredningsnævn og -planudvalg dog dispensere, såfremt det skønnes rimeligt at anlægge sådanne.

Arealerne må benyttes som hidtil (med undtagelse af forbehold nævnt under særbestemmelser), således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer såvel som almindelig skovdrift på de eksisterende skovarealer kan fortsætte. Gentilplantninger på allerede eksisterende skovarealer er tilladt.

Særbestemmelser:

Langs den til fredningen grænsende del af Skanderborg Sø må der ikke foretages foranstaltninger eller indgreb af nogen art, som kan ændre søens areal, form eller tilstand, idet der regnes

Bestemmelser

med ejerrettigheder til sømidte.

Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved ovennævnte område af Skanderborg Sø må ikke foretages uden forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget.

De til området knyttede dele af Ringkloster Å må ikke (yderligere) reguleres eller udrettes. Der må kun foretages almindelig oprensning.

Der må ikke anlægges dambrug inden for fredningspåstandens område.

Såning og nytilplantning med skovtræer er inden for fredningspåstandens område ikke tilladt nord for bivej nr. 9 og dens fortsættelse i bivej nr. 7 (hen forbi Ringkloster), idet dog matr. nr. 31 i Båstrup by, Hylke sogn, undtages fra bestemmelsen. Nærmere vedrørende denne bestemmelse fremgår af efterfølgende arealfortegnelse.

Fredningsmyndighederne skal inden for de områder, hvor der er forbud mod såning eller tilplantning med skovtræer være berettiget til uden udgift for lodsejerne at fjerne naturlig opvækst af skovtræer og kratbevoksning.

Der gives offentligheden adgang til ophold og færdsel (gående) på et 4,12 ha stort areal på Fårbjerg. Arealet, der er en del af matr. nr. 7 a Båstrup by, Hylke sogn, må ikke yderligere tilplantes (eller tilsås) med skovtræer (3,52 ha).

Der gives fredningsmyndighederne ret til at anlægge en parkeringsplads for offentligheden på et o,8o ha stort areal vest for Fårbjerg på matr. nr. 7 a (jfr. kortbilag).

Lovligheden af de opførte bygninger på matr. nr. 7-g og 8-e Båstrup by, må undersøges. Såfremt bygningerne er ulovligt opført, påstås de fjernet.

Påtaleretten vedrørende ovenstående bestemmelser tilkommer Fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds og Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter, hver for sig.

Fredningsplanudvalget har under sagen ændret påstanden ved skrivelse af 14. december 1967 således:

"Angående udvalgets fredningspåstand for arealer ved Båstrup, Hylke sogn.

Efter besigtigelsen den 11. december 1967 blev man opmærksom på, at søfladen af søen umiddelbart vest for Båstrup Søgård på matr. nr. 8 d m.fl. er betydeligt større end først antaget. Den islagte og sneklædte søflade fremtrådte ved besigtigelsen meget klart som et sammenhængende søområde, til forskel fra det indtryk man får om sommeren, hvor omgivende vegetation og krat i langt højere grad slører søens virkelige omfang.

Ved hjælp af luftfoto og overtegning på kort 1:7500 har man ved planimetrering opmålt søens samlede areal til ca. 5 ha, og man skal derfor som tillæg til udvalgets fredningspåstand fra juli 1967 fremføre, at søbyggelinien er gældende om denne sø, som det nærmere ses af vedlagte kort.

Ovennævnte giver følgende forskydninger i det på side 17 m.fl. i fredningspåstanden anførte vedrørende arealfordelingen:

Lodsejer	Matr. nr.	Areal ialt	Areal indenfor søbyggelinie incl. søareal	Areal udenfor gældende fredningsgrænse
28. Henning Friis Clausen Båstrup	8 a B	51,76	9,74	42,02
26. Niels Yde Båstrup Søgård	8 d B	27,13	26,06	1,07

Lodsejer	Matr. nr.	Areal ialt	Areal indenfor søbyggelinie incl. søareal	Areal udenfor gældende fredningsgrænse
17.				
Holger Andersen				
Ringkloster	9 b B	14,68	o,16	14,52
	12 B	34,29	21,82	12,47
25.				
C. I. E. Thuesen				
Båstrup	13 B	1,69	1,69	o,oo
	14 a B	2,o6	1,72	o,34
	14 c B	o,1o	o,1o	o,oo
	14 d B	o,17	o,17	o,oo
	15 B	2,15	2,15	o,oo
	16 a B	1,83	1,38	o,45
	17 a B	3,92	3,76	o,16
	27 B	o,22	o,22	o,oo
	31 b B	1,38	1,34	o,o4

III Forskellige udtalelser der ligger til grund for fredningspåstanden:

For Naturfredningsrådet har dennes repræsentant, skovdirektør Frølund under møde i sagen givet udtryk for, at man fuldt ud kunne tilslutte sig fredningspåstanden.

Fra Statens naturfrednings- og landskabskonsulent, skovrider Sten Bjerke foreligger en udtalelse i skrivelse af 3. august 1966, der hedder:

"Arealerne omkring Skanderborg sø indgår som et meget væsentlig led i det midtjydske naturområde og er således en del af en mulig naturpark af højeste karat. Udover områdets værdi for almenheden kan man fremhæve den lokale betydning, Skanderborg søom-

rådet har for byens beboere.

Søens sydside er karakteriseret af en høj moræneformation og en bagved liggende smeltevandsdal. Den landskabelige sammenhæng mellem sø, bakker og dal er her et repræsentativt afsnit for Skanderborg-egnen som sådan indenfor ret snævre grænser.

Afgrænsningen for en eventuel fredning herindenfor, som foreslået af Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter, er meget velvalgt og skiller det omtalte areal ud som en landskabelig helhed. Inden for det foreslåede areal er det landskabelige indhold stort såvel naturvidenskabeligt som arkæologisk, historisk, og det giver med sit stærkt varierede landskab rig mulighed for en alsidig rekreativ beskæftigelse både på land og sø.

Det skal slutteligen bemærkes, at området udgør en naturlig sydøstlig afgrænsning af den midtjydske naturparkmulighed."

Danmarks Naturfredningsforening har i skrivelse af 12. oktober 1967 bl.a. udtalt:

"Det er foreningens opfattelse, at der til området knytter sig meget betydelige landskabelige og rekreative værdier, ligesom en række væsentlige videnskabelige interesser tilgodeses gennem det stillede forslag om fredning."

Endvidere har foreningens lokale repræsentant erklæret at kunne støtte fredningspåstanden, idet man fandt en randbebyggelse ved Skanderborg sø uheldig.

De videnskabelige interesser i forbindelse med fredningen er kommet til udtryk i erklæringer fra Nationalmuseet, Danmarks Geologiske Undersøgelse, Botanisk institut ved Århus Universitet og Vildtbiologisk Station, idet der vedrørende indholdet af disse erklæringer henvises til referatet i fredningspåstanden.

Som særlig sagkyndig vedrørende de geologiske interesser har professor Gunnar Larsen, Århus Universitet, ved en besigtig-

else erklæret, at der knytter sig stor pædagogisk og videnskabelig interesse til morænebakkerne i fredningsområdet, idet landskabet i denne henseende er karakteriseret som enestående.

IV Nævnets bemærkninger til påstanden:

Da nævnet finder det i sagen omhandlede område i høj grad fredningsværdigt, dels på grund af sin naturskønhed, dels på grund af de videnskabelige interesser, der knytter sig til området, har nævnet anset betingelserne i naturfredningslovens § 1 for opfyldt og har bestemt, at arealerne fredes, således som angivet nedenfor.

Nævnet har endvidere truffet bestemmelse om, at offentligheden får adgang til ophold og færdsel på et areal på 4,12 ha af Fårbjerg (matr. nr. 7 a Båstrup, Hylke sogn), samt at der gives adgang til anlæg af parkeringsplads på et o,8o ha stort areal vest for Fårbjerg (matr. nr. 7 a jfr. kortbilag).

Der er i forhold til det område påstanden omfatter foretaget den indskrænkning, at den af påstanden omfattede del af matr. nr. 8 a Ustrup under 1b. nr. 44 udgår af fredningen, for at muliggøre en udvikling af Hylke-byområdet.

Fredningens omfang:

Det på vedhæftede kort viste område, omfattende de i lodsejerfortegnelsen nævnte ejendomme i Hylke sogn, fredes i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser.

Fredningens indhold.

A. Generelle bestemmelser:

1. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser.

Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt. Dog kan udnyttelse af de nævnte forekomster ske til ejendommenes forbrug.

Afvanding og dræning af eksisterende mosearealer (jfr.kortbilag) må ikke finde sted, bortset fra tilfælde, hvor sådan ret består ifølge privatretlige servitutter.

På det fredede område må parkering, camping og teltning ikke ske, og camping- og beboelsesvogne ikke opstilles, hvorved bemærkes at nærværende kendelse dog ikke skal være til hinder for, at der i det omfang, der måtte blive behov herfor, senere efter aftale med fredningsnævnet tilvejebringes yderligere parkeringsmuligheder, og eventuelt oprettes campingpladser.

Endvidere må det fredede areal ikke anvendes til losseplads, til opstilling af udrangerede maskiner, biler eller dele deraf. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted.

2. Arealerne må ikke yderligere bebygges.

Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Master til lokal elforsyning kræver dog kun fredningsnævnets tilladelse for så vidt angår selve placeringen af masterne.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller større om- eller tilbygninger ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet, og tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger m.v. kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte,

helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

3. Arealerne må iøvrigt benyttes som hidtil, medmindre der ved de enkelte ejendomme er anført undtagelser.

B. Særbestemmelser:

1. Langs den til fredningen grænsende del af Skanderborg Sø må der ikke foretages foranstaltninger eller indgreb af nogen art, som kan ændre søens areal, form eller tilstand.

Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved ovennævnte område af Skanderborg Sø må ikke foretages uden forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet.

De til området knyttede dele af Ringkloster Å må ikke (yderligere) reguleres eller udrettes uden forudgående forhandling med fredningsnævnet.

2. Såning og nytilplantning med skovtræer er inden for fredningsområdet ikke tilladt nord for bivej nr. 9 og dens fortsættelse i bivej nr. 7 (hen forbi Ringkloster), idet dog matr. nr. 8 e og 8 f samt 31 i Båstrup by, Hylke sogn, undtages fra bestemmelsen.

Fredningsmyndighederne skal inden for de områder, hvor der er forbud mod såning eller tilplantning med skovtræer, være beretiget til uden udgift for lodsejerne at fjerne naturlig opvækst af skovtræer og kratbevoksning.

3. Der gives offentligheden adgang til ophold og færdsel (gående) på et 4,12 ha stort areal på Fårbjerg. Arealet, der er en del af matr. nr. 7 a Båstrup by, Hylke sogn, må ikke yderligere tilplantes (eller tilsås) med skovtræer (3,52 ha).

Der gives fredningsmyndighederne ret til at anlægge en parkeringsplads for offentligheden på et o,8o ha stort areal vest for

Fårbjerg på matr. nr. 7 a (jfr. kortbilag).

Indretning af parkerings- og opholdsareal sker ved fredningsplanudvalgets foranstaltning, ligesom vedligeholdelsen af disse områder påhviler fredningsplanudvalget.

C. Påtaleret:

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds efter indhentet udtalelse fra vedkommende fredningsplanudvalg.

V Lodsejernes påstande:

Af de under sagen fremkomne oplysninger fremgår det, at Hylke kommune i 1964 indsendte en skitse til dispositionsplan til Boligministeriet kommitterede for byplansager. Planen udlagde en del af det af nærværende kendelse omfattede område til boligbyggeri, idet der især fra lb. nr. 28 - sognefoged Henning Friis Clausen, lb. nr. 31 - overlæge Jarl Wagner Smitt og lb. nr. 33 - direktør Bjørn Helgason, var fremkommet andragender om udstykning til bebyggelse. Da planerne mødte nogen kritik, og da man forventede oprettet et byudviklingsudvalg for Skanderborg-egnen, blev planerne stillet i bero og efter nedlæggelse af § 35-forbud imod andragender fra lb. nr. 28 blev nærværende fredningssag rejst.

Fredningsnævnet var ved sagens påbegyndelse bekendt med, at der eksisterede en meget stor modvilje hos flere lodsejere imod fredningen, men egentlige protester imod sagens fremme er ikke fremkommet under sagsbehandlingen.

Boligministeriet har den 13-2-1968 bestemt, at Skanderborg købstadskommune og Ry, Fruering-Vitved, Hørning og Hylke kommuner udgør eet byudviklingsområde, og der er nedsat et byudviklingsudvalg for Skanderborg-egnen.

Lrs. Jørn Hansen, Randers, har repræsenteret samtlige lodsejere undtagen lb. nr. 3 (Søren Elsnab), lb. nr. 12 (Henning Ras-

mussen), lb. nr. 39 (Chr. Lorentzen) og lb. nr. 45 (Harly Madsen).

Fra de af lrs. Jørn Hansen repræsenterede lodsejeres side har man erkendt, at Ringkloster Å opfylder betingelsen i lovens § 25 stk. 4 for at være et offentligt vandløb med bundbredde mindst 4 meter.

Til forklaring af grundlaget for erstatningspåstandene har lrs. Jørn Hansen oplyst, at han har opdelt arealerne i 4 hovedgrupper:

I - II udgjorde områder, der straks kunne udstykkes og sælges til bebyggelse.

III udgjorde en mellemgruppe, der kunne forventes at blive udstykket og solgt indenfor en nærmere fremtid.

IV - V udgjordes af arealer, der i betydelig fremtid ville henligge som landbrugsarealer.

Ad spørgsmålet om søbyggelinie ved tørvegravene øst for Båstrup Søgård.

Under sagens behandling er fredningsplanudvalgets repræsentanter i mødet den 14. december 1967 fremkommet med den foran citerede supplerende påstand vedrørende vandarealerne på matr. nr. 8 d m.fl., idet man har hævdet, at en nærmere besigtigelse og opmåling af områderne har vist, at der er tale om et samlet areal på 5 ha vandflade, hvorefter disse vandarealer vil give en søbyggelinie af betydning for erstatningsspørgsmålet for lb. nr. 28 - Henning Friis Clausen, lb. nr. 26 - Niels Yde, lb. nr. 17 - Holger Andersen, Ringkloster, og lb. nr. 25 - C. I. E. Thuesen.

Lodsejerne har protesteret imod denne opfattelse af mosearealerne, idet man dels har hævdet, at der ikke af fredningsplanudvalget er ført tilstrækkeligt bevis for vandarealernes udstrækning, dels at der ikke er en sådan sammenhæng mellem de enkelte tørvegrave i området, at der kunne være tale om en "sø" i lovens

forstand. En nærmere botanisk undersøgelse af bundplanterne ville formentlig være nødvendig for at få fastslået, hvorvidt der kunne være tale om en **sø** i lovens forstand.

Endvidere har lodsejerne henvist til, at en eventuel søbyggelinie på dette sted ikke burde tillægges nogen betydning, idet man ikke fra noget offentligt tilgængeligt sted kunne blive generet i udsigten.

Endelig har lodsejerne henvist til, at der den 19. januar 1912 er tinglyst en interessentskabskontrakt om opstilling af en vindmotor til oppumpning af vand fra mosen, idet lodsejerne gør gældende, at de herefter er berettiget til når som helst at pumpe mosen helt eller delvist fri for vand og herved kan ændre vandarealet.

Fredningsnævnet har under sagen tilkendegivet, at man ved erstatningsberegningen ville se bort fra den eventuelle søbyggelinie ved de omdebatterede mosearealer, da nævnet dels har fundet den tinglyste private interessentskabskontrakt af betydning og dels har vurderet den på stedet eventuelle eksisterende søbyggelinie som uvæsentlig i fredningsmæssig henseende. Ved erstatningsberegningen for de implicerede lodsejere er der herefter ikke taget noget hensyn til den eventuelle søbyggelinie.

Idet der iøvrigt henvises til bemærkningerne i den efterfølgende lodsejerfortegnelse, skal der i det følgende gøres nogle særlige bemærkninger om enkelte af lodsejerne.

Ad 1b. nr. 19 - entreprenør Sigurd Nielsen.

Lodsejeren, der er entreprenør, har erhvervet denne ejendom med henblik på erhvervsmæssig grusgravning m.v. på matr. nr. 9 e. Der var på lodsejerens eget initiativ forinden forhandlingernes begyndelse foretaget 5 prøveboringer i området, og på basis af borerapporterne har lodsejeren påstået, at der på matr. nr. 9 e findes

grus og sten i udnyttelig kvalitet i en gennemsnitsdybde på 8 m.

Der er herefter fremkommet en skriftlig påstand af 27. februar 1968, hvorefter der principalt er påstået ret til erhvervsmæssig grusgravning, indtil forekomsterne er fuldstændig udnyttet, samt tilplantning af ejendommen efter afslutningen af gravningen. Endvidere kræves i så fald en fredningserstatning på 16.740 kr.

Subsidiært er der påstået en erstatning på 308.769 kr.

Dette beløb er fremkommet på grundlag af en arealstørrelse på 37.600 m^2 og et forventet rumindhold på ialt 408.018 m^3 i udgravet stand, idet der forventes udnyttelse af såvel muldlaget, fyldsandforekomster som støbesand og sten. Det påståede beløb er reduceret med en mellemrente beregnet efter en opgravningsperiode på 8 år. Lodsejeren har ved erstatningsudregningen anvendt priser, som han har fået andre steder for tilsvarende forekomster, det vil sige 2 kr./m^3 for muldlaget, kr. 0,75 for fyldsand og kr. 1,25 for egentlig grus og sten.

Lodsejeren har i forbindelse med besigtigelsen forklaret, at den påtænkte gravning vil bevirke, at hele bakken på matr. nr. 9 e bortgraves, og at niveauet vil blive omtrent som bivejens.

Fredningsnævnet har som sagkyndig tilkaldt geologen, magister Erik Heller, Danmarks Geologiske Undersøgelse, der i skrivelse af 19. januar 1968 har udtalt sig om de fremkomne boreprøver og ved en besigtigelse og efterfølgende forhandling den 29. februar 1968 har afgivet udtalelser om grusforekomsterne. Magister Heller har bl.a. udtalt, at han i sin vurdering ikke har regnet med udnyttelse af muldlaget, rødt sand og klægsand, der ikke i almindelighed er de materialer entreprenører søger. Derimod er det de grovere kornstørrelser altså grus og sandet grus (eller omvendt), der er af betydning. Ved en vurdering af de foretagne prøveboringer er magister Heller nået til, at der findes

særdeles fine forekomster i området, men efter hans skøn ville kun ca. halvdelen af arealet eller 17.600 m^2 være anvendelig til grusgravning i en gennemsnitsdybde af 8 meter.

Med hensyn til den i lrs. Jørn Hansens skriftlige påstand anvendte udvidelsesfaktor på 35 % har magister Heller bestridt denne, idet rumfanget i udgravet tilstand næppe øges med mere end ca. 20 %. Rumfanget vil herefter blive på ca. 170.000 m^3 ÷ ca. 8.000 m^3, der måtte gå fra til etablering af banketter.

Fredningsplanudvalgets repræsentanter har under sagen fremskaffet tilbud på erstatningsjord, men lodsejeren har ikke ment at kunne afgive noget endeligt svar på disse tilbud af hensyn til de skattemæssige konsekvenser for ham.

Fredningsplanudvalgets repræsentanter har anført, at man ved erstatningsberegningerne i tilfælde som nærværende ikke bør give erstatning på grundlag af de forefundne mængder af grus m.v., men på grundlag af oplysninger om, hvilke priser man gennemsnitlig kan erhverve lignende grusgravningsarealer for. Man har i denne henseende henvist til en kendelse - afsagt af ekspropriationskommissionen vedrørende Limfjords-tunellen (side 98 i de udgivne Taksationskendelser i ekspropriationssager udgivet af Juristforbundet), idet det nævnte synspunkt er kommet frem i denne kendelse. Man har endvidere henvist til, at fredningsplanudvalget i 3 indhentede tilbud har fået opgivet priser på 15.000 - 19.000 kr. pr. ha.

Lrs. Jørn Hansen har bl.a. henvist til, at hans beregningsmåde har støtte i kendelse afsagt af taksationskommissionen i Præstø amtsrådskreds den 7. december 1959 (side 3 i ovennævnte hæfte).

Professor Gunnar Larsen, Århus Universitet, har under en besigtigelse den 6. juni 1968 udtalt, at man ud fra et geologisk

synspunkt måtte ønske de ret enestående morænebakker, der også omfatter entreprenør Sigurd Nielsens ejendom, bevaret mest muligt.

Fredningsnævnet har ment, at også matr. nr. 9 e er en så væsentlig del af området, at arealet bør fredes, således at grusgravning ikke tillades.

Med hensyn til erstatningsberegningen har nævnet ikke fundet, at man kan basere beregningen på hvilke totalmængder, der kan forventes udvundet af arealet, men at man snarere bør gå ud fra handelsværdien af tilsvarende arealer i nærheden af det omhandlede, således at der dog tages rimeligt hensyn til, at der i nærværende tilfælde må regnes med et særligt velegnet areal, og således at der regnes med handelsværdien, hvor såvel køber som sælger er bekendt med, hvilke råstofforekomster, der findes i det pågældende areal.

Nævnet har herefter fastsat erstatningen til 160.000 kr., idet der heri er indbefattet et beløb for tab forvoldt ved, at lodsejeren har truffet foranstaltninger til at påbegynde gravningen.

Ad 1b. nr. 20 - sognefoged Henning Friis Clausen.

På det syd for matr. nr. 9 e beliggende areal af matr. nr. 9 d tilhørende sognefoged Henning Friis Clausen er fredningsnævnet ligeledes blevet mødt med en påstand om tilladelse til erhvervsmæssig udnyttelse af grusforekomster.

Prøveboringer er blevet foretaget under sagens behandling, og magister Heller har undersøgt resultatet og konkluderer i skrivelse af 4. juni 1968, at der formentlig kan regnes med en mulighed for at udnytte halvdelen af matr. nr. 9 d til grusgravning med en gennemsnitsmægtighed på 6 meter (÷ banket og graveskrænt).

Lrs. Jørn Hansen har i sin skriftlige påstand af 5. juni

1968 lagt magister Hellers udtalelser til grund og kræver herefter subsidiært erstatning på 5o.ooo kr. for tab af grusgravningsretten (på ca. 1 ha).

Nævnet har tilkendt en erstatning på 52.ooo kr. for hele fredningen og har herved lagt vægt på, at matr. nr. 9 d er noteret som landbrugsejendom, og at tilladelse til udnyttelse af grusforekomsterne kræver Landbrugsministeriets samtykke jfr. landbrugslovens § 7. Tilladelse kan ifølge lovens § 7 stk. 3 gøres betinget bl.a. af, at der tages hensyn til landskabets udseende.

Ad 1b. nr. 28 (= 1b.nr. 2o) - sognefoged Henning Friis Clausen.

Lodsejeren ansøgte allerede i 1965 fredningsnævnet om tilladelse til udstykning til helårsbeboelse på matr. nr. 8 a Båstrup, Hylke sogn. Ved det senest fremkomne andragende var der tale om en udstykningsplan med 7 parceller til helårsbeboelse. Medens Hylke kommune kunne godkende disse planer, var fredningsplanudvalget i Vejle betænkelig ved byggeønskerne og begærede nedlagt § 35,2-forbud. Ved skrivelse af 2. september 1965 blev forbud nedlagt for 1 år (senere forlænget i 1 år fra 2. september 1966).

Lodsejeren har anført, at han har solgt 3 byggegrunde til en pris af 2 - 6 kr./m^2, men at salgene blev forhindret ved § 35-forbudet.

Der er påstået en erstatning på 312.ooo kr. samt dispensation principalt til at opføre 1 helårshus på parcel 8 (jfr. udstykningsplan) af matr. nr. 8 a, subs. 2 huse, 1 på parcel 4 samt 1 på parcel 2.

Nævnet har anset det for mindre betænkeligt at imødekomme det subsidiære ønske, medens et byggeri på parcel 8 antages at ville virke skæmmende.

Erstatningen er fastsat til 26o.ooo kr.

Ad lb. nr. 31 - overlæge Jarl Wagner Smitt.

Den 1. juni 1962 fik lodsejeren tilladelse til at opføre en helårsbolig i 2½ etage på et nærmere påvist sted i en fyrretræsbevoksning på matr. nr. 7 i Båstrup (Fr. 69/1962).

Den 2. august 1963 (Fr. 128/1963) fik lodsejeren tilladelse til i stedet at opføre et sommerhus (A-hus) på samme sted.

Ved fredningssagens rejsning var ingen af disse tilladelser udnyttet.

Lodsejeren har derimod af matr. nr. lo a Båstrup afhændet 2 parceller, der er udstykket som matr. nr. lo f og lo g tilhørende henholdsvis lodsejerne nr. 45 og 47 under nærværende sag. En tredie parcel er udstykket som matr. nr. lo h Båstrup og solgt til Willy Hansen, Århus, ved foreløbigt skøde af 24-lo-1966 og endeligt skøde den 4-6-1968. Lodsejeren har ikke givet møde under sagen.

På de to førstnævnte udstykkede parceller er der tinglyst deklaration om forbud imod bebyggelse m.v., idet anvendelse alene til rekreativt formål har været et af fredningsplanudvalget stillet vilkår for udstykningens fremme. Deklarationen har følgende forbehold "medmindre en samlet planlægning for hele området vil gøre det rimeligt at også denne parcel meddeles ret til bebyggelse". Tilsvarende deklaration om forbud imod bebyggelse er lyst på den parcel af matr. nr. lo e, der er solgt til Willy Hansen.

For så vidt angår handlerne med lb. nr. 45 og 47 er overlæge Wagner Smitt forpligtet til at lade handlerne ophæve, såfremt bebyggelse ikke tillades.

Der er af lodsejeren fremsat påstand om tilladelse til at opføre et helårshus på matr. nr. 7 i med en placering lidt længere fremme i terrænet imod søen eller i al fald som tilladt i 1962. Endvidere ønskes tilladelsen til A-huset opretholdt som midler-

tidig mulighed. For manglende byggemulighed for matr. nr. lo f og lo g påstås erstatning på 2.4oo kr.

Der påstås iøvrigt en erstatning på 18o.ooo kr., idet der er taget forbehold om yderligere krav, såfremt de allerede givne tilladelser inddrages og reduktion, såfremt det principale ønske imødekommes.

Lodsejeren har særligt henvist til, at der har været dokumenterede salgsmuligheder i området, og at hans arealer ville være særdeles velegnede til bebyggelse. Endvidere er henvist til, at udstykningsplanerne har mødt kommunens velvilje.

Fredningsplanudvalget har protesteret imod dispensation til byggeri på ejendommen, idet dette ville kunne komme til at virke meget skæmmende. Man har derfor også påstået de tidligere meddelte tilladelser eksproprieret.

Fredningsnævnet må med fredningsplanudvalget være enig i, at det vil stride væsentligt imod fredningens formål, såfremt de tidligere under andre forudsætninger meddelte tilladelser udnyttes til nyt byggeri. Nævnet har derfor ment det rigtigst at inddrage de tidligere meddelte byggetilladelser og at tage hensyn hertil ved erstatningsfastsættelsen.

Erstatningen er fastsat til 12o.ooo kr.

Ad 1b. nr. 33 - direktør Bjørn Helgason.

Lodsejeren har ikke protesteret imod at afstå areal til ophold og parkering eller iøvrigt ønsket nogen ekspropriation, men har påstået en erstatning på 27.92o kr. for denne afståelse udover 226.775 kr. for status-quo fredningen.

Lodsejeren har fremhævet, at en betydelig del af hans arealer var omfattet af Hylke kommunes dispositionsplan, og en udstykningsplan havde mødt velvilje fra kommunens side.

Ad 1b. nr. 37 - maskinmester P. O. Myrthue.

På ejendommen er den 19. juli 1967 tinglyst dokument om forbud mod opførelse af bygninger, opsætning af beboelsesvogne, boder, skure eller andre skæmmende indretninger, herunder master og tårne, dog med visse nærmere angivne tilladelser. Ændringer i terræn m.v. er ikke tilladt.

Lodsejeren har erhvervet ejendommen som landbrugsejendom og hidtil drevet den som sådan. Da han imidlertid ønskede at anvende en større del af bygningerne til beboelse, ansøgte han den 5. marts 1967 sognerådet om byggetilladelse til at gennemføre et projekt, hvis indhold fremgik af fremsendte tegninger. I skrivelse af 8. marts 1967 godkendte sognerådet projektet, idet man dog gjorde opmærksom på, at byggetilladelse ikke krævedes, da det drejede sig om en landbrugsejendom. Derimod henstillede sognerådet, at lodsejeren rådførte sig med fredningsplanudvalget om projektet, da man var bekendt med, at der i løbet af relativ kort tid ville blive rejst fredningspåstand på ejendommen. Denne henstilling fulgte lodsejeren,og forhandlingerne med udvalget resulterede i, at lodsejeren underskrev den ovennævnte deklaration, hvorefter han påbegyndte gennemførelsen af sit projekt.

Under sagen har lodsejeren påstået en erstatning på 2o.ooo kr., idet han over for nævnet har gjort gældende, at fredningsplanudvalget har indgivet ham den fejlagtige forestilling, at ombygningen kunne være nægtet, dersom han ikke underskrev deklarationen.

Fredningsplanudvalget har i skrivelse af den 7. december 1967 redegjort for baggrunden for deklarationens oprettelse. Denne redegørelse går i det væsentlige ud på følgende:

"Den 28. marts 1967 modtog udvalget gennem arkitekt K. Olesen sagen til udtalelse. Dette skete (korrekt) efter tilskyndelse

fra sognerådet i analogi med naturfredningslovens § 9. På dette tidspunkt forelå der fra sekretariatets side et færdigt forslag til fredningspåstand for de ca. 65o ha ved Båstrup, også omfattende matr. nr. 18 Båstrup by. Allerede ved udvalgsmøde den 1. juli 1966 blev dette forslag forelagt udvalget, men da sognerådet ønskede fredningsspørgsmålet udsat på grund af kommunesammenlægningsproblematikken, fulgte udvalget sognerådets ønske og nøjedes i stedet med at behandle et antal aktuelle bygningsandragender i området efter naturfredningslovens § 35.

Da udvalget modtog sagen om maskinmester P. O. Myrthues ombygning, havde man følgende muligheder for at søge de fredningsmæssige interesser tilgodeset.

1. At søge ministeriet for kulturelle anliggender om nedlæggelse af § 35-forbud med nærmere forhandling i forbindelse med den forventede efterfølgende fredningssag for de ca. 65o ha.
2. At rejse fredningssag straks alene på matr. nr. 18, Båstrup by.
3. At rejse fredningssag straks for hele området på ca. 65o ha.
4. At søge sagen ordnet ad overenskomstmæssig vej i overensstemmelse med naturfredningslovens § 11.

Af disse 4 muligheder anså man sidstnævnte for at være mest hensigtsmæssig og rimelig, og man forhandlede derfor med P. O. Myrthue om sagen, og da han var positivt indstillet over for frivillig status-quo-fredning og frivillig censur af tegninger og farver, fremsendte man den 16. maj 1967 et deklarationsudkast til underskrift. P. O. Myrthue fandt i hovedtrækkene deklarationsudkastet tilfredsstillende og i overensstemmelse med tidligere forhandlinger, men havde dog enkelte ønsker om ændringer. Disse blev

imødekommet af udvalget, og man fremsendte herefter et revideret udkast til deklaration, som P. O. Myrthue underskrev og tilbagesendte. Udvalget sendte den underskrevne deklaration til tinglysning og gav den 14. juli 1967 P. O. Myrthue endelig godkendelse af den ønskede ombygning i overensstemmelse med det aftalte.

Det bemærkes, at forhandlingerne er ført på basis af naturfredningslovens § 11, og at man anser den opnåede enighed i overensstemmelse hermed. Det har ikke fra udvalgets side været tilkendegivet, at ombygningen ikke ville blive tilladt med mindre P. O. Myrthue underskrev en deklaration.

Det har i sagen været fremme, at det drejer sig om landbrugsbygninger, og at man derfor skulle kunne foretage ombygning uden tilladelse fra fredningsmyndighederne.

Hertil skal bemærkes, at man i henhold til naturfredningslovens § 1 eller 35 kan skride ind over for byggeri, der tjener landbrugserhvervet, selvom sådant byggeri i det store og hele behandles særlig lempeligt i forbindelse med fredningssager.

I nærværende tilfælde drejer det sig imidlertid ikke om byggeri, der tjener landbrugsøkonomisk, erhvervsmæssig udnyttelse, selvom de gamle bygninger tidligere har været anvendt til landbrugsdrift. Det drejer sig om ombygning af tidligere landbrugsbygninger til privat helårsbeboelse, og dermed falder de særlige landbrugsmæssige hensyn bort. P. O. Myrthue har da også selv udtalt, at ombygningen ikke tjener landbrugsmæssige formål."

Nævnet finder, at man under sagen må lægge til grund, at der er tinglyst frivillig deklaration på ejendommen med et indhold i det væsentlige svarende til de generelle fredningsbestemmelsers, og at en tilsidesættelse af deklarationen på grund af urigtige forudsætninger må henhøre under domstolene.

Der er herefter ikke tilkendt lodsejeren nogen erstatning.

Bemærkninger til efterfølgende lodsejerfortegnelse:

Kolonne 1 angiver lb. nr. og ejerens navn samt matr. nr.

Alle matr. nr. er af Hylke sogn, og ejerlavsbetegnelsen er vedføjet med et stort bogstav, der på tilsvarende måde som i fredningspåstanden udgør en forkortelse:

B = Båstrup by

H = Hylke by

R = Ringkloster by

T = Tammestrup Ødegård

U = Ustrup by

I kolonne 2 anføres det samlede areal, der fredes samt i efterfølgende parentes, hvor stor en del af hele arealet, der er omfattet af byggelinier i henhold til naturfredningslovens § 2 og § 25.
I kolonne 3 anføres eventuelle afvigelser fra fredningens almindelige bestemmelser samt eventuelle dispensationer.

Ved alle byggetilladelser tages forbehold om byggemyndighedernes godkendelse.

lb.nr.	ejer matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
1.	Gårdejer Poul A. Rasmussen, Skaarup. 13 a T	3,11 (o,oo)		5.ooo kr.	4.5oo kr.
2.	Karl Kolstrup, Skaarup, Fruering. 12 T) 18 a T) 3 b B)	9,51 (2,85)	Beplantningsforbud på 5,42 ha.	11.o45 kr.	9.ooo kr.
3.	Tandlæge Søren Elsnab, Riisskov. 14 T	1,o8 (o,oo)	Beplantningsforbud på 1,o8 ha.	ingen påstand	1.6oo kr.
4.	Jens P. Rasmussen, Fruering. 19 T	1,44 (o,72)	Beplantningsforbud på 1,44 ha.	2.3oo kr.	1.ooo kr.
5.	Poul Kragh, Lykkesholm pr. Skanderborg. 2o T	4,o3 (2,o3)	Beplantningsforbud på 4,o3 ha. Der tillades oprettelse af dambrug med nødtørftigt foderhus og opholdshus (evt. med stråtag) på vilkår af, at tegninger og beliggenhedsplaner godkendes af fredningsnævnet. Bebyggelse må dog ikke påbegyndes før dambruget er anlagt.	tilladelse til dambrug subs. lo.ooo kr.	4.ooo kr.
6.	Gårdejer Erik Nielsen og Hedvig Nielsen, Skaarup. 18 b T	o,7o (o,61)	Beplantningsforbud på o,7o ha.	1.ooo kr.	7oo kr.

lb.nr.	ejer matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
7.	Jens Carl Jensen, Hylke. 13 b T) 21 T) 22 T) 4 b R)	5,96 (3,33)	Beplantningsforbud på 5,59 ha.	19.55o kr.	17.ooo kr.
8.	Peter A.Andersen, Fruering. 15 T	o,6o (o,oo)	Beplantningsforbud på o,6o ha.	1.2oo kr.	9oo kr.
9.	Svend Aage Jacobsen, Nissumgård. 16 a- T) 17 T)	2,1o (o,oo)	Beplantningsforbud på 2,1o ha.	4.2oo kr.	3.4oo kr.
1o.	Karl Thomsen, Ringkloster. 16 b T) 6 R) 16 R)	13,72 (o,oo)	Beplantningsforbud på 3,o3 ha. Der tillades opførelse af et aftægtshus vest for gårdens bygninger og nord for den offentlige bivej - op imod beplantningen ved gården.	53.ooo kr.	4o.ooo kr.
11.	Propr.Henning Teisen Nissumgård. 4 a R	12,4o (o,oo)	Beplantningsforbud på 2,15 ha. Der meddeles ikke dispensation til helårshus.	6o.ooo kr. subs. 55.ooo kr. +tilladelse til hus.	53.ooo kr.
12.	Konsulent Henning Rasmussen, Ringkloster. 3 b R	o,23 (o,oo)	Beplantningsforbud på o,23 ha.	ingen påstand.	5oo kr.

lb.nr.	ejer matr. nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
13.	Arne Rasmussen, Ringkloster. 4 c R) 4 d R)	o,16 (o,oo)	Tilladelse til til- el.ombygning af hus på vilkår af, at tegninger godkendes af fredningsnævnet.	Tilladelse til kvist på begge sider af huset + 5oo kr.	3oo kr.
14.	Jens P. Nielsen, Ringkloster. 5 a R	7,16 (o,oo)		36.ooo kr.	26.ooo kr.
15.	Rasmus Vestergård, Ringkloster. 3 a R) 18 R)	12,93 (2,21)	Beplantningsforbud på 1,94 ha. Der tillades opført en aftægtsbolig nord for bivejen over for gårdens bygninger på den sydvendte skråning og på vilkår af, at beplantning i skellene opretholdes, og tegning og beliggenhedsplan godkendes af fredningsnævnet.	65.ooo kr. + dispensation.	5o.ooo kr.
16.	Gårdejer Svend Christensen, Slyngelborg, Hylke. 9 g B) 24 d B) 24 e B) 24 f B)	o,57 (o,oo)		75o kr.	3oo kr.
17.	Propr.Holger Andersen, Ringkloster. 1 R) 2 R) 9 b B) 12 B) 2o B)	18o,42 (67,97) 2,82 ha fredskov på 2 R.	Beplantningsforbud på 48,11 ha. Der meddeles tilladelse til at genopføre 3 på ejendommen værende huse(vist på vedhæftede kort som nr. 1,3 og 4)på vilkår af, at fredningsnævnet godkender tegningerne hertil og evt. kan stille krav om beplantning ved husene. Det som nr. 2 betegnede hus ved søen kan ikke tillades genopført,men resterne skal fjernes.	544.ooo kr. +genopførelse af 4 arbejderboliger subs. yderligere 3o.ooo kr. kr.hvis 1. hus nægtes genopført.	475.ooo kr. heraf 2o.ooo kr.for fjernelse af resterne af hus nærmest søen(På matr. nr. 12 B).

lb.nr.	ejer matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
	Et umatrikuleret gadeareal beliggende syd og sydøst for gårdens bygninger er omfattet af fredningen.			ingen påstand	o
18.	Per R. Jensen, Hylke. 4 b B) 9 o B)	o,9o (o,oo)		1.o5o kr.	9oo kr.
19.	Entreprenør Sigurd Nielsen,Hovedgård. 9 e B) 9 f B) 9 g B) 9 h B) 9 i B)	5,59 (o,oo)	Lodsejerens andragende om tilladelse til erhvervsmæssig grusgravning imødekommes ikke. De generelle bestemmelser for det fredede område kommer herefter til anvendelse.	Principalt: tilladelse til erhvervsmæssig grusgravning på matr.nr. 9 e.Subs. 3o8.769,8o kr.	16o.ooo kr. incl.ulemper ved standsning af gravning.
2o.	Gårdejer Henning Friis Clausen, Hylke. 9 d B) 9 k B) 9 l B) 9 m B) 9 n B) 9 r B)	5,51 (o,oo)	Lodsejerens andragende om tilladelse til erhvervsmæssig grusgravning imødekommes ikke. De generelle bestemmelser for det fredede område kommer herefter til anvendelse.	1)tilladelse til grusgravning på 9 d 2)erstatning for øvrige areal:2o.7oo kr. Subs.:erstatning ialt 7o.7oo kr.	52.ooo kr.
21.	Gårdejer Mads M. Christensen,Båstrup. 9 a B) 33 e B)	56,48 (4,31) 3,3o ha af 9 a fredskovspligtigt areal.	Lodsejerens andragende om aftægtsbolig i sydvestlige hjørne af 9 a op imod fredskoven kan ikke imødekommes. Derimod kan aftægtsbolig tillades umiddelbart nordvest for gårdens bygninger - mellem gården og bivej nr. 7. Der tillades endvidere fremførelse af elledning på træmaster til pumpe ved åen.	155.ooo kr. +dispensation til aftægtsbolig.	13o.ooo kr.

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	erkendt erstatning
22.Carl Christensen, Ustrup, Hylke. 9 s B	1,11 (o,oo)		7oo kr.	3oo kr.
23.Karl Aage Villumsen, Båstrup, Hylke. 1 b B) 2 a B) 2 b B) 2 c B)	9,o6 (3,o6)		lo.ooo kr.	lo.ooo kr.
24.Gerda Timmermann m.fl. Grumstrup, Hovedgaard. 1 c B	1,99 (1,94)		2.4oo kr.	1.7oo kr.
25.Lærerinde fru C.I.E. Thuesen, Båstrup, Hylke. 13 b B) 14 a B) 14 c B) 14 d B) 15 B) 16 a B) 17 a B) 27 B) 31 B)	13,52 (5,29)	Beplantningsforbud på 13,52 ha (hele ejendommen). Der meddeles tilladelse til følgende: 1) udvidelse af stuehuset imod syd (ca. 3 m). 2) opførelse af havemur max. 2 m høj, således at der dannes en lukket have. 3) opførelse af et drivhus i haven. 4) opførelse af garage nord for bygningerne op imod diget. 5) opførelse af et bådehus ved søen i form af et halvtag over bådebro. Tegninger m.v. skal godkendes af fredningsnævnet for så vidt angår 1, 4 og 5. Ændragendet om læplantning kan ikke imødekommes.	56.6lo kr. +dispensation.	46.ooo kr.

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
26.Gårdejer Niels Yde, Båstrup Søgård, Hylke. 8 d B	27,13 (17,69)	Beplantningsforbud på 26,23 ha. Der meddeles tilladelse til: 1)bådebro og bådehus ved søen i nærhed af skellet imod 31 i under forudsætning af, at tegning og beliggenhedsplan for huset godkendes af fredningsnævnet. 2)vejforlægning nødvendiggjort af udvidelse af stalden. De øvrige dispensationsønsker kan ikke imødekommes.	65.2oo kr. +dispensationsønsker.	55.ooo kr.
27.Antonie N. Nielsen, Båstrup, Hylke. 31 i B	26,93 (21,8o)	Der meddeles tilladelse til udvidelse af eksisterende stuehus på betingelse af, at tegning forinden godkendes af fredningsnævnet. En på ejendommen værende spejderhytte kan bibeholdes.	lo7.9oo kr. +dispensation.	7o.ooo kr.
28.Henning Friis Clausen, Hylke. 8 a B) 9 v B)	52,46 (6,93)	Beplantningsforbud på 24,36 ha. Der tillades opførelse af 2 helårsbeboelser på henholdsvis parcel 2 og parcel 4 på det af landinspektør Damsager udfærdigede udstykningskort (dateret november 1966) på vilkår af, at tegninger forinden godkendes af fredningsnævnet.	312.ooo kr. +dispensation til helårsbolig.	26o.ooo kr.
28 a.Harald Nielsen, Hylke. 8 i B		Fra 8 a er udstykket matr. nr. 8 i, hvorpå er opført en arbejderbolig uden fredningsmyndighedernes forudgående tilladelse. Fredningsnævnet har med fredningsplanudvalgets indforståelse acquiesceret ved byggeriet (idet dog også matr. nr. 8 i er omfattet af fredningen).	o	o

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
29. Vognmand Anker, Nielsen, Århus. 8 e B) 8 f B)	o,47 (o,47)	Eksisterende sommerhus anset for lovligt. Tilladelse til at erstatte dette af helårshus i overensstemmelse med de indsendte tegninger, og således at taget enten bliver af strå, moccafarvet tegl eller sort eternitskifer og væggene hvide. Der tillades endvidere beplantning på hele arealet, idet påstanden om beplantningsforbud er frafaldet.	6oo kr.	3oo kr.
3o. Fabrikant Phister Rasmussen og Bruno Nørgaard, Århus. 8 g B	o,83 (o,83)	Beplantningsforbud på o,83 ha (hele ejendommen). Fredningsnævnet har den 24-1-1962 meddelt tilladelse til opførelse af jagthytte på visse nærmere vilkår, men bygningsrådet for Skanderborg amtsrådskreds har i skrivelse af 13-8-1968 afslået dispensation til dette byggeri.	ingen påstand	3oo kr.
31. Overlæge Jarl Wagner Smitt, Nysole, Båstrup, Hylke. 7 h B) 7 i B) 7 k B) lo e B) 19 b B) 23 B)	2o,33 (3,57)	Beplantningsforbud på 13,83 ha. Fredningsnævnets tilladelse af 1-6-1962 til opførelse af helårsbeboelse på 7 i Båstrup samt nævnets tilladelse af 2-8-1963 til at opføre et A-hus på samme ejendom tilbagekaldes.	1)Dispensation til opførelse af helårsbeboelse på 7 i nærmere søen end tidligere tilladelse -subs. som tidligere tilladelse. 2)Dispensation til at opføre et A-hus i overensstemmelse med tidligere tilladelse, således at dette fjernes, hvis huset under 1) opføres. 3)Erstatning: 18o.ooo kr. under forudsætning af, at tidligere tilladelse opretholdes.	12o.ooo kr.
31. fortsat.			4)2,4oo kr. i erstatning for forventet ophævelse af handlerne vedr. lo f og lo g (lb.nr. 45 og 47).	
31 a. Prokurist Willy Hansen, Jægergårdsgade 56, Århus C. lo h B	areal under lb. nr. 31.		o	o
32. Ingeniør Christen Nielsen, Horsens. 7 g B	1,o3 (1,o3)	Eksisterende hus på ejendommen anses for lovligt. Der tillades i stedet for dette hus opført et sommerhus nedenfor skrænten ved søen i overensstemmelse med den til nævnet indleverede tegning og beliggenhedsplan og under forbehold af, at der opretholdes en slørende beplantning mellem huset og søen. Tilladelse til udvidelse kan ikke forventes.	1.2oo kr. +dispensation.	6oo kr.
33. Direktør Bjørn Helgason, København. 7 a B) 8 h B) 2,19 ha under § 2-byggelinie.	34,o1 (4,95)	Beplantningsforbud på 15,46 ha. Der afstås et 4,12 ha stort areal af Fårbjerg (med oldtidshøj) (jfr. vedhæftede kort), på hvilket areal der gives offentligheden adgang til ophold og færdsel til fods. Endvidere afstås et o,8o ha stort areal vest for Fårbjerg på matr.nr. 7 a (jfr. vedhæftede kort), hvilket areal udlægges til offentlig parkeringsplads.	254.695 kr. incl. erstatning for afståelse af opholds- og parkeringsareal 27.92o kr.	198.ooo kr heri indbefattet 28.ooo kr. for afståelse af areal.
34. Henry R. Pedersen, Båstrup, Hylke. 7 b B) 7 c B)	15,16 (11,25)	Beplantningsforbud på 14,92 ha.	61.35o kr.	49.ooo kr.

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
35.Fru Marie Østergaard Hansen,Brørup, Hylke. 9 p B) 24 a B) 24 b B) 24 c B)	o,54 (o,oo)		775 kr.	3oo kr
36.Kaj Chr.Friis Dam, Hylke. 1o c B) 1o d B) 11 a B) 6 c H)	21,31 (2,28) fredskovspligt på 1o,28 ha af 6 c H.	Beplantningsforbud på 3,21 ha. Der tillades opført et helårshus ved bivej 1 mellem den tilplantede grusgrav og vestskellet under forudsætning af, at tegning og beliggenhedsplan godkendes af fredningsnævnet.	162.3oo kr. +dispensation til helårshus.	114.ooo kr.
37.Maskinmester P.O. Myrthue,Ørsted, Djursland. 18 B)	6,o8 (o,22)	Der er den 19-7-1967 i forbindelse med tilladelse fra fredningsplanudvalget i Vejle til ombygning tinglyst deklaration imod opførelse af bygninger m.v.	2o.ooo kr.	o
38.Kristian B.Mikkelsen,Båstrup,Hylke. 6 B)	26,4o (1,oo) 1,57 ha under § 2-byggelinie.		92.ooo kr.	8o.ooo kr.
39.Centralbestyrer Chr. Lorentzen, Hylke. 22 B)	o,38 (o,oo)		ingen påstand	3oo kr.

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
4o.Børge Benfeldt, Hylke. 5 a H)	18,78 (o,oo)	Det er oplyst, at en igangværende grusgravning er ophørt, da der ikke findes yderligere materialer.	6o.ooo kr. +tilladelse til grusgravning.	5o.ooo kr.
41.Ejler Sørensen,Hylke. 4 a H)	23,92 (o,oo)		1o4.ooo kr.	72.ooo kr.
42.Henning Sommer Poulsen,Båstrup, Hylke. 4 a B)	7,o5 (o,oo)		37.ooo kr.	21.ooo kr.
43.Valter Pedersen, Båstrup, Hylke. 5 a B)	1o,43 (o,oo)		5o.ooo kr.	31.ooo kr.
44.Kristian J. Ladefoged, Ustrup, Hylke. 3 i H) 8 a U	1,94 (o,oo)	Matr. nr. 8 a U udgår af fredningen, der alene omfatter 3 i H.	25.ooo kr.	6.ooo kr.
45. Harly Madsen, Højbjerg. 1o f B)	o,18 (o,oo)	Den 25.-9-1965 er der på ejendommen tinglyst bestemmelse om anvendelse af parceller til rekreativt formål, forbud imod opførelse af bygninger m.v. I skøde mellem lb.nr. 31 og nærværende lodsejer bestemmelse om tilbagekøbspligt inden 197o.	ingen påstand	o

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold.	erstatnings-påstand	tilkendt erstatning
46. Købmand K. B. Calundan, Brabrand. lo a B)	1,oo (o,oo)	Fredningsnævnet har den 22-12-1966 meddelt godkendelse til opførelse af en helårsbolig på ejendommen på nærmere angivet sted og på særlige vilkår. Denne tilladelse og dens vilkår fastholdes.	3.ooo kr. +dispensation til bebyggelse men nord for den tidligere godkendte placering.	5oo kr. i ulempeerstatning
47. Forstanderinde Kirsten U. Lauersen, Hejnæs. lo g B)	o,2o (o,oo)	Der er tinglyst tilsvarende deklaration som under lb.nr. 45 (forbud imod bebyggelse).	dispensation til bebyggelse.	o

Da der ikke skønnes at finde forringelse sted af panthaveres eller servituthaveres stilling, vil erstatningerne i deres helhed være at udbetale til ejerne.

Kendelsen vil være at tinglyse som servitutstiftende på de fredede ejendomme med fortrin frem for pantegæld og med Fredningsnævnet for Skanderborg amt som påtaleberettiget.

Erstatningsbeløbene vil i henhold til bestemmelserne i naturfredningslovens § 17 stk. 1 være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Skanderborg amtsfond og de i amtsrådskredsen beliggende købstadskommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling. Fredningsnævnet henstiller dog, at Overfredningsnævnet anvender bestemmelserne i naturfredningslovens § 17 stk. 2.

Kendelsen kan i overensstemmelse med reglerne i naturfredningslovens § 19 stk. 1 og 2 indbringes for Overfredningsnævnet indenfor et tidsrum af 4 uger fra dens afsigelse, respektive forkyndelse.

Kendelsen vil i medfør af bestemmelsen i naturfredningslovens § 19 stk. 3 af naturfredningsnævnet være at forelægge for Overfredningsnævnet.

Thi bestemmes:

De i foranstående fortegnelse nævnte ejendomme i Hylke sogn fredes i overensstemmelse med det foranførte og således som vist på vedhæftede kort.

Påtaleretten tilkommer Fredningsnævnet for Skanderborg amt.

I erstatning udbetales til de i fortegnelsen nævnte ejere i alt 2.216.400 kr. med renter 6 % p.a. fra kendelsens dato til betaling sker.

Erstatningsbeløbene udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Skanderborg amtsfond og de i amtsrådskredsen beliggende købstadskom-

muner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

(sign.) Hans Mikkelsen. (sign.) Jacob Roed.

(sign.) J. J. Bek.

Fredningsnævnets kendelse er blevet indanket for Overfredningsnævnet af følgende ejere med påstand dels om imødekommelse af visse særlige ønsker og dels om forhøjelse af erstatningerne: 7, 1o, 17, 2o, 21, 24, 3o, 31, 33, 37, 43, 44 og 46. De nævnte ejere tillige med det overvejende antal af de af sagen iøvrigt omfattede ejere har været repræsenteret af landsretssagfører Jørn Hansen, Randers, der udover det foran anførte har påstået de almindelige fredningsbestemmelser ændret på visse punkter.

Fredningsplanudvalget for de daværende Vejle og Skanderborg amter har ønsket visse mindre ændringer foretaget i fredningsnævnets kendelse.

Overfredningsnævnet har den 3o. juni 1969 foretaget besigtigelse og har forhandlet med de ankende ejere og disses repræsentant samt med repræsentanter for Skanderborg amtsråd, Hylke kommune, ministeriet for kulturelle anliggender, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Geologiske Undersøgelse, Århus Universitet, fredningsplanudvalget og fredningsnævnet.

Overfredningsnævnet har herefter besluttet at stadfæste fredningsnævnets kendelse med følgende ændringer:

I. Fredningens omfang.

Der foretages følgende ændringer i grænsedragningen:

1) Mod øst udgår det lb.nr. 1o, Karl Thomsen, tilhørende areal af matr.nr. 6 (østlige lod) Ringkloster by, samt det nord for bivej nr. 12 beliggende areal af matr.nr. 5 a Ringkloster by, tilhørende lb.nr. 14, Jens P. Nielsen, og det nord for bivejen beliggende areal af matr.nr. 4 a Ringkloster by, tilhørende lb.nr. 11, Henning Teisen, mod vest indtil vejen

langs skellet til matr.nr. 4 c og 4 d.

Disse arealer skønnes ikke at have synderlig landskabelig sammenhæng med det øvrige fredningsområde.

2) Mod sydøst udgår det areal af matr.nr. 1, Ringkloster by, lb.nr. 17, nu tilhørende Henning og Karl Teisen, der ligger syd for en linie trukket fra det nordlige hjørne af matr. nr. 31 p, Båstrup by, til det sydvestlige hjørne af matr.nr. 8 a, Ringkloster by.

3) Nord for Båstrup by udgår det sydligste areal af matr. nr. 8 a Båstrup by tilhørende lb.nr. 28, Friis Clausen, vest for bivej nr. 7, således at grænsen her kommer til at flugte med grænsen øst herfor på samme parcel og mod vest følger matr. nr. 8 i's nordskel.

II. Fredningens indhold.

Fredningsbestemmelserne med de af Overfredningsnævnet foretagne ændringer har følgende indhold:

A. Generelle bestemmelser:

1. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser.

Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt. Dog kan udnyttelse af de nævnte forekomster ske til ejendommenes forbrug.

Såning og nytilplantning med træer på det fredede område er ikke tilladt, dog er arealerne matr.nr. 8 e og 8 f, Bå-

strup, undtaget fra plantningsforbudet.

Fredningen skal ikke være til hinder for genplantning på allerede beplantede arealer.

Fredningsmyndighederne skal være berettigede til uden udgift for lodsejerne at fjerne selvsåning.

På det fredede område må campering og teltning ikke ske, og camping- og beboelsesvogne ikke opstilles. Parkeringspladser må ikke indrettes.

Nærværende kendelse skal ikke være til hinder for, at der i det omfang, der måtte blive behov herfor, senere tilvejebringes parkeringsmuligheder og eventuelt oprettes campingpladser efter særlig aftale med fredningsnævnet.

Endvidere må det fredede areal ikke anvendes til losseplads, til opstilling af udrangerede maskiner, biler eller dele deraf. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted.

2. Arealerne må ikke yderligere bebygges.

Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Master til lokal elforsyning kræver dog kun fredningsnævnets tilladelse for så vidt angår selve placeringen af masterne.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger

eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte, helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

3. Arealerne må iøvrigt benyttes som hidtil, medmindre der ved de enkelte ejendomme er anført undtagelser.

B. Særbestemmelser:

1. Langs den til fredningen grænsende del af Skanderborg sø må der ikke foretages foranstaltninger eller indgreb af nogen art, som kan ændre søens areal, form eller tilstand.

Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved ovennævnte område af Skanderborg sø må ikke foretages uden forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet.

De til området knyttede del af Ringkloster Å må ikke (yderligere) reguleres eller udrettes uden forudgående forhandling med fredningsnævnet.

2. Afvanding og dræning af eksisterende mose må ikke finde sted på de arealer af Båstrup by øst for bivej nr. 7 og vest for Ringkloster Å, der er angivet på det Overfredningsnævnets

kendelse ledsagende kort med særlig signatur.

3. Der er truffet bestemmelse om erhvervelse af et areal af matr.nr. 7 a Båstrup by, Hylke sogn ("Fårbjerg"), (lb.nr. 33 - tidl. direktør Bjørn Helgason). Efter Overfredningsnævnets beslutning ændres opholdsarealets størrelse til ca. 3,12 ha og parkeringsarealets størrelse til ca. 3ooo m^2.

Indretning af parkerings- og opholdsareal sker ved fredningsplanudvalgets foranstaltning, ligesom vedligeholdelse af disse arealer påhviler fredningsplanudvalget. Fredningsplanudvalget foretager forsvarlig hegning af arealerne på de sider, der ikke grænser op til vejarealer.

C. Påtaleret.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Skanderborg fredningskreds efter indhentet udtalelse fra fredningsplanudvalget.

D. Bestemmelser vedrørende de enkelte ejere.

Overfredningsnævnet har besluttet følgende ændringer i forhold til det af fredningsnævnet bestemte:

Lb.nr. 17, nu Henning Teisen og Karl Teisen.

a) Fredningen skal ikke være til hinder for opførelse af 2 løsdriftstalde som i marken udpeget i lavninger, dog undergivet fredningsnævnets censur med hensyn til tagrejsning, materialevalg og farver.

b) De tilladte huse, 1, 3 og 4, må under fredningsnævnets censur opføres i en størrelse af indtil 15o m^2.

c)Hus 3 på matr.nr. 12 Båstrup by tillades flyttet nærmere til sydskellet, dog ikke nærmere end ca. lo m nord for

skellet til matr.nr. 9 b Båstrup by. Fredningsnævnet kan tillade en anden placering i lysningen.

d) Der tillades en bro over åen.

Lb.nr. 21. Mads Christensen, matr.nr. 9 a Båstrup by.

Overfredningsnævnet kan tillade, at aftægtsboligen under fredningsnævnets censur med hensyn til ydre fremtræden opføres på det af ejeren ønskede sted.

Lb.nr. 33, nu Gunner Nikolaisen (se ovenfor under II B 3).

III. Erstatningerne.

a) Overfredningsnævnet anså de beløb, der ved fredningsnævnets kendelse var tillagt ejere, hvis arealer lå inden for rammerne af det side 14 omtalte dispositionsplanforslag, for at være for høje, idet der efter Overfredningsnævnets opfattelse ikke fra disse ejendomme kunne være udstykket til bebyggelse i et sådant omfang, som erstatningerne måtte forudsætte.

Efter at Overfredningsnævnet har afgivet erstatningstilbud, der for disse ejeres vedkommende har medført nedsættelse af erstatningerne, er tilbuddene blevet accepteret med de i kendelsens konklusion angivne beløb, idet dog 5 ejere - helt eller delvis - har ønsket erstatningsfastsættelsen forelagt for taksationskommissionen. Ved kendelse af 11. august 197o har kommissionen fastsat erstatningerne vedrørende disse ejere til følgende beløb:

Entreprenør Sigurd Nielsen	(lb.nr. 19) (heraf for mistet adgang til grusgravning 115.ooo kr.)	125.ooo kr.

Gårdejer Henning Friis Clausen (vedrørende lb.nr. 2o)	(heraf for mistet adgang til grusgravning 3o.ooo kr.)	4o.ooo kr.
Direktør Bjørn Helgason (lb.nr. 33)		133.ooo kr.
Gårdejer Valter Pedersen (lb.nr. 43)		31.ooo kr.
Gårdejer Kristian Ladefoged (lb.nr. 44)		6.ooo kr.

b) Vedrørende lb.nr. 37, maskinmester P. O. Myrthue, her det foran side 23-25 omhandlede spørgsmål om, hvorvidt den pågældende er bundet af resultatet af de af ham med fredningsplanudvalget førte forhandlinger, af landsretssagfører Jørn Hansen været forelagt ministeriet for kulturelle anliggender, hvilket efter forhandling med ministeriet og fredningsplanudvalget er resulteret i et forlig om en erstatning på lo.ooo kr. samt om et beløb til omkostninger til juridisk bistand efter Overfredningsnævnets afgørelse.

c) Under henvisning til det under b) omhandlede forlig har Overfredningsnævnet besluttet at tillægge advokaten sagsomkostninger med et beløb af 1.ooo kr.

d) Overfredningsnævnet har besluttet at lade staten afholde 9/lo af de med fredningen forbundne udgifter.

IV. Ejerskifter m.v.

Lb.nr. 2. Ejendommen er erhvervet af Viggo Johannes Thomsen.

Lb.nr. 17. Ejendommen er erhvervet af Henning og Karl Teisen.

Lb.nr. 2o og 28. Ejendommen er erhvervet af Erik Clausen.

Lb.nr. 2o. Af denne ejendom er udstykket arealerne,

matr.nr. 9 d og 9 r Båstrup, som senere efter sammenlægning under betegnelsen 9 x Båstrup, er erhvervet af P.W. Pedersen, Båstrup.

Lb.nr. 27. Ejendommen er erhvervet af Bjørn Nielsen, Båstrup.

Lb.nr. 33. Ejendommen er erhvervet af K. Ahrenkiel Thisted og af denne overdraget til Gunner Nicolausen.

Lb.nr. 35. Ejendommen er erhvervet af Hans Peter Hansen, Brørup.

Lb.nr. 38. Ejendommen er erhvervet af fru Gudrun Mikkelsen, Båstrup.

Erstatningerne har for så vidt angår lb.nr. 2, 17, 2o, 28 og 33 kunnet udbetales til de tidligere ejere, medens erstatningen vedrørende lb.nr. 27, 35 og 38 har kunnet udbetales til de nuværende ejere.

Et kort nr. Sk. 125 visende det fredede areal, der udgør ca. 62o ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds (nu Århus amts vestlige fredningskreds) den lo. september 1968 afsagte kendelse om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune stadfæstes med foranstående ændringer.

Erstatningerne, der er anvist, bortset fra det omkostningsbeløb på 1.ooo kr., der er tilkendt landsretssagfører Jørn Hansen, fordeler sig således:

Lb.nr. 1	Gårdejer Poul A.Rasmussen, Skårup	4.5oo kr. -
Lb.nr. 2	Hr. Karl Kolstrups dødsbo v/landsretssagfører Hedegård, Skanderborg	9.ooo "

Lb.nr. 3	Tandlæge Søren Elsnab Skolevangsalle 64, Riisskov	1.6oo kr. -
Lb.nr. 4	Hr. Jens P. Rasmussen, Fruering	1.ooo "
Lb.nr. 5	Hr. Poul Kragh, Lykkesholm pr. Skander- borg	4.ooo "
Lb.nr. 6	Gårdejer Erik Nielsen og fr. Hedvig Nielsen, Skårup	7oo "
Lb.nr. 7	Hr. Jens Karl Jensen, Ringkloster	17.ooo "
Lb.nr. 8	Hr. Peter A. Andersen, Fruering	9oo "
Lb.nr. 9	Hr. Svend Aage Bjerregård Jacobsen, Nissumgaard	3.4oo "
Lb.nr.1o	Hr. Karl Thomsen, Gjesing	7.6oo "
Lb.nr.11	Proprietær Henning Teisen, Nissumgård	33.8oo " .
Lb.nr.12	Konsulent Henning Rasmussen, Ringkloster	5oo "
Lb.nr.13	Hr. Arne Rasmussen, Ringkloster	3oo "
Lb.nr.14	Hr. Jens P. Nielsen, Ringkloster.....	17.5oo "
Lb.nr.15	Hr. Rasmus Vestergård, Ringkloster	4o.ooo "
Lb.nr.16	Gårdejer Svend Christensen, Hylke	3oo "
Lb.nr.17	Proprietær Holger Andersen, Ringkloster	3oo.ooo "
Lb.nr.18	Hr. Per R. Jensen, Hylke	9oo "
Lb.nr.19	Entreprenør Sigurd Nielsen, Hovedgård	125.ooo "

Lb.nr.2o og 28	Gårdejer Henning Friis Clausen, Hylke	22o.ooo kr. -
Lb.nr.21	Gårdejer Mads N.Christensen, Båstrup	145.ooo "
Lb.nr.22	Hr. Carl Christensen, Ulstrup	3oo "
Lb.nr.23	Hr. Karl Aage Villumsen, Båstrup	1o.ooo "
Lb.nr.24	Fru Gerda Timmermann m.fl., Tvingstrup	1.7oo "
Lb.nr.25	Lærerinde, fru C.I.E.Thuesen, Båstrup	46.ooo "
Lb.nr.26	Gårdejer Niels Yde, Båstrup Søgård, Hylke	55.ooo "
Lb.nr.27	Landmand Bjørn Nielsen, Båstrup	7o.ooo "
Lb.nr.29	Vognmand Anker Nielsen, Århus	3oo "
Lb.nr.3o	Fabrikant Phister Rasmussen og hr. Bruno Nørgård, Århus	3oo "
Lb.nr.31	Overlæge Jarl Wagner Smitt, Båstrup	9o.ooo "
Lb.nr.32	Ingeniør Christen Havbro Nielsen, Horsens	6oo "
Lb.nr.33	Direktør Bjørn Helgason, København ..... hvoraf 23.ooo vedrører arealerhvervelse	133.ooo "
Lb.nr.34	Hr. Henry R. Pedersen, Båstrup	49.ooo "
Lb.nr.35	Gårdejer Hans Peter Hansen, Brørup	3oo "
Lb.nr.36	Hr. Kaj Chr. Friis Dam, Hylke	8o.ooo "

Lb.nr.37	Maskinmester P.O.Myrthue, Ørsted, Djursland	1o.ooo kr. -
Lb.nr.38	Fru Gudrun Mikkelsen, Båstrup	8o.ooo "
Lb.nr.39	Centralbestyrer Chr. Lorentzen, Hylke	3oo "
Lb.nr.4o	Hr. Børge Benfeldt, Hylke	5o.ooo "
Lb.nr.41	Hr. Ejler Sørensen, Hylke	72.ooo "
Lb.nr.42	Hr. Henning Sommer Poulsen, Båstrup	21.ooo "
Lb.nr.43	Gårdejer Valter Pedersen, Båstrup	31.ooo "
Lb.nr.44	Gårdejer Kristian J. Ladefoged, Ulstrup	6.ooo "
Lb.nr.46	Direktør K.B.Calundan, Skanderborg	5oo "
	Landsretssagfører Jørn Hansen, Rådhustorvet 4, Randers	1.ooo "
	Ialt	1.741.3oo kr. -

Af erstatningerne, der, bortset fra omkostningsbeløbet, er forrentet med 6 % p.a. fra den 1o. september 1968 til 3o. september 1969 og derefter med 8 % p.a. til datoen for udbetaling, afholdes 9/1o af statskassen. Den resterende 1/1o afholdes af Skanderborg amtsfond og de i amtsrådskredsen beliggende købstæder med et beløb på 139.53o kr. og af Århus amtsfond med et beløb på 34.6oo kr.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse som adkomst

for staten v/ ministeriet for kulturelle anliggender vedrørende det erhvervede areal af matr.nr. 7 a, Båstrup by, Hylke sogn, jfr. foran under II B 3.

Udskriftens rigtighed bekræftes

J. Fisker

J. Fisker

tk.

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 4825 10/9 68

U D S K R I F T

af

FORHANDLINGS- og KENDELSESPROTOKOL

for

Fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds.

Den 10. september 1968 afsagdes i

F.S. 152/1966 Fredning

af

arealer ved Båstrup

i Hylke kommune,

sålydende

K E N D E L S E:

CITERET FULDT UD I OFN K AF 15/7 1971

19-06-09

KORT>

REG. NR. 7825

SKANDERBORG SØ

Æbelø

Kalvø
12

hus, som fjernes

tilladt genopførelse

Ringkloster

Ringkloster Bæk

Fruering sogn

Tammestrup Ødegård ejerlav

Ringkloster by ejerlav

Offentlig bivej nr. 7.

Offentlig bivej nr. 9.

Offentlig bivej nr. 10.

Offentlig bivej nr. 13.

Off. bivej nr. 9.

Ingergård.

Fårbjerg

Hylke mølle

BÅSTRUP

HYLKE

HYLKE STBY.

Grusgrav

Kirke

Jernbane

Hylke By ejerlav

Bastrup By ejerlav

Ustrup by ejerlav

Nissumgård ejerlav

erhvervet parkeringsplads

erhvervet opholdsareal

byggelinie jfr § 2 stk 1 og § 25 stk 4

grænse for arealer med afvandings- og dræningsforbud

fredningsgrænse

Målestok 1:7.500.

100m 0 1km

AREALER VED BÅSTRUP
Hylke sogn,
Voer herred,
Skanderborg amt.

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 30-6-1971
By: Båstrup
Sogn: Hylke
Plan nr. Sk 125

REG. NR. 04825.000

REG. NR. 04825.000

SKANDERBORG SØ

Æbelø

Kalvø

Hus, som fjernes.

Tilladt genopførelse.

Hus, som fjernes

Ringkloster

Ringkloster Ås

Gade

Offentlig bivej nr. 7

Offentlig bivej nr. 9

Offentlig bivej nr. 10

Offentlig bivej nr. 12

Offentlig bivej nr. 13

Fruering sogn.

Kommestrup Ødegård ejerlav.

Ringkloster by ejerlav.

Hylke by ejerlav.

Båstrup by ejerlav.

Ringkloster bjerlav.

Ingergård.

Hylke mølle

Kirke

Gravhøj

Gravhøj

BÅSTRUP

HYLKE

HYLKE STBY.

Fredningsgrænse.

Fredskovspligtigt areal.

Skovklædt areal.

Byggelinie jf. § 2 stk. 1 og § 25 stk. 4.

Opholdsareal.

Parkeringsareal.

Placering af givne byggetilladelser.

Tørvemose

Målestok 1:7.500.

100m 0 1km.

Kortbilag til fredningsnævnskendelse af 10. september 1968.

AREALER VED BÅSTRUP
Hylke sogn,
Voer herred,
Skanderborg amt.

Udfærdiget på grundlag af matrikelskort ajourført i maj 1966 og GI's målebordsblade nr. 2613 og 2713

Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter i juni 1966.

Revideret i september 1968

M 2613-2713

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.: 04825.00

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

fredet

REG. NR. 1825

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET VESTER ALLÉ 10
TLF 06 - 12 20 77

8000 ÅRHUS C. DEN 2o.april 1982.

SAG NR. 1/1982

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune:

"I skrivelse af 8. marts 1982 har kommunen for Svend Erik Nielsen ansøgt om tilladelse til opførelse af carport og redskabsrum i tilknytning til de bestående bygninger på ejendommen matr. nr. 4c og 4d Ringkloster, Hylke, beliggende Ringklostervej 7, Skanderborg, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Bastrup.

I den anledning meddeler nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. ovennævnte kendelse tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan."

Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Modtaget i fredningsstyrelsen

21 APR. 1982

Fredningsstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 4825

8000 ÅRHUS C. DEN 2. juni 1982.

SAG NR. 48/82

Afsendt
3.6.82
PH

Nævnet har d.d. skrevet således til Søren Vestergaard, Ringklostervej 10, 8660 Skanderborg:

"I skrivelse af 11. maj 1982 har De ansøgt om tilladelse til at opføre en tilbygning til stuehuset på ejendommen matr.nr. 3a Hylke, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I den anledning meddeler nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan."

Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Modtaget i fredningsstyrelsen

Fredningsstyrelsen. 3 JUNI 1982 Miljøministeriet

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 4825

8000 ÅRHUS C. DEN 1o.november 1982.

SAG NR. 95/1982

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune:

"I skrivelse af 2o.september 1982, j.nr. o6.o1.o6G01, har kommunen ansøgt om tilladelse til udvidelse af rensningsanlægget på ejendommen matr.nr. 4m Hylke, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I den anledning skal nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, meddele godkendelse af den foretagne udvidelse af anlægget, herunder opførelse af en mandskabsbygning. Det er dog et vilkår, at der etableres en slørende beplantning på den udvendige side af hegnet omkring anlægget mod nord, øst og syd."

Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Fredningsstyrelsen.

REG. NR. 4825

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

8000 ÅRHUS C. DEN 12.oktober 1983.

SAG NR. 133/83

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune, 8660 Skanderborg:

"**I skrivelse af 15.september 1983 har kommunen for P.W.Pedersen ansøgt om tilladelse til opførelse af en carport med hundegård og cykelskur samt redskabsrum på ejendommen matr.nr. 9x Båstrup, Hylke, beliggende Ringklostervej 22, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.**

I den anledning meddeler nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan."

Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Fredningsstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

8000 ÅRHUS C. DEN

REG.NR. 4825

SAG NR. 21/1984

14.marts 1984.

Nævnet har d.d. skrevet således til Søren Vestergaard, Ringklostervej 1o, 866o Skanderborg:

"I skrivelse af 3.marts 1984 har De ansøgt om tilladelse til at opføre et 149 m^2 stort maskinhus på Deres ejendom matr.nr. 3a Hylke, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Maskinhuset ønskes opført på samme sted, hvor et tidligere 12o m^2 stort hus, der væltede i januar-stormen, var beliggende.

I den anledning skal nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. forannævnte kendelse, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan."

Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Fredningsstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

Kopi til Fredningsregistret.
4 bl. 10-8-84
(Pa Hansen

8000 ÅRHUS C. DEN **9. august 1984.**

SAG NR. **104/84**

REG. NR. Y825

Nævnet har d.d. skrevet således til overlæge Jarl Wagner Smitt, Hylke Møllevej 21, 866o Skanderborg:

"**I skrivelse af 3o.juli 1984 har De ansøgt om tilladelse til ombygning af de bestående bygninger på ejendommen matr.nr. 7i Båstrup, Hylke, beliggende Hylke Møllevej 21, Skanderborg, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.**

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. forannævnte kendelse, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at ombygningen udføres i overensstemmelse med de til nævnet fremsendte oplysninger og som vist på den fremsendte beliggenhedsplan."

Mogens Beier.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Modtaget i fredningsstyrelsen
10 AUG. 1984

Fredningsstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 04825.000

8000 ÅRHUS C. DEN 29. maj 1989.

SAG NR. 3o/1989

Nævnet har d.d. skrevet således til Peter Juul Martiny, Lindevej 4, 866o Skanderborg:

"I skrivelse af 21. marts 1989 til fredningsnævnet har De ansøgt om tilladelse til at foretage en ombygning af bygningen på ejendommen matr.nr. 4a Ringkloster by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Baastrup.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde på ejendommen den 22. maj 1989. Fredningsnævnet har besluttet, at der ikke kan dispenseres fra fredningskendelsen til montering af solfangere på taget mod syd. Derimod kan fredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 34 tillade isætning af 2-3 ovenlysvinduer samt isolering uden på eksisterende bindingsværk. Den resterende del af det fremsendte ombygningsprojekt kræver ikke tilladelse fra fredningsnævnet."

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 297o Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Miljøministeriet, J.nr. SN
124/2-0001
31 MAJ 1988
Akt. nr. 25

Skov- og Naturstyrelsen.

~~Foto vente~~

Ju 365-29

NS 716-87 ik

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET. VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 04825-000

8000 ÅRHUS C. DEN 21. juni 1989.

SAG NR. 65/1989

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune, 8660 Skanderborg:

"

I anledning af en ansøgning om dispensation fra fredningskendelsen vedrørende arealer omkring Båstrup til opførelse af et maskinhus på ejendommen matr.nr. 6c m.fl. Hylke, har fredningsnævnet den 19. juni afholdt møde på ejendommen, hvor byggestedet blev besigtiget.

Fredningsnævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34 meddele dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer omkring Båstrup på betingelse af, at projektet udføres i overensstemmelse med indsendte skitseprojekt og beliggenhedsplan. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

Ju 365-29

SN 1211/12-0001

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

Tinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

REG. NR. 04825.000

8000 Århus C, den 2o.november 1989.

Sag nr lol/89

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune, 866o Skanderborg:

"I skrivelse af 6.september 1989 har kommunen for Poul Sander ansøgt om tilladelse til udvidelse af det bestående maskinhus med staldbygning med 432 m^2 på ejendommen matr.nr. 8d Båstrup by, Hylke, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juni 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Nævnet har foretaget besigtigelse den 13.november 1989.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, [illegible] meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan og således, at der plantes en enkelt række løvtræer øst og nord for bygningen."

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 297o Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0001
Akt. nr. 41.

Bil.

LvS 23/11-89

REG. NR. 4825.00

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

Tinghuset - Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

8000 Århus C, den 28. februar 1991.

Sag nr. FR 6/91

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune, 8660 Skanderborg:

"

I skrivelse af 4.februar 1991 har kommunen for Birthe Lassen Stær ansøgt om tilladelse til opførelse af et maskinhus på ejendommen matr.nr. 6c m.fl. Hylke, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan."

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år

Skov- og Naturstyrelsen

AdSn0121112-0038

Ja 365-29

REG. NR. 4825.00

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

Tinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

8000 Århus C, den 29. maj 1991.

Sag nr. FR 59/91

Nævnet har d.d. skrevet således til Peter Juul Martiny, Ringklostervej 6, 8660 Skanderborg:

"

Fredningsnævnet har gennem Århus Amtskommune modtaget Deres ansøgnimg om tilladelse til opførelse af et udhus på ejendommen matr.nr. 4e Ringkloster by, Hylke, hvilken ejendom er beliggende inden for Hylke-Båstrup fredningen.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan."

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0038

Skov- og Naturstyrelsen.

2

Bil.

Ju 365-29

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

Tinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

REG. NR. 4825.00

8000 Århus C. den 3o. december 1991.

Sag nr. 139/91

Nævnet har d.d. skrevet således til Jens Jørgen Jensen, Ringklostervej 12, 866o Skanderborg:

"

I skrivelse af 2. december 1991 har De søgt om tilladelse til opførelse af et maskinhus på ejendommen matr.nr. 4b Ringkloster samt 13b Tammestrup, beliggende Ringklostervej 12, Skanderborg, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 16. december 1991.

Det skal herved meddeles, at fredningsnævnet for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, tillader, at der opføres et maskinhus i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 297o Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen

sd.SNV: 121/12-0038
3

Ju 365-29

REG. NR. 4825.00

Fredningsnævnet for Århus amts
vestlige fredningskreds,
Vester Alle 10, 8000 Århus C.
Tlf. 86 122077

Århus, den 5.maj 1992.

Skanderborg kommune,
Adelgade,
8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har fra Skanderborg kommune modtaget en sag angående sikring af almenhedens adgang til den privatejede ø "Kalvø" i Skanderborg sø. "Kalvø" er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 Båstrup-fredningen og udgør en del af landbrugsejendommen matr.nr. 12 Båstrup m.fl., Ringkloster.
Fredningsnævnet har fra en båd besigtiget forholdene den 13. april 1992.
Det skal herved meddeles, at fredningsnævnet finder, at offentligheden i medfør af naturfredningslovens § 56, stk. 1, lovligt kan gå i land og opholde sig på "Kalvø", da øen ligger som et uopdyrket areal.

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

REG. NR. 4825.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
12 JUL 1993

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 8. juli 1993 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 74/1993 angående ansøgning om tilladelse til opførelse af en gylletank på landbruget matr. nr. 8 a Båstrup by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og sekretæren, overassistent Ingrid Thykier.
For Natur og Miljø mødte ekspeditionssekretær E.H. Mikkelsen.
Ansøgeren, gårdejer Erik Clausen, var mødt.
Danmarks Naturfredningsforening var ikke mødt.
Ved efterfølgende besigtigelse mødte det kommunevalgte medlem, Finn Holten Hansen, og for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Knud Damsager, der fremlagde skrivelse af 14. juni 1993.
Sagens bilag var til stede.
Nævnet gennemgik sagen og foretog besigtigelse.
Natur og Miljø har primært anbefalet en placering (a) som markeret på kortet, men kan godkende placering (b).

Ejeren anmoder om placering som ansøgt nord-vest for bygningerne og vest for Ring Klostervej, idet han anførte, at det trekantede areal umiddelbart nord for ejendommen var nødvendigt for kreaturerne. Han erklærede sig indforstået med at grave gylletanken delvis ned.
Danmarks Naturfredningsforening har ingen indvendinger mod ejerens ønske om placering.
Fredningsnævnet meddelte herefter dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, så det tillades ejeren at opføre en gylletank på det af ham anførte sted, således at den nedgraves mest muligt og forsynes med slørende beplantning.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12 - 0038
7

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
12 JUL 1993

REG. NR. 4825.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 8. juli 1993 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 76/1993 angående ansøgning om tilladelse til opførelse af en jagt-/fiskehytte på matr. nr. 8 g Båstrup by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, det kommunevalgte medlem, Holten Hansen, og sekretæren, overassistent Ingrid Thykier.
For Natur og Miljø mødte ekspeditionssekretær E.H. Mikkelsen, der henviste til sin indstilling af 8. juni 1993, hvorefter en byggemulighed meddelt af Overfredningsnævnet er bortfaldet pr. 1. januar 1984 efter bestemmelse i § 2, stk. 4, i lov nr. 219 af 24. maj 1978.
Ansøgeren, Gerhardt Justesen, var mødt sammen med advokat Orla Lokdam.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Knud Damsager.
Sagens bilag var til stede.
Nævnet gennemgik sagen og foretog besigtigelse.
Natur og Miljø har ikke kunnet anbefale det ansøgte.
Danmarks Naturfredningsforening har tilsluttet sig indstillingen fra Natur og Miljø.
Der var i Fredningsnævnet enighed om ikke at kunne meddele dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50 til det ansøgte, idet det vil stride mod fredningens formål.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0038
Akt nr. 6

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

REG. NR. 4825.00

Kontor	Reference	Dato	Journalnr
Landskab	HJH	22. september 1993	SN 1211/12-0038

Fredningsnævnet for Århus Amt
Tinghuset
Vester Allé 10
8000 Århus C

Vedr. fredningsnævnets afgørelse af 8. juli 1993 i sag nr. 76/1993 om afslag til opførelse af fiske-/jagthytte på matr.nr. 8g Bastrup By, Hylke.

Ovennævnte sag, der af ejendommens ejer er påklaget til Naturklagenævnet er, som tidligere meddelt, videresendt til Skov- og Naturstyrelsen til afgørelse.

Fredningsnævnets afslag er begrundet med, at det ansøgte vil stride mod fredningens formål.

I Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup er fredningsnævnets kendelse af 10. september 1968 stadfæstet for så vidt angår en særbestemmelse for ovennævnte matrikelnummer. Denne særbestemmelse er en gentagelse af tilladelse fra 24. januar 1962 til opførelse af jagthytte på ejendommen på visse nærmere vilkår. Det fremgår således af Overfredningsnævnets skrivelse af den 8. juli 1969, at Overfredningsnævnets kan tiltræde, at fredningen ikke er til hinder for opførelsen af den i 1962 tilladte jagthytte.

I fredningsnævnets afgørelse af den 8. juli 1993 er henvist til indstilling af 8. juni 1993 fra Århus Amt, Natur og Miljø, hvorefter en byggemulighed meddelt af Overfredningsnævnet er bortfaldet pr. 1. januar 1984 i medfør af § 2, stk. 4 i lov nr. 219 af 24. maj 1978, hvorved 5 års forældelsesfrist tillige skulle gælde tilladelser og dispensationer, meddelt før 1. januar 1979.

Postadresse	Telefon	Telex	Telefax
Haraldsgade 53 2100 København Ø	39 27 20 00	21 485 NATURE DK	39 27 98 99

Denne forældelsesfrist gælder imidlertid ikke for særtilladelser meddelt i forbindelse med gennemførelse af fredninger, jævnfør "Overfredningsnævnet orienterer", optagelse 138, februar 1981. Overfredningsnævnets synspunkt fremgår eksempelvis tillige indirekte af dets kendelse (j.nr. 2215/73) af 30. december 1980 om fredning af arealer nord for Knudsø, side 3 nederst.

Da opførelse af jagthytte på ejendommen herefter ikke kan anses for værende i strid med fredningens formål finder styrelsen at sagen bør gennemgå fornyet behandling.

Skov- og Naturstyrelsen hjemviser herved sagen til Fredningsnævnet for Århus Amt.

./. Sagens bilag vedlægges.

Med venlig hilsen

Jørgen Helk

Kopi til orientering:
- Gerhardt Justesen, Søndermarksvej 48, Sejet, 8700 Horsens
- Skanderborg Kommune
- Århus Amt, Natur og Miljø (j.nr. 8-70-21-4-745-3-93)
- Danmarks Naturfredningsforening

REG. NR. 41825.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 7. oktober 1993
Sag nr. 76/1993

traf Fredningsnævnet afgørelse i angående ansøgning om tilladelse til opførelse af en jagt-/fiskehytte på ejendommen matr. nr. 8 g Båstrup by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, Finn Holten Hansen, og sekretæren, retsassessor Grethe Opstrup.
For Århus Amt, Natur og Miljø, mødte ekspeditionssekretær E.H. Mikkelsen.
Ansøgeren, Gerhardt Justesen, var mødt sammen med advokat Orla Lokdam.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Knud Damsager.
Sagens bilag - herunder skrivelse af 22. september 1993 fra Skov- & Naturstyrelsen - var til stede.
Nævnet gennemgik sagen.
E.H. Mikkelsen forelagde sagen og oplyste, at da der i fredningskendelsen er givet tilladelse til opførelse af en jagthytte på ejendommen, gælder der ingen forældelsesfrist i forhold til kendelsen.
Danmarks Naturfredningsforening havde ingen indvendinger mod det ansøgte.
Fredningsnævnet konstaterede på denne baggrund, at der i forhold til fredningskendelsen er en ret til opførelse af en jagthytte som den ansøgte. Det er et vilkår, at hytten holdes i en mørkebrun farve.
Nævnet bemærkede herefter, at opførelsen af jagthytte tillige kræver tilladelse efter planlovens § 35 og

1211/12-0038
14

naturbeskyttelseslovens § 16, hvilken tilladelse skal gives af amtsrådet.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

REG.NR. 4825.00

ÅRHUS AMT

Hr. Gerhardt Justesen
Søndermarksvej 48
8700 Horsens

Dato	Journalnr.	Sagsbehandler	Lokalnr.
04 NOV. 1993	8-70-21-4-745-3-93	Eva Ryberg Neess/hf	6416

Tilladelse/dispensation til etablering af en jagthytte på matr. nr. 8 g, Båstrup by, Hylke.

De modtager herved tilladelse efter planlovens § 35 og dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 (søbeskyttelseslinien) til etablering af en 18 m² stor jagthytte på matr. nr. 8 g, Båstrup by, Hylke.

Betingelser.
Det er en betingelse for denne tilladelse/dispensation,
at hytten holdes i en mørkebrun farve.

Forudsætninger.
Tilladelsen/dispensationen er givet på grundlag af oplysningerne i Deres ansøgning af 26. maj 1993.
Der er ved afgørelsen især lagt vægt på, at hytten holdes i en naturlig farve og kan placeres på et område med tæt bevoksning, hvorved den ikke bliver synlig fra hverken sø eller vej.

Området, hvor ejendommen matr. nr. 8 g, Båstrup, er beliggende, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I fredningskendelsen er der givet tilladelse til opførelse af en jagthytte på ejendommen, og Fredningsnævnet for Århus amt har den 7. oktober 1993 konstateret, at der i forhold til kendelsen fortsat er ret til opførelse af en jagthytte.

Skanderborg kommune har med skrivelse af 18. oktober 1993 anbefalet det ansøgte.

Klagevejledning.
Tilladelsen vil blive offentliggjort i Ugebladet for Skanderborg og Omegn.

AD 1211/12-0038

AKT 14

Natur og Miljø - Lyseng Allé 1 - 8270 Højbjerg - Tlf. 86 27 30 44 - Fax 86 27 61 96
Selvvalg 86 27 68 55 + lokalnr. - Ekspeditionstid: Mandag-torsdag 9-15, fredag 9-13

AUS JH

Landzonetilladelse:
Ansøgeren, kommunalbestyrelsen og enhver med retlig interesse i sagens udfald, kan klage til Naturklagenævnet.

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven:
Ansøgeren, kommunalbestyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen, kan klage til Naturklagenævnet/Skov- og Naturstyrelsen.

En eventuel klage skal være kommet frem til Århus amt, Natur og Miljø, senest den 8.12.1993. Vi videresender klagen til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden fristens udløb. De vil straks få besked, hvis der modtages en klage fra andre.

Hvis tilladelsen ikke udnyttes inden 3 år, bortfalder den.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder.

Andre tilladelser.
Vi skal gøre Dem opmærksom på, at De skal have byggetilladelse fra kommunen.

Med venlig hilsen

A.B. Sørensen
Afdelingsleder

Kopi er sendt til:
Skanderborg byråd
./. Skov- og Naturstyrelsen + kortbilag
./. Danmarks Naturfredningsforening + kortbilag
./. Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomité Skanderborg + kortbilag
./. Dansk Ornitologisk Forening + kortbilag

REG. NR. 48250

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 31. januar 1994
Sag nr. 142/1993

traf Fredningsnævnet afgørelse i angående ansøgning om tilladelse til genopbygning af parcelhus på matr. nr. 9 x Båstrup by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredninger af arealer ved Båstrup i Hylke kommune samt tillægskendelse af 15. marts 1972.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, Jørn Nielsen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 20. december 1993 - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har indstillet, at ansøgningen imødekommes under forudsætning af, at tegninger og oplysninger i ansøgning af 20. december 1993 følges.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til det ansøgte på de af Amtet stillede vilkår.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

1211/12-0038

15

REG. NR. 4825.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
21 APR 1994

Den 14. april 1994 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 29/1994 angående ansøgning om tilladelse til tilbygning til lade på ejendommen matr. nr. 8 a Båstrup by, Hylke, tilhørende Erik Clausen, beliggende Båstrupvej 18. Ejendommen er omfattet af Båstrup-fredningen,

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, Jørn Nielsen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 7. marts 1994 - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

1211/12-0038

16

LVS 1H

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
REG. NR. JUL 1994
Sut 6A2
4825.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 28. juni 1994 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 36/1994 angående ansøgning om tilladelse til opførelse af et skur på 15 m^2 på ejendommen matr. nr. 8 g Båstrup by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, Jørn Nielsen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 13. marts 1994 - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til det ansøgte.

/-
Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0038
Akt. nr. 17

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen

REG. NR. 4825.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 13 OKT. 1994
Sag nr. 84/94

traf Fredningsnævnet afgørelse i angående ansøgning om tilladelse til opførelse af et nyt stuehus på ejendommen, matr. nr. 3 a Ringkloster by, Hylke, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær og det kommunevalgte medlem, Jørn Nielsen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 18. august 1994 - var til stede.

Århus Amt, Natur og Miljø har intet haft at indvende mod det ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til det ansøgte på vilkår, at det gamle stuehus nedrives senest 1 år efter, at det nye stuehus er taget i brug.

Jørgen Jensen

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af blandt andet adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Jour. nr. 1211/12-0038
18

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: Ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12,
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00.

J.NR. 4825.00

30. marts 1995

Jens Jørgen Jensen
Ringklostervej 12
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 129/94 - matr.nr. 4 b Ringkloster by, Hvilke

I skrivelse af 15. december 1994 har De ansøgt om tilladelse til opførelse af en cirka 406 m^2 stor tilbygning til den eksisterende staldbygning på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Ifølge fredningsbestemmelserne skal fredningen ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes inden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse kan nægtes, såfremt opførelse af nybygninger ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Den 15. marts 1995 har Nævnet foretaget besigtigelse.

Under hensyn til at det ansøgte må antages at tjene rimelige landbrugsøkonomiske formål meddeler Nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i samme materialer og farver som den bestående staldbygning og som vist på den fremsendte beliggenhedsplan.

Klagevejledning.

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0038
Akt nr. 19

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi sendt til:

Århus Amt (8-70-51-8-745-11-94), Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg.
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt.
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them.
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg.
Skanderborg Kommune, Rådhuset, Adelgade 44, 8660 Skanderborg.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
30 OKT. 1995

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

25/10-95

4825.00

Skanderborg Kommune
Teknisk Forvaltning
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. byggesag nr. 95207 - opstilling af vindmølle på matr.nr. 9 x Båstrup by, Hylke.

I skrivelse af 3. august 1995 har kommunen for Bent Juhl ansøgt om tilladelse til opstilling af en vindmølle på ovennævnte ejendom beliggende Ringklostervej 22. Det fremgår af det fremsendte materiale, at der ønskes tilladelse til opstilling af en Kolibri-Mølle på ejendommens højeste punkt cirka 30 meter fra bygningerne.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup samt tillægskendelse af 15. marts 1972.

Nævnet har foretaget besigtigelse den 18. oktober 1995.

Under hensyn til at møllen placeres på ejendommens højeste punkt, er det fredningsnævnets opfattelse, at møllen vil blive synlig i stor afstand, og dermed dominerende i landskabet, hvorfor nævnet ikke kan meddele dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

adsn1211/12-0038

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
23 FEB. 1996

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

21/02-96

Skanderborg Kommune
Rådhuset
Adelgade 44
8660 Skanderborg

REG. NR. 4825-00

Vedr. j.nr. 125/95 - Udvidelse af golfbanen ved Hylke.

Fredningsnævnet har den 15. december 1995 fra Skanderborg Kommune modtaget anmodning om møde i forbindelse med den påtænkte udvidelse af golfbanen ved Hylke. Arealerne til brug ved udvidelsen er omfattet af Båstrupfredningen, og i forbindelse hermed har Skanderborg Kommune anmodet om fredningsnævnets principielle godkendelse af projektet.

Den 9. februar 1996 blev der afholdt møde i Skanderborg Golfklubs klubhus, hvor fredningsnævnet blev orienteret om projektet.

På mødet blev det bl.a. drøftet, om fredningsnævnet kan meddele tilladelse som en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, eller om anlæggelse af golfbanen i det fredede reelt indebærer videregående afvigelser fra fredningsbestemmelserne, således at der må rejses en ny fredningssag til ændring af den tidligere fredning, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Skanderborg Kommune ønskede fredningsnævnets principielle stillingtagen til, hvorvidt en eventuel tilladelse vil kunne meddeles som en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, således at gennemførelse af en ny fredningssag til ændring af den eksisterende, kan undlades.

Fredningsnævnet har drøftet problemstillingen, og i Fredningsnævnet er der enighed om, at den ansøgte golfbaneudvidelse i det fredede område er så vidtgående, at det reelt indebærer en delvis ophævelse af fredningsbestemmelserne for arealet. Det ansøgte kan således ikke tillades i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, men kræver en ny fredningssag i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig inter-

ad SN 1996-121/12-0005

esse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Per Blenstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8600 Skanderborg
Jordbrugskommissionen, Århus Amt, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.
Jørgen Lyngsø, Nedergårdsvej 14, Tåning, 8660 Skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

15/04-96

Reg. nr. 4825.00

Skanderborg Kommune
Rådhuset
Adelgade 44
8600 Skanderborg

Vedr. j.nr. 20/1996 - matr.nr. 10 a Båstrup by, Hylke.

I skrivelse af 13. februar 1996 har kommunen for ejeren af ovennævnte ejendom Kaj Bircherod Calundan ansøgt om tilladelse til opførelse af en tilbygning på 109 m2 til enfamiliehuset beliggende Hylke Møllevej 10. Det eksisterende enfamiliehus har et bebygget areal på 216 m2 og et etageareal på 249 m2.

Tilbygningen, der ønskes indrettet med to garager og forskellige udhusfunktioner samt toilet, agtes opført i tilsvarende materialer som det eksisterende enfamiliehus og begrundes i mangel på garage m.v.

Ejendommen, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup, ligger noget tilbagetrukket fra den offentlige bivej fra Båstrup mod Tåning, knap 300 m fra denne.

Da tilbygningen ikke vil ændre bygningens indflydelse på landskabet væsentligt, findes det ansøgte ikke at være i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det påtænkte byggeri på vilkår, at dette udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

AD 1996-1211/12-0005

Akt 2

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-21-2-745-4-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg.
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Kaj Bircherod Calundan, "Tranbjerglund", Hylke Møllevej 10, 8660 Skanderborg
Arkitektgruppen Regnbuen, Arkitekter MAA, Sølystgade 11, 8000 Århus C

TIL ORIENTERING Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 NOV. 1996

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

19/11-96

Advokat Orla Lokdam
"Ringkloster"
Ringklostervej 16
8660 Skanderborg

REG. NR. 4825.00

Vedr. j.nr. 83/1996 - udskiftning af jagthytte på matr.nr. 8 g Båstrup by, Hylke.

I skrivelse af 27. august 1996 har De for Gerhard Justesen søgt om tilladelse til at udskifte en hytte på 18 m2 med en hytte på 40 m2 med samme beliggenhed. Samtidig ønsker ejeren en bygning på 15 m2, der anvendes som redskabshus, bibeholdt.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Overfredningsnævnet har tiltrådt, at fredningen ikke er til hinder for opførelse af en i 1962 tilladt jagthytte, der ikke må overstige 50 m2.

Den nuværende bebyggelse ligger neden for en bevokset skrænt og cirka 20 meter fra søbredden. Langs søen er en tæt træbevoksning, således at huset er kraftigt sløret mod indsyn fra søen.

Da fredningen således ikke er til hinder for opførelsen af den i 1962 tilladte jagthytte, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til at erstatte den 18 m2 store hytte med en tilsvarende på 40 m2 samt at udhuset på 15 m2 opretholdes.

På ejendommen findes yderligere et skur til opbevaring af brænde m.v. Ejeren har erklæret sig indforstået med at fjerne dette skur.

Som vilkår for fornævnte tilladelse bestemmer Fredningsnævnet, at sidstnævnte skur fjernes, og at det nye hus opføres på samme sted som det, der nedrives, samt at der opretholdes og vedligeholdes en tæt, slørende beplantning langs søbredden.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks

AD 1996-1211/12-0005
AKT 6

Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Gerhard Justesen, Sønermarksvej 48, Sejet, 8700 Horsens.
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-3-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

26/03-97

REG. NR. 4825.00

Erik Clausen
Båstrupvej 18
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 3/1997- ansøgning om tilladelse til udvidelse af eksisterende stald med 10 meter.

Østjysk Landbrugsrådgivning I/S har for Dem ansøgt Fredningsnævnet om godkendelse af en udbygning af den på Deres ejendom bestående kostald med cirka 10 meter, svarende til cirka 220 m2.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I fredningskendelsen hedder det bl.a.:

> ".... Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte bygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål....."

Nævnet foretog besigtigelse 12. marts 1997.

De oplyste, at udvidelsen af stalden er nødvendig, idet De pr. 1. april 1997 får tilgang af yderligere 40 køer. De redegjorde endvidere nærmere om bygningernes fremtidige udseende.

Århus Amt ville ikke modsætte sig tilbygningen, da denne findes driftsmæssig nødvendig og da facadernes udseende vil blive forbedret. Amtet anførte imidlertid samtidig, at der burde ske en vis udjævning af det tilstødende område, samt at skrænten burde gøres pænere, eventuelt med delvis beplantning.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité tilsluttede sig dette.

Fredningsnævnet kan under henvisning til nødvendigheden af tilbygningen meddele tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at byggeriet

AO SN 1996-1211/12-0005

udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger og skitser samt på vilkår, at der sker en vis udjævning af skrænten ud for tilbygningen, samt at der etableres lav beplantning, f.eks. med hybenroser, på skrænten.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen.

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-1-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Dansk Ornitologisk Forening, Sølyst, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg (j.nr.97011)
Østjysk Landbrugsrådgivning I/S, Rædersgade 5, 8700 Horsens

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

11/08-97

Jens Barkman Petersen
Ringklostervej 9
8660 Skanderborg

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen
12. AUG. 1997

REG. NR. 4825.00.

Vedr. j.nr. 82/1997 - etablering af vandhul på ejendommen matr.nr. 3 a Ringkloster by, Hylke.

Den 11. juli 1997 fremsendte Århus Amt en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til etablering af et vandhul på 1000 m² på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Efter fredningsbestemmelserne skal arealerne bevares i deres nuværende tilstand, og ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder opfyldning eller planering er ikke tilladt.

I skrivelse af 8. juli 1997 har Århus Amt i medfør af planloven meddelt tilladelse til etablering af vandhullet, og Amtet har i skrivelsen anført, at det nye vandhul vil være en stor gevinst for både planter, dyr og landskab.

Efter det af Amtet anførte, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår,

- **at** der ikke etableres øer i vandhullet,
- **at** det opgravede materiale fjernes/udspredes i et lag på højst 30 cm på de omgivende marker, en del af materialet kan evt. spredes på marken nord for Ringklostervej,
- **at** der etableres svage bredhældninger (max 1:5), og
- **at** arealerne omkring vandhullet friholdes for beplantning

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks

ad 1996-1211/12-0005

Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-9-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

07/10-97

Skanderborg Kommune
Rådhuset
Adelgade 44
8660 Skanderborg
(Byggesag 97332)

REG. NR. 4825.00

Vedr. j.nr. 97/1997 - dobbelt carport på ejendommen matr.nr. 4 e Ringkloster by, Hylke.

I skrivelse af 11. august 1997 har kommunen for Jane og Peter Juul Martiny, Ringklostervej 6, 8660 Skanderborg, søgt om godkendelse af en opført dobbelt carport på ca. 22 m² på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Carporten, der er malet med grå træbeskyttelse, er beliggende umiddelbart op af den offentlige vej, Ringklostervej, og kun cirka 6,20 m fra beboelseshuset og ca. 3 m fra et udhus.

Århus Amt har i skrivelse af 15. september 1997 meddelt, at man ikke har indvendinger mod byggeriet.

Da carporten ikke indebærer nogen væsentlig ændret indflydelse på landskabet, meddeler Fredingsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til den allerede opførte carport.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

ad 12.11/13.0005

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Jane og Peter Juul Martiny, Ringklostervej 6, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-12-197)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

23/12-97

Uffe Jørgensen
Båstrupgyde 6
Båstrup
8660 Skanderborg

REG. NR. 4825.00

Vedr. j.nr. 141/1997 - arealoverførsel fra matr.nr. 6 Båstrup by, Hylke til matr.nr. 3 c smst.

Den 28. november 1997 fremsendte Århus Amt en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til at inddrage en del af matr.nr. 6 Båstrup by, Hylke, under matr.nr. 3 c smst., idet arealet agtes anvendt til have og delvis bebyggelse. Endvidere agtes plantet et hegn i det nye skel.

Arealet, som ønskes overført, er på cirka 10 x 40 meter og er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Matr.nr. 3 c er ikke omfattet af fredningen.

På matr.nr. 3 c findes et bindingsværkshus med stråtag, som ønskes udvidet med en bygning mod vest vinkelret på den eksisterende. Da arealet, som ønskes overført, ligger cirka 1 1/2 m højere end terrænet, hvor huset er placeret, vil det blive nødvendigt at udgrave til nybygningen, som ønskes opført i samme højde som det eksisterende. Dette betyder, at kun en del af det nye hus vil rage op over terrænet i fredningen, og det vil yderligere blive sløret af det hegn, som agtes etableret. Tilbygningen vil også blive opført i bindingsværk med stråtag.

Fredningsnævnets afgørelse:

Det areal, som ønskes overført, ligger i umiddelbar tilknytning til landsbyen Båstrup i en "krog", som ikke er særlig synlig fra den øvrige fredning.

De påtænkte terrænreguleringer betyder, at tilbygningen ikke bliver særlig synlig fra det omgivende landskab og yderligere vil blive sløret af det ønskede hegn.

På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

adsn1996-1211/12-0005

JO

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-19-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

23/07-98

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 148/1997 - godkendelse af plejeplan og anlægsarbejde vedrørende udvidelse af Skanderborg Golfklub.

Den 6. december 1997 fremsendte Skanderborg Golfklub endelige planer vedrørende udbygning til et 18-huls anlæg. Den 9. marts 1998 fremsendte Skanderborg Kommune kopi af plejeplan med anmodning om godkendelse.

Udvidelsen af golfbanen skal ske ind på et areal, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup syd for Skanderborg Sø. Fredningsnævnet traf den 15. januar 1997 afgørelse, der muliggjorde udvidelse af golfbanen. Naturklagenævnet har den 13. marts 1998 truffet afgørelse om ændret fredning for det pågældende område, hvorefter der kan anlægges golfbane på en række nærmere angivne vilkår.

Den 24. marts 1998 holdt Fredningsnævnet møde i Skanderborg Golfklubs lokaler, hvor der blev redegjort for de påtænkte anlægsarbejder og planen for naturpleje.

I forbindelse med dette møde tilkendegav Fredningsnævnet sit syn på det forelagte projekt.

Århus Amt, Natur og Miljø, udarbejdede herefter en plejeplan, dateret 2. april 1998, for golfbanearealet, jf. vedlagte plejeplan med kort.

Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1,

a: godkendelse af plejeplanen af 2. april 1998 og de i denne beskrevne anlægsarbejder

b: den planlagte mindre vejforlægning nær bygningerne på matr.nr. 7 c Båstrup by, Hylke, og

c: tilladelse til gødskning ved hullerne 11, 13, 14 og 17 i anlægsfacen, dog således, at dette ikke påvirker de nærliggende § 3-områder i væsentligt omfang.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
24 JULI 1998

REG. NR. 4825.00.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Skanderborg Golfklub v/formand Kjeld Frederiksen, Sarabjerg 6, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-52-1-745-1-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Jarl Wagner Smitt, Ny Sole, Båstrup, 8660 Skanderborg
Birthe Lassen Stær, Hylke Møllevej 4, Båstrup, 8660 Skanderborg

ad 1996-1211/12-0005

Plejeplan
for golfbaneareal ved Båstrup
-udarbejdet den 2. april 1998.

Administrativ status

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15.juli 1971 - senere ændret ved Naturklagenævnets afgørelse af 13. marts 1998.
Arealet omfattes af Skanderborg Kommunes lokalplan nr. 072.

Det forudsættes, at golfbanen etableres i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne.

Plejeplanen er udarbejdet af Natur og Miljø, Århus Amt og godkendt af Fredningsnævnet for Århus Amt den 24. marts 1998.
Tvivlspørgsmål rettes til Natur og Miljø, Århus Amt.

Plejeplanens formål
Plejeplanen udstikker praktiske retningslinier for natur- og landskabspleje på det fredede areal med det formål at opfylde hensigten med fredningsbestemmelserne.
Planen skal sikre

- opretholdelsen af arealets landskabelige værdier i det kuperede landskab og det frie udsyn over Skanderborg Sø
- fastholdelsen og udbygningen af områdets afvekslende naturindhold.

Plejeplanens indhold
Det fredede areal er inddelt i 3 delarealer med forskelligt formål:

Delområde A:	Sønært naturareal til offentlig ophold og færdsel
Delområde B:	Golfbaneareal og stier
Delområde C:	Naturareal langs Skanderborg Sø og i sydkanten af Alleskov Kær uden anvist offentlig adgang.

./. Der henvises til vedlagte kort.

Generelle forhold, der gælder alle 3 delområder.

Stier
Offentlige stier, der er udlagt i henhold til fredningskortet afmærkes diskret.
Hvor stierne ikke følger eksisterende befæstede markveje, ligger de i permanent græs.
Græsstier slåes 2 - 3 gange årligt i vækstsæsonen.

Gødskning og sprøjtning
Udover nødvendig kunstgødning i forbindelse med golfbanens anlæggelse må arealet ikke tilføres

Der må ikke anvendes kemisk fremstillede insekt- og ukrudtsmidler indenfor det fredede område.

Beplantninger
Hvor ikke andet er nævnt udtyndes eksisterende beplantninger og passes efter forstlige principper.
Alle plantede og selvsåede nåletræsbeplantninger fjernes.
Eksisterende læhegn plejes som hidtil.

Fodring og udsætning
Der må ikke fodres eller udsættes vildt, ænder, fisk eller krebs indenfor fredningen.
Der må ikke opsættes andehuse eller foderskjul.
Eksisterende foderpladser og andehuse fjernes.

Konkrete forhold gældende for delområderne

Delområde A: Sønært naturområde til offentlig ophold og færdsel.

Delarealet udgøres af et smalt naturareal langs Skanderborg Sø. I vestenden ligger et større engareal. Mod søen afgrænses arealet i vest af en sammenhængende bræmme af ellesump. Mod øst er der kun spredte elletræer i søkanten.

Pleje

1. Ellesump i vestenden henligger som naturskov - skal ikke plejes.
2. Engareal. For fortsat at fremstå som lysåbent naturareal skal arealet
   - enten slåes 1 gang årligt i sensommeren. Det afslåede fjernes.
   - eller helst hegnes og afgræsses ekstensivt af kreaturer.

Delområde B: Golfbaneareal og stier

Delarealet udgøres af kuperet landbrugsareal med spredte småbeplantninger og enkelte vandhuller.

Pleje

Banearealer

De egentlige golfbanearealer som tee-steder, fairways, semirough og greens plejes så ekstensivt som muligt, således at banearealerne skiller sig så lidt ud fra de landskabsmæssige omgivelser som muligt.

Rough-arealer

Arealer, der skal henligge som rough, skal ikke jordbehandles undtagen hvor der sker terrænændringer.
Rougharealer slåes 1 gang årligt.
Det anbefales, at afslået materiale fjernes. Herved fjernes næringsstoffer, og vegetationen bliver hermed mere åben og artsrig, og samtidig nemmere at finde vildfarne golfkugler i.

Vandløb

4. Nyåbnet vandløb. Anlægges med naturlige snoninger. Vandløbsbunden hæves til max 0,3 m under terræn og udlægges med sten og grus. Brinkanlæg skal være fladest muligt og max 1:2.
Vandløbet afvander et mindre vandhul umiddelbart øst for adgangsvejen til Ny Sole. Frilæggelsen af vandløbet må ikke påvirke vandspejlet i dette vandhul.
Det rørlagte vandløb er ikke registreret som omfattet af naturbeskyttelsesloven. Åbningen kræver derfor ikke dispensation fra loven, men udelukkende tilladelse efter vandløbsloven. Skanderborg Kommune er vandløbsmyndighed.

Vandhuller

5. Nye vandhuller. Der anlægges 3 nye vandhuller på arealet.
Anlæggelsen af vandhullerne kræver tilladelse efter planloven og naturbeskyttelseslo vens søbeskyttelseslinie. Det nordligste vandhul ændres i nordenden, så det ikke omfatter moseareal. (Retningslinier for udformning af vandhullerne er præciseret i den meddelte planlovstilladelse).
Vandhullerne kræver efter anlæg ikke særlig pleje.
Brinker mod syd holdes slået. Brinker mod nord bør kun slåes i nødvendigt omfang.
6. Oprensning af eksisterende, større vandhul.
Vandhullet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
(Retningslinier for oprensning og udtynding af vegetation er præciseret i den meddelte dispensation fra naturbeskyttelsesloven.)
Brinken mod syd kan herefter holdes slået. Brinken iøvrigt lades urørte.
7. Mindre, sommerudtørrende vandhul i beplantning ved tee-sted, hul 13. Vandhullet oprenses og udvides en smule mod vest. Vandhullet er ikke omfattet af naturbeskyttel seslovens § 3.
8. Mindre mergelgrav i nordkant af askebeplantning ved tee-sted, hul 12. Vandhullet oprenses nænsomt. Eksisterende overløbsrør fjernes. Der etableres en overløbsrende i nordkanten af mergelgraven i form af udlagte sten. Denne rende forlænges i et stenudlagt, smalt sivefelt, som ender i det nye vandhul ved green, hul 11.

Broer

9. Hvor stier passerer vådområder, etableres pælebroer i max stibredde, således at vegetationen i vådområdet forbliver sammenhængende.

Eksisterende beplantninger

10. Granbevoksning og enkeltrække af gran langs markvej fjernes helt.
På skrænten findes alsidig overdrevsvegetation af eg, tjørn og roser. Lades urørt - bortset fra massiv opvækst af ask i nordenden. Denne fjernes.
Arealet friholdes for yderligere , begyndende opvækst.
11. Læhegn. Læhegnet er af ældre dato, og består af en enkelt række løvfældende træer, i nordenden: tjørn , i sydenden: kraftigt beskåret seljerøn.
De to stykker hegn adskilles af overdrevsholm, og beplantning ved tee-sted, hul 13, og af spredt bevokset overdrevsskrænt i hegnslinien.
Hegnet gennembrydes i mindst muligt omfang for krydsende fairways.
Herudover opretholdes hegnet og plejes som hidtil, dvs. at udgåede træer fjernes, og at seljerønhegnet beskæres med jævne mellemrum af hensyn til udsigten.
Den spredte bevoksning på den forbindende overdrevsskrænt bevares.

12. Overdrevsholm med vildroser og tjørn omkring tee-sted, hul 13. Beplantningen opretholdes i videst muligt omfang rundt om tee-sted. Friholdes for yderligere opvækst af vedplanter.
13. Beplantning syd for tee-sted, hul 13. Beplantningen består af selvsået fuglekirsebær i tidligere mergelgrav, der også rummer lille vandhul.
Beplantningen udtyndes meget kraftigt (9/10), så de enkelte træer får plads til at udvikle sig fuldkronet og således, at der kan komme mere lys til vandhullet.
14. Hegn af spredte seljerøn med underbevoksning af buske. Hegnet afbrydes i mindst mulig bredde af fairway for hul 15. Hegnet kræver ikke pleje.
15. Randbeplantning langs nordsiden af hul 11. Plantet og selvsået fyr fjernes. Gyvel skæres ned med mellemrum.
16. Beplantning omkring slugt med vandløb, der frilægges. Plantet og selvsået fyr samt hybenroser fjernes. Spredte, eksisterende birk lades tilbage. Hvis det frilagte vandløb dræner slugten tilstrækkeligt, kan arealet fremover slåes. Har arealet fortsat mosekarak ter, bør opvækst af pil og birk fjernes.
Store topstar-tuer skal i videst muligt omfang bevares.
17. Plantet fyr langs Hylke Møllevej fjernes. Dette sikrer udsynet over Skanderborg Sø fra vejen.
18. Lund af ask i mergelgrav omkring lille vandhul. Beplantningen udtyndes kraftigt (4/5), så de enkelte træer kan udvikle sig fuldkronet, og således, at der kan komme mere lys til vandhullet.
19. Bjergfyr-række. Fjernes.
20. Beplantning af fyr og hybenrose. Fjernes af hensyn til udretning af vej.
21. Granhegn umiddelbart vest for green, hul 17 og tee-sted, hul 18. Fjernes. Enkelte træer lades tilbage til fjernelse senest år 2008. Hermed åbnes der mulighed for - over en årrække - at erstatte granhegnet med en beplantning af løvfældende træer og buske. Plantning af erstatningen foretages løbende i takt med fjernelse af graner.

Etablering af ny beplantning.

22. Enkelte løvfældende træer (f.eks eg) plantes nordvest for nyt vandhul for at adskille vandhul og greens naturmæssigt og landskabeligt.
23. Mindre gruppe af løvfældende træer og buske (f.eks eg, slåen og vildrose) for visuel adskillelse af fairways.
24. Enkelte eg kan plantes i kanten af overdrevsareal, hvis der ikke allerede findes selvsåede træer med egnet placering.
25. Mindre gruppe af løvfældende træer og buske (f.eks eg og slåen) til erstatning af fyrrebeplantning, der fjernes.
26. Enkelte ask eller el i kanten af slugt med frilagt vandløb.
27. Enkelte, spredte løvfældende træer langs Hylke Møllevej til sikring af visuel adskillelse af vejen og fairway, hul 10 - uden at udsigten over søen fra vejen blokeres.
28. Artsblandet løvtræshegn til erstatning af nuværende granhegn.

Delområde C: Naturområde langs Skanderborg Sø og i Alleskov Kær - uden anvist offentlig adgang

Området består fra nord af en bræmme af ellesump langs Skanderborg Sø, som har sammenhæng

med en bred, meget fugtig elle- og pilemose, der omgiver en mindre sø i østkanten af Alleskov Kær. Ellemosen har naturskovskarakter og afløses i sydøstenden af et lysåbent og artsrig kær med store tuer af topstar.

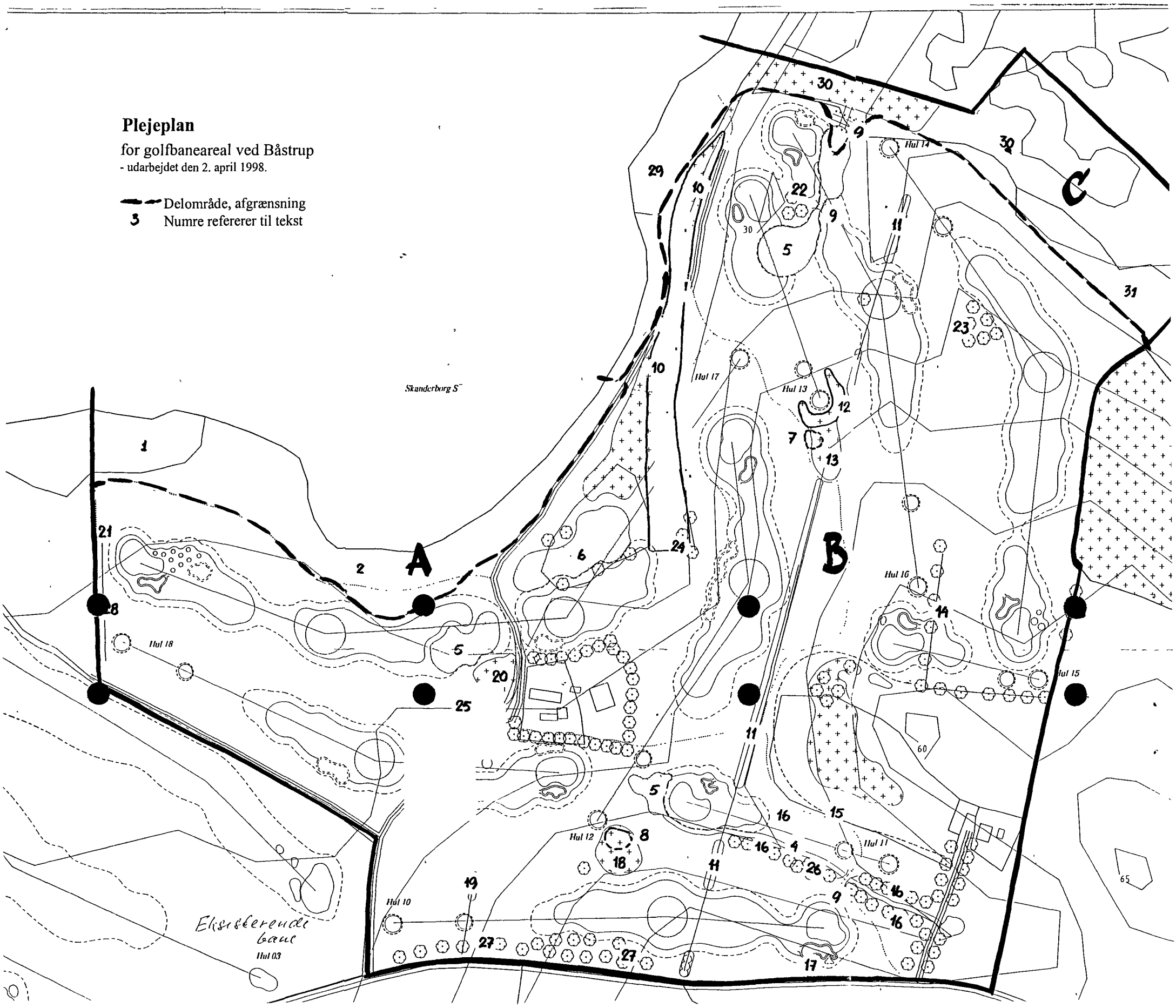
Pleje

29. Ellesump langs Skanderborg Sø. Tyndes 50 %. Der kan etableres en udsigtsskakt på 25 m's bredde i den nordlige ende til sikring af udsynet over søen fra den offentlige sti.
30. Elle- og pilemose samt mindre sø i Alleskov Kær. Skal henligge uplejet i naturtilstand.
31. Kær med tuer af topstar. Kæret har formodentlig været kreaturgræsset for år tilbage. Afgræsning af kæret bør på længere sigt genindføres sammenhængende med engarealerne syd herfor (udenfor denne frednings afgrænsning). Dette vil sikre områdets artsrige, lyskrævende vegetation.

Plejeplan

for golfbaneareal ved Båstrup
- udarbejdet den 2. april 1998.

Delområde, afgrænsning
3 Numre refererer til tekst

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 04825.00

Dispensationer i perioden: 10-05-1999 - 16-06-2006

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

10/05-99

Jens Jørgen Jensen
Ringklostervej 12
8660 Skanderborg

REG. NR. 4825.00

Vedr. j.nr. 13/1999 - tilbygning på matr.nr. 4 b Ringkloster by, Hylke, beliggende Ringklostervej 12, 8660 Skanderborg.

I skrivelse af 22. februar 1999 har De søgt om tilladelse til udvidelse af eksisterende stald med 176 m².

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Nævnet foretog besigtigelse den 21. april 1999, hvor Ruth Jensen oplyste, at tilbygningen skal opføres i forlængelse af den eksisterende staldbygning, og at tilbygningen skal opføres i samme materialer og farve som den eksisterende bygning.

Århus Amt ville ikke udtale sig mod det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Da tilbygningen opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse, og da tilbygningen må antages at tjene rimelige landbrugsøkonomiske formål, findes den ikke at være i strid med fredningens formål, hvorfor Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte på vilkår, at tilbygningen udføres i samme materialer og farver som den eksisterende staldbygning.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

adSW 1996-1211/12-0005
JJ

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-11-94)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

10/05-99

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

REG. NR. 4825.00.

Vedr. j.nr. 21/1999 - opførelse af ungdyrstald på matr.nr. 8 a m.fl. Båstrup by, Hylke.

Den 26. marts 1999 har kommunen fremsendt en fra Bygnings- & Maskinkontoret for Sydjylland og Fyn modtaget ansøgning, hvor der for I/S Treko v/Erik Clausen, Båstrupvej 18, 8660 Skanderborg, søges om tilladelse til at opføre bl.a. en ungdyrstald på 501 m^2. Det fremgår, at ungdyrstalden ønskes opført øst for de eksisterende nyere staldbygninger, og at stalden skal opføres i tilsvarende materialer, nemlig pladebeklædte sider og porte (røde), eternittag og bræddebeklædt trempel. Ønsket om opførelse er begrundet i rationalisering af gårdens drift samt en mindre driftsudvidelse.

Det areal, hvor ungdyrstalden ønskes opført, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

I forbindelse med behandling af andre sager har Fredningsnævnet den 21.april 1999 besigtiget ejendommen.

Århus Amt og Danmarks Naturfredningsforening har ikke villet modsætte sig det ansøgte. Århus Amt har henledt opmærksomheden på, at Fredningsnævnet ved en tidligere godkendelse af udvidelse af en løsdriftsstald stillede som vilkår: "at der sker en vis udjævning af skrænten ud for tilbygningen, samt at der bliver lav beplantning, f.eks. hybenroser på skrænten", hvilke vilkår ikke synes opfyldt. Det foreslås derfor, at Nævnet indskærper vilkåret om en vis udjævning af terrænet nord for bygningerne og sætter en frist herfor, hvorimod det bør overlades til ejeren frit med hensyn til beplantning.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Under hensyn, til at der ønskes opført ny bebyggelse i tilknytning til eksisterende bebyggelse, at bebyggelsen vil blive udført i materialer svarende til den eksisterende bebyggelse, og at det ansøgte må antages at tjene rimelige landbrugsøkonomiske formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan, og at der inden den 1. maj 2000 sker en vis udjævning af skrænten ud for tilbygningen til løsdriftsstalden.

Det overlades til ejeren at afgøre, om der ønskes beplantning på skrænten.

adsv1996-1211/12-0005

34

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

I/S Treko v/Erik Clausen, Båstrupvej 18, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-3-99)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg
Bygnings- og Maskinkontoret for Sydjylland, Niels Finsensvej 20, 7100 Vejle

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 4825.00

08/11-99

Hedeselskabet
Bispegårdsvej 20
Kørup
8700 Horsens

Modtaget i
Skov- og Naturs
9 NOV. 1999

Vedr. j.nr. 98/1999 - læplantning på matr.nr. 6 Båstrup by, Hylke, Båstrupvej 23.

Den 20. september 1999 fremsendte Århus Amt en fra Hedeselskabet modtaget sag, hvor der for Ole Kristensen, Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg, søges om tilladelse til plantning af et 6-rækket læhegn på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Det ønskede hegn placeres sydvest for landsbyen Båstrup og sydøst for bakkeknuden Fårbjerg med udsigtspunkt med offentlig adgang. Hegnet bliver ikke synligt fra offentlige veje, men derimod fra Fårbjerg. Hegnet placeres lavt i forhold til Fårbjerg, hvorfor det ikke vil genere udsigten og ikke væsentlig sløre landskabsformerne.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 6. oktober 1999, hvor det blev oplyst, at hegnet vil blive cirka 8,5 -9 m bredt.

Fredningsnævnets afgørelse:

Da det ansøgte hegn ikke vil få afgørende indflydelse på landskabet, findes det ikke at stride mod fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, meddeles tilladelse til det ansøgte hegn, som **vist på vedhæftede kort.**

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for

ad 1996-1211/12-0005.

sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

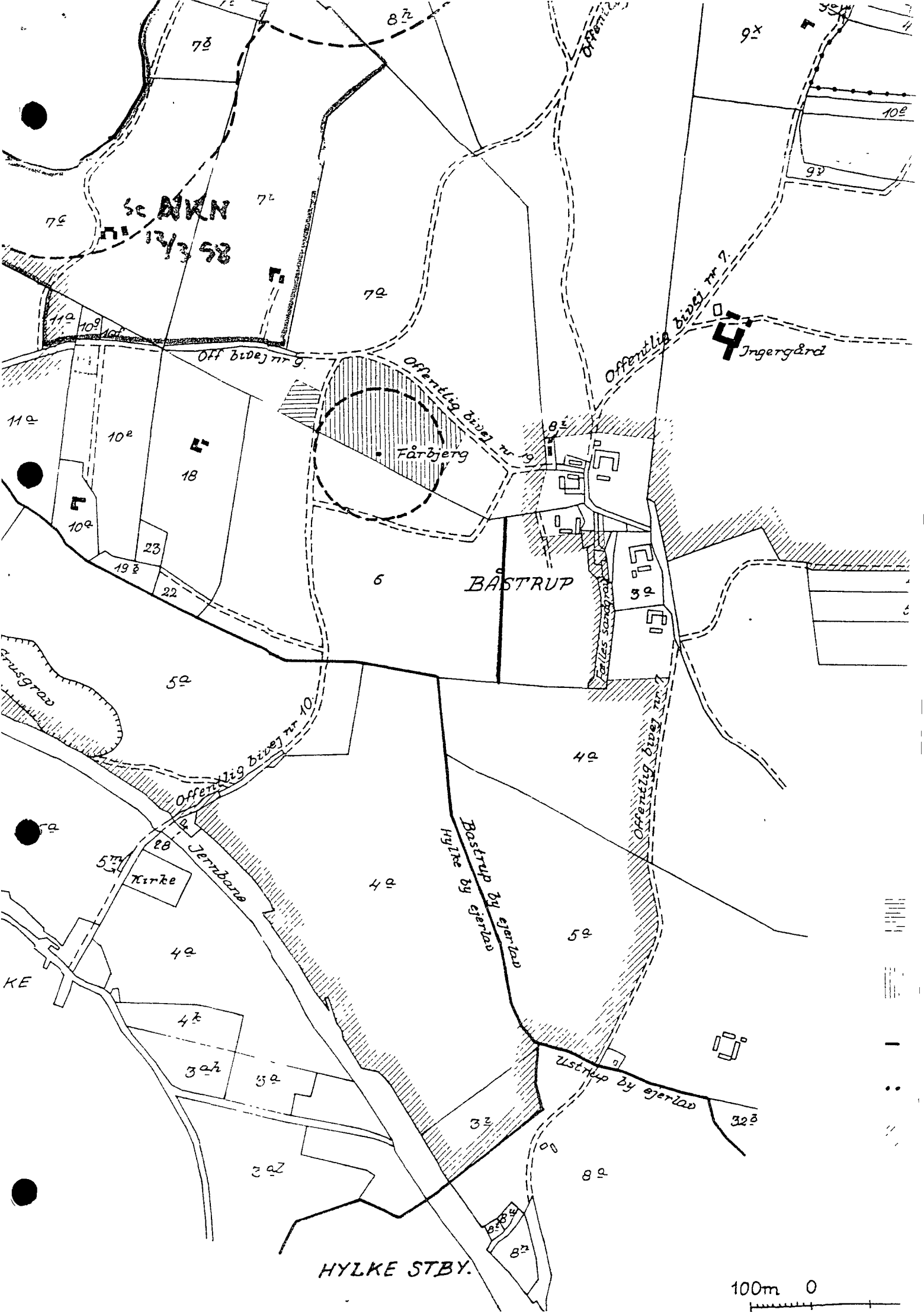
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Ole Kristensen, Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-11-99)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Sc AKN
13/3 58
Offentlig bivej nr 7
Ingergård
Off bivej nr 9
Offentlig bivej nr 9
Fårbjerg
BÅSTRUP
Fælles sandgrav
Offentlig bivej nr 10
Grusgrav
Offentlig bivej nr 1
Bastrup By ejerlav
Hylke by ejerlav
Jernbane
Kirke
Ustrup by ejerlav
HYLKE STBY.
100m 0

REG. NR. 4825.00
TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
24. JUL. 2000

21-07-00

Gerhard Justesen
Jyllands Alle 27, 2.tv.
8000 Århus C

Vedr. j.nr. 66/99 - anvendelse af ejendommen matr.nr. 8 g Båstrup by, Hylke, beliggende Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg.

Den 29. juni 1999 fremsendte Anker Nielsen en klage vedrørende Deres anvendelse af ovennævnte ejendom, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Nævnet fremsendte klagen til Århus Amt, der er tilsynsmyndighed i henhold til naturbeskyttelsesloven. Der var derefter en korrespondance mellem Århus Amt og Deres advokat Orla Lokdam. Den 27. december 1999 tilbagesendte Amtet sagen til Fredningsnævnet med anmodning om indkaldelse til en besigtigelse og forhandling til nærmere afklaring af sagen, idet der fra advokat Orla Lokdams side var fremsendt anmodning om efterfølgende dispensation til en række forhold.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 26. april 2000.

De oplyste, at opstillingen af det eksisterende raftehegn blev iværksat i 1993 i forbindelse med Deres køb af ejendommen. Raftehegnet blev endelig færdiggjort i 1999, hvor der blev isat en låge. Raftehegnet afløser et tidligere trådhegn.

Anker Nielsen oplyste, at der før Deres overtagelse af ejendommen i 1993, alene var et glat trådhegn mod vejen i cirka en halv meters højde.

Advokat Lokdam anførte, at De var indstillet på at udskifte det eksisterende raftehegn med et levende hegn, dog således at raftehegnet først nedrives, når det levende hegn er groet op.

Herefter drøftedes bebyggelsen på ejendommen. Fredningsnævnet har i 1996 meddelt tilladelse til opførelse af en hytte på 40 m² til erstatning for en tidligere hytte på 18 m² og bibeholdelse af et udhus på 15 m² på ejendommen. I 1996 accepterede De, at brændeskuret skulle fjernes. Det konstateredes, at der yderligere er et grønt skur opstillet sydligst på ejendommen. De ansøgte om tilladelse til bibeholdelse af brændeskur og det grønne skur. De oplyste yderligere, at rygeovnen er opført i 1995. Der er ikke søgt om tilladelse til rygeovnen, men der ønskes dispensation til bibeholdelse.

Herefter foretoges besigtigelse af den foretagne opfyldning. De oplyste, at opfyldningen er sket over flere år. Den blev iværksat i 1996 i forbindelse med opførelse af hytten på 40 m². Det var nødvendigt med opfyldning, da der var meget blød jord i områ-

ad 1996-1211/12-0005
akt 36.

det.

Anker Nielsen oplyste, at ejendommen før 1993 var naturligt bevokset. Der er foretaget en utrolig massiv opfyldning på ejendommen. Den sidste opfyldning skete i september/oktober 1999, hvor der blev påfyldt 20-30 m3. Opfyldningen er således sket jævnligt gennem de sidste 4 år.

Afslutningsvis besigtigedes en betonsætning etableret ved søbredden. De anførte, at det har været nødvendigt at lægge beton i søkanten for at hindre søen i at "æde sig ind" på ejendommen.

Århus Amt anførte, at der er tale om en kraftig udvidelse af bebyggelsen på ejendommen, hvorfor nævnet bør overveje at kræve de ikke godkendte bygninger fjernet. For så vidt angår opfyldningen skønnes den at være af et sådant omfang, at Fredningsnævnets tilladelse burde have været indhentet.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite anførte, at der er en række forhold på ejendommen, der er i strid med fredningsbestemmelserne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet har i 1996 meddelt tilladelse til opførelse af en 40 m² stor hytte på ejendommen til erstatning for en ældre hytte på 18 m². Samtidig meddelte nævnet tilladelse til, at et udhus på 15 m² kunne bibeholdes, jf. bygning 1 og 2 **på vedhæftede rids.** For så vidt angår bygning 3 på ridset har Fredningsnævnet i 1996 forudsat, at brændeskuret blev fjernet. Da opførelse af så stor en bygningsmasse på ejendommen findes at stride mod fredningens formål, finder nævnet ikke at kunne meddele tilladelse til bibeholdelse af brændeskur og det grønne skur, jf. bygning 3 og 4 på ridset. Disse to skure skal fjernes.

For så vidt angår rygeovnen finder nævnet efter omstændighederne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at kunne meddele tilladelse til bibeholdelse af denne.

Vedrørende opfyldningen på ejendommen findes denne at være så massiv, at den strider mod intentionerne bag Båstrup-fredningen, hvorfor Fredningsnævnet pålægger Dem at fjerne opfyldningen på de arealer, der er vist på vedhæftede rids.

Betonsætningen ved søen skal afdækkes med natursten og må maksimalt gøres 30 cm bredere.

For så vidt angår det eksisterende raftehegn mod nord er der ikke meddelt tilladelse til dette, og opsætning af et sådant hegn strider mod bestemmelserne i fredningen. De pålægges derfor at fjerne det eksisterende raftehegn, som kan erstattes af et levende hegn med egnstypiske træer og buske.

Fjernelse af bygningerne 3 og 4, opfyldningen på ejendommen, og nedrivning af raftehegn med låge skal være udført **inden den 31. december 2000.**

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

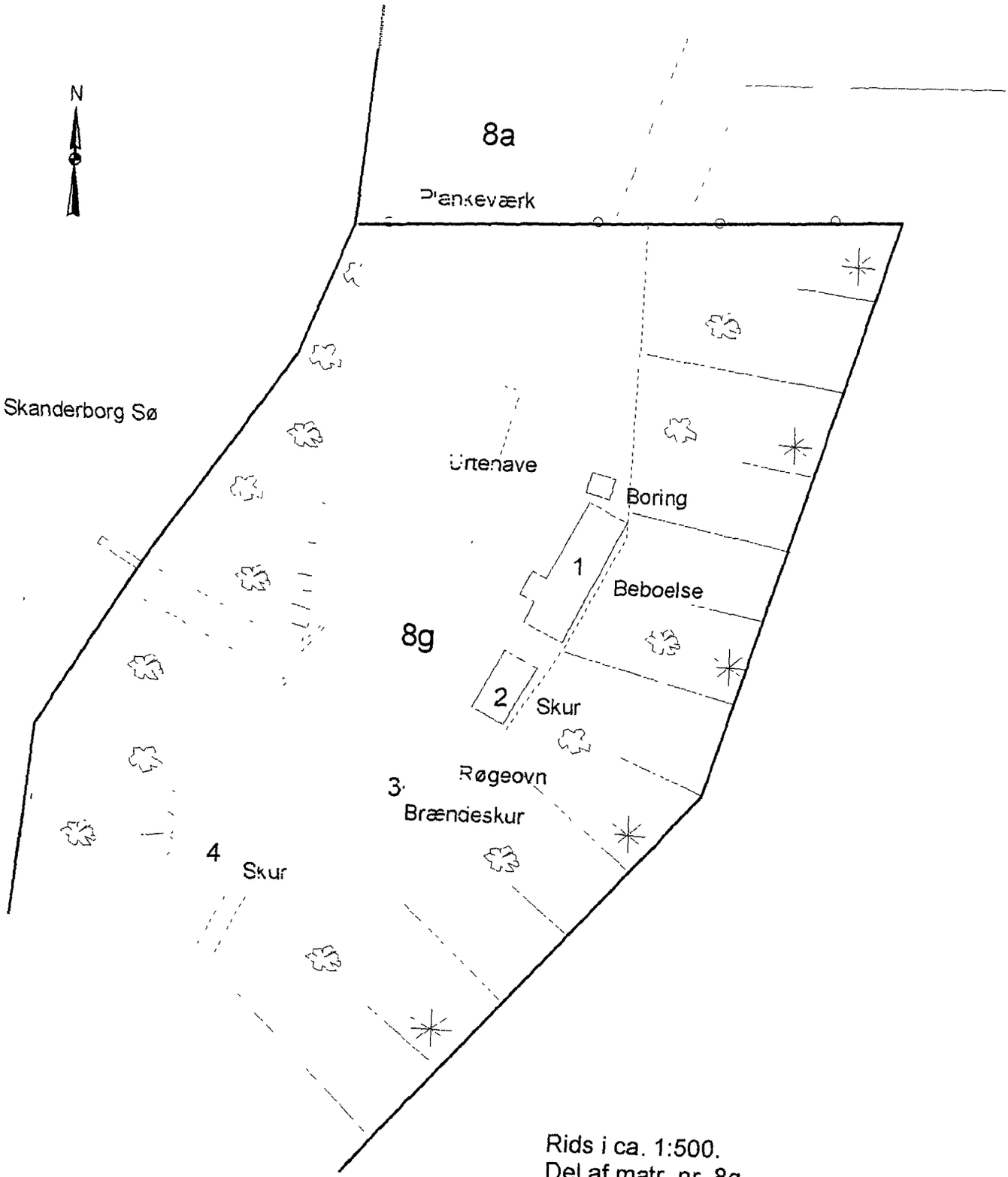
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Advokat Orla Lokdam, Ringklostervej 16, 8660 Skanderborg
Anker Nielsen, H.C. Ørstedsvej 8, 8260 Viby J.
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-3-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Odervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Bech Olesen, Slåenvænget 2, 8660 Skanderborg.
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg (j.nr. 02.00008k02-12699)

Rids i ca. 1:500.
Del af matr. nr. 8g
Båstrup By, Hylke.

Juli 2000.
Århus Amt, Natur og Miljø
J.nr.: 8-70-51-8-745-3-96

Opfyldning som fjernes

TIL ORIENTERING
KOPI

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 4825.00

28/07-00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
31 JULI 2000

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 17/2000 - etablering af badestrand og bådebro m.v. ved Hylke Strand på ejendommen matr.nr. 7 c Båstrup by, Hylke.

Kommunen har den 28. februar 2000 fremsendt en ansøgning fra Hylke Landsbyråd om tilladelse til etablering af badestrand, pontonbro, ophalerplads, bom til tøjring af heste, flytning af bænke, borde og skraldestativ, samt opførelse af toilet i eksisterende kommunal bygning på et areal ved Båstrup syd for Skanderborg Sø.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 13. marts 1998 om ændret fredning af et område ved Båstrup syd for Skanderborg Sø. Ændringen indebærer, at arealet nu anvendes til golfspil, nemlig udvidelse af en golfbane anlagt umiddelbart vest for Båstrup-fredningens afgrænsning. Desuden er der sikret offentligheden ret til at færdes til fods på udlagte stier m.v. i området.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse onsdag den 28. juni 2000.

Ansøgningen blev drøftet, og Hylke Landsbyråd oplyste, at der i dag er en badestrand 300 meter vest for det område, hvor badestranden ønskes etableret, men at stranden skal flyttes, bl.a. på grund af bundforholdene i søen, og fordi et længere strandstykke vil give mulighed for, at flere benytter stranden.

Jørgen Bang redegjorde for amtets syn på sagen og bemærkede bl.a., at den fredning, der blev gennemført i 1998 forudsætter, at det pågældende areal kan anvendes til almindelig offentlig benyttelse, og at repræsentanterne for golfklubben i forbindelse med gennemførelsen af fredningen havde udtalt, at det var muligt at opholde sig på arealet uden risiko.

Amtet er generelt positiv over for etablering af en badestrand på området, men finder dog ikke, at der bør skrabes mere end et par meter af overjorden til etablering af strandbred, idet badegæsterne tillige kan opholde sig på græsset 10 meter længere ind på land. Der er ingen indvendinger mod to sæt bænke og borde samt skraldestativ eller mod indretning af toilet i den eksisterende kommunale bygning. Derimod finder amtet ikke, at der bør færdes biler på arealet, men at man skal kunne gå ind til området. Århus Amt kan ikke anbefale, at der meddeles tilladelse til etablering af en større badebro med rampe til søsætning af både, idet disse forhold vil påvirke landskabet væsentligt. Vedrørende opsætning af hestebom bemærkes, at fredningsafgørelsen tillader færdsel til fods, men derimod ikke, at der rides i området.

Ad 1996-121/12-0005.

Skanderborg Kommune bemærkede, at man indtil videre forholder sig afventende.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste under besigtigelsen, at man principielt er positivt indstillet over for ansøgningen. Dog bør såvel adgangsforhold som parkeringsspørgsmålet løses forinden der etableres badestrand. Der bør endvidere næppe etableres en egentlig landgangsbro på det pågældende areal. Foreningen bemærkede endvidere, at udvidelsen af golfbanen netop var begrundet i, at almenheden fortsat ville have adgang til området og at det derfor er helt afgørende, at en sådan adgang for almenheden beskyttes og bevares.

Repræsentanterne for golfklubben bemærkede, at man har sympati for interessen for området, men at man sikkerhedsmæssigt er betænkelig ved den øgede trafik, som etablering af badestrand på det pågældende areal vil medføre. Stisystemet går på tværs af hullerne, og man har konstateret, at der jævnligt er nedfald af golfbolde netop på det pågældende område. Man kan ikke fra klubbens side tage ansvaret for, at samtlige spillere, herunder gæstespillere, overholder de sikkerhedsmæssige regler. Brud på disse vil dog medføre bortvisning. Den kommunale bygning, hvori der ønskes etableret toilet, er i dag lejet af golfklubben og anvendt til gødning, græs m.v. Golfklubben ønsker at fortsætte dette lejemål.

Spørgsmålet om det sikkerhedsmæssigt forsvarlige i etablering af badestranden på det pågældende område blev drøftet.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Det areal hvorpå der ønskes etableret badestrand m.v. er i fredningskendelsen fra marts 1998 udlagt til benyttelse for almenheden. At give offentligheden adgang til badning og ophold på det pågældende areal ligger inden for rammerne af fredningsbestemmelserne.

De af Skanderborg Golfklub anførte betænkeligheder vedrørende de sikkerhedsmæssige forhold findes ikke at kunne føre til, at badestranden ikke anlægges, idet det herved bemærkes, at netop Golfklubben er ansvarlig for, at almenheden har adgang til arealet, uden at der opstår fare. Golfklubben er endvidere ansvarlig for eventuelle gæstespillere og bør i øvrigt indrette golfbanen og placere de enkelte huller således, at der opstår minimal fare for personer, som opholder sig på det udlagte areal.

På denne baggrund har Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, besluttet at meddele tilladelse til følgende:

1. etablering af sandstrand ved at trække overjorden af i 1,5 meters bredde på en 70 meter lang strækning langs søen og

2. flytning af to sæt bænke og borde samt skraldestativ fra den nuværende strand til det nyt strandstykke.

Fredningsnævnet har ikke indvendinger mod, at der etableres toilet i den kommunale bygning.

Etablering af badebro og rampe til søsætning af både samt etablering af hestebom vil påvirke landskabet og formodentlig medføre en stærkt, øget trafik på stedet, hvorfor fredningsnævnet ikke finder at kunne meddele tilladelse hertil.

Det er et vilkår for ovennævnte tilladelse til etablering af badestrand m.v., at der ikke må ske parkering på det pågældende område.

Arealet er vist på vedhæftede kort.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

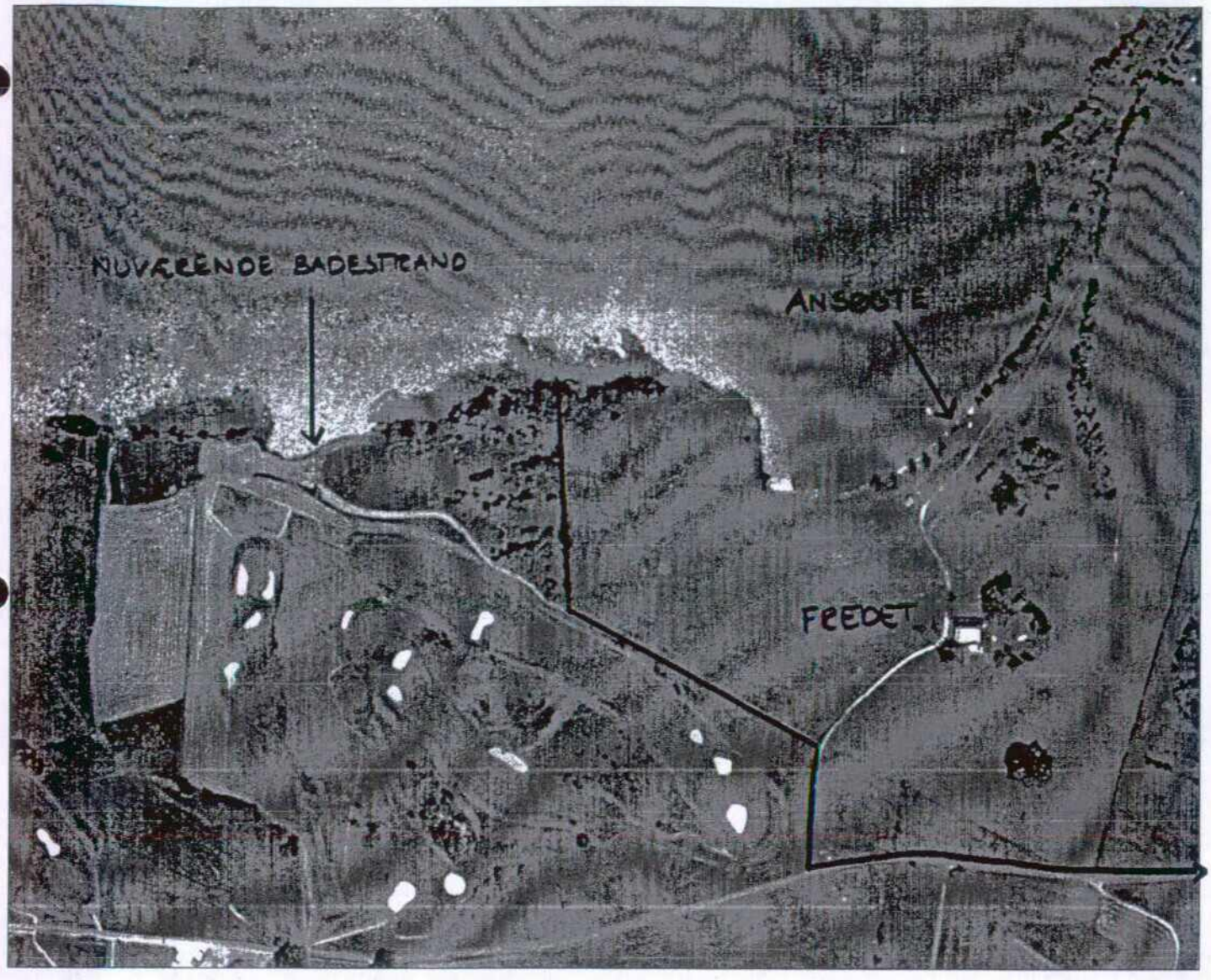
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Hylke Landsbyråd v/Anne Jacobsen, Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg
Skanderborg Golfklub v/Henning Christensen, Alléen 46, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-5-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Bech Olesen, Slåenvænget 2, 8660 Skanderborg

200 0 200 400 Meters

FREDNINGSGRÆNSE

N

7 c, Båstrup By, Hylke, Skanderborg.

REG. NR. 4825.08

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

29/08-01

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 50/2001 - etablering af to haller på landbrugsejendommen matr.nr. 9 a Båstrup by, Hylke, beliggende Ringklostervej 19, Skanderborg.

Den 16. maj 2001 har kommunen fremsendt en fra Knud Christensen modtaget ansøgning om tilladelse til etablering af to haller på ovennævnte ejendom, der er en landbrugsejendom på godt 58 ha.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune.

To ældre landbrugsbygninger på ialt godt 500 m² ønskes erstattet af to nye haller på ialt godt 650 m². De to nye haller placeres, hvor de ældre bygninger har været. Hallernes sider bliver af stålplader, der foroven bliver rødbrune og forneden matgule. Tagene bliver af stålprofilplader i rød tegl med en hældning på ca. 20 grader.

Sagen har været forelagt for Århus Amt, Natur og Miljø, der i skrivelse af 30. juli 2001 har anbefalet, at der meddeles dispensation.

Da de to haller opføres i tæt tilknytning til eksisterende landbrugsbebyggelse på ejendommen og med samme taghældning, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, hvorfor Fredningsnævnets formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte på vilkår, at hallerne placeres som vist på den fremsendte beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

ad SN 2001-12 11/12-0029

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Knud Christensen, Ringklostervej 19, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-6-01)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Bech Olesen, Slåenvænget 2, 8660 Skanderborg

REG. NR. 4826.00

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

Det centrale Fredningsregister
Haraldsgade 53
2100 Købehavn Ø

MODTAGET
Skov- og Naturstyrelsen
13 SEP. 2001

12. september 2001
J.nr.: 97-121/700-0027
gmr

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om lovliggørelse af to skure, et raftehegn og en opfyldning inden for det fredede område ved Båstrup, Skanderborg Kommune.

Med venlig hilsen

Grethe Michelsen Roth
chefsekretær
direkte tlf.: 33 95 57 31

Afgørelsen er sendt til:

- Gerhard Justesen, Jyllands Allé 27, 2.tv., 8000 Århus C
- Advokat Anker Nielsen, H.C. Ørstedsvej 8, 8260 Viby J
- Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg, ad J.nr.: 8-70-51-8-745-3-96
- Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
- Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 Købehavn Ø
- Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, ad J.nr.: 02.00008k02-12699
- Fredningsnævnet for Århus Amt, Retten i Randers, Sandgade 12, 8900 Randers

adsw 2001-121/12-0029
3

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

REG. NR. 4825.00

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn, P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@jkm.dk

12 SEP. 2001

J.nr.: 97-121/700-0027
KPA/SHO

Afgørelse
i sagen om lovliggørelse af to skure, et raftehegn og en opfyldning inden for det fredede område ved Båstrup, Skanderborg Kommune

Fredningsnævnet for Århus Amt har den 21. juli 2000 efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt afslag på dispensation til bibeholdelse af 2 skure, et raftehegn og en opfyldning på ejendommen matr.nr. 8g Båstrup By, Hylke. Ansøgeren har påklaget afgørelsen til Naturklagenævnet.

Ejendommen, der ligger ud til Skanderborg Sø og benyttes til fritidsformål med fiskeri og jagt, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen omfatter en ca. 1½ km bred bræmme på sydsiden af Skanderborg Sø, der strækker sig fra Hylke Mølle i vest til Hesthave i øst. Arealerne skal efter fredningsbestemmelserne bevares i deres hidtidige tilstand, og områdets landskabelige værdier skal sikres opretholdt. Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke yderligere bebygges, herunder må der ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. På det fredede areal langs Skanderborg Sø må der ikke foretages foranstaltninger eller indgreb af nogen art, som kan ændre søens areal, form eller tilstand.

Ifølge fredningen er der et beplantningsforbud på hele ejendommen.

Ved afsigelsen af kendelsen meddelte Overfredningsnævnet, at fredningen ikke er til hinder for opførelsen af en jagthytte på ikke over 50 m². Fredningsnævnet for Århus Amt har derfor den 19. november 1996 meddelt tilladelse til at udskifte en hytte på 18 m², der var tilladt opført i 1993, med en tilsvarende hytte på 40 m², og til at et udhus på 15 m² kunne bibeholdes. I tilladelsen blev der stillet vilkår om, at brændeskuret skulle fjernes. Der blev endvidere stillet vilkår om, at det nye hus skulle opføres på samme sted som det, der skulle nedrives, det vil sige lige neden for en bevokset skrænt og cirka 20 m fra søbredden. Endvidere skulle en tæt, slørende beplantning opretholdes og vedligeholdes langs søbredden.

På grund af en naboklage over, at der var foretaget en række foranstaltninger i strid med fredningen, og efter at ejeren havde ansøgt om dispensation hertil, besigtigede Fredningsnævnet for Århus Amt den 26. april 2000 ejendommen. Det blev her konstateret, at ejeren uden fredningsnævnets tilladelse har opført et raftehegn, to skure, en rygeovn og har foretaget en betonsætning ved søen og en opfyldning på selve ejendommen.

Ved besigtigelsen oplyste ejeren bl.a. at opstillingen af raftehegnet blev iværksat i 1993 efter købet af ejendommen. Hegnet blev færdiggjort i 1999, hvor der blev isat en låge. Det er opsat i stedet for et trådhegn. Ejeren var indstillet på at udskifte raftehegnet med et levende hegn, dog således at raftehegnet først nedrives, når det levende hegn er groet op. Ved besigtigelsen af bebyggelsen på ejendommen blev det konstateret, at der udover den ovennævnte lovlige hytte på 40 m² og udhuset på 15 m² var et brændeskur, et grønt skur og en rygeovn. Der blev ansøgt om dispensation til bibeholdelse heraf.

Ved besigtigelsen af opfyldningen oplyste ejeren, at opfyldningen er sket over flere år. Den blev iværksat i 1996 i forbindelse med opførelsen af hytten på 40 m³, da det var nødvendigt at fylde op, fordi der var meget blød jord i området.

Naboen oplyste, at ejendommen før 1993 var naturligt bevokset, og at der er foretaget en meget massiv opfyldning. Sidst i 1999, hvor der blev påfyldt 20-30 m³.

Århus Amt anførte vedrørende opfyldningen, at den skønnedes at have et sådant omfang, at fredningsnævnets tilladelse burde have været indhentet. Opfyldningen andrager formentlig mellem 700 og 800 m³ småsten.

Fredningsnævnet for Århus Amt meddelte på denne baggrund den 21. juli 2000 afslag på dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til bibeholdelse af de to skure, raftehegnet og opfyldningen på de 2 områder, der er angivet på et bilag til afgørelsen. Det er dels området syd for rygeovnen samt området mellem urtehaven og søbevoksningen. Afslaget blev meddelt under henvisning til, at fjernelse af brændeskuret var en forudsætning for fredningsnævnets tilladelse i 1996 til opførelse af den nye hytte og til bibeholdelse af udhuset, og at opførelse af en så stor bygningsmasse på ejendommen som hytten, udhuset og skurene udgør tilsammen, findes at stride mod fredningens formål. Afslaget til bibeholdelse af opfyldningen blev meddelt under henvisning til, at opfyldningen findes at være så massiv, at den strider mod intentionerne bag fredningen.

Fredningsnævnet meddelte endvidere, at opsætningen af raftehegnet var i strid mod bestemmelserne i fredningen, og at raftehegnet skulle fjernes. Der blev dog meddelt en dispensation fra fredningen til, at raftehegnet kunne erstattes af et levende hegn med egnstypiske træer og buske.

Nævnet meddelte endvidere dispensation til bibeholdelse af rygeovnen og en betonsætning ved søbredden.

Fristen for fjernelse af skurene, raftehegnet og opfyldningen blev fastsat til den 31. december 2000.

Ejeren har i klagen navnlig anført, at der ved fredningen ikke er taget stilling til de sædvanlige accessoirer til et byggeri eller foretaget indgreb i de rettigheder, ejeren har, herunder ret og pligt til hegning, anlæg af tilkørsel, planering, befæstning af bløde arealer og opfyldning til gulvhøjde foran huset. Endvidere har klageren anført, at efter planlovens § 36, stk. 1, nr. 7, kræver bebyggelse, der er omfattet af bygningsreglementet for småhuse, ikke en landzonetilladelse. Klageren finder derfor, at såvel skurene som raftehegnet og opfyldningen er umiddelbart lovlige og ikke i strid med fredningen.

Ejeren har efterfølgende oplyst, at spørgsmålet om opfyldningen på ejendommen er behandlet ud fra forholdene på 2 fotos, som er fra en

helt anden ejendom. Det er forkert, når Århus Amt i et brev af 27. december 1999 til Fredningsnævnet for Århus Amt har henvist til, at der siden 1993 er fjernet træer og bevoksninger, og at der i 1993 ikke fandtes befæstninger. Selv om amtet har været opmærksom på fejlen, har amtet ikke givet fredningsnævnet besked, og fejlen kom ikke frem ved fredningsnævnets besigtigelse af ejendommen.

Klageren har endvidere anført, at fredningsnævnets vurdering af, at opførelsen af så stor en bygningsmasse på ejendommen findes at stride mod fredningens formål, ikke er i dimension med de faktiske forhold. Der er tale om en grund på over 6.000 m² og med flere ha sørettigheder. I forhold til den lovlige bygningsmasse på ejendommen er det ikke rimeligt at omtale et brændeskur på ca. 2 m² og et bådeskur på ca. 6 m², som en bygningsmasse, der pga. størrelse skal fjernes.

Fredningsnævnet, der i 1970 godkendte en beboelsesbygning på godt 50 m², må herudover have forudsat veje, gårdspladser, carport eller en garage, brændeskur, drivhus og muligheder for behandling og opbevaring af fiskegrej samt sædvanlig hegning.

Raftehegnet kan ikke ses fra søsiden eller fra syd og øst. Hegnet går ikke op til den private fællesvej Temnæsvej og kan kun ses få meter fra denne. Ejeren agter i foråret at plante på skrænten, så plankeværket reelt forsvinder.

Klageren finder, at sagen bør afsluttes med, at status quo godkendes som fastlagt ved de fotos, som amtet har taget, og at raftehegnet dækkes med en levende bevoksning.

Fredningsnævnet for Århus Amt har oplyst, at de pågældende fotos ikke har haft betydning for nævnets afgørelse af sagen.

Klageren har endvidere oplyst, at der ikke er foretaget nogen opfyldning mellem "persillebedet" og søen. Der er henvist til et foto med en træstub, som viser dette. Der er i 1950erne hentet grus og sten på stedet. Opfyldning eller regulering af grunden er sket forud for fredningen. I de forløbne 30 år, er dette vedligeholdt og befæstet som følge af udviklingen.

Naturklagenævnet har meddelt klageren, at der ikke er fundet anledning til at efterkomme klagerens ønske om en besigtigelse, da sagen findes at være tilstrækkeligt oplyst.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der meddeles dispensation fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971, at arealerne inden for det fredede område ikke yderligere må bebygges, og at der ikke må opsættes hegn eller foretages terrænregulering. Etablering af de 2 skure, raftehegnet og opfyldningen kræver derfor en dispensation fra fredningsnævnet. Det forhold, at opførelse af bebyggelse er umiddelbart lovlig efter planlovens § 36, stk. 1, nr. 7, som omfattet af bygningsreglementet for småhuse, betyder ikke, at dispensation fra fredningen ikke er påkrævet.

I denne sag er formålet med fredningen at bevare arealerne i deres hidtidige tilstand, herunder at sikre opretholdelsen af områdets landskabelige værdier.

Der findes ikke at være grundlag for at anfægte fredningsnævnets vurdering af, at jagthytten, udhuset og rygeovnen tilsammen udgør så stor en bygningsmasse, at der ikke bør meddeles dispensation til lovliggørelse af den yderligere bebyggelse på ejendommen i form af de 2 skure. Der er herved også lagt vægt på, at det var et egentligt vilkår for fredningsnævnets tilladelse i 1996 til udskiftning af den tidligere hytte på 18 m² med en hytte på 40 m², at brændeskuret skulle fjernes.

Da det må anses for tvivlsomt, hvor meget grunden er blevet opfyldt i i de 2 områder dels syd for rygeovnen og ved det grønne skur dels området mellem urtehaven og søbevoksningen, finder Naturklagenævnet, at opfyldningen på disse arealer efter omstændighederne kan bibeholdes. Der må dog ikke ske yderligere opfyldninger uden forudgående tilladelse fra fredningsnævnet.

Opførelsen af raftehegnet findes ligeledes at stride mod bestemmelserne i fredningen, og Naturklagenævnet finder ikke, at der bør meddeles dispensation til lovliggørelse heraf. Raftehegnet kan erstattes af et levende hegn med egnstypiske træer og buske, jf. fredningsnævnets dispensation hertil.

På denne baggrund stadfæstes Fredningsnævnet for Århus Amts afgørelse af 21. juli 2000, dog med den ændring, at opfyldningen af de 2 områder, der er angivet på bilaget til fredningsnævnets afgørelse, kan bibeholdes. Fristen for fjernelsen af de to skure og raftehegnet fastsættes hermed til den 1. december 2001.

Det påhviler Århus Amt som tilsynsmyndighed at påse, at afgørelsen bliver efterkommet.

Mikkel Schaldemose / Karen Paabøl

Mikkel Schaldemose / Karen Paabøl
Viceformand Fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

MODTAGET
[illegible]

REG. NR. 4825.00

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
Internet: nkn@nkn.dk

Det centrale Fredningsregister
Haraldsgade 53
2100 København Ø

10. januar 2002
J.nr.: 97-121/700-0036
LRJ

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om genoptagelse af en sag om lovliggørelse af nogle forhold på en ejendom inden for det fredede område ved Båstrup, Skanderborg Kommune.

Med venlig hilsen

Lis Rønnov Jessen
afdelingssekretær
direkte tlf.: 3395 5741

Afgørelsen er sendt til:

Orla Lokdam, Ringklostervej 16, 8660 Skanderborg
Gerhard Justesen, Jyllands Allé 27, 2.tv. 8000 Århus C
Anker Nielsen, H.C. Ørstedsvej 8, 8260 Viby J
Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg. Ad J.nr. 8-70-51-8-745-3-96
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Skanderborg Kommune, Rådhuset, Adelgade 44, 8660 Skanderborg. Ad J.nr. 02.0008k02-12699
Fredningsnævnet for Århus Amt, Retten i Randers, Sandgade 12, 8900 Randers, Ad J.nr. 66/1999

adsn 2001-1211/12-0029

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

10 JAN. 2002

J.nr.: 97-121/700-0036
kpa

Afgørelse
om genoptagelse af en sag om lovliggørelse af nogle forhold på en ejendom inden for det fredede område ved Båstrup, Skanderborg Kommune

Naturklagenævnet stadfæstede den 12. september 2001 Fredningsnævnet for Århus Amts afslag af 21. juli 2000 efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på dispensation til bibeholdelse af 2 skure, et raftehegn og en opfyldning på ejendommen matr.nr. 8g Båstrup By, Hylke, dog med den ændring, at opfyldningen kunne bibeholdes.

Naturklagenævnet anførte bl.a. i afgørelsen, at der ikke var grundlag for at anfægte fredningsnævnets vurdering af, at jagthytten, udhuset og rygeovnen tilsammen udgør så stor en bygningsmasse, at der ikke bør meddeles dispensation til lovliggørelse af den yderligere bebyggelse på ejendommen i form af de 2 skure. Der blev også lagt vægt på, at det var et egentligt vilkår for fredningsnævnets tilladelse i 1996 til udskiftning af den tidligere hytte på 18 m² med en hytte på 40 m², at brændeskuret skulle fjernes.

Da det måtte anses for tvivlsomt, hvor meget grunden er blevet opfyldt i de 2 områder dels syd for rygeovnen og ved det grønne skur dels området mellem urtehaven og søbevoksningen, fandt Naturklagenævnet, at opfyldningen på disse arealer efter omstændighederne kunne bibeholdes. Der må dog ikke ske yderligere opfyldninger uden forudgående tilladelse fra fredningsnævnet.

Opførelsen af raftehegnet måtte ligeledes anses for at stride mod bestemmelserne i fredningen, og Naturklagenævnet fandt ikke, at der burde meddeles dispensation til lovliggørelse heraf. Der blev henvist til, at

fredningsnævnet havde meddelt dispensation til, at raftehegnet kunne erstattes af et levende hegn med egnstypiske træer og buske.

Klageren har i et brev, som Naturklagenævnet har modtaget den 26. oktober 2001, anmodet om, at Naturklagenævnet revurderer sagen under henvisning til, at sagen fra en samfundsmæssig betragtning er under "bagatelgrænsen", mens den er af stor personlig og økonomisk betydning for ansøgeren. Som baggrund for anmodningen er det bl.a. anført, at amtets oplysning om raftehegnets indgreb i de landskabelige værdier er forkert. Ansøgeren mener, at det er urimeligt at skulle ulejlige Vestre Landsret ud til en besigtigelse for at konstatere, at raftehegnet ikke kan ses fra søen og fra den private fælles grusvej Temnæsvej højst ved færdsel i retning fra næsset ca. 20 m fra vejen i en 15-20 graders vinkel ned ad en skrænt.

Klageren har anmodet om, at Naturklagenævnet enten forlænger fristen for fjernelse af raftehegnet, indtil det levende hegn med egnstypiske træer og buske, som fredningsnævnet har meddelt dispensation til, er vokset op, fx 10 år, eller at nævnet tillader, at rafterne erstattes af 3 glatte tråde på den del af raftehegnet, der er synlig fra vejen, dvs. fra lågen og op ad skrænten.

Klageren har endvidere anført, at der i midten af 1970'erne er opsat et stort plankeværk omkring Ring Kloster, som ejes af Nationalmuseet, og til at der er opsat et læskur i glas og aluminium ved golfklubben, der også ligger inden for det fredede område.

Klageren har den 10. december 2001 telefonisk oplyst, at det grønne skur er fjernet i overensstemmelse med Naturklagenævnets afgørelse.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse.

Genoptagelse af en sag forudsætter, at afgørelsen lider af væsentlige mangler, eller at der i forbindelse med anmodningen om genoptagelse er fremkommet nye faktiske oplysninger, som kunne have haft væsentlig betydning for sagens udfald, hvis de havde foreligget ved sagens afgørelse.

Naturklagenævnet mener ikke, at der er fremkommet sådanne væsentlige nye oplysninger, at sagen kan genoptages. Det oplyste om, at der midt i 1970'erne er opsat et plankeværk omkring Ring Kloster, som ejes af Nationalmuseet findes ikke at kunne medføre, at der i strid med fredningen kan tillades opsat et plankeværk omkring en jagthytte/fri-tidshus inden for det fredede område. Henvisningen til, at der er opsat et læskur ved golfklubben, kan heller ikke føre til et andet resultat. Naturklagenævnet mener ikke, at forholdene er sammenlignelige.

Der er herefter ikke grundlag for at genoptage sagen. Plankeværket og brændeskuret skal derfor fjernes inden den 1. april 2002.

Da der, før plankeværket blev opsat, i stedet var et trådhegn til at markere ejendommens skel mod nord, finder Naturklagenævnet, at der igen kan opsættes et trådhegn med op til 3 rækker glatte tråde, så det levende hegn kan vokse op af det.

Mikkel Schaldemose / Karen Paabøl

Mikkel Schaldemose
Viceformand

Karen Paabøl
Fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

REG. NR. 4826.00

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

22/01-02

Søhøjlandets Økomuseum
v/projektkonsulent Bendt Nielsen
Søkildevej 35 C
8680 Ry

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
23 JAN. 2002

Vedr. j.nr. 111/2001 - etablering af informationstavle på p-pladsen på matr.nr. 7 l Båstrup by, Hylke, Skanderborg Kommune.

Den 22. november 2001 fremsendte Århus Amt, Natur og Miljø, en fra Økomuseet modtaget ansøgning om tilladelse til etablering af en informationstavle på ovennævnte parkeringsplads, der ejes af Silkeborg Statsskovdistrikt.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke.

Informationsskiltet, der er udført som en A2-tavle efter Skov- og Naturstyrelsens skiltekoncept, opsættes ca. 20 meter fra asfaltvejen og 5-6 meter fra p-pladsens nordskel i tilknytning til en bevoksning på stedet.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da informationsskiltet placeres hensigtsmæssigt på pladsen og således ikke strider mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ad: 2001-1211/12-0029

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-11-01)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Bech Olesen,
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg
Silkeborg Statsskovdistrikt

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 4825.00 02/07-02

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 109/01 - etablering af brændeskur på matr.nr. 4 e Ringkloster by, Hylke, beliggende Ringklostervej 6, 8660 Skanderborg.

Den 21. november 2001 har kommunen fremsendt en fra Sisse Elmkjær og Steen Mikkelsen modtaget ansøgning om tilladelse til etablering af et 16 m² brændeskur på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Brændeskuret, der ønskes etableret på den østlige side af den eksisterende stald, ønskes beklædt med brædder og et tag af mokkafarvede stålplader. Brændeskuret males lysegrå i lighed med eksisterende carport på ejendommen.

Der er blevet fjernet et brændeskur på 9 m², og der vil yderligere blive fjernet et eksisterende skur på ca. 2 m².

Sagen har været forelagt for Århus Amt, Natur og Miljø, der i skrivelse af 21. maj 2002 har anbefalet det ansøgte under forudsætning af, at det eksisterende brændeskur på ca. 2 m² fjernes.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da brændeskuret placeres hensigtsmæssig på ejendommen, og da det er tilpasset eksisterende bebyggelse på stedet, meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

adsn 2001-124/12-0029

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Sisse Elmkjær og Steen Mikkelsen, Ringklostervej 6, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-14-01)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg

REG.NR. 4825.00 TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

19/09-02

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

J.nr. 53/2002 - etablering af ny malkestald og gyllebeholder på ejendommen matr.nr. 8 a Båstrup by, Hylke, beliggende Båstrupvej 18.

Den 14. maj 2002 har kommunen fremsendt en fra Erik Clausen modtaget ansøgning om tilladelse til etablering af en malkestald og en gyllebeholder på ovennævnte ejendom. Den 3. juli 2002 har kommunen fremsendt supplerende materiale.

Ejendommen er beliggende inden for Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Skanderborg Kommune.

Der ønskes opført en malkestald på 240 m² imellem eksisterende bygninger. Gyllebeholderen på 2600 m3 ønskes etableret på et lavere liggende plateau, cirka 30 m nord for den eksisterende bebyggelse.

Århus Amt har i skrivelse af 30. juli 2002 udtalt, at malkestalden er placeret hensigtsmæssig, og at gyllebeholderen ikke kan placeres anderledes, hvis den skal opføres i tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte tjener landbrugsøkonomisk formål og således ikke findes at stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at malkestalden opføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan. Der meddeles endvidere dispensation til opførelse af en gyllebeholder som ansøgt på vilkår, at der etableres og opretholdes en slørende beplantning omkring den, ligesom det er et vilkår, at gyllebeholderen, hvis den ikke længere er nødvendig for driften af landbrugsejendommen, fjernes.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

ad. 2001-1211/12-0029, alt. 11

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Erik Clausen, Båstrupvej 18, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-7-02
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg

4825.00

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/09-03

Niels A. Langberg
Visbjerg Hegn 174
8320 Mårslet
og
Tina A. Schwennesen
Heidesvej 15
8270 Højbjerg

Vedr. j.nr. 64/2003 - ansøgning om tilladelse til lovliggørelse af udhuse m.v. på matr.nr. 8 e Båstrup by, Hylke, beliggende Temnæsvej 5, 8660 Skanderborg.

Deres nabo, Gerhard Justesen har i brev af 22. august 2002 anmeldt ulovlig bebyggelse på ovennævnte ejendom.

Århus Amt, Natur og Miljø, har ved brev af 22. juli 2003 anmodet Fredningsnævnet om at behandle sagen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 13. august 2003.

På mødet oplyste De, at sommerhuset, garagen/redskabsskuret, de to A-huse og badebroen var opført på ejendommen, inden fredningen blev gennemført. Bygningerne blev opført i henholdsvis 1961 og 1966. Oplysningerne herom stammer fra den tidligere ejer samt blev bekræftet under besigtigelsen af Flemming Langberg, som oplyste, at han er kommet på ejendommen siden 1966.

Under besigtigelsen oplyste De endvidere, at De, såfremt alle bygninger ikke kan lovliggøres, er indforstået med at fjerne halvtaget, drivhuset og læskærmen i haven, såfremt De får dispensation til at beholde vognlyet på ejendommen. De oplyste i den forbindelse, at garagen/redskabsskuret benyttes til opbevaring af kajakker. Garagen er ikke egnet til opbevaring af en bil, da der ikke er plads hertil. De har derfor behov for at bibeholde vognlyet på ejendommen.

Gerhard Justesen oplyste under besigtigelsen, at det alene var beboelseshuset, der var til stede på ejendommen, da fredningen blev gennemført. Han kræver de bygninger, som herefter løbende er opført på ejendommen, fjernet.

Århus Amt, Natur og Miljø, har lagt vægt på Deres oplysninger om, at henholdsvis sommerhuset, garagen/redskabsskuret, de to A-huse og badebroen var til stede på ejendommen inden fredningen blev gennemført, hvorfor disse bygninger ikke kræves fjer-

net.

Herover har Amtet anbefalet, at der gives tilladelse til bibeholdelse af drivhuset på ejendommen, idet drivhuset er en såkaldt "let" bygning, som ligger skjult. De øvrige bygninger henholdsvis vognlyet, halvtaget og læskærmen i haven, bør kræves fjernet, da bygningerne er opført efter fredningens gennemførelse og da yderligere bebyggelse er i strid med fredningens formål. Vedrørende bibeholdelse af vognlyet på ejendommen mod at drivhuset fjernes, har Amtet anført, at et vognly er et fast anlæg, modsat drivhuset.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité erklærede sig under mødet enig med Amtets vurdering i sagen, dog meddelte lokalkomitéen, at en lovliggørelse af vognlyet mod fjernelse af drivhuset, halvtaget og læskærmen i haven kan anbefales.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet lægger ved sagens afgørelse til grund, at sommerhuset, garagen/redskabskuret, de to A-huse og badebroen var etableret på ejendommen inden fredningen blev gennemført. Bibeholdelse af disse bygninger på ejendommen, kræver herefter ikke dispensation fra Fredningsnævnet.

Vedrørende vognlyet, halvtaget, drivhuset og læskærmen i haven, er disse bygninger opført efter fredningens gennemførelse. Ifølge fredningen er opførelse af yderligere bebyggelse i det fredede område ikke tilladt. De opførte bygninger er herefter i strid med fredningens formål, og skal fjernes.

Under hensyn til ejernes oplysninger om hensigtsmæssig brug af ejendommen, herunder at garagen ikke er egnet til opbevaring af en bil samt under hensyn til at vognlyet ikke ændrer områdets karakter væsentligt og ligger i nær tilknytning til sommerhuset, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til bibeholdelse af vognlyet på ejendommen under forudsætning af, at vognlyet fortsat er åbent, d.v.s. uden sidebeklædning.

Halvtaget, drivhuset og læskærmen i haven skal være fjernet fra ejendommen **senest den 1. december 2003.**

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-7-03)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg
Gerhard Justesen, Jyllands Allé 27, 2.tv., 8000 Århus C

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG.NR. 4825.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

Den 24. maj 2005.

Skanderborg Golf Klub
Att. Stig Helm-Petersen
Hylke Møllevej 2
8660 Skanderborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
25 MAJ 2005

SCANNET

LVJ.

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-9 – ansøgning om tilladelse til flytning af sti, omlægning af greens samt ændring af bunkers på golfbane, Skanderborg Golf Klub, på matr.nr. 7 c m.fl. Båstrup By, Hylke, med adressen Hylke Møllevej 2, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har den 28. januar 2005 fra Århus Amt modtaget Skanderborg Golf Klubs ansøgning om tilladelse til at flytte en sti, omlægge 4 greens samt omdanne 3 græsbunkers til sandbunkers på ovennævnte ejendom.

Det er oplyst, at stien ønskes flyttet, da den nuværende sti er meget stejl og dermed farlig at færdes på. Greens ønskes omlagt således, at de fremstår med plan overflade, idet de i dag skråner på en uhensigtsmæssig måde.

Golfbanen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 13. marts 1998 om fredning af et område ved Båstrup syd for Skanderborg Sø.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 19. april 2005.

Af betydning for det ansøgte er følgende anført i Naturklagenævnets afgørelse:

Vedr. stier
Ifølge afgørelsens § 9b fremgår stierne af fredningskortet. Nyanlagte stier må kun være naturstier uden fast belægning.

Vedr. greens
Ifølge afgørelsens § 9e etableres greens i et skrånende terræn som skrånende anlæg. Greens til hullerne 10, 11, 13, 14 og 18 kan om nødvendigt desuden anlægges som niveau-greens (dvs.flere niveauer).

Vedr. bunkers
Ifølge afgørelsens § 9e må der maksimalt etableres én sandbunker pr. hul. Herudover kan der etableres 7 græsbunkers (uden sand).

Herudover kan der ifølge afgørelsen ikke ske terrænregulering, og terrænændringerne på de enkelte anlæg må ikke overstige 40 cm i forhold til det eksisterende naturlige terræn. De enkelte anlæg skal placeres som vist på illustrationsplanen i afgørelsen.

2001-1211/12-0029
15

Under besigtigelsen redegjorde golfklubbens repræsentanter nærmere for det ansøgte.

Vedrørende flytning af sti blev det oplyst, at der ønskes en ny sti med en mindre hældning placeret tæt på den eksisterende sti. Det kan i forbindelse med etablering blive nødvendigt at fjerne en smule beplantning. Stien vil blive ca. 2 m bred og indpasset i landskabet.

Både Århus Amt, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Skanderborg Kommune har anbefalet, at der gives tilladelse til flytning af stien. Amtet har i den forbindelse forudsat, at stien anlægges som en natursti uden fast belægning i overensstemmelse med fredningsafgørelsens § 9b.

Vedrørende omlægningen af greens blev det oplyst, at de meget skrånende greens på henholdsvis hul 10, 13, 14 og 16 er et problem, når der spilles golf, da boldene ikke kan ligge stille. En omlægning af de nævnte greens indebærer, at græstørvet skrælles af, og der laves 3 plateauer, hvorefter græstørvet lægges på igen. Terrænændringerne vil, som krævet i fredningsafgørelsen, ikke komme til at overstige 40 cm i forhold til det eksisterende naturlige terræn.

Både Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Skanderborg Kommune har anbefalet, at der gives tilladelse til omlægningen. Lokalkomitéen har særlig lagt vægt på, at terrænændringerne holdes inden for 40 cm i forhold til det eksisterende naturlige terræn. Kommunen har lagt vægt på, at plateauerne får "bløde" overgange og har anført, at det bør stilles som betingelse, at golfklubben indleverer en skitse over anlæggene inden udførelsen.

Århus Amt har anført, at Naturklagenævnets afgørelse bør følges, da der i afgørelsen er taget nøje stilling til golfbanens indpasning i det fredede landskab. Amtet kan på denne baggrund ikke anbefale, at der gives tilladelse til etablering af en niveauleret green til hul nr. 16, da fredningsafgørelsen ikke åbner op for mulighed herfor. Fredningsafgørelsen bør følges af hensyn til de landskabelige interesser. Endvidere forudsætter amtet, at der vedrørende omlægning af de øvrige greens ikke sker terrænændringer på mere end 40 cm.

Vedrørende ændring af græsbunkers til sandbunkers blev der under besigtigelsen oplyst, at der i dag er én sandbunker pr. hul. Herudover ønskes de nævnte græsbunkers ændret til sandbunkers. Golfklubben har svært ved at holde græsbunkerne. De tørrer ud, da de ligger på sandjord og er svære at slå. De fremstår derfor som tørre pletter i det ellers grønne græsareal. Golfklubben vil i forbindelse med ændringen benytte mørkest muligt sand i bunkerne.

Både Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Skanderborg Kommune kunne anbefale, at der gives tilladelse ændringen af græsbunkerne. Kommunen lagde særligt vægt på, at selv om bunkerne bliver mere synlige i landskabet, er forskellen til de eksisterende græsbunkere, hvor græsset er meget tørt, begrænset.

Århus Amt har meddelt, at der ikke kan anbefales tilladelse til etablering af flere sandbunkers, end det er tilladt i Naturklagenævnets afgørelse, hvilket er 1 sandbunker pr. hul.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

1. Vedrørende flytning af sti:

Fredningsnævnet konstaterede under besigtigelsen, at den eksisterende sti er meget stejl, og derfor svær for golfklubbens medlemmer at færdes på. Herefter, og da en flytning af stien som ansøgt findes at kunne indpasses i landskabet, meddeler Fredningsnævnet dispensation hertil, jf.

naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår at der indleveres en endelig plan over stiforløbet til Århus Amt til godkendelse forinden stien flyttes.

2. Vedrørende omlæggelse af greens:

Der er ansøgt om omlægning af greens på 4 huller – hul nr. 10, 13, 14 og 16. Ifølge fredningsafgørelsen er der mulighed for at omlægge greens til hullerne 10, 13, og 14 som niveaugreens, som ansøgt. På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet dispensation hertil, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Vedrørende hul nr. 16 er det Fredningsnævnets vurdering, at en omlægning som ansøgt ikke vil stride mod formålet med fredningen. Ændringen har ikke væsentlig indflydelse på det omgivende landskab og er nødvendig for at golfspillet kan udøves på en hensigtsmæssig måde. På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet dispensation til omlægningen også af denne green, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

For så vidt angår alle de nævnte greens skal der forinden omlægningen indleveres en skitse med niveauangivelse til godkendelse hos Århus Amt. Det forudsættes at terrænændringerne på de enkelte greens ikke overstiger 40 cm i forhold til det eksisterende naturlige terræn.

3. Vedrørende ændring af bunkers:

Uanset at der allerede er etableret én sandbunker pr. hul på golfbanen, finder Fredningsnævnet, at den ansøgte ændring af 3 græsbunkers til sandbunkers ikke strider mod fredningens formål. Nævnet lægger vægt på, at græsbunkerne fremstår som tørre huller i landskabet, og at etableringen af sandbunkers derfor ikke udgør en væsentlig ændring i negativ retning i forhold til det eksisterende landskabelige indtryk. Endvidere er bunkerne ikke synlige fra søsiden. På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår at der til opfyldning af bunkerne benyttes mørkest muligt sand.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-8-04)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 4825.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91

E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

Den 8. marts 2006.

Skanderborg Golf Klub
Hylke Møllevej 2
8660 Skanderborg

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 9 MRS. 2006

Vedr. - j.nr. 11.01.2005-137 – Ansøgning om tilladelse til omlægning af sti på ejendommen matr. nr. 7c m.fl. Båstrup By, Hylke (Skanderborg Golf Klub), med adressen Hylke Møllevej 2, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af fredningen af et område ved Båstrup syd for Skanderborg Sø (Naturklagenævnets afgørelse af 13. marts 1998).

Fredningsnævnet meddelte den 24. maj 2005 blandt andet dispensation til flytning af en sti på ejendommen (nævnets j.nr. 11.01.2005-9).

Dispensationen blev meddelt på vilkår om Århus Amts godkendelse af den endelige plan over stiforløbet.
Skanderborg Golf Klub har den 2. juni 2005 fremsendt en skitse over stiforløbet.

Chefgreenkeeper Stig Helm-Petersen for Skanderborg Golf Klub har den 10. november 2005 telefonisk forespurgt amtet, om der i forbindelse med etablering af stien må anvendes græsarmeringsmåtter påført grus. Græsarmeringsmåtterne ønskes anvendt for at holde på gruset.
Skanderborg Golf Klub har fremsendt informationsmateriale om græsarmeringsmåtterne, der ønskes anvendt.

Amtet har d. 5. december 2005 meddelt golfklubben, at den indsendte skitse over stiforløbet kan godkendes, og har samme dato afgivet indstilling til Fredningsnævnet om anvendelse af græsarmeringsmåtter.

Kopi af informationsmaterialet fra golfklubben er tilsendt Fredningsnævnet.

Ifølge fredningskendelsen for området må nyanlagte stier kun være naturstier uden fast belægning. Som udgangspunkt finder amtet, at græsarmeringsmåtter kan sidestilles med fast belægning og således er i strid med fredningskendelsen for området. I den konkrete sag vurderer amtet imidlertid, at der er tale om et ganske særligt tilfælde, da stien er stejl. Brugen af græsarmeringsmåtter påført grus kan således medvirke til at holde på gruset og medvirke til sikker færdsel på stien.

SNS-121-00128

På baggrund heraf har amtet anbefalet Fredningsnævnet, at brugen af græsarmeringsmåtter tillades.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomitè har tilsluttet sig amtets indstilling i sagen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnets afgørelse træffes på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.
Ved nævnets afgørelse af 24. maj 2005 meddeltes tilladelse til etablering af en ny, ca. 2 meter bred, sti med en mindre hældning end på eksisterende sti, der er så stejl, at den kan være farlig at færdes på. Det forudsattes i denne forbindelse, at stien skulle anlægges som en natursti uden fast belægning i overensstemmelse med fredningsafgørelsens § 9b.
Nævnet kan imidlertid tiltræde amtets indstilling om, at græsarmeringsmåtter bør tillades i dette særlige tilfælde, hvor stien fortsat vil være ret stejl, og hvor anvendelsen af måtterne kan medvirke til at holde på gruset og medvirke til mere sikker færdsel på stien.
Der er efter nævnets opfattelse ikke tale om en så omfattende foranstaltning, at det vil være i afgørende strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk.1, meddeles tilladelse til anvendelse af græsarmeringsmåtter ved etablering af den pågældende sti.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Århus Amt har oplyst, at amtet, når Fredningsnævnet har behandlet spørgsmålet vedrørende anvendelse af græsarmeringsmåtter, vil træffe afgørelse i sagen efter bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 16 (søbeskyttelseslinie).

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-8-04)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg,
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 4825.06

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91

E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

Den 21. marts 2006.

Ole Kristensen og Anne Jacobsen
Båstrupvej 23
8660 Skanderborg

SCANNET

Modtaget
og Naturstyrelse

Vedr. - j.nr. 11.01.2005-123 – Ansøgning om tilladelse til anlæggelse af vandhul, opfyldning og etablering af beplantning på matr. nr. 6 a Båstrup By, Hylke, beliggende Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg.

Ansøgning
Århus Amt har den 25. november 2005 modtaget en ansøgning fra Dem om tilladelse til anlæggelse af et vandhul på ca. 1000 m², foretage en jordopfyldning og etablere en beplantning på ejendommen matr. nr. 6a Båstrup By, Hylke, med adressen Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg

Der søges om tilladelse til:
-at anlægge et ca. 1000 m² stort vandhul, med en dybde på op til 1,2 m. Vandhullet placeres i en lavning og vandhullets bred vil følge de eksisterende landskabskonturer.
-at foretage en opfyldning, på indtil 80 cm, af en eksisterende lavning andet sted på ejendommen.
- at etablerer en beplantning af lave buske mellem det ansøgte vandhul og den nuværende vej.

De begrunder ønsket om anlæggelsen af et vandhul, dels med at den pågældende lokalitet ikke er egnet til agerbrug, fordi stedet er vandlidende, dels med ønsket om at forbedre naturkvaliteten for ejendommen. De anfører, at der oprindeligt har været et mose-område, der hvor vandhullet skal placeres. På den baggrund er det Deres opfattelse, at der er tale om reetablering af et våd-område. Ønsket om at anvende det opgravede materiale fra anlæggelsen af vandhullet til at foretage opfyldning andet sted på ejendommen begrundes også med, at det pågældende sted er vandlidende og ikke egnet til almindelig landbrugsdrift.

Den ansøgte beplantning begrundes dels med ønsket om at skabe bedre vilkår for vildtet, dels med ønsket om at skabe en mere hensigtsmæssig udformning af dyrkningsfeltet. Dette skyldes, at der ved anlæggelsen af vandhullet vil dannes et "hjørne" mellem vandhul og vejen, hvilket vanskeliggøre en rationel udnyttelse af arealet for moderne landbrugsmaskiner.
De foreslår forskellige rose-arter, men er indstillet på at anvende andre naturligt hjemmehørende arter.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Båstrupfredningen, Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971.

SNS-121-00128
2

Fredningens formål er, at de fredede arealer skal bevares i den på fredningstidspunktet værende tilstand.

Angående terrænændringer:
Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Dog kan udnyttelse af de nævnte forekomster ske til ejendommenes forbrug.

Angående beplantning:
Såning og nytilplantning med træer i det fredede områder er ikke tilladt, dog er matr. nr. 8e og 8f Båstrup undtaget fra forbudet .

Beskrivelse af området i forhandlingsprotokollen til fredningen
Området er den mest naturskønne del af Hylke Kommune, et område der kan måle sig med de allerbedste i Skanderborg Amt og i Danmark i det hele taget. Det er søens nærhed, med de mange vige og odder, samt baglandet med de smukke, ejendommeligt kuperede randmorænebakker, især omkring Båstrup, der betinger dette.
Det er karakteristisk for området, at skovprocenten er lille, og der findes ingen læhegn af betydning. Dette betinger et langt friere udsyn over terrænet, end det er almindeligt i det midtjyske søhøjland i øvrigt.

Amtets vurdering i indstilling af 20. december 2005 til nævnet:
Vandhul:
Den ansøgte placering er en naturlig lavning i dyrket markareal umiddelbart syd for P-pladsen vest for Fårbjerg. Der er pt en mindre vandsamling i midten af lavningen.
Placeringen vurderes som fysisk velegnet og i fin overensstemmelse med landskabsforholdene på stedet.
På denne baggrund vurderer amtet, at Fredningsnævnet kan meddele dispensation til etablering af søen.
Det forudsættes, at der stilles vilkår til søens udformning: Naturligt afrundet udformning med flad bredhældning (ikke stejlere end 1:5 – i nordkanten, hvor solindstrålingen er størst, gerne endnu fladere.
Af hensyn til søens vandkvalitet anbefales det at føre eventuelle markdræn uden om søen og holde en dyrkningsfri bræmme på min 5 m omkring søen. Af praktiske grunde anbefales det, at eventuelle fraførende dræn afbrydes/samles og at afløbet forsynes med en overløbsbrønd med kuppelrist, som definerer max vandspejl i søen.
Den opgravede jord kan uden negative landskabskonsekvenser spredes på det omgivende markareal i et lag på ikke over 30 cm's tykkelse.

Ønske om plantning mellem vej og sø:
Af landskabelige grunde og for at sikre lys og indsyn til søen bør der ikke etableres sammenhængende plantning, men det er en god idé at friholde arealet for dyrkning. Der kan plantes enkelte spredte busketter.
Der bør stilles vilkår om, at der udelukkende plantes naturligt hjemmehørende løvfældende træer og buske (De har telefonisk overfor amtet givet udtryk for, at De er indforstået med dette). På stedet kunne anbefales blågrøn rose og hunderose samt f.eks benved (endelig ikke rosa rugosa).
Arealet mellem søen og hegnet ind til P-pladsen mod nord bør friholdes for plantning.
Dermed vil der kunne skabes fin natursammenhæng med den lysåbne overdrevsnatur på Fårbjerg.

Ønske om at anvende en del af det opgravede materiale til opfyld af marklavning:
Arealet er en let skrånende, flad slugt / lavning tæt på vejen og synlig. Der er pt en mindre vandsamling i lavningen. Lavningen er en naturlig del af det kuperede morænelandskab på stedet.

På baggrund af fredningsbestemmelserne angående terrænændringer, der direkte forbyder opfyldning og planering, og på baggrund af beskrivelsen af området, der netop fremhæver området ved Båstrup for dets smukke og ejendommeligt kuperede randmorænebakker, finder amtet, at der bør meddeles afslag til den ansøgte opfyldning.
Det anbefales i stedet at udbedre dræn fra lavningen.

Fredningsnævnet har forelagt sagen for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, der har fremsat ønske om besigtigelse af ejendommen.

Nævnet finder imidlertid, at der kan træffes afgørelse på baggrund af Århus Amt's indstilling med bilag, herunder foreliggende fotos.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Vedrørende vandhul/sø umiddelbart syd for P-pladsen vest for Fårbjerg:
Henset til, at der er tale om en naturlig lavning i dyrket markareal, til at der efter det oplyste er tale om tidligere moseområde, til at søens bred vil følge de eksisterende landskabskonturer, og da nævnet på baggrund af de foreliggende fotos kan tiltræde amtets vurdering, hvorefter placeringen findes velegnet og i fin overensstemmelse med landskabsforholdende på stedet, meddeler nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til etablering af søen som ansøgt, med en dybde på op til 1, 2 m, og på betingelse af, at den etableres med en naturligt afrundet udformning med flad bredhældning (ikke stejlere end 1:5 – i nordkanten, hvor solindstrålingen er størst, gerne endnu fladere).
Den opgravede jord kan spredes på det omgivende markareal i et lag på ikke over 30 cm's tykkelse, idet der ikke herved ændres væsentligt ved landskabet.

Vedrørende ønsket om anvendelse af en del af det opgravede materiale til opfyld af marklavning:
Henset til, at lavningen er en naturlig del af det kuperede morænelandskab på stedet, til at fredningsbestemmelserne angående terrænændringer direkte forbyder opfyldning og planering, og henset til fredningskendelsens beskrivelse, der fremhæver området ved Båstrup for dets smukke og ejendommeligt kuperede randmorænebakker, finder nævnet, at opfyldning af marklavningen vil stride mod fredningens formål, hvorfor nævnet ikke finder, at der kan meddeles tilladelse til den ønskede opfyldning.

Vedrørende ønsket om plantning mellem vej og sø:
Henset til, at der ved anlæggelsen af søen vil dannes et "hjørne" mellem søen og vejen, hvilket vil vanskeliggøre en rationel udnyttelse af arealet for moderne landbrugsmaskiner, finder nævnet at kunne tiltræde amtets indstilling om, at der gives tilladelse til nogen beplantning.
Nævnet finder endvidere, at der, som anført af amtet, af landskabelige grunde og for at sikre lys og indsyn til søen ikke bør etableres sammenhængende beplantning, men at det er en god idé at friholde arealet for dyrkning. Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til, at der kan plantes enkelte spredte busketter, på vilkår, at der udelukkende beplantes med naturligt hjemmehørende løvfældende træer og buske som angivet af amtet.
Arealet mellem søen og hegnet ind til P-pladsen mod nord skal friholdes for plantning, således at der skabes fin natursammenhæng med den lysåbne overdrevsnatur på Fårbjerg.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Amtet har vedrørende andre tilladelser anført følgende:
Langs med vest- og nord-skellet på matr. nr. 6a er der registreret et dige. Diget er beskyttet i henhold til museumslovens § 29. Da det ansøgte projekt skal placeres 6 m fra nord-skellet, vil en eventuel anlæggelse af vandhullet efter amtets vurdering ikke påvirke diget. Derfor kræver det ansøgte ikke en dispensation fra museumsloven.
Amtet skal dog understrege, at det er Deres ansvar, at diget ikke beskadiges i forbindelse med anlægsarbejdet.
Det ansøgte kræver endvidere tilladelse efter planlovens § 35 fra kommunen.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-10-05)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 4825.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91

E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

Janni Trolle
Hørhavevej 39
8270 Højbjerg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
1. MAJ 2006

SCANNET

Den 26. april 2006.

Vedr. - j.nr. 11.01.2006-12 – Ansøgning om tilladelse til opførelse af tilbygning samt udskiftning af tag.

Århus Amt har den 28. februar 2006 modtaget en ansøgning fra Janni Trolle, Hørhavevej 39, 8270 Højbjerg, om tilladelse til at foretage ombygninger på ejendommen matr. nr. 8d Båstrup By, Hylke, med adressen Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 27 ha. Beboelsen ønskes ombygget ved udskiftning af tagbeklædningen fra stråtag til sort glaseret tegl. Tagfladen ønskes påført 4 mindre kviste mod syd og 2 mindre kviste samt en balkon mod nord. I stueplan ønskes bygningen påført en glaskarnap. Boligarealet forøges med karnappen fra 497 til 517 m².

Fredningen
Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Båstrup, Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om bebyggelse gælder, at fredningen ikke skal være til hinder for, at der i tilknytning til allerede eksisterende landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes før udseende og placering er godkendt af Fredningsnævnet.

Amtets vurdering
Der er i forvejen et temmelig stort stuehus, der stilmæssigt ser ud til at være bibeholdt med det oprindelige udtryk.

Ansøger har telefonisk oplyst amtet om, at beboelsen tidligere har været anvendt som fattiggård, og at stuehuset derfor er langt og smalt med mange rum. Karnappen ønskes opført for at gøre stuen bredere.

Det er amtets vurdering, at stuehusets oprindelige udtryk i det væsentlige bibeholdes med den ansøgte ombygning. Selvom karnappen er temmelig stor, er den i udformningen på

SNS-121-00128
3

harmonisk vis tilpasset stuehuset og passer til denne hustype. Tagfladen påføres et begrænset antal mindre kviste, hvilket må anses for rimeligt for at opnå tilstrækkeligt lysindfald i tagetagen. Kvistene er i placering og udformning tilpasset stuehuset og får ikke dominerende virkning.

Amtet har som følge af ovenstående ingen indvendinger imod den ansøgte ombygning.

Dog bør taget udføres af ikke-reflekterende materiale som f.eks. uglaserede eller mat glaserede teglsten, idet huset ligger i det åbne landskab og tæt på Skanderborg Sø. Reflekterende tagmaterialer kan give uhensigtsmæssige refleksion af sollys i det omgivende landskab.
Der er i tegningsmaterialet skitseret en ny stald og ridehal. Amtet har endnu ikke modtaget konkret ansøgning vedrørende disse bygninger. Kommunen har telefonisk oplyst amtet, at ansøger også har søgt om disse nye bygninger, men at ansøgningen om ombygningen af stuehuset ønskes behandlet først, idet det haster meget med at få skiftet taget. Ansøgningen om ny stald og ridehal fremsendes derfor særskilt.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnets afgørelse træffes på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.
På baggrund af tegningsmaterialet og amtets vurdering, hvorefter stuehusets oprindelige udtryk i det væsentlige bibeholdes med den ansøgte ombygning, finder nævnet, at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan meddeles tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at der anvendes uglaserede eller mat glaserede tagsten.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

- Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Andre tilladelser
Amtet har henledt opmærksomheden på, at det ansøgte endvidere kræver tilladelse efter planlovens § 35 og byggetilladelse fra kommunen.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-1-06)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Niels Thernøe, Ottestoften 17, 8660 Skanderborg,
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 4825.00

SCANNET

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Gerhard Justesen
Jyllands Allé 27
8000 Århus C

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
16 MAJ 2006

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 15. maj 2006.

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-121, ansøgning om personlig tilladelse til bibeholdelse af raftehegn og brændeskur på ejendommen beliggende Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg.

De har over for Århus Amt ansøgt om personlig tilladelse til at bibeholde raftehegn og brændeskur på ejendommen matr. nr. 8g Båstrup by, Hylke, beliggende Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnet kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke.

Fredningsnævnet afholdt møde på ejendommen den 5. april 2006.

På mødet redegjorde Århus Amt, Natur & Miljø, for ansøgningen og oplyste bl.a., at Fredningsnævnet for Århus Amt tidligere den 21. juli 2000 har meddelt afslag på bibeholdelse af raftehegnet og brændeskuret, og at Naturklagenævnet har stadfæstet afgørelsen for så vidt angår dette. Amtet finder imidlertid, at såvel brændeskuret som raftehegnet har været på ejendommen i mange år, og at der ikke foreligger landskabelige betænkeligheder ved at lade Dem bibeholde raftehegnet og brændeskuret, så længe De er ejer af ejendommen. Hertil kommer, at der er meddelt tilladelse på naboejendommen til opførelse af en carport. Århus Amt har på denne baggrund anbefalet, at der meddeles personlig tilladelse til det ansøgte på vilkår, at anlæggene fjernes ved ejerskifte.

Skanderborg Kommune havde ingen indvendinger imod, at der meddeles personlig tilladelse som ansøgt.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité anførte, at brændeskuret og raftehegnet bør fjernes, henset til den af Naturklagenævnet tidligere trufne afgørelse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet for Århus Amt meddelte den 21. juli 2000 afslag på bibeholdelse af bl.a. brændeskuret og raftehegnet. Afgørelsen blev for så vidt angår skur og raftehegn stadfæstet af Naturklagenævnet den 12. september 2001 med bemærkning, at raftehegnet kunne erstattes af et levende hegn samt et trådhegn, mens det levende hegn voksede op.

Henset hertil, og da det anførte om forholdene på naboejendommen ikke kan føre til andet resultat, har Fredningsnævnet besluttet at meddele afslag på det ansøgte.

SNS-121-00128

4

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-14-00)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Niels Thernøe, Ottestoften 17, 8660 Skanderborg
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 4825.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

SCANNET

Skanderborg Golfklub
Att. Alf Krogsgaard og Peter Thingholm
Hylke Møllevej 2
8660 Skanderborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
19 JUNI 2006

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 16. juni 2006

Vedrørende j.nr. 11.01.2005-105 – ansøgning om tilladelse til udvidelse af Skanderborg Golfklubs banearelaer ved Hylke, matr. nr. 11a Båstrup By, Hylke, og matr. nr. 6c Hylke By, Hylke.

Fredningsnævnet har den 20. oktober 2005 fra Århus Amt modtaget ansøgning fra Skanderborg Golfklub via Skanderborg Kommune om principgodkendelse af et udvidelsesprojekt for Skanderborg Golfklubs baneanlæg i Hylke, beliggende på ovennævnte ejendom.

Det er oplyst, at Skanderborg Golfklub ønsker en række forbedringer for så vidt angår klubhus, banefaciliteter og servicebygninger og stisystemer. Skanderborg Kommune er indstillet på at udarbejde en lokalplan for projektet og ønsker forud for dette arbejde en principiel vurdering af sagen.

En del af den ønskede baneudvidelse ligger på arealer, som er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. september 1968 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune.

Den 16. maj 2006 blev der afholdt møde i Skanderborg Golfklubs klubhus, hvor Fredningsnævnet blev orienteret om projektet, ligesom det areal af det fredede område, der ønskes inddraget til baneudvidelse, blev besigtiget.

Repræsentanterne fra Skanderborg Golfklub oplyste, at det areal, der ønskes inddraget til baneudvidelsen fra det fredede område, udgør ca. 4-5 ha. Arealet fremstår i dag som et dyrket areal. Golfklubben har til hensigt at følge landskabets terræn mest muligt i forbindelse med anlægget af banen.

Det blev endvidere oplyst, at baneanlægget ønskes udvidet med en korthulsbane med i alt 9 huller på grund af stor efterspørgsel fra medlemssiden. Samtidig gør driftsøkonomiske årsager det hensigtsmæssigt med en sådan udvidelse.

Skanderborg Kommune har oplyst, at kommunen er positivt indstillet over for en baneudvidelse under forudsætning af, at baneanlægget tilpasses det fredede område.

SNS-121-00128

5

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité er betænkelig ved projektet. Lokalforeningen mener, at golfklubben syner af mere og mere i området. Det areal, som ønskes inddraget fra det fredede område, er skrånende ud mod søen og er derfor meget synligt.

På mødet den 16. maj 2006 blev det bl.a. drøftet, om Fredningsnævnet kan meddele tilladelse til baneudvidelsen som en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, eller om anlæggelse af golfbane i det fredede område reelt indebærer videregående afvigelser fra fredningsbestemmelserne, således at der må rejses en ny fredningssag til ændring af den tidligere fredning, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Århus Amt, Natur & Miljø, har ved brev af 17. oktober 2005 forudsat, at en udvidelse af baneanlægget vil kræve en ændret fredning. Århus Amt har henvist til, at Båstrup-fredningen tidligere er blevet ændret i 1998 for at muliggøre en udvidelse af Skanderborg Golfklubs golfbaneanlæg, og at Fredningsnævnet da meddelte, at udvidelse af golfbanen ikke kunne ske ved dispensation fra fredningen, men måtte forudsætte en ændret fredning efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Århus Amt har endvidere henvist til, at der er tale om en landskabsfredning, og at der bør være en grænse for, hvor stor en del af arealet, der bør anvendes til golfbane med de landskabelige forandringer/påvirkninger et sådant anlæg medfører.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Den ansøgte golfbaneudvidelse vedrører et areal på ca. 4-5 ha i det fredede område. Under hensyn til, at golfbaneanlægget tidligere er blevet udvidet ind i det fredede område, og at den tidligere udvidelse forudsatte en ændret fredning, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, og da den udvidelse, der nu ønskes gennemført, vedrører et areal af ikke ubetydelig størrelse, finder Fredningsnævnet, at den ansøgte golfbaneudvidelse i det fredede område er så vidtgående, at den reelt indebærer en delvis ophævelse af fredningsbestemmelserne for arealet. Det ansøgte kan derfor ikke tillades i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, men vil kræve en ny fredningssag i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
DAI Arkitekter v/John Løfquist, Ballevej 2a, 8600 Silkeborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-1-05)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Niels Thernøe, Ottestoften 17, 8660 Skanderborg
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

REG. NR. 4825.00

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
31 JULI 2007

Knud Christensen
Ringklostervej 19
8660 Skanderborg

SCANNET

pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 29. juli 2007

Vedrørende journal nr. 11.01.2006–131 ansøgning om tilladelse til etablering af vandhul på ejendommen matr. nr. 9 a m.fl. Båstrup By, Hylke, beliggende Rindklostervej 19, 8660 Skanderborg.

Ansøgning
Århus Amt har den 28. august 2006 modtaget en ansøgning fra Knud Christensen via EjendomsNatur om tilladelse til at etablere et nyt vandhul på ca. 1500 m² på ejendommen matr. nr. 9a m.fl. Båstrup By, Hylke, med adressen Ringklostervej 19, 8660 Skanderborg.
Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at der i forbindelse med udarbejdelsen af en naturplan for ejendommen er fundet frem til en optimal og naturbetinget placering for en ny sø.
Der er tale om et lavt og meget fugtigt område lige uden for skoven, hvor der er flere kildevæld. Arealet har været fugtigt fra gammel tid og på kort fra 1842 er arealet registreret som eng. Ansøger vurderer, at en sø vil ligge meget naturligt her.
Ansøger vurderer endvidere, at etableringen af en sø ikke vil få landskabelig betydning i forhold til Båstrup-Fredningen, da området ligger lavt i landskabet samt lige op til skoven, der vil skærme for indblik til søen. Desuden ligger arealet i udkanten af det fredede område. Ansøger oplyser, at en sø vil give padderne endnu bedre spredningsmuligheder i området.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune, Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971.
Fredningens formål er, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand.
Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terrænændringer gælder, at "Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt. Dog kan udnyttelse af de nævnte forekomster ske til ejendommenes forbrug."

Århus Amt's vurdering
Med henvisning til ovennævnte fredningsbestemmelser vurderes det, at etablering af et vandhul ikke vil være i strid med fredningen. Vandhuller er ikke nævnt i fredningsbestemmelserne, og etablering af et vandhul findes ikke at være sammenligneligt med en egentlig ændring i terrænet.
Det vurderes, at etablering af et vandhul det pågældende sted, rent landskabeligt kan indpasses, idet der i forvejen er tale om fugtig lavning

SNS-121-00128

7

Det er desuden oplyst, at etableringen af vandhullet vurderes at gavne spredningsmulighederne for padder i området.
På baggrund af ovenstående anbefales det, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte vandhul.
Det anbefales, at der af landskabelige hensyn stilles krav om:
at der ikke etableres øer i vandhullet,
at det opgravede materiale enten fjernes eller udspredes i et lag på højst 30 cm på det omgivende markareal,
at hældningen af vandhullets bund og bredder ikke må være større end 1:5,
Kopi af ansøgningen med bilag samt luftfoto fremsendes til Fredningsnævnets behandling.

Andre tilladelser
Det ansøgte kræver endvidere tilladelse efter planlovens § 35 fra kommunen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Fredningsnævnet træffer afgørelsen på det foreliggende skriftlige grundlag.
Da det vurderes, at etablering af et vandhul det pågældende sted, rent landskabeligt kan indpasses, idet der i forvejen er tale om fugtig lavning, og da
det er desuden oplyst, at etableringen af vandhullet vurderes at gavne spredningsmulighederne for padder i området, findes etableringen ikke at være i strid med fredningens formål, hvorfor nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, meddeler tilladelse til det ansøgte på betingelse af,
at der ikke etableres øer i vandhullet,
at det opgravede materiale enten fjernes eller udspredes i et lag på højst 30 cm på det omgivende markareal,
at hældningen af vandhullets bund og bredder ikke må være større end 1:5,

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
EjendomsNatur, Lourupvej 12, 6690 Gørding
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Claus Wiese
Sophienlundvej 1
8660 Skanderborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 FEB. 2008

Den 5. februar 2008.

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-95, ansøgning om tilladelse til oprensning og udvidelse af vandhul ved Ringkloster på matr.nr. 2 m.fl. Ringkloster By, Hylke.

Ansøgning
Århus Amt har den 20. marts 2006 modtaget en ansøgning fra Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg, om tilladelse til at oprense og udvide et eksisterende vandhul beliggende på ejendommen matr. nr. 2 m.fl. Ringkloster By, Hylke.

Ansøger oplyser, at der pt. ligger ½ m slam i bunden af vandhullet, og at det derfor ikke udgør nogen god biotop. Vandhullet er i dag ca. 900 m² og ønskes i forbindelse med oprensningen udvidet et par meter mod vest. Det opgravede materiale vil blive fordelt på de omgivende marker eller ved foden af overdrevet, der ligger længere mod øst. Materialet udlægges ikke inden for arealer omfattes af naturbeskyttelseslovens § 3.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Båstrup, Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terrænændringer gælder, at ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, ikke er tilladt.

Vurdering
Amtet besigtigede stedet den 28.april 2006 sammen med ansøger. Vandhullet fremstod lavvandet og tæt tilgroet og med kraftig vækst af trådalger. Der blev ikke observeret padder. Der var af den tidligere ejer opsat et andehus, og der var udlagt en tønde med korn i vandkanten. Syd for vandhullet var overdrevet blevet plantet til med sitkagran og fyrretræer, ifølge luftfotos sat i perioden 1999-2002.

Det var amtets vurdering, at vandhullet vil kunne få en væsentlig bedre naturkvalitet ved en oprensning og uddybning, forudsat at fodringen af ænder ophører, og at der ikke tilføres gødning eller drænvand.

Der er endvidere tale om et indgreb, der efter amtets vurdering ikke ændrer de fredede arealers tilstand.

Amtet har derfor anbefalet en tilladelse til det ansøgte på følgende vilkår:

at der ikke etableres øer i vandhullet,
at det opgravede materiale som aftalt udspredes på arealer, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3,
at hældningen af vandhullets bund og bredder ikke må være større end 1:5, undtagen i den vestlige ende, hvor søen uddybes til max. 1½ meter
at der ikke udsættes fisk eller fugle,
at der fremover ikke må fodres i og ved vandhullet,
at at der rettes henvendelse til amtet, når vandhullet er oprenset.

Det forudsættes endvidere, at det opgravede materiale udlægges i et jævnt lag, således at landskabets nuværende konturer bibeholdes.

Såning og nyplantning af træer er jf. fredningskendelsen ikke tilladt i det fredede område. Amtet henstillede derfor, at de plantede træer, og eventuelle selvsåede træer, der stammer fra udplantningen, nedskæres eller fjernes. Amtet behandlede også denne del af sagen efter naturbeskyttelseslovens § 3 og krævede arealet retableret inden 1. september 2006.

Området blev af nævnet besigtiget i september 2006 i forbindelse med besigtigelser i nærheden. Repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite deltog. Der var enighed om, at ansøgningen om tilladelse til oprensning og udvidelse vandhullet som ansøgt kunne imødekommes, men sagen blev midlertidigt udsat på ansøgers opfølgning på amtets krav om nedskæring eller fjernelse af træer.

Ansøger har senere meddelt, at amtets krav er efterkommet.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Efter at ansøger har meddelt, at kravet om retablering af arealet er efterkommet, finder nævnet at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan meddeles tilladelse til oprensning og udvidelse af vandhullet som ansøgt, på følgende vilkår:

at der ikke etableres øer i vandhullet,
at det opgravede materiale som aftalt udspredes på arealer, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3,
at hældningen af vandhullets bund og bredder ikke må være større end 1:5, undtagen i den vestlige ende, hvor søen uddybes til max. 1½ meter
at der ikke udsættes fisk eller fugle,
at der fremover ikke må fodres i og ved vandhullet,
at at der rettes henvendelse til kommunen, når vandhullet er oprenset.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi af denne afgørelse er tilsendt:
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V - natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry
Suppleanten for det ministerudpegede medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Adrian og Trine Vincent
Temnæsvej 7
8660 Skanderborg

Modtaget i
By- og Lan[illegible]en
25 MRS. 2008

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 16. marts 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.118 – ansøgning om tilladelse til opførelse af bjælkehus og en hal samt flytning af vej og efterfølgende tilladelse til renoveret bådebro på ejendommen matr. nr. 31 Båstrup By, Hylke, beliggende Temnæsvej 7, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har modtaget Skanderborg Kommunes breve af henholdsvis 3. september og 11. oktober 2007 med jeres ansøgning om tilladelse til opførelse af et bjælkehus og en hal samt flytning af en vej og efterfølgende tilladelse til renovering af en bådebro på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup.

Ifølge fredningskendelsen skal de fredede arealer bevares i den nuværende tilstand. Ændringer i terrænet eller terrænformer er ikke tilladt.

Arealerne må ikke yderligere bebygges, der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger. Det er dog en betingelse at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes før udseende og placering er godkendt af Fredningsnævnet.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 17. december 2007.

Under besigtigelsen redegjorde I nærmere for ansøgningen, og ejendommen og den ønskede placering for vejen blev besigtiget af nævnet.

Under besigtigelsen var Skanderborg Kommune repræsenteret ved Charlotte Krøyer og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité var repræsenteret ved Olaf J. Møller og Niels Thernøe.

Flytning af vej:

I har anmodet om tilladelse til flytning af adgangsvejen (Temnæsvej) til en placering syd om ejendommens bygninger. Afstanden fra eksisterende vej til eksisterende stuehus er kun ca. 10 m.

Passagen forbi udhusbygningerne er vanskelig/umulig for større køretøjer, der skal ud til Temnæshytten (spejderhytte). Efter det oplyste er spejderne indforstået med en omlægning af vejen.

Under besigtigelsen oplyste I, at vejomlægningen ikke kræver terrænændringer. Et sted på vejen er der dog en lavning, hvori der ofte står vand. I er blevet anbefalet, at der fyldes en smule op i dette hul med stabilgrus, således at vejen er farbar. Der er tale om en opfyldning af minimalt omfang. Den eksisterende vej, som består af sand, vil I lade gro til.

Både Skanderborg Kommune og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har anbefalet, at der meddeles tilladelse til omlægning af vejen.

Bjælkehus og hal:

I ønsker tilladelse til at opføre et bjælkehus på 124 m^2 og en hal på 160 m^2. Efter en tilkendegivelse fra Skanderborg Kommune om, at en flytning af stuehuset mod søen ikke kunne accepteres, har I oplyst, at I er indforstået med, at bjælkehuset opføres på samme sted som det eksisterende stuehus. Under besigtigelsen oplyste I, at det nye stuehus får samme længde set fra søen som det eksisterende hus. Hallen bliver placeret vinkelret på stuehusbygningen og får en størrelse af ca. 10 x 16 m. Der skal være fri passage mellem bygningerne. Derfor vil hallen blive rykket ca. 2 m i forhold til den eksisterende længe. Alle 3 længer i den nuværende bebyggelse vil blive fjernet. Den tredje længe erstattes ikke af anden bebyggelse. Øvrige udhuse/læskure til dyr, som er på ejendommen, vil indtil videre blive bevaret.

Bjælkehuset vil blive malet svenskrødt og have tag af sorte teglsten med en hældning på 25°. Der er tale om et et-planshus.
Nævnet har været forelagt tegningsmateriale af 29. januar 2007 udfærdiget af Greenhouse A/S, Kongerslev.

Hallen ønskes opført af røde, hvide eller grå stålplader med en port i den nordlige ende og med hvide vinduer mod gårdspladsen. Taget bliver grå eternit med en hældning på 25°.

Skanderborg Kommune har anbefalet, at der meddeles tilladelse til de ansøgte bygninger. Kommunen har anført, at huset i farver og materialevalg er tilpasset landskabet. Taget bør udføres af ikke-reflekterende materiale, og særlig vedrørende hallen har kommunen anført, at bygningen bør opføres i samme røde farve som stuehuset, eller i en mørk jordfarve, ligesom taget bør udføres i mørkegrå eller sort ikke-reflekterende tagmateriale. På denne måde finder kommunen, at bygningen harmonerer bedst muligt med farverne i landskabet.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig indstillingen fra Skanderborg Kommune.

Bådebro:

I har oplyst, at broen er af nyere dato, men at der tidligere har været en bro på samme sted. Broen er altid gået 24 m ud i søen. Der har dog ikke været den store platform, som er for enden af den nuværende bådebro. Nævnet har været forelagt fotos fra 1976 af den tidligere bådebros udseende.

Skanderborg Kommune har alene henvist til, at Fredningsnævnet bør vurdere, om der skal gives en efterfølgende tilladelse til broen med dens nuværende udformning.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har anbefalet, at der gives en tilladelse til den renoverede bro, dog således at platformen for enden af broen, som ikke tidligere har været der, og det opstillede bord-bænkesæt kræves fjernet.

Efterfølgende har I anmodet om tilladelse til at etablere en overdækket terrasse på 21 m^2, ligesom I har meddelt, at hældning på ladens tag ønskes ændret fra 25 grader til 20 grader.
Derudover har I fremsendt fotos, der viser den tidligere bro med en lille platform, samt den nye bro set fra søsiden.
Nævnet og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har drøftet dette.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Omlægning af vej:

Ønsket om at omlægge vejen er velbegrundet, da afstanden mellem den eksisterende vej og bebyggelsen på ejendommen kun er ca. 10 m, og da passagen forbi bygningerne er vanskelig/umulig for større køretøjer, der skal ud til den nærved liggende spejderhytte. Herefter, og da omlægningen medfører, at vejen placeres på et areal, som er mindre synligt set fra søen, og som naturligt er tilpasset det eksisterende terræn, meddeler Fredningsnævnet dispensation til omlægningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at omlægningen sker i overensstemmelse med oplysningerne ifølge tegningsmateriale af 30. januar 2006 (oversigtskort) og de i øvrigt meddelte oplysninger.

Bjælkehuset og hallen:

Da det ansøgte projekt med opførelse af et bjælkehus og en hal til erstatning for den trelængede gård ved sin placering og udformning er tilpasset landskabet, meddeler Fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på følgende vilkår:

- at tagmaterialet er af ikke-reflekterende materiale
- at hallen opføres med samme røde farve som stuehuset eller i en mørk jordfarve
- at hallens tagbeklædning udføres i mørkegrå eller sort, og
- at projektet i øvrigt udføres i overensstemmelse med det foreliggende tegningsmateriale og de i øvrigt meddelte oplysninger, herunder med taghældning på 20 grader, og
- at overdækket terrasse ikke overstiger den angivne 21 m^2.

Bådebro:

Det fremgår af det for Fredningsnævnet foreliggende materiale, at der i hvert fald i 1970-erne har været en bådebro tilknyttet ejendommen. Det fremgår af fotomaterialet, at bådebroen har strakt sig langt ud i søen. Det fremgår ligeledes af fotomaterialet, at der er en mindre platform for enden af bådebroen – væsentlig mindre end på den nuværende bådebro.

Da etablering af en platform strider mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet afslag på efterfølgende dispensation hertil, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Der er herved lagt vægt på, at en godkendelse kan skabe uønsket præcedens.

Platformen skal være fjernet senest den 1. juni 2008.
Bådebroen i øvrigt, med en længde af 24 m, kan bevares, men må ikke være forsynet med borde eller bænke.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Claus Wiese
Sophienlundvej 1
8660 Skanderborg

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
17 APR. 2008

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 16. april 2008.

Vedrørende j.nr. 11.01.2006.103 – ansøgning om tilladelse til opførelse af ny landbrugsejendom på ejendommen Fårbjergvej 21, Hylke, 8660 Skanderborg (matr. nr. 12 a m.fl. Båstrup By, Hylke)

Fredningsnævnet har modtaget Skanderborg Kommunes brev af 9. oktober 2007. Brevet er vedlagt reviderede tegninger fra RUMarkitekter MAA A/S på vegne af Dem som køber af ovennævnte ejendom, tilhørende boet efter Orla Lokdam v/ advokat Helle Lokdam.

De har tidligere haft indsendt et projekt til Fredningsnævnet. I forbindelse med en besigtigelse den 2. maj 2007 tilkendegav nævnet, at byggeretten, som er i fredningskendelsen, skal respekteres og tillod derfor, at der kan bygges en beboelse på arealet. Nævnet accepterede endvidere den ansøgte placering for byggeriet, ca. 10 m fra diget. Under besigtigelsen oplyste nævnet, at det ikke kunne acceptere størrelsen af det ansøgte projekt. Der kan kun accepteres en bebyggelse på ca. 150 m^2 som anført i fredningskendelsen.

Det nu fremsendte projekt omfatter opførelse af et nyt stuehus på 150 m^2 i grundplan med en 45° tagkonstruktion med trempel samt en udestue på 48 m^2. Desuden ønskes opført en løsdriftstald på 420 m^2. Bygningerne sammenknyttes af en gårdsplads på ca. 900 m^2, der ifølge det oplyste er hævet ca. 1,6 m over naturligt terræn.

Materialevalget er i projektet oplyst som skifer på tag og lyse facader i tegl (evt. pudsede).

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Bostrup i Hylke Kommune.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terrænændringer gælder, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, ikke er tilladt.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om bebyggelse gælder, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra de nødvendige kreaturhegn.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Af særbestemmelserne i kendelsen fremgår om den aktuelle ejendom, der i kendelsen har lb. Nr. 17, følgende:

a) Fredningen skal ikke være til hinder for opførelse af 2 løsdriftstalde som i marken udpeget i lavninger, dog undergivet Fredningsnævnets censur med hensyn til tagrejsning, materialevalg og farver.
b) De tilladte huse 1, 3 og 4, må under Fredningsnævnets censur opføres i en størrelse af indtil 150 m^2.
c) Hus 3 på matr. nr. 12 Båstrup By, Hylke tillades flyttet nærmere til sydskellet, dog ikke nærmere end ca. 10 m nord for skellet til matr. nr. 9 b Båstrup By. Fredningsnævnet kan tillade en anden placering i lysningen.
d) Der tillades en bro over åen.

Det fremgår af lodsejerfortegnelsen i Fredningsnævnets kendelse af 10. september 1968 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune for så vidt angår lodsejer lb. nr. 17, at der er tale om genopførelse af nogle huse, som betegnes "arbejderboliger".

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 10. marts 2008.

Under besigtigelsen redegjorde De sammen med arkitekt Anders Johansen for det ansøgte projekt. De oplyste bl.a., at boligen, som bliver 150 m^2 i grundplan, kommer til at bestå af kælder, stueetage, 1.sal, en udestue og en terrasse. Kælderen vil ikke blive synlig fra vejen, men vil blive det fra den modsatte side. I forbindelse med etablering af gårdspladsen vil det være nødvendigt at foretage en nivellering af området. Der bliver ikke overetage over udestuen. Der ønskes 2 udsigtskilder igennem beplantningen ud mod søen. Der bliver ikke tale om haveanlæg rundt om bebyggelsen, den naturlige bevoksning vil blive bevaret.

Skanderborg Kommune, som under besigelsen var repræsenteret ved Geert Nielsen, oplyste, at kommunen ikke har bemærkninger til ansøgningen i fredningsmæssig henseende. I forhold til planlovens bestemmelser er det samlede beboelsesareal, som udgør 300 m^2, udover grænsen for, hvad der normalt tillades.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, som under besigtigelsen var repræsenteret ved Olaf J. Møller og Niels Ternøe, har anbefalet, at der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte projekt. Lokalkomitéen har henvist til, at Ring Kloster i forbindelse med fredningens gennemførelse fik tilkendt en stor erstatning og tilladelse til at bygge 3 landarbejderboliger á hver 150 m^2 og 2 løsdriftstalde á hver 150 m^2 i lavninger. Der er ikke med fredningen givet tilladelse til opførelse af en helt ny gård i det åbne land. Det ansøgte strider mod fredningen og vil være et voldsomt indgreb i landskabet. Tilladelsen til at opføre en landarbejderbolig omfatter ikke tilladelse til at opføre en ny gård med driftsbygninger. En tilladelse til at dele en ejendom i fredningen og dermed skabe en ny, attraktiv bolig vil skabe præcedens og derved undergrave fredningens hensigt, nemlig ikke at opføre nye boliger i området. Byggeriet er for stort. Der er ikke tale om en bolig på 150 m^2. Havestuen bør medregnes. Overetagen får byggeriet til at virke voldsomt. Løsdriftstalden er for stor. Gårdspladsen, som er hævet, kan ikke accepteres, da der ikke må foretages terrænreguleringer. Udsigtskilerne vil medføre rydning af beplantning og vil skabe indsigt fra søen til et byggeri, der ikke passer ind i naturen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Som det er gengivet ovenfor, er der med byggeretten i fredningen meddelt tilladelse til at opføre et hus på 150 m^2. Som det fremgår af Fredningsnævnets kendelse fra 1968 er der tale om retten til at genopføre nogle arbejderboliger.

Det ansøgte projekt omfatter et byggeri, som mod søsiden vil være synligt i 3 etager. Beboelsen excl. kælderarealet bliver på 300 m^2, hvortil kommer en havestue på 48 m^2. Projektet omfatter tillige opførelse af en løsdriftstald på 420 m^2 og en stor gårdsplads, som skal samle byggeriet. På denne baggrund finder Fredningsnævnet, at der er tale om opførelse af en ny gård på arealet og ikke blot en ejendom i stil med en arbejderbolig som forudsat i fredningskendelsen. Da byggeriet således overstiger byggeri af et hus på 150 m^2, og da det ansøgte projekt i øvrigt ikke er i overensstemmelse med fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet afslag på ansøgningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
RUMarkitekter MAA A/S, Flegmade 9 A, 7100 Vejle
Advokat Jørgen Lokdam, Rønnevej 4 A, 8240 Risskov
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Rye
Fredningsnævnets ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning
Skanderborg Kommune, Teknik og Miljø, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Claus Wiese
Sophienlundvej 1
8660 Skanderborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK
"mailto:pho@domstol.dk" **}**

CVR 11 98 62 93

Den 23. august 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2008.61 – ansøgning om tilladelse til opførelse af bolig og løsdriftsstald på ejendommen Fårbjergvej 21, Hylke, 8660 Skanderborg.

I sag 11.01.2206-103 meddelte Fredningsnævnet afslag på anmodning om dispensation fra fredningsbestemmelserne til et projekt vedrørende den nævnte ejendom.
Afgørelsen er påklaget, og der foreligger endnu ikke afgørelse fra Naturklagenævnet.

I Fredningsnævnets afgørelse er anført:
"(Som angivet ovenfor) er der med byggeretten i fredningen meddelt tilladelse til at opføre et hus på 150 m^2. Som det fremgår af Fredningsnævnets kendelse fra 1968 er der tale om retten til at genopføre nogle arbejderboliger.
Det ansøgte projekt omfatter et byggeri, som mod søsiden vil være synligt i 3 etager. Beboelsen excl. kælderarealet bliver på 300 m^2, hvortil kommer en havestue på 48 m^2. Projektet omfatter tillige opførelse af en løsdriftsstald på 420 m^2 og en stor gårdsplads, som skal samle byggeriet. På denne baggrund finder Fredningsnævnet, at der er tale om opførelse af en ny gård på arealet og ikke blot en ejendom i stil med en arbejderbolig som forudsat i fredningskendelsen. Da byggeriet således overstiger byggeri af et hus på 150 m^2, og da det ansøgte projekt i øvrigt ikke er i overensstemmelse med fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet afslag på ansøgningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1."

Fredningsnævnet har med mail af 9. juni 2008 modtaget et revideret forslag.
Af de foreliggende tegninger fremgår, at projektet omfatter bolig med grundplan på 15o m^2, med fuld kælder og loftsetage. Endvidere omfatter projektet terrasse med trappe fra boligen ned til gårsplads, ligesom projektet omfatter løsdriftsstald/foderbord på 420 m^2.

I forbindelse med forelæggelsen af det reviderede forslag er anført, at det er udarbejdet på baggrund af bemærkningerne i Fredningsnævnets afgørelse af 16. april 2008 og i øvrigt som nærmere anført i klagebrev af 14. maj 2008, og at projektændringerne drejer sig om reduceret størrelse på boligen og reduceret omfang af terrænreguleringen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet har drøftet det reviderede forslag og finder, at projektet omfatter byggeri, der er så markant og af et sådant omfang, at det ikke med rimelighed kan sammenlignes med "arbejderboliger".
Fredningsnævnet finder derfor, at også det foreliggende reviderede projekt strider mod fredningens formål, hvorfor der ikke kan gives dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:
Anders Johansen, RUMarkitekter, Flegmade 9 a, 7100 Vejle, **{** HYPERLINK "mailto:ajo@RUMarkitekter.dk" **}**
Claus Wiese. Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg (via svarmail til **{** HYPERLINK "mailto:ajo@RUMarkitekter.dk" **}**)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" **}**
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk" **}**
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry, **{** HYPERLINK "mailto:olaf.moeller@sol.dk" **}**
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, **{** HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.dk" **}**
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning, **{** HYPERLINK "mailto:bi-avler@mail.tele.dk" **}**
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, **{** HYPERLINK "mailto:geert.nielsen@skanderborg.dk" **}**

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

RUMarkitekter
Flegmade 9 A
7100 Vejle

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK
"mailto:pho@domstol.dk" **}**

CVR 11 98 62 93

Den 20. april 2009.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2008.113 – ansøgning om tilladelse til opførelse af bolig og løsdriftsstald på ejendommen Fårbjergvej 21, Hylke, 8660 Skanderborg.

Den 10. september 2008 modtog nævnet revideret forslag til placering af arbejderbolig, samt vinterly/foderbord på ejendommen med bemærkning, at forslaget er tilpasset for at imødekomme nævnets tidligere bemærkninger og fredningens formål.

Nævnet har tidligere truffet afgørelser den 16. april 2008 (11.01.2006.113) og den 23. august 2008 (8901-01.2008.61).
Nævnets afgørelse af 23. august 2008 blev påklaget il Naturklagenævnet, der har stillet sagen i bero efter at være orienteret om det senere indkomne reviderede forslag.

Forslaget angiver, at arbejderbolig og foderbord opføres som to separate og adskilte bygninger. Afstanden mellem de to bygninger øges fra ca. 15 m til ca. 38 m. Foderbordets placering er uændret i forhold til tidligere forslag, og er fortsat placeret i lavningen mod den vestlige skovkant. Boligen placeres 12 m fra sydskel ved det sydlige bakkedrag.
Både Foderbord og bolig placeres med gulvkoter der ligger direkte indlejret i det naturlige terræn. Huset er drejet en smule mod nord, således at det placeres i forhold til det naturlige terræns forløb. Der anlægges et grusbelagt område langs Foderbord mod øst i en bredde af ca. 7 m, hvilket tilgodeser mulighed for ind- og udkørsel med maskiner.
Grusbelægningen følger terrænkoterne mod sydøst og giver samtidig tilkørselsmulighed til arbejderboligen. Nord for boligen anlægges et smalt flisebelagt areal, der bruges som adgangsvej til selve boligen og skaber en gangforbindelse til terrassen mod øst.
De belagte arealer følger det naturlige terræn, således at der ikke skal opføres støttemure eller terrænreguleres i nævneværdig grad.
På denne måde indskrænkes det areal, der i tidligere forslag var angivet som gårdsplads og belægningerne understreger, at de to funktioner nu holdes helt adskilt. Grusbelægningen anvendes i forbindelse med driftsbygningen, mens flisebelægningen anvendes i forbindelse med beboelsesbygningen. Ved at etablere belægningerne i en L-form er der ikke længere tale om en samlende gårdsplads som i traditionel forstand. Belægningerne følger nu de eksisterende koter i

terræn og bygningerne favner det naturlige landskab. Landskabet stiger blødt op mod bolig og Foderbord. Set fra søen fremstår boligen således nu som en én-etages bolig med 45 graders taghældning.
Det anføres, at det på situationsplan vedlagt ansøgningen ses hvorledes bygningerne er indpasset i det eksisterende terræn uden at ændre nævneværdigt på de naturlige højdekoter. Principsnit viser bebyggelsens højde, samt hvorledes terræn stiger op imod de nye belægninger.
Arbejderboligen reduceres til at omfatte en bolig på 150 m^2 i grundplan, med fuld kælder (ej anvendt som boligareal) placeret under terræn. Huset udføres, med reference til den klassiske arbejderbolig, i én etage med en taghældning på 45-50 grader. Huset reduceres i højden, da der ikke udføres tagetage med trempel. Kvistene på huset udgår således at huset står rent i sin grundform.
Der etableres ikke garage i kælderen og således etableres der heller ikke en nedkørsel i terræn. Parkering vil foregå på det belagte areal på terræn ved husets vestgavl eller under åbent vognly i forlængelse af Foderbordet. Boligen udføres som tidligere angivet i lyst pudset murværk med mørkt skifertag.
Foderbord/vinterly forbliver som udgangspunkt uændret i forhold til det reviderede forslag af 9. juni 2008. Dog er det ønskeligt at få udført et åbent vognly i forlængelse af bygningen så maskiner og biler ikke skal parkeres synligt på terræn. Foderbord opføres som en delvis åben bygning, med fri adgang mod øst.
Foderbordet udføres i lyst pudset murværk, evt. suppleret med træbeklædning mod øst, samt med mørkt skifertag med en hældning på 45-50 grader.
Ved at anvende samme taghældning og overordnet materialevalg sikres samspillet mellem de to bygninger, samt et roligt og overordnet harmonisk udtryk i landskabet.
Skitseperspektiv er forelagt for visning af principielt billede af bygningernes samspil, samt placering i terræn.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet har drøftet det nu foreliggende reviderede forslag, også med repræsentanten for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité.
Der er enighed om, at også det nu forelagte projekt omfatter byggeri, der er så markant og af et sådant omfang, at det ikke med rimelighed kan sammenlignes med ”arbejderboliger”.

Nævnet finder derfor, at også det nu forelagte projekt strider mod fredningens formål, hvorfor der ikke kan gives dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:
Kasper B. Jensen, RUMarkitekter, Flegmade 9 a, 7100 Vejle, **{** HYPERLINK "mailto:kbj@RUMarkitekter.dk" **}**
Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg, **{** HYPERLINK "mailto:wiese@sophienlund.com" **}**
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk" **}**
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry, **{** HYPERLINK "mailto:olaf.moeller@sol.dk" **}**
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V , **{** HYPERLINK "mailto:natur@dof.dk" **}**
Dansk Ornitologisk Forening lokal, **{** HYPERLINK "mailto:Skanderborg@dof.dk" **}**
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, **{** HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" **}**
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning, **{** HYPERLINK "mailto:bi-avler@mail.tele.dk" **}**
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, **{** HYPERLINK "mailto:geert.nielsen@skanderborg.dk" **}**
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg,
{ HYPERLINK "mailto:Skanderborg.Kommune@skanderborg.dk" **}**
Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, **{** HYPERLINK "mailto:LTP@nkn.dk" **}**
Samt med almindelig post til advokat Jørgen Lokdam, Rønnevej 4 A, 8240 Risskov

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Ole Kristensen
Båstrupvej 23
860 Skanderborg

E-mail:
pho@domstol.dk

Den 20. juli 2011.

Vedr. j.nr. 8901-01.2010.159, **Ansøgning om tilladelse til poppeldyrkning på ejendommen Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg.**

Skanderborg Kommune har den 16. december 2010 fremsendt følgende til fredningsnævnet:

Kommunen har modtaget en forespørgsel om dyrkning af energipoppel, som en landbrugsafgrøde, der høstes hvert andet år.

Arealerne er omfattet af Båstrupfredningen, hvoraf det fremgår, at :

Ved driften af såvel mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige, arkæologiske og naturvidenskabelige værdier.

Jf. ovenstående vil kommunen hører, om det er noget I skal tage stilling til eller om vi kan anse energipoppel, som en almindelig landbrugsafgrøde.

Ole Kristensen havde fremsendt følgende til kommunen:

Ifølge aftale fremsender jeg en forespørgsel på om jeg må dyrke poppel til flis-produktion på min ejendom.
Ejendommen er beliggende Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg, matrikelnummer 6a, Båstrup by, Hylke.
Jeg ønsker at forespørge om jeg må dyrke poppel til flis-produktion på 2 marker. Markerne er markeret på kortet, med: _____

Arealerne ligger indenfor ”Båstrup fredningen” men ikke i SFL-områder.
Det samlede areal for de 2 områder er ca. 5,5 ha. Arealerne er p.t. alm. landbrugsjord i omdrift. I indeværende år ligger de 2 arealer udyrket, da det ikke er rentabel at dyrke markene med korn-afgrøder.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 30. maj 2011.

Skanderborg Kommune anførte herunder, at poppel ikke kan anses for at høre til i traditionelt landbrug. Pil er ikke landbrugsafgrøde, men der er lovgivningsmæssigt initiativ for at inddrage pil under landbrugsafgrøder.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har anført, at der ikke bør meddels tilladelse, idet arealerne ligger helt tæt på udsigtsstedet Fårbjerg og lige op ad sø.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Det er under besigtigelse oplyst, at poppelbeplantning vil komme op i en højde af 5-6 meter. Poppel findes ikke at kunne anses som naturlig landbrugsafgrøde og en beplantning med den anførte højde vil være stridende mod formålet for udsigtsfredningen i det markante bakkede område i umiddelbar nærhed af sø og Fårbjerg.
Nævnet finder derfor ikke, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.
Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.
Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:
Ole Kristensen, Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg, oledkristensen@mail.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry, skanderborg@dn.dk
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning, bi-avler@mail.tele.dk
Inger Juul, Skanderborg Kommune, Teknik og Miljø, Knudsvej 34, 8680 Ry
inger.juul@skanderborg.dk
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg,
Skanderborg.Kommune@skanderborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Klostergade 2, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk

Gerhard Justesen
Råhøjparken 59
8260 Viby J.

Den 30. januar 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2011.120 Anmodning om tilladelse til udskiftning af hytte på ejendommen Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg.

Skanderborg Kommune har den 8. september 2011 fremsendt følgende indstilling til nævnet:

Skanderborg Kommune har den 5. maj 2011 modtaget en ansøgning om opførelse af en ny hytte til erstatning for det eksisterende byggeri fra ejeren af ejendommen matr.nr. 8 g, Båstrup by, Hylke med adressen Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg, tilhørende Gerhard Justesen.

Ansøgningsmaterialet er vedlagt.

Ejendommen, der er beliggende i landzone, er omfattet af fredning jf. overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Af kendelsens afsnit II A. Generelle bestemmelser fremgår bl.a.:

- De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de i særbestemmelserne anførte undtagelser.

- Arealerne må ikke yderligere bebygges.
  Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

- Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse kan finde sted efter forud indhentet godkendelse fra Fredningsnævnet, evt. efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal endvidere være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning.

Af særbestemmelserne fremgår følgende for den pågældende ejendom:

- Beplantningsforbud på 0,83 ha (hele ejendommen).

  Fredningsnævnet har den 24.01.1962 meddelt tilladelse til opførelse af jagthytte på visse nærmere vilkår, men bygningsrådet for Skanderborg amtsrådskreds har i skrivelse af 13.08.1968 afslået dispensation til dette byggeri.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at det ansøgte byggeri er 65 m^2 og ønskes udført i sort træbeklædning med paptag. Det er tidligere oplyst, at den eksisterende bebyggelse udgøres af en bolig på 40 m^2 og et udhus på 35 m^2. Disse oplysninger er i overensstemmelse med ejendommens oplysninger i BBR. Efterfølgende har ejer den 28. september 2010 meddelt kommunen, at boligen

er 47 m^2 og udhuset er 18 m^2. Det ansøgte svarer således til det eksisterende, der nedrives.

Det bemærkes, at "boligen" i BBR er registreret som sommerhus.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Kommunens bemærkninger

Da ejendommen ligger i landzone, skal ansøgningen behandles efter planlovens § 35. Herudover er ejendommen beliggende indenfor søbeskyttelseslinjen omkring Skanderborg Sø.

Ifølge vejledningen til planloven er det hovedformålet med zoneinddelingen at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse samt anlæg i det åbne land og samtidig sikre at egentlig byudvikling sker, hvor der er åbnet mulighed for det gennem planlægningen.

Udgangspunktet er, at landzonen skal friholdes for anden bebyggelse m.v., end den der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Derfor bør tilladelser efter § 35 kun meddeles, når et ansøgt byggeri ikke med rimelighed kan henvises til et planlagt område.

Det fremgår af kommunes retningslinier for administration af planloven, at der normalt meddeles tilladelse til genopførelse af boliger, medmindre de har karakter af værdiløs ruin. Tilsvarende administration finder sted ved sommerhuse og hytter.

Formålet med naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinien) er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder for plante- og dyreliv.

Bestemmelsen omfatter et generelt forbud mod at placere bebyggelse (bygninger, skure, campingvogne mv.) samt foretage beplantning og terrænændringer i en afstand af 150 m fra søer og åer.

I den aktuelle sag er det kommunens skøn, at opførelse af den ansøgte hytte og en samtidig fjernelse af de eksisterende bygninger på ejendommen vil være en forbedring af ejendommens visuelle udtryk og at det dermed vil medvirke til at sikre søen som værdifuldt landskabselement. Det vurderes, at ændringen ikke vil have betydning for søen som levested for plante- og dyreliv.

Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele tilladelse efter planlovens § 35 til det ansøgte, såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 23. januar 2012.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har ikke kunnet acceptere det ansøgte, men har anført, at der på baggrund af tidligere kan accepteres maksimalt 40 m^2. Bygningen bør ikke være højere end eksisterende og skal holdes i jordfarve. Alle eksisterende bygninger bør kræves fjernet.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet finder, at det ansøgte byggeri, som anført i kommunens indstilling, vil være en forbedring af ejendommens visuelle udtryk. På denne baggrund og på baggrund af eksisterende byggeris

størrelse samt på baggrund af størrelsen af byggeri på nabogrunden finder nævnet, at det ansøgte ikke vil være i afgørende strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 hermed meddeles tilladelse til det ansøgte på vilkår, at eksisterende bygninger fjernes og at nybygning holdes i mørke farve.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:
Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.
Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.
Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.
Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. post sendt til
Gerhard Justesen, Råhøjparken 59, 8260 Viby J.
og mail sendt til:
Peter Weis, pw@timbuy.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, skanderborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning, bi-avler@mail.tele.dk
Geert Nielsen, Skanderborg Kommune, Teknik og Miljø, Knudsvej 34, 8680 Ry
geert.nielsen@skanderborg.dk
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, skanderborg.kommune@skanderborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk

Claus Wiese

Pr. mail

Den 7. november 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.155, Ansøgning om tilladelse til opførelse af nyt stuehus på Fårbjergvej 21 i Hylke, 8660 Skanderborg.

Skanderborg Kommune har den 8. oktober 2012 fremsendt følgende indstilling til fredningsnævnet:

Ansøgning om opførelse af ny bolig på Fårbjergvej 21 i Hylke

Skanderborg Kommune har den 4. oktober 2012 modtaget reviderede tegninger som supplement til ansøgning af den 27. februar 2012 vedrørende opførelse af en ny beboelse på ejendommen matr.nr. 12 c, Båstrup by, Hylke med adressen Fårbjergvej 21, 8660 Skanderborg.

Projektet er fremsendt i forlængelse af tidligere sag - Fredningsnævnets j. nr. 8901-01.2010.31 og Skanderborg Kommunes j. nr. 07/20168. Natur- og Miljøklagenævnet stadfæstede den 21. december 2011 Fredningsnævnets afslag af den 14. september 2010 med supplerende bemærkning om mulighed for 45 graders tagrejsning.

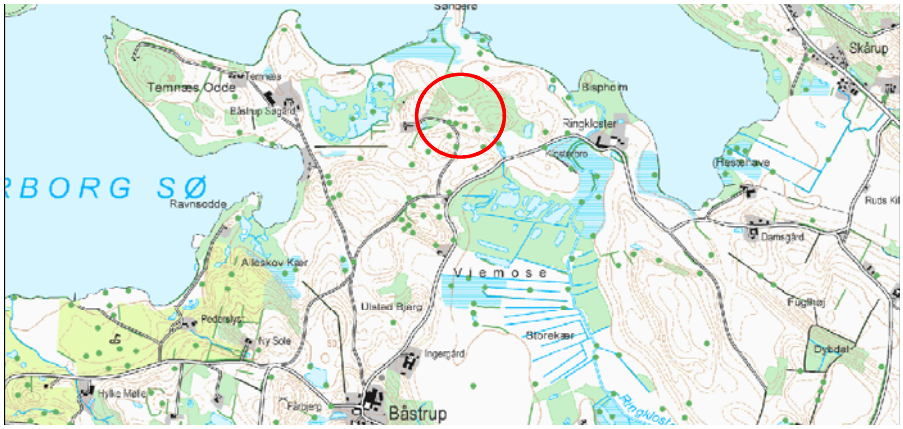
Fra Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af den 21. december 2011 citeres:

> *"Natur- og Miljøklagenævnet finder, at der bør være mulighed for at opføre en bolig, der har en tagrejsning på ca. 45 grader, så det er muligt at opføre et traditionelt længehus. Dette vil betyde, at bygningshøjden bliver over 5 meter, hvis boligens bredde er over 5,4 meter. Hvis der ønskes opført et hus med en tagrejsning på ca, 45 grader, hvor tagetagen kan udnyttes til bolig, skal grundplanet tilsvarende reduceres, således at det samlede boligareal ikke overstiger 150 m2.*
>
> *Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afslag af den 14. september 2010 på dispensation til opførelse af et stuehus med grundplan på 150 m2 og med udnyttet tagetage på matr. nr. 12 c Båstrup By, Hylke, på ejendommen Fårbjergvej 21, 8660 Skanderborg."*

Ejendommen, der er beliggende i landzone, er omfattet af fredning jf. overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Ejendommen har et areal på 169 ha.

Beliggenheden fremgår af nedenstående kort

© Kort og matrikelstyrelsen
© Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Ansøgning

Ansøgningen omfatter opførelse af en bolig på 150 m^2 bebygget areal. Af ansøgers brev fremgår følgende:

"Boligen placeres, som i tidligere fremsendte forslag, knap 14 m fra skel mod syd, ved det sydlige bakkedrag, således at der reguleres mindst muligt i bakkedragets naturlige sving.
Boligen placeres med en gulvkote, der ligger direkte indlejret i det naturlige terræn. Huset er drejet, så det forholder sig til linjerne i diget og stengærdet, samtidigt med at det naturlige terræn respekteres. Fremtidig løsdriftstald placeres, som anvist i tidligere fremsendte forslag, vinkelret i forhold til boligen, og på en måde, der begrænser terrænreguleringen ved stalden mest muligt.
Grusbelægningen ved indkørselen og langs løsdriftstalden følger terrænkoterne mod sydøst, og giver samtidig tilkørselsmulighed til boligen.
Rundt om boligen anlægges et flisebelagt areal, der bruges som adgangsvej til selve boligen, og skaber gangforbindelse til opholdsarealerne mod øst.
De belagte arealer indpasses i det naturlige terræn således, at terrænregulering begrænses mest muligt.
Belægningerne følger de eksisterende koter i terrænet, og bygningerne favner det naturlige landskab.
Landskabet stiger blødt op mod boligen. Set fra søen fremstår boligen med facade i én etage med 45 graders taghældning.
På vedlagte situationsplan i 1:250 ses, hvorledes boligen er indpasset i det eksisterende terræn, uden at ændre nævneværdigt på de naturlige højdekoter.
Vedlagte principsnit i 1:100 viser bebyggelsens højde, samt hvorledes terrænet stiger op imod de nye belægninger.

Arbejderboligen 2012
Boligen er skitseret med reference til de klassiske arbejderboliger, men er genfortolket således, at der opføres en tidssvarende arbejderbolig med de funktioner og foranstaltninger, der forventes at tilhøre en moderne bolig anno 2012.
Boligen er tilpasset ift. afgørelsen fra Natur og Miljøklagenævnet, og omfatter en bolig på 150 m² i grundplan, med fuld kælder placeret under terræn
(dvs. at kælderen ikke medregnes som boligareal).
Huset udføres, med reference til den klassiske arbejderbolig, i én etage med taghældning på ca. 45 grader. Boligen udføres med uudnytteligt tagrum
(dvs. at loftet ikke medregnes som boligareal).
Kviste og ovenlyspartier i tagfladen er udgået, men der ønskes etableret 3 stk. almindelig tagvinduer i tagfladen, i det område i huset, hvor der etableres loft til kip.

Der etableres fortsat garage i kælderen, så der ikke parkeres biler synligt i landskabet. Indkørsel til garagen sker i samme niveau som indkørsel til grunden. Indkørslen skæres ind i det sydlige bakkedrag, som et øst-vestgående skår i bakken, der ikke vil være synligt fra søen eller fra Fårbjergvej. Bakkens forløb vil som sådan fremstå uændret, når bygningen og ankomstarealerne betragtes i landskabet. Langs indkørslen og de øvrige belagte arealer, suppleres der med lav, egnstypisk beplantning, således at bygning og belagte arealer indpasses yderligere i det naturlige landskab.
Boligen udføres i hvidkalket murværk med sort skifertag. Vinduespartier og tagvinduer udføres mørk grå, så de står i samspil med det mørke skifertag.
Vedlagte facader viser bygnings udtryk og overordnede materialeholdning."

Det fremgår af ansøgningen, at det tidligere skitseforslag af den 11. januar 2010 er tilrettet, så det overholder bestemmelserne i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af den 21. december 2011.

Kopi af ansøgning samt tegninger (situationsplan, principsnit og facader) er vedlagt.

Fredning
Ejendommen er som nævnt omfattet af fredning jf. overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Af kendelsens afsnit A. Generelle bestemmelser fremgår bl.a.:

1. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, og at ændring i terrænet eller terrænformerne ikke er tilladt.

2. Arealer må ikke yderligere bebygges.
   Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Herudover er ejendommen omfattet af særbestemmelser i kendelsens afsnit D, lb. nr. 17:

a) Kendelsen skal ikke være til hinder for opførelse af 2 løsdriftsstalde som i marken udpeget i lavninger, dog undergivet fredningsnævnets censur med hensyn til tagrejsning, materialevalg og farver.

b) De tilladte huse, 1, 3 og 4, må under fredningsnævnets censur opføres i en størrelse af indtil 150 m^2.

c) Hus 3 på matr. nr. 12 Båstrup by tillades flyttet nærmere sydskellet, dog ikke nærmere end ca. 10 m. nord forskellet til matr. nr. 9 b, Båstrup by. Fredningsnævnet kan tillade en anden placering i lysningen.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Lovgivninger der varetages af kommunen
Det ansøgte kræver tilladelse iht. planlovens § 35 (landzonetilladelse) samt tilladelse efter byggeloven (byggetilladelse).

- Planlovens § 35
Ifølge vejledningen til planloven er det hovedformålet med zoneinddelingen at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse samt anlæg i det åbne land og samtidig sikre at egentlig byudvikling sker, hvor der er åbnet mulighed for det gennem planlægningen.

Udgangspunktet er, at landzonen skal friholdes for anden bebyggelse m.v., end den der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Derfor bør tilladelser efter § 35 kun meddeles, når et ansøgt byggeri ikke med rimelighed kan henvises til et planlagt område.

Det fremgår af Skanderborg Kommunes praksis for administration af planloven, at der normalt meddeles tilladelse til udflytning af landbrugsbygninger, når det er nødvendigt ud fra driftsmæssige eller miljømæssige hensyn, såfremt det kan ske med skyldigt hensyn til de landskabelige forhold.

Vurdering
I den aktuelle sag ansøges om et stuehus i et plan med uudnyttelig tagetage og med fuld kælder beliggende under terræn.

Etageareal og bebygget areal er 150 m^2.

Et badeværelse i kælderen samt dele af adgangen hertil medregnes i BBR i boligarealet. Bygningens boligareal i BBR vil dermed blive 161 m^2.

Det er kommunens vurdering, at det i det konkrete projekt er uden indflydelse på den samlede landskabelige påvirkning, at der findes et mindre boligareal i kælderen, så længe dette ikke fremgår af bygningens facader.

Skanderborg Kommune vurderer i lighed med de tidligere indstillinger, at der gennem fredningskendelsen er tilkendegivet en forventning om opførelse af en bolig i området. Siden fredningen blev gennemført er bevaringen af landskaber og natur kommet yderligere ind i lovgivningen gennem bl.a. planloven og naturbeskyttelsesloven. Skanderborg Kommune skal meddele tilladelse efter planlovens landzonebestemmelser til opførelse af byggeriet.

Skanderborg Kommune finder, at byggeriet med sin placering, udformning og materialevalg er indpasset i området. Det er indgået i kommunens vurdering, at en placering uden for det fredede område ikke anses for rimelig, og at den benyttede placering skønnes at være den bedst egnede af de i fredningsbestemmelserne nævnte.

Det er også indgået i Skanderborg Kommunes vurdering, at et landbrugsbyggeri, der bygger på traditionelle virkemidler vil falde naturligt ind i landskabet.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Andre tilladelser
Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele tilladelse efter planlovens § 35 til det ansøgte, såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation.

Jordbrugskommisionen for Århus Amt meddelte den 26. april 2006 tilladelse til den handel, der er grundlaget for nærværende sag. Tilladelsen blev meddelt bl.a. på betingelse af, at der inden et år blev opført et min. 120 m² stort stuehus. Fristen for opførelse af stuehus er siden blevet forlænget.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet kan tiltræde indstillingen fra Skanderborg Kommune, og finder, at det nu foreliggende projekt kan tillades, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, idet det ikke er i strid med fredningens formål.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

Klage skal sendes til fredningsnævnet, så vidt muligt elektronisk på ovennævnte e-mail adresse, og ellers på fredningsnævnets ovennævnte adresse.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:
Claus Wiese, wiese@sophienlund.com
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, skanderborg@dn.dk
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, bi-avler@mail.tele.dk
Skanderborg Kommune, Skanderborg.Kommune@skanderborg.dk
Geert Nielsen, Skanderborg Kommune, geert.nielsen@skanderborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 19. april 2013

FN 2012.109: Ansøgning fra Peter Weis om opførelse af støttemur på ejendommen matr. nr. 8g Båstrup By, Hylke beliggende Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet har den 19. juli 2012 modtaget en udtalelse fra Skanderborg Kommune i anledning af en ansøgning om opførelse af støttemur på ejendommen matr. nr. 8g Båstrup By, Hylke beliggende Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at området i høj grad er fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må ikke bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har den 3. april 2013 besigtiget ejendommen og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen med vilkår om støttemurens højde og placering. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 15. juli 1971 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Båstrup. Området er beskrevet som i høj grad fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes generelle bestemmelser punkt 1, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt, medmindre det sker til ejendommens brug.

Det fremgår af punkt 2 i de generelle bestemmelser, at arealerne ikke må yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Der må dog i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte, helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Ved afgørelse 30. januar 2012 meddelte fredningsnævnet til den tidligere ejer af ejendommen dispensation til at opføre et sommerhus på 65 m2 på ejendommen på betingelse af, at eksisterende bygninger fjernes, og at byggeriet holdes i mørke farver. Afgørelsen blev indbragt for Natur- og Miljøklagenævnet, der den 23. marts 2012 stadfæstede afgørelsen.

Den 19. juli 2012 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Skanderborg Kommune:

> "Skanderborg Kommune har i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse til opførelse af en hytte/sommerhus modtaget ansøgning op opførelse af støttemur på ejendommen matr.nr. 8 g Båstrup by, Hylke med adressen Temnæsvej 3, 8660 Skanderborg.
>
> Ejendommen, der er beliggende i landzone, er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 – søbeskyttelseslijer samt fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.
>
> Ejendommen har et areal på 8.275 m².
>
> Beliggenheden fremgår af nedenstående kort.

© Kort og matrikelstyrelsen
© Kortet må alene anvendes iflg. aftale med kortejer

Ansøgning
Der søges om opførelse af en ca. 15 m lang og 2,5 m høj støttemur på østsiden af en kommende hytte. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at støttemure beklædes med sorte felter.

Ansøgningsmaterialet er vedlagt.

Fredning
Ejendommen er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Det fremgår af kendelsens afsnit II A – Generelle bestemmelser fremgår bl.a.:

- De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de i særbestemmelserne anførte undtagelser.
- Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.
- Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse kan finde sted efter forud indhentet godkendelse fra Fredningsnævnet, evt. efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal endvidere være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning.

Af særbestemmelserne fremgår følgende for den pågældende ejendom:
Beplantningsforbud på 0,83 ha (hele ejendommen).

Fredningsnævnet meddelte den 30. januar 2012 opførelse af en ny hytte til erstatning for det eksisterende byggeri på ejendommen.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

- Naturbeskyttelseslovens § 16
Formålet med naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinien) er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder for plante- og dyreliv.

Bestemmelsen omfatter et generelt forbud mod at placere bebyggelse (bygninger, skure, campingvogne mv.) samt foretage beplantning og terrænændringer i en afstand af 150 m fra søer og åer.

Vurdering
I den aktuelle sag er det kommunens opfattelse af opførelse af en støttemur bagved den kommende hytte er af underordnet betydning for de hensyn der skal varetages med naturbeskyttelsesloven. Ligesom det ikke vil forringe søen som værdifuldt levested for plante- og dyreliv.

Kommunen er af den opfattelse, at der bør stilles følgende betingelser:

1. der etableres beplantning foran støttemuren, hvor den er synlig fra søen, og
2. der ikke efterfølgende foretages/etableres overdækning af arealet mellem hytten og muren, således at det bebyggede areal øges.

Lovgivninger der varetages af kommunen
Det ansøgte kræver ikke tilladelse efter planlovens § 35, men dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16.

Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation."

Udtalelsen var vedlagt ansøgning og tegningsmateriale. Det er i ansøgningen bl.a. anført, at der som vist på foto er ændret på den naturlige skråning. Denne ændring ønskes strammet op med en på tegningsmaterialet vist støttemur, som beklædes med sorte træfelter.

Den 15. marts 2013 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Naturstyrelsen:

"Fredningsnævnet har med brev af 08.03 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.

Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
Der ansøges om etablering af en 15 m lang og 2,5 m høj støttemur, der skal opføres for foden af og delvist ind i en skrænt. Støttemuren skal opføres forud for opførelse af et nyt sommerhus.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af den 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune.

Fredningens formål er dels en fredning af de landskabelige værdier, særligt med henblik på at sikre området mod ny bebyggelse. Desuden er der en lang række videnskabelige interesser, der varetages ved fredningen af området. Af fredningsteksten fremgår det, at de videnskabelige interesser i forbindelse med fredningen er kommet til udtryk i erklæringer fra Nationalmuseet, Danmarks Geologiske Undersøgelse, Botanisk institut ved Århus Universitet og Vildtbiologisk Station.

I fredningens bestemmelser står bl.a, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus og lergravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt.

Ejendommen
Ejendommen har et areal på 8275 m² og er beliggende i landzone. Det bebyggede areal er på nuværende tidspunkt 47 m², der er dog i det forløbne år givet Landzone- og byggetilladelse, samt dispensation fra fredningens bestemmelser til nedrivning af eksisterende og opførelse af nyt sommerhus med et bebygget areal på 65 m². Ejendommen ligger i første række mod Skanderborg sø. Selve sommerhuset er beliggende for foden af en markant skrænt med en højde af ca. 7,5 meter. Det nye sommerhus vil få omtrent samme placering. Højdedraget, som skrænten afgrænser, er del af flere på stedet Nord-Øst gående højdedrag.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Udover det af kommunen oplyste, vil Naturstyrelsen blot supplere med nedenstående.

Geologisk interesseområde
Området er beliggende i et nationalt geologisk interesseområde mellem Hylke og Fårbjerg. Dette område udgør en lille bid af den Østjyske Israndslinje, der i området er udviklet som en markant randmoræne. Randmorænen opbygges af en række langstrakte og indbyrdes parallelle bakker, som er orienteret omtrent nordsyd. Bakkerne er presset op foran en gletscher, der skred ind over området fra sydøst i forbindelse med det Ungbaltiske Fremstød. I Søhøjlandet er den Østjyske Israndslinje kun stedvis ledsaget af tydelige randbakker, hvoraf området mellem Hylke og Fårbjerg udgør et af de mest illustrative eksempler. Området er derfor af betydelig forskningsmæssig og undervisningsmæssig værdi.

Det er vigtigt, at selve de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhænge fremtræder klart i landskabet

Fig. 1 Reliefkort hvor de parallelle højdedrag klart fremgår. Det ansøgte er beliggende ved den røde prik

Øvrige bemærkninger
Idet sikring af geologiske interesser er en del af fredningens formål, vil det være formålstjeneligt med en særlig opmærksomhed på graden og arten af reguleringer i terrænformerne i det fredede område."

Peter Weis har oplyst ikke at have bemærkninger til Naturstyrelsens udtalelse.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 3. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Peter Weis, Skanderborg Kommune ved Tina Kjær Kæseler, Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller.

Peter Weis oplyste, at han ikke har ændret på skråningen. Han vil gerne grave ½ eller 1 meter ind i skrænten for at flytte sommerhuset så langt tilbage på ejendommen som muligt. Det er for at imødekomme de diskussioner om at gøre sommerhuset så lidt synligt fra søen som muligt, der var i relation til afgørelsen om sommerhuset. Det vil også betyde, at han kan undgå nedfald fra skrænten. Det er muligt, at en støttemur på 2,5 meter er for høj, og det kan nok være tilstrækkeligt med en mur på 1 eller 1,25 meter i højden. Hans bekymring går alene på, om skrænten skrider, også når indgangen til sommerhuset skal være på den side af bygningen, der vender mod skrænten. Støttemuren skal ikke bruges til på et senere tidspunkt at lave en overdækning.

Han var ikke klar over, at der til den tidligere ejer er givet afslag på dispensation til det hegn, der er på ejendommen, og det vil blive fjernet.

Olaf Møller anførte, at det efter Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse er unødvendigt med en støttemur.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup er en landskabsfredning, hvor arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må ikke bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn.

Opførelse af støttemuren forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at opførelsen af en støttemur mod skrænten i tilknytning til opførelse af sommerhuset ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder dog ikke, at det er nødvendigt med en støttemur på 2,5 meter i højden til at varetage det anførte formål med støttemuren. Fredningsnævnet kan endvidere ikke acceptere en placering af støttemuren, der gør det nødvendigt med en terrænregulering af skrænten.

Fredningsnævnet meddeler herefter tilladelse til opførelse af en støttemur på 1,25 meter med en placering, hvorefter der ikke skal terrænreguleres og i øvrigt på det af Skanderborg Kommune anførte vilkår om beplantning.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på

gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Peter Weis, pw@timbuy.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Skanderborg, skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, tina.k.kaeseler@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, skanderborg@dof.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 19. april 2013

FN 2013.22: Ansøgning fra Janni Trolle om lovliggørelse af vandhul på ejendommen matr. nr. 8d Båstrup By, Hylke beliggende Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet har den 8. marts 2013 modtaget en udtalelse fra Skanderborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Janni Trolle om lovliggørelse af vandhul på ejendommen matr. nr. 8d Båstrup By, Hylke beliggende Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at området i høj grad er fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må ikke bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Dog kan der med fredningsnævnes godkendelse ske bebyggelse i relation til allerede bestående landbrug.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis vandhullet skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har den 3. april 2013 besigtiget ejendommen og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen og således at lovliggøre vandhullet med præcisering af, at der ikke må ske indgreb i vandhullets naturlige udvikling. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 15. juli 1971 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Båstrup. Området er beskrevet som i høj grad fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes generelle bestemmelser punkt 1, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt, medmindre det sker til ejendommens brug.

I ansøgning af 13. juni 2012 til Skanderborg Kommune om lovliggørelse af vandhullet er anført følgende:

> "I 2007 er der etableret et vandhul på ca. 1100 m2 indenfor en naturbeskyttet eng på matr.nr. 8d Båstrup By, Båstrup, beliggende ved Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg. Det pågældende areal er beliggende indenfor fredning ved Skanderborg Sø og Båstrupområdet, Hylke.

Fredningsbestemmelserne vedrører forbud imod *"ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus og lergravning, opfyldning eller planering"*. Det er vores vurdering, at etablering af et vandhul kan høre ind under dette punkt.

I overensstemmelse med sagsfremstilling i vedlagte udkast til *"Dispensation og landzonetilladelse til at bibeholde vandhul i eng"* fra Skanderborg Kommune, er vandhullet, for efterlevelse af påbud om retablering af engen, i 2012 blevet delvist opfyldt med den resterende del af det opgravede materiale.

Det opgravede materiale var placeret i to jordvolde på hhv. ca. ½ meters højde umiddelbart øst for vandhullet og ca. 1 meters højde syd for ejendommens haveanlæg. I den mellemliggende periode er ca. halvdelen af det opgravede, organiske materiale blevet nedbrudt ved mikrobiel omsætning. Hele den resterende mængde er blevet tilbageført til vandhullet. Herved medfører ansøgning om lovliggørelse i henhold til fredningen ikke samtidigt behov for deponering af opgravet materiale indenfor fredningen. Ansøgningen vedrører alene forholdet om lovliggørelse af ca. 550 m2 vandhul med en dybde på ca. ½ meter.

I overensstemmelse med påbuddet blev opfyldningen påbegyndt ved vandhullets nordlige afgrænsning, hvorved ca. halvdelen af vandhullet er dækket. Retableringen vil herudover blive færdiggjort i overensstemmelse med påbuddet."

Den 8. marts 2013 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Skanderborg Kommune:

"Skanderborg Kommune har den 13. juni 2012 modtaget en ansøgning fra LRØ Rådgivning på vegne af ejeren af ejendommen matr.nr. 8d Båstrup By, Hylke med adressen Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg tilhørende Janni Trolle.

Ejendommen er en landbrugsejendom der er beliggende i landzone, og er omfattet af fredning af arealer ved Båstrup. Vandhullet er beliggende i en beskyttet eng jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Ejendommen har et areal på ca. 27,1ha heraf vej på ca. 0,2 ha.

Beliggenheden fremgår af nedenstående kort

© Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Ansøgning
Ansøgningen omfatter lovliggørelse af vandhul på ca. 550 m^2 med en dybde på ca. ½ m. Det ansøgte vandhul har været en del af et større vandhul, og den resterende del af vandhullet (ca. 750 m^2) er blevet opfyldt med det opgravede tørvemateriale og dermed reetableret.

Kopi af relevant ansøgningsmateriale, foto samt udkast til tilladelse efter planlovens § 35 samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 er vedlagt.

Fredning
Ejendommen er beliggende indenfor overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Af kendelsens afsnit II A. Generelle bestemmelser fremgår bl.a.:

1. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand.

   Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt.

Lovgivninger der varetages af kommunen
Det ansøgte kræver tilladelse efter planlovens § 35 samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttet eng).

- Planlovens § 35
I landzone må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer. Etableringen af et kunstigt vandhul betragtes som en ændret anvendelse, som kræver landzonetilladelse.

Ved afgørelsen af, om der bør meddeles tilladelse til etablering af et vandhul, skal der lægges vægt på, om vandhullet vil være i strid med planlægningen for området, herunder særligt beskyttelsen af natur- og kulturhistoriske interesser. Der skal lægges vægt på, at bevarelse af vandhullet er bedre end at hente jord udefra til opfyldning af den resterende del af det gravede vandhul.

- Naturbeskyttelseslovens § 3
Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af beskyttede enge. Arealet er i Kommuneplan 2009 målsat A, hvilket betyder, at der normalt kun gives tilladelse til indgreb, der understøtter naturtypekvaliteten.

Vandhullet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, fordi der har indfundet sig et karakteristisk plante- og dyreliv. Fremtidige ændringer af vandhullets og engens tilstand må derfor ikke ske uden en ny dispensation.

Vurdering
I den aktuelle sag er der tale om lovligggørelse af et vandhul på ca. 550 m^2.

Der er desuden en kanal fra vandhullet til søen ved siden af, men det vil være et vilkår i tilladelsen efter planlovens § 35 samt dispensationen, at forbindelsen til det større vandhus ved siden af skal fjernes.

Skanderborg Kommune har vurderet, at det er bedre for området, at det ansøgte vandhul består, frem for at det fyldes op med jord ude fra.

Skanderborg Kommune vurderer, at det ansøgte ikke er i strid med fredningen, samt at det ikke har betydning for de hensyn der skal varetages jf. planloven og naturbeskyttelsesloven.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Andre tilladelser
Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele lovliggørende tilladelse efter planlovens § 35 samt lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til det ansøgte, såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation."

Den 25. marts 2013 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Naturstyrelsen:

"Fredningsnævnet har ved mail den 10. marts 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.

Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
Der blev i 2007 etableret et vandhul på 1100m^2 på et naturbeskyttet eng-areal (naturbeskyttelseslovens § 3) på ejendommen. Siden da er en del af vandhullet blevet genopfyldt med det tidligere opgravede tørvemateriale. Den resterende del af vandhullet udgør nu 550m^2 med en dybde på 0,5m. Vandhullet søges lovliggjort, idet det ikke er muligt at opfylde resten af vandhullet, da det opgravede organiske materiale allerede er nedbrudt ved mikrobiel omsætning.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af den 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune.

Fredningens formål er, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terrænændringer gælder at:
"Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt. Dog kan udnyttelse af de nævnte forekomster ske til ejendommenes forbrug."

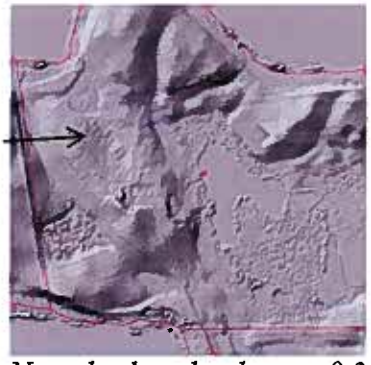
Ejendommen
Ejendommen ejes af Janni Trolle. Det er en landbrugsejendom på 27,1 ha i landzone med flere større sø- og moseområder.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Udover det af kommunen oplyste, vil Naturstyrelsen blot supplere med nedenstående.

Geologisk interesseområde
Området er beliggende i et nationalt geologisk interesseområde mellem Hylke og Fårbjerg. Dette område udgør en lille bid af den Østjyske Israndslinje, der i området er udviklet som en markant randmoræne. Randmorænen opbygges af en række langstrakte og indbyrdes parallelle bakker, som er orienteret omtrent nord-syd. Bakkerne er presset op foran en gletscher, der skred ind over området fra sydøst i forbindelse med det Ungbaltiske Fremstød. I Søhøjlandet er den Østjyske Israndslinje kun stedvis ledsaget af tydelige randbakker, hvoraf området mellem Hylke og Fårbjerg udgør et af de mest illustrative eksempler. Området er derfor af betydelig forskningsmæssig og undervisningsmæssig værdi.

Det er vigtigt, at selve de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhænge fremtræder klart i landskabet.

Naturbeskyttelseslovens § 3
Der er adskillelige beskyttede naturtyper på ejendommen. På arealet hvor vandhullet søges lovliggjort har der tidligere været registreret naturtypen eng.

Sø- og å-beskyttelseslinjer
Dele af ejendommen er omfattet sø- og å-beskyttelseslinjerne, men ikke på arealet der vedrører det aktuelle vandhul.

Øvrige bemærkninger
Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på følgende to afgørelser inden for samme fredning:

- Den 21. marts 2006: **Fredningsnævnet meddeler tilladelse til anlæggelse af vandhul (1000m^2), opfyldning og etablering af beplantning på matr. nr. 6 a Båstrup By, Hylke, beliggende Båstrupvej 23, 8660 Skanderborg:**
  Fredningsnævnet træffer afgørelsen på det foreliggende skriftlige grundlag. Da det vurderes, at etablering af et vandhul det pågældende sted, rent landskabeligt kan indpasses, idet der i forvejen er tale om fugtig lavning, og da det er desuden oplyst, at etableringen af vandhullet vurderes at gavne spredningsmulighederne for padder i området, findes etableringen ikke at være i strid med fredningens formål, hvorfor nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte på betingelse af,
  at der ikke etableres øer i vandhullet,
  at det opgravede materiale enten fjernes eller udspredes i et lag på højst 30 cm på det omgivende markareal
  at hældningen af vandhullets bund og bredder ikke må være større end 1:5.

- Den 29. juli 2007: **Fredningsnævnet meddeler tilladelse til etablering af vandhul (1500m^2) på ejendommen matr. nr. 9 a m.fl. Båstrup By, Bylke, beliggende Rindklostervej 19, 8660 Skanderborg:**
  Fredningsnævnet træffer afgørelsen på det foreliggende skriftlige grundlag. Da det vurderes, at etablering af et vandhul det pågældende sted, rent landskabeligt kan indpasses, idet der i forvejen er tale om fugtig lavning, og da det er desuden oplyst, at etableringen af vandhullet vurderes at gavne spredningsmulighederne for padder i området, findes etableringen ikke at være i strid med fredningens formål, hvorfor nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte på betingelse af,
  at der ikke etableres øer i vandhullet,
  at det opgravede materiale enten fjernes eller udspredes i et lag på højst 30 cm på det omgivende markareal
  at hældningen af vandhullets bund og bredder ikke må være større end 1:5"

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet er den 25. marts 2013 blevet orienteret om, at Janni Trolle er taget under konkursbehandling, og at advokat Tom Jensen er udpeget som kurator. Det er aftalt med kurator, at besigtigelsen kan foretages uden kurators tilstedeværelse.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 3. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Janni Trolle ved ægtefællen Rene Trolle, Skan-

derborg Kommune ved Tina Kjær Kæseler og Irene Paulsen, Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller.

Rene Trolle foreviste vandhullet og oplyste, at vandstanden er varierende og lige nu er høj. Kanalen ud til søen er lukket.

Irene Paulsen oplyste, at det efter Skanderborg Kommunes opfattelse vil være en dårlig ide at opfylde vandhullet ved at tilføre materiale udefra.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup er en landskabsfredning, hvor arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må ikke bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Dog kan der med fredningsnævnes godkendelse ske bebyggelse i relation til allerede bestående landbrug.

Lovliggørelse af vandhullet forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at der efter arealets placering og karakter ikke ville være meddelt tilladelse til etablering af vandhullet i en egentlig dispensationssag, og at arealet også efter Skanderborg Kommunes påbud om retablering er blevet retableret delvist.

Fredningsnævnet lægger imidlertid efter sagens oplysninger til grund, at selve vandhullet nu er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og at en yderligere retablering af vandhullet skal ske ved materialer, der tilføres andetsteds fra.

Under disse omstændigheder kan fredningsnævnet meddele dispensation og således lovliggøre vandhullet, hvori der fremadrettet ikke må ske indgreb i den naturlige udvikling.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Advokat Tom Jensen, jda@bklaw.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Skanderborg, skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, tina.k.kaeseler@skanderborg.dk og irene.paulsen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, skanderborg@dof.dk

Janni Trolle, Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 18. juni 2013

FN 2012.186: Ansøgning fra Søren Albrektslund Robak og Tina Albrektslund Schwennesen om opsætning af solceller og opførelse af sommerhus, udhus og garage til erstatning for eksisterende byggeri på ejendommen matr. nr. 8e Båstrup By, Hylke beliggende Temnæsvej 5, Båstrup, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet har den 22. november 2012 modtaget en udtalelse fra Skanderborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Søren Albrektslund Robak og Tina Albrektslund Schwennesen om opsætning af solceller og opførelse af sommerhus, udhus og garage til erstatning for eksisterende byggeri på ejendommen matr. nr. 8e Båstrup By, Hylke beliggende Temnæsvej 5, Båstrup, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at området i høj grad er fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må som udgangspunkt ikke bebygges yderligere. Der må således som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 25. januar 2013 og har herefter besluttet ikke at meddele dispensation til projektet. Fredningsnævnet har samtidig givet retningslinjer for et projekt, som kan godkendes. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 15. juli 1971 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Båstrup. Området er beskrevet som i høj grad fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes generelle bestemmelser punkt 1, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt, medmindre det sker til ejendommens brug.

Det fremgår af punkt 2 i de generelle bestemmelser, at arealerne ikke må yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Der må dog i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte

nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte, helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

I Overfredningsnævnets afgørelse er følgende særlige bemærkninger om fredningens indhold i relation til ejendommen matr. nr. 8e Båstrup By, Hylke:

> "Eksisterende sommerhus anset for lovligt. Tilladelse til at erstatte dette af helårshus i overensstemmelse med de indsendte tegninger, og således at taget enten bliver af strå, moccafarvet tegl eller sort eternitskifer og væggene hvide. Der tillades endvidere beplantning på hele arealet, idet påstanden om beplantningsforbud er frafaldet."

Den 22. november 2012 modtog fredningsnævnet følgende fra Skanderborg Kommune:

> "Skanderborg Kommune har den 23. februar 2012 modtaget en ansøgning fra ejerne af ejendommen matr.nr. 8e, Båstrup By, Hylke, med adressen Temnæsvej 5, tilhørende Søren Albrektslund Robak og Tina Albrekslund Schwennesen.
>
> Det oplyses i ansøgningen, at sommerhuset, udhuset og garagen skal erstatte bestående sommerhus, udhus, garage og et mindre A-hus på ejendommen, da disse bygninger generelt er i dårlig stand.
>
> Ejendommen, der er beliggende i landzone, skal behandles efter planlovens § 35 (landzonetilladelse), og er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 – sø- og åbeskyttelseslinjen, samt af Fredningen er arealer ved Båstrup i Hylke Kommune (overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971.
>
> Herudover ligger ejendommen i et område som er udpeget som særlig landskabeligt og geologisk interesseområde.
>
> Ejendommen har et areal på 4600 m² og er bebygget med et sommerhus på 70 m², et udhus på 21 m², en garage på 52 m² og et A-hus på 11 m².
>
> ...
>
> Beliggenheden fremgår af nedenstående kort

© Kort og matrikelstyrelsen
© Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Kort over bådebro og bygninger

Ansøgning
Ansøgningen omfatter opførelse af nyt sommerhus på 93 m², udhus på 24 m² og garage på 59 m².

Kopi af relevant ansøgningsmateriale er vedlagt.

Fredning
Ejendommen, der er beliggende i landzone, er omfattet af fredning jf. overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Af kendelsens afsnit I og II fremgår bl.a.:

- De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand.

- Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af Fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.
  Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

For ejendommen er specifikt anført under lb. nr. 29:
Eksisterende sommerhus anset for lovligt. Tilladelse til at erstatte dette af helårshus i overensstemmelse med de indsendte tegninger, og således at taget enten bliver af strå, moccafarvet tegl eller sort eternitskifer og væggene hvide. Der tillades endvidere beplantning på hele arealet, idet påstanden om beplantningsforbud er frafaldet.

Overfredningsnævnet har meddelt tilladelse til et helårshus på 146 m² med 45 ° taghældning.

Lovgivninger der varetages af kommunen
Det ansøgte kræver landzonetilladelse, dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 sø- og åbeskyttelseslinje, samt byggetilladelse.

- Planlovens § 35
Ifølge vejledningen til planloven er det hovedformålet med zoneinddelingen at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse samt anlæg i det åbne land og samtidig sikre at egentlig byudvikling sker, hvor der er åbnet mulighed for det gennem planlægningen.

Udgangspunktet er, at landzonen skal friholdes for anden bebyggelse m.v., end den der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Derfor bør tilladelser efter § 35 kun meddeles, når et ansøgt byggeri ikke med rimelighed kan henvises til et planlagt område.

Det fremgår af Skanderborg Kommunes praksis for administration af planloven, at for enligt beliggende sommerhuse i det åbne land normalt meddeles tilladelse til udvidelse til i alt 60-80 m².
I områder med særlige naturinteresser og med landskabelige hensyn kan der normalt ske en udvidelse af sommerhuse/fritidshuse med 6-8 m² når der er tale om modernisering af køkken og bad.

I den aktuelle sag er der tale om, at et eksisterende sommerhus på 70 m² i en etage med en anslået maks. højde på ca. 3,50 m. ønskes udskiftet til et nyt sommerhus i en etage med saddeltag med 25° tag-hældning med listetækket tagpap, med en maks. højde på ca. 4,70 m og med et areal på 93 m² og sortmalet.

Sommerhuset ønskes placeret med samme facadelinje som det eksisterende byggeri.

Der ønskes samtidig opført nyt udhus på 24 m², og garage på 59 m² med saddeltag med 25 ° taghældning.

På garagen ønskes der opsat solcelleanlæg.

Facadelængden mod søen bliver samlet på 17,12 m. mod de nuværende 17,87 m.

På ansøgningstidspunktet var sommerhuset i BBR registreret som enfamiliehus, men har ifølge folkeregisteroplysninger ikke været anvendt til beboelse siden registrets oprettelse i 1968.

Idet det oprindelige enfamiliehus ikke har været beboet og dermed ikke har været benyttet som enfamiliehus i en væsentlig længere årrække end 3 år, bortfalder retten, jf. planlovens § 56, til at benytte huset som enfamiliehus og huset overgår til at være en fritidsbolig.

- § 16 Sø- og åbeskyttelseslinjen
Formålet med naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen) er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder for plante- og dyreliv.

Bestemmelsen omfatter et generelt forbud mod at placere bebyggelse (bygninger, skure, cam-

pingvogne mv.) samt foretage beplantning og terrænændringer i en afstand af 150 m. fra søer og åer.

I den aktuelle sag vil det ønskede byggeri i omfang og højde ikke væsentligt afvige fra det bestående byggeri, men vil i højere grad opleves som et sommerhus end det bestående byggeri.

Særligt landskabeligt interesseområde
I særlige landskabelige interesseområder kan inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet, kun ske i ubetydeligt omfang. Inden for områder af særlig landskabelig interesse skal landskabshensyn tillægges særlig stor vægt. Placering og udformning skal ske under særlig hensyntagen til landskabet.

Særligt geologisk interesseområde
Ofte er de landskabelige værdier bl.a. begrundet i geologi, og området er også udpeget som særligt geologisk interesseområde, idet landskabets form viser, hvordan landskabet er opstået. Inden for områder af særlig geologisk interesse skal hensyn til geologien tillægges særlig stor vægt.

Vurdering
I den aktuelle sag udtrykker ansøgerne, at de har haft en (berettiget) forventning om at kunne opføre et byggeri på op til 146 m² iht. fredningsnævnets tilladelse i fredningskendelsen.

Tilladelsen fra fredningsnævnet er stadig gældende, men bestemmelser i nyere lovgivning i form af planloven gør at tilladelsen ikke længere kan udnyttes.

Da sommerhuse i det åbne land skal overholde kravene til helårshuse efter bygningsreglementets bestemmelser, vil dette medføre tykkere vægge for at kunne opfylde isoleringskravene.

Skanderborg kommune finder ud fra ovenstående ikke at et sommerhus på 93 m² væsentligt afviger fra kommunens praksis på området.

Skanderborg kommune finder endvidere, at de nye bygninger vil virke mere harmoniske med ens taghældning, farver og materialer.

...

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte fredningsbestemmelser.

Andre tilladelser
Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele landzonetilladelse, dispensation fra sø- og åbeskyttelseslinjen og byggetilladelse til det ansøgte, såfremt Fredningsnævnet meddeler tilladelse."

Skanderborg Kommune har på fredningsnævnets forespørgsel oplyst, at det ikke har været muligt for kommunen at finde dokumentation for, at de oprindelige bygningstegninger, der er omtalt i Overfredningsnævnets afgørelse, omhandler en ejendom på 146 m2.

Fredningsnævnet har rettet henvendelse til Naturstyrelsen særligt med henblik på at få afklaret, om Overfredningsnævnets tilladelse vedrørte en ejendom på 146 m2. I Naturstyrelsens udtalelse af 29. april 2013 er anført følgende:

> "Fredningsnævnet har med mail af 21. marts 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.
>
> Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.
>
> **Ansøgningen**
> Ansøgningen omfatter opførelse af nyt sommerhus på 93 m², udhus på 24 m² og garage på 59 m². Med det ansøgte projekt forøges det bebyggede areal på ejendommen med 23m2 (ansøgte projekt har et samlet bebygget areal på 176m2). Det nye sommerhus får en højde på 4,7m, mens det eksisterende har en højde på 3,5m.
>
> ...
>
> **Fredningen**
> Ejendommen er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af den 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune.
>
> Fredningens formål er dels en fredning af de landskabelige værdier, særligt med henblik på at sikre området mod ny bebyggelse. Desuden er der en lang række videnskabelige interesser, der varetages ved fredningen af området. Af fredningsteksten fremgår det, at de videnskabelige interesser i forbindelse med fredningen er kommet til udtryk i erklæringer fra Nationalmuseet, Danmarks Geologiske Undersøgelse, Botanisk institut ved Århus Universitet og Vildtbiologisk Station.
>
> I fredningens bestemmelser står:
>
> ...
>
> Ansøger oplyser at der tidligere af overfredningsnævnet, er givet tilladelse til opførelsen af et helårshus på 146m2.
>
> **Ejendommen**
> Ejendommen har et areal på 4600 m² i landzone, og er bebygget med et sommerhus på 70 m², et udhus på 21 m², en garage på 52 m² og et A-hus på 11 m². Ejendommen ejes af Søren Robak og Tina Schwennesen.
>
> **Øvrig regulering/planlægning på arealet**
> Udover kommunens oplysninger har styrelsen ikke flere bemærkninger til det planlægningsmæssige i projektet.
>
> *Geologisk interesseområde*
> Området er beliggende i et nationalt geologisk interesseområde mellem Hylke og Fårbjerg. Dette område udgør en lille bid af den Østjyske Israndslinje, der i området er udviklet som en markant randmoræne. Randmorænen opbygges af en række langstrakte og indbyrdes parallelle

bakker, som er orienteret omtrent nord-syd. Bakkerne er presset op foran en gletscher, der skred ind over området fra sydøst i forbindelse med det Ungbaltiske Fremstød. I Søhøjlandet er den Østjyske Israndslinje kun stedvis ledsaget af tydelige randbakker, hvoraf området mellem Hylke og Fårbjerg udgør et af de mest illustrative eksempler. Området er derfor af betydelig forskningsmæssig og undervisningsmæssig værdi.

Det er vigtigt, at selve de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhænge fremtræder klart i landskabet

Øvrige bemærkninger
Skanderborg Kommune oplyser i deres vurdering at:

"I den aktuelle sag udtrykker ansøgerne, at de har haft en (berettiget) forventning om at kunne opføre et byggeri på op til 146m² iht. fredningsnævnets tilladelse i fredningskendelsen.

Tilladelsen fra fredningsnævnet er stadig gældende, men bestemmelser i nyere lovgivning i form af planloven gør at tilladelsen ikke længere kan udnyttes."

Styrelsen har efterfølgende kontaktet kommunen for at få specificeret ovenstående. Kommunen henviser til følgende særbestemmelse i fredningen gældende for den konkrete ejendom:

"Eksisterende sommerhus anset for lovligt. Tilladelse til at erstatte dette af helårshus i overensstemmelse med de indsendte tegninger, og således at taget enten bliver af strå, moccafarvet tegl eller sort eternitskifer og væggene hvide. Der tillades endvidere beplantning på hele arealet, idet påstanden om beplantningsforbud er frafaldet."

Derudover oplyser kommunen, at man i e-arkivet har fundet brev til Amtet af 18.11.2002 fra ejer eller ejers repræsentant, hvor det nævnes, at Overfredningsnævnet har meddelt tilladelse til et helårshus på 146m² med 45° taghældning. Kommunen har derudover ikke fundet yderligere oplysninger om denne tilladelse fra Overfredningsnævnet. Omtalte brev vedhæftes denne udtalelse.

Det har dermed ikke været muligt for styrelsen at finde understøttende dokumentation på oplysningen om, at Overnævnet skulle have givet tilladelse til et helårshus på 146m² med 45° taghældning hverken i fredningen eller hos kommunen.

Det er uklart for styrelsen, hvorvidt man ønsker at udnytte højden (4,7m) på det ansøgte sommerhus til at indrette en hems eller en tagetage, idet der indsættes ovenlysvinder i taget."

Søren Albrektslund Robak og Tina Albrektslund Schwennesen er ved e-mail af 9. maj 2013 fremkommet med følgende bemærkninger til Naturstyrelsens udtalelse:

"Ad side 4 oplyser Skanderborg Kommune:

"I den aktuelle sag udtrykker ansøgerne, at de har haft en (berettiget) forventning om at kunne opføre et byggeri på optil 146m² iht. fredningsnævnets tilladelse i fredningskendelsen."

Den tegning vi har indsendt, som værende den i fredningen nævnte tegning, har vi fået overdraget af den på fredningstidspunktet daværende ejer af ejendommen. Ejeren oplyste, at det er den omtalte tegning, han indsendte til Overfredningsnævnet. Da tegningen ikke har kunnet

fremskaffes af hverken Skanderborg Kommune, Fredningsnævnet eller Naturstyrelsen, har vi forsat en begrundet forventning om at denne tegning er den i fredningen omtalte tegning. Omtalte tegning vedhæftes denne skrivelse.

"Tilladelsen fra fredningsnævnet er stadig gældende, men bestemmelser i nyere lovgivning i form af planloven gør at tilladelsen ikke længere kan udnyttes."

Med henvisning til svar fra Skov og Naturstyrelsen på sags nr. 76/1993 (SN 1211/12-0038) d. 22. september 1993. Denne forældelsesfrist gælder imidlertid ikke for særtilladelser meddelt i forbindelse med gennemførelse af fredninger, jævnfør "Overfredningsnævnet orienterer", optagelse 138, februar 1981. Kopi af svar fra Skov og Naturstyrelsen er vedhæftet denne skrivelse.

Ad side 5

"Derudover oplyser kommunen, at man i e-arkivet har fundet brev til Amtet af 18.11.2002 fra ejer eller ejers repræsentant, hvor det nævnes, at Overfredningsnævnet har meddelt tilladelse til et helårshus på 146m² med 45° taghældning. Kommunen har derudover ikke fundet yderligere oplysninger om denne tilladelse fra Overfredningsnævnet."

Ansøgere har allerede i 2002 omtalt et helårshus på 146 m2 med 45 grd. taghældning overfor Skanderborg kommune og Fredningsnævn, hvilket ikke gav anledning til yderligere kommentarer fra sagens parter.

"Det har dermed ikke været muligt for styrelsen at finde understøttende dokumentation på oplysningen om, at Overnævnet skulle have givet tilladelse til et helårshus på 146m² med 45° taghældning hverken i fredningen eller hos kommunen."

Det omtalte helårshus på 146 m2 ligger materiale, størrelses- og udseendesmæssigt meget tæt på det i sagsnr. FN 2012.155 tilladte hus, hvilket vi mener bestyrker vores påstand om, at den medsendte tegning er kopi af den originale. Der er sammenfald i både størrelse (150 m2) og materialevalg (hvide vægge og sort skifertag) ved de på fredningstidspunktet tilladte huse. Omtalte sag er vedhæftet denne skrivelse.

"Det er uklart for styrelsen, hvorvidt man ønsker at udnytte højden (4,7m) på det ansøgte sommerhus til at indrette en hems eller en tagetage, idet der indsættes ovenlysvinder i taget."

Der vil ikke kunne etableres 1. sal i huset, og en eventuel hems vil ikke have en størrelse på over 4,5 m2 og vil således ikke skulle indregnes i det samlede boligareal jvf. bygningsreglementet. I de områder i huset, hvor der etableres ovenlysvinduer, er huset udført med loft til kip uden tværgående hanebånd. Det samlede boligareal vil ikke overskride 93m2. De omtalte ovenlysvinduer er tænkt til udluftning og ovenlys, da der kun er døre i huset.

Med hensyn til byggehøjden på 4,70m, henvises til sagsnr. FN 2011.120 og Skanderborg kommunes naboorientering sagsnr. 11/37108, hvor der på nabogrunden er tilladt en byggehøjde på over 5 m samt en forøgelse af facadelængden i forhold til eksisterende bebyggelse jvf. Vedlagte tegninger."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 25. januar 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Søren Albrektslund Robak, Tina Albrektslund Schwennesen ved Claus Schwennesen, Skanderborg Kommune ved Karsten Hansen samt Danmarks

Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe.

Ved besigtigelsen blev det oplyst, at sommerhuset, udhuset og garagen er i så dårlig stand, at bygningerne ønskes fjernet og erstattet af nyt byggeri. Den nye garage skal placeres samme sted som den eksisterende garage. Sommerhuset skal også placeres samme sted som det eksisterende sommerhus, men selve sommerhusets facade ud mod søen bliver 4,7 meter længere end nu. Det eksisterende udhus har en facade på 5,8 meter ud mod søen, mens den del af det nye udhus' facade, der ikke er gemt bagved det nye sommerhus, er på 3,3 meter og således 2,5 meter mindre end den nuværende facade ud mod søen. Udhusets placering er ikke afgørende, og det kan således placeres helt skjult bagved sommerhuset, hvis det er en betingelse for, at fredningsnævnet kan meddele tilladelse. Det vil dog betyde, at biler på ejendommen vil være synlige fra vandet i stedet for at være skjult bagved udhuset. Tagets højde vil blive hævet med omkring én meter. Ansøgningen om solceller trækkes tilbage.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at det ikke er en god ide at give tilladelse til en større facade ud mod søen eller en øget taghøjde i fredede områder.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup er en landskabsfredning, hvor arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må som udgangspunkt ikke bebygges yderligere. Der må således som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte, helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Fredningsbestemmelserne indeholder dog en række undtagelser til fredningen for en del ejendomme, herunder for ejendommen matr.nr. 8e Båstrup By, Hylke hvorom det bl.a. er anført, at der gives tilladelse til at erstatte det eksisterende sommerhus med et helårshus i overensstemmelse med de indsendte tegninger.

Selv om det ikke har været muligt at fremskaffe dokumentation for, at den tilladelse, der blev meddelt af Overfredningsnævnet ved fredningens gennemførelse, vedrørte en bygning på 146 m2, peger sagens oplysninger i retning af, at det kunne være tilfældet. En sådan tilladelse vedrørte dog i givet fald en tilladelse til at udskifte et på fredningstidspunktet eksisterende sommerhus med en helårsbolig i den størrelse. Tilladelsen kan derfor ikke i sig selv danne grundlag for en dispensation til at udskifte sommerhuset med et nyt sommerhus i en tilsvarende størrelse som helårsboligen eller i en størrelse, der afviger fra, hvad fredningsnævnet ellers ville meddele dispensation til.

Opførelse af sommerhus, udhus og garage forudsætter herefter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder, at det vil bedre den landskabelige oplevelse, hvis det eksisterende sommerhus, udhus og såkaldte A-hus rives ned og erstattes af nye bygninger under forudsætning af, at bygningerne samlet set ikke vil virke mere dominerende end de eksisterende bygninger.

Fredningsnævnet finder dog i lyset af ejendommens placering lige ned til søen og praksis for sommerhusbyggeri i området ikke grundlag for at tillade en udvidelse af bebyggelsens samlede størrelse

eller bebyggelsens facadelængde mod søen.

Som følge af ejendommens placering i kernen af de landskabelige oplevelser, der skal beskyttes ved fredningen, er det fredningsnævnets opfattelse, at der kun skal være de absolut nødvendige bygninger på ejendommen. Der er tale om en sommerhusejendom, og fredningsnævnet er herefter ikke indstillet på at meddele dispensation til opførelse af en ny garage i tilfælde af nedrivning af den eksisterende garage.

Fredningsnævnet meddeler herefter ikke dispensation til det foreliggende projekt.

I lyset af det ovenfor anførte tilkendegiver fredningsnævnet dog at være indstillet på at godkende en bebyggelse af et sommerhus og et udhus på samlet set maksimalt 102 m2 under forudsætning af, at også A-huset på 11 m2 fjernes, at sommerhusets facadelængde mod søen ikke overstiger den nuværende facadelængde, og at udhuset i det hele placeres bagved sommerhuset. Fredningsnævnet er efter en konkret vurdering endvidere indstillet på at godkende den ønskede tagkonstruktion.

Fredningsnævnet bemærker, at et revideret projekt skal forelægges fredningsnævnet via Skanderborg Kommune.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Fam.robak@gmail.com
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Skanderborg, skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, louise.friis.hansen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, skanderborg@dof.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 31. oktober 2013

FN 2013.65: Ansøgning fra Knud Møller Christensen om opsætning af hegn på ejendommen matr. nr. 9a Båstrup By, Hylke beliggende Ringklostervej 19, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet har den 10. juni 2013 modtaget en udtalelse fra Skanderborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Knud Møller Christensen om opsætning af hegn på ejendommen matr. nr. 9a Båstrup By, Hylke beliggende Ringklostervej 19, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at området i høj grad er fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Ændring i terrænet eller terrænformerne er som udgangspunkt ikke tilladt. Arealerne må som udgangspunkt ikke bebygges yderligere. Der må således som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. september 2013, og et flertal af fredningsnævnets medlemmer har herefter stemt for ikke at meddele dispensation til projektet. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 15. juli 1971 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Båstrup. Området er beskrevet som i høj grad fredningsværdigt bl.a. på grund af dets naturskønhed.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes generelle bestemmelser, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser.

Det fremgår videre, at arealerne ikke må yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Der må dog i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Den 10. juni 2013 modtog fredningsnævnet følgende fra Skanderborg Kommune:

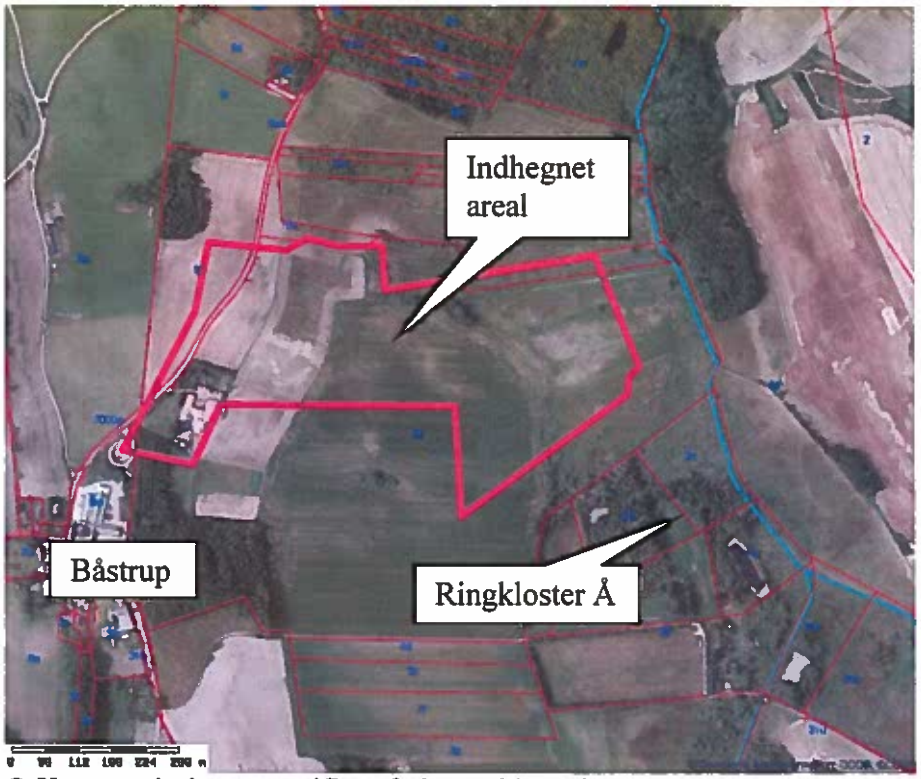
> "Skanderborg Kommune har den 25. juni 2012 modtaget en ansøgning om opsætning af hegn på ejendommen matr.nr. 9a, Båstrup By, Hylke med adressen Ringklostervej 19, 8660 Skan-

derborg tilhørende Knud Møller Christensen. Ansøgningen er indsendt af konsulent Simon Rosendahl Bjorholm, LRØ i Horsens.

Ejendommen, der er beliggende i landzone, er omfattet af fredning jf. overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 i sagen nr. 1997/68 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune.

Ejendommen har et areal på 47,3 ha.

Beliggenheden fremgår af nedenstående kort – se i øvrigt kortbilag til ansøgning.

© Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Ansøgning
Ansøgningen omfatter opsætning af vildthegn omkring et 21 ha stort areal. Indhegningen ønskes anvendt til hjortefarm og skal derfor være 2 m høj. Hegnets samlede længde er oplyst til 2,6 km. Det er supplerende oplyst til sagen, at hegnets pæle er Ø10 x 300 cm, hjørnepæle Ø14 x 350 cm sat med en afstand på 6 – 8 m.

Kopi af relevant ansøgning og kortbilag er vedlagt.

Fredning

...

Lovgivninger der varetages af kommunen

- § 16 Sø- og åbeskyttelseslinjen
Formålet med naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen) er at sikre søer og åer

som værdifulde landskabselementer og som levesteder for plante- og dyreliv.

Bestemmelsen omfatter et generelt forbud mod at placere bebyggelse (bygninger, skure, campingvogne mv.) samt foretage beplantning og terrænændringer i en afstand af 150 m fra søer og åer.

Det er Skanderborg Kommunes vurdering, at et hegn som det ansøgte vil kræve dispensation fra åbeskyttelseslinjen lang Ringkloster Å.

- § 17 Skovbyggelinjen
Det er i ansøgningen anført, at dele af indhegningen ligger inden for skovbyggelinjen omkring skov ved Viemose. Det kan oplyses, at der ikke findes skovbyggelinje det pågældende sted, idet "skovområdet" ved Viemose er § 3-moseområde. Kommunens kort vil blive rettet.

- Kommuneplan
Økologiske forbindelser (tidl. spredningskorridorer)
På begge sider af Ringkloster å er der i Kommuneplan 09 udpeget økologiske forbindelser. De økologiske forbindelser er først og fremmest udpeget for at give større pattedyr som odder, grævling og mårdyr mulighed for at sprede sig.

Særlig geologisk interesseområde
Hele området er i kommuneplanen udpeget som en del af det geologisk rammeområde "Det Midtjyske Søhøjland". Randmorænen mellem Hylke og Fårbjerg er udpeget som særlig geologisk interesseområde, idet det er en særlig tydelig del af den Østjyske Israndslinje, der afspejler de geologiske processer, der har formet isens bortsmeltning efter sidste istid.

Ifølge kommuneplanen bør det sikres, at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og landskabelige sammenhænge ikke forringes.

Kulturmiljø
Båstrup er udpeget som kulturmiljø, der repræsenterer middelalderen 1050 – 1536 og landboreformerne 1750 – 1850. Det fremgår af beskrivelsen om kulturmiljøets hovedtræk, at

"Båstrup ligger i et meget kuperet morænelandskab øst for bakkeknolden Fårbjerg. Mellem Fårbjerg og Båstrup er landskabet præget af småsøer og mod øst af lidt småskov.

Båstrup er en mindre landsby med 6 gårde og en klynge huse beliggende midt i landsbyen.

I landsbyen ligger en usædvanlig smuk og velbevaret firlænget bindingsværksgård Soelgården.

I landskabet omkring Båstrup findes flere spor af landbrugslandskabet fra før udskiftningen bl.a. vangediger og højryggede agre.

Båstrup omtales første gang i 1266 som Bostorp.

Ifølge Frits Hastrup er Båstrup en slynget vejby, hvilket den slyngede hovedgade Båstrupvej da også bekræfter."

Kulturmiljøet omfatter hele ejerlavet og de bærende elementer er strukturen og landskabet.

Vurdering
I den aktuelle sag finder Skanderborg Kommune det positivt, at der fortsat ønskes græsning på arealet, men det er kommunens vurdering, at det ansøgte hegn er væsentligt mere markant end et sædvanligt "nødvendigt kreaturhegn" jf. fredningsbestemmelserne.

Kommunen skønner, at det ansøgte hegn pga. sin højde og de markante pæle vil medføre en uheldig landskabelig påvirkning i den åbne ådal, hvilket er uheldigt i forhold til både fredning og de udpegninger, der er i kommuneplanen.

Kommunen skønner, at det ansøgte hegn, der på grund af de særlige krav til hjortefarme er højt og med markante pæle, vil medføre en uheldig landskabelig påvirkning i ådalen, hvilket er uheldigt i forhold til både fredning og de udpegninger, der er i kommuneplanen.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Andre tilladelser
Hvis Fredningsnævnet meddeler dispensation er kommunen indstillet på at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen) til det ansøgte. Ansøger kan dog forvente, at der vil blive stillet vilkår om, at hegnet ikke må opsættes nærmere end 100 m fra åen, både for at sikre den naturlige spredningskorridor og for at sikre åen som værdifuldt landskabselement.

I den omtalte ansøgning af 25. juni 2012 er anført følgende:

"Der ønskes at opsætte et vildthegn omkring et ca. 21 ha stort areal på matr.nr. 9a Båstrup By, Hylke ved ejendommen Ringklostervej 19, 8660 Skanderborg. Arealet ønskes anvendt til hjortefarm, hvorved indhegningen i henhold til BEK nr. 754 af 28/07/2005, Bekendtgørelse om opdræt af hjortedyr, skal have en højde på mindst 2 meter.

Den planlagte indhegning vil have en højde på 2 meter og en længde på ca. 2,6 km. Hele indhegningen vil være placeret indenfor fredning ved Skanderborg Sø og Båstrupområdet, Hylke. Dele af indhegningen vil desuden være beliggende indenfor skovbyggelinje omkring skov ved Viemose og åbeskyttelseslinje omkring Ringkloster Å.

Af fredningsbestemmelserne fremgår følgende:

- Arealerne må ikke yderligere bebygges.
- ... Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne (campingvogne), boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.
- ... Ved driften af såvel mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige, arkæologiske og naturvidenskabelige værdier.

Det er vores vurdering, at opsættelse af et vildthegn *kan* høre ind under bebyggelse i denne sammenhæng, eller landbrugsdrift, der *kan* være i konflikt med områdets landskabelige, arkæologiske og naturvidenskabelige værdier.

Den planlagte placering af vildthegnet fremgår af vedlagte kortbilag. Indhegningen vil blive placeret med en afstand på ikke under 30 meter til Ringklostervej, og i terræn, der ligger

mindst 2 ½ meter lavere end vejen. Indhegningen vil således ikke forekomme synlig fra Ringklostervej.

Formålet med at etablere en hjortefarm på ejendommen er afgræsning af de lysåbne eng- og græsarealer. Dele af arealet har tidligere været afgræsset af kreaturer, og resten anvendt til høslæt. Der er ikke længere er kreaturer til rådighed for afgræsning, og resten af arealet forsumper gradvist, hvilket vanskeliggør høslæt og afpudsning."

Fredningsnævnet har anmodet Naturstyrelsen om en udtalelse i sagen. I denne udtalelse af 5. juli 2013 er bl.a. oplyst, at der ikke er fundet lignende sager inden for fredningen.

Fredningsnævnet har sendt Naturstyrelsens udtalelse til ansøgeren, således at denne har haft mulighed for at fremsætte bemærkninger til udtalelsen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. september 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Knud Møller Christensen, Skanderborg Kommune ved Geert Nielsen, Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Bente Andersen samt Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen.

Knud Møller Christensen oplyste, at hegnspælene kun vil være synlige, hvis man er tæt på dem, og ikke kan ses fra vejen.

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at fredningen anviser, at der kan opføres kreaturhegn. Sådanne hegn kan vildtet springe over, og det ønskede hegn vil derfor begrænse vildtets bevægelighed. Der er tale om meget store hegnspæle. En del af dem vil blive opsat langs vejen, og de kan ses fra vejen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup er en landskabsfredning, hvor arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Arealerne må som udgangspunkt ikke bebygges yderligere. Der må således som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Ansøgningen vedrører ikke kreaturhegn, og opsætning af hegnet forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

2 af fredningsnævnets medlemmer finder, at højden, størrelsen og omfanget af både hegnet og de enkelte hegnspæle, der i et vist omfang vil kunne ses både fra vejen og omgivelserne, vil have en uheldig indflydelse på den landskabelige oplevelse. De to medlemmer stemmer derfor for ikke at meddele dispensation.

1 af fredningsnævnets medlemmer finder ikke, at vildthegnet vil være særligt synligt i landskabet og fra vejen og i øvrigt, at der ved vurderingen bør tages hensyn til områdets karakter af landbrugsjord, hvor hegn er en sædvanlig del af landskabsoplevelsen. Dette medlem stemmer derfor for at meddele dispensation.

Fredningsnævnet meddeler herefter ikke dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Simon Rosendahl Bjorholm, srb@lro.dk
Knud Christensen, ingergaard@energimail.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmark Naturfredningsforening, skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, geert.nielsen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, skanderborg@dof.dk
Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET
Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

15. august 2014 • J.nr.: NMK-522-00170 • Ref.: AUP-NMKN

AFGØRELSE
i sag om opførelse af sommerhus, udhus og garage indenfor fredningen af arealer ved Båstrup i Skanderborg Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens[1] § 50, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afslag på dispensation af 18. juni 2013 til at opføre sommerhus, udhus og garage på ejendommen matr.nr. 8e Båstrup By, Hylke.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet[2]. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse.
[2] Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet
Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Advokatfirmaet Energi & Miljø på vegne af ejerne.

Klager har gjort gældende:

- Det ansøgte er ikke i strid med fredningens formål, som tværtimod indeholder en forudsætning om, at der kan ske om- og tilbygning af eksisterende sommerhuse.

- Der blev i beslutningen om fredning fra 1971 givet tilladelse til etablering af et helårshus til erstatning for det eksisterende sommerhus på ejendommen, og det må lægges til grund, at denne tilladelse omfattede et konkret projekt vedrørende en bygning på 146 m^2. Som følge af disse forhold, som var gældende på fredningstidspunktet, er der ikke det fornødne grundlag for i dag at meddele afslag på et langt mindre byggeri.

- Uanset om den oprindelige tilladelse i fredningen anses som bortfaldet, har denne tilladelse under alle omstændigheder givet mine klienter – som er direkte efterkommere efter ejeren af ejendommen på fredningstidspunktet – en berettiget forventning om, at kunne opnå tilladelse til et byggeri, som det ansøgte, der i omfang er noget mindre end det i fredningen tilladte byggeri. Som følge heraf var Fredningsnævnet ikke berettiget til ved behandlingen af ansøgning om udskiftningen af det gamle sommerhus med et nyt at se bort fra denne konkrete tilladelse til nybyggeri i fredningskendelsen.

- Det ansøgte skal ses i sammenhæng med, at der ikke er særlige forhold, som taler imod en dispensation i denne sag. Det visuelle indtryk vil blive forbedret, og det samlede bygningsareal udvides kun i begrænset omfang, hvilket også skal ses i sammenhæng med den almindelige udvikling mht. øgede krav til isolering og sanitære faciliteter mv.

- Endelig henvises der til, at en dispensation ikke vil kunne skabe en uheldig præcedensvirkning som følge af forhistorien. Tværtimod er der lighedsbetragtninger ved sammenligninger med tidligere dispensationer i området, herunder til naboejendommen.

Klager finder på denne baggrund, at fredningsnævnets afslag bør ændres til en dispensation.

Sagens oplysninger
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune.

Fredningen omfatter en ca. 1½ km bred bræmme på sydsiden af Skanderborg Sø, der strækker sig fra Hylke Mølle i vest til Hesthave i øst.

Arealerne skal bevares i deres hidtidige tilstand og områdets landskabelige værdier skal sikres opretholdt.

Arealerne må ikke bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Om- og tilbygning af de eksisterende, lovligt opførte helårsboliger og sommerhuse kan finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet, evt. efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal endvidere være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning.

I forbindelse med afsigelse af kendelsen fra Overfredningsnævnet, er der følgende særlige afvigelser fra fredningens almindelige bestemmelser samt eventuelle dispensationer anført i fredningens kolonne 3 for ejendommen lb.nr. 29:

> Eksisterende sommerhus anset for lovligt. Tilladelse til at erstatte dette af helårshus i overensstemmelse med de indsendte tegninger, og således at taget enten bliver af strå, moccafarvet tegl eller sort eternitskifer og væggene hvide. Der tillades endvidere beplantning på hele arealet, idet påstanden om beplantningsforbud er frafaldet.

Kendelsen tager forbehold for byggemyndighedernes godkendelse ved alle byggetilladelser.

Ejendommen, som ligger i landzone og indenfor søbeskyttelseslinjen, skal behandles efter planlovens § 35 og naturbeskyttelseslovens § 16 af Skanderborg Kommune. I kommunen er området herudover beliggende i et område, som er udpeget som særligt landskableligt og geologisk interesseområde.

Ejendommen har et areal på 4.200 m^2 og er i dag bebygget med et sommerhus på 70 m^2, et udhus på 21 m^2, et A-hus på 11 m^2 og en garage på 52 m^2, så det samlede bebyggede areal er 154 m^2. Ifølge BBR er sommerhuset opført i 1941, mens opførelsesåret ikke er oplyst for ejendommens øvrige bygninger. På fredningskendelsens kortbilag er der på ejendommen indtegnet én eksisterende bygning.

Ejerne har ansøgt om opførelse af nyt sommerhus på 93 m^2, et udhus på 24 m^2 og en garage på 59 m^2, så det samlede bebyggede areal bliver 176 m^2. De eksisterende bygninger nedrives og de ansøgte bygninger ønskes opført delvis indenfor de eksisterende bygningers byggefelt. Højden af det eksisterende sommerhus er 3,5 m mens det ansøgte sommerhus får en højde på 4,7 m.

Ansøgerne har en bygningstegning fra ejeren på fredningstidspunktet, som viser er hus på 146 m^2 med 45 grader taghældning, hvilket ifølge den tidligere ejere var de tegninger, som var forelagt i forbindelse med fredningen af området.

I forbindelse med sagsbehandlingen har Skanderborg Kommune bl.a. oplyst:

> I den aktuelle sag udtrykker ansøgerene, at de har haft en (berettiget) forventning om at kunne opføre et byggeri på op til 146 m^2 iht. Fredningsnævnets tilladelse i fredningskendelsen.
>
> Tilladelsen fra fredningsnævnet er stadig gældende, men bestemmelser i nyere lovgivning i form af planloven gør, at tilladelsen ikke længere kan udnyttes.

Fredningsnævnet har forespurgt kommunen og Naturstyrelsen om dokumentation for fredningsnævnet tilladelse til byggeri op til 146 m^2 med en taghældning på 45 grader, men det har ikke været muligt at indhente dokumentation herfor.

Fredningsnævnet har den 25. januar 2013 besigtiget ejendommen sammen med ejerne og repræsentanter fra Skanderborg Kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnet har i afgørelsen af 18. juni 2013 lagt til grund, at de af ansøger fremlagte bygningstegninger af et hus på 146 m^2 kunne være de tegninger af et hus, som Overfredningsnævnet meddelte tilladelse til i forbindelse med fredningen. Fredningsnævnet finder ikke, at en tilladelse til et helårshus i denne størrelse kan danne grundlag for at udskifte sommerhuset med et nyt sommerhus i en tilsvarende størrelse eller i en størrelse, som afviger fra, hvad fredningsnævnet ellers ville meddele dispensation til.

Fredningsnævnet har meddelt afslag til det ansøgte projekt, idet der ikke er grundlag for at tillade en udvidelse af bebyggelsens samlede størrelse eller bebyggelsens facadelængde mod søen. Fredningsnævnet vurderer samtidig, at det vil bedre den landskabelige oplevelse, hvis det eksisterende sommerhus, udhus og A-hus rives ned og erstattes af nye bygninger, som ikke vil virke mere dominerende end de eksisterende bygninger. Fredningsnævnet finder ikke, at der kan opføres en ny garage, hvis den eksisterende nedrives, da der kun skal være de absolut nødvendige bygninger på ejendommen.

Fredningsnævnet har tilkendegivet, at nævnet kan godkende en bebyggelse af sommerhus og udhus på samlet maksimalt 102 m^2, hvis også A-huset fjernes og sommerhuset facadelængde ikke overstiger den nuværende længde af sommerhuset, og at udhuset placeres bag sommerhuset.

Klager har den 8. august 2014 fremsendt billeder, som viser den eksisterende bebyggelse på ejendommen og den tilladte bebyggelse på naboejendommen, samt et billede af det ansøgte sommerhus. Klager finder, at facadelængden af det ansøgte sommerhus svarer til nabobebyggelsens facadelængde, samt at nabobebyggelsen er mere skæmmende end det ansøgte sommerhus pga. ensidig taghældning.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse
Ifølge naturbeskyttelseslovens[3] § 50, stk. 1, kan der meddels dispensation fra en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, eller hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jf. stk. 5.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune. For så vidt angår den omhandlende ejendom har Overfredningsnævnet stadfæstet fredningsbestemmelserne, som Fredningsnævnet fastsatte i kendelsen af 10. september 1968.

Fredningens formål er, at arealerne skal bevares i deres hidtidige tilstand og områdets landskabelige værdier skal sikres opretholdt.

Ifølge fredningens bestemmelser må arealerne ikke bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Om- og tilbygning af de eksisterende, lovligt opførte helårsboliger og sommerhuse kan finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet, evt. efter forelæggelse af planer

[3] Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse.

og tegninger. Fredningsmyndighederne skal endvidere være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning.

I henhold til fredningen kan der ske om- og tilbygning af eksisterende lovligt byggeri efter fredningsnævnets godkendelse. En nedrivning af eksisterende byggeri og opførsel af nyt byggeri er ikke en om- eller tilbygning af eksisterende byggeri.

Derfor kræver det ansøgte projekt med nedrivning af eksisterende byggeri og opførelse af nyt byggeri en dispensation fra fredningsnævnet. En sådan kan kun meddeles, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningskendelsen indeholder en tilladelse til, at der kan opføres et helårshus til erstatning for sommerhuset på ejendommen i overensstemmelse med indsendte tegninger til fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet er enig med fredningsnævnet i, at kendelsen ikke indeholder en tilladelse til at udskifte sommerhuset med et nyt sommerhus i tilsvarende størrelse som helårshuset. Natur- og Miljøklagenævnet finder endvidere ikke, at fredningens indhold, herunder tilladelsen til et nyt helårshus, giver grundlag for en berettiget forventning om, at der skal gives dispensation til de ansøgte nye bebyggelser med sommerhus på 93 m^2, et udhus på 24 m^2 og en garage på 59 m^2, i alt 176 m^2.

Klager har henvist til bebyggelsen af naboejendommen og finder, at dette berettiger til det ansøgte byggeri. Natur- og Miljøklagenævnet har den 23. marts 2012 stadfæstet fredningsnævnet tilladelse til udvidelse af naboejendommen fra 55 til 65 m^2. Nævnet lagde i stadfæstelsen vægt på, at der var tale om en beskeden udvidelse af byggeriets omfang og en forbedring af det visuelle indtryk. Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at det ansøgte byggeri i omfang kan sammenlignes med det tilladte byggeri på naboejendommen, hvor jagthytten og den samlede bebyggelse er langt mindre end det ansøgte sommerhus og samlede bebyggelse.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster herefter Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afslag på dispensation af 18. juni 2013 til at opføre sommerhus, udhus og garage på ejendommen matr.nr. 8e Båstrup By, Hylke.

Natur- og Miljøklagenævnet henviser i øvrigt til fredningsnævnets tilkendegivelse om at ville tilladel opførelsen af nyt sommerhus og udhus på i alt 102 m^2 under visse forudsætninger. Ansøgerne må indgive fornyet ansøgning på dette grundlag og vil i givet fald kunne påklage nævnets afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Ligeledes vil andre klageberettigede kunne påklage fredningsnævnets afgørelse.

Lars Busck
Fredningskonsulent

/

Anna-Grethe Underlien Pedersen
Cand.scient. ph.d. (biolog)

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Advokatfirmaet Energi & Miljø, v. Jens Flensborg, (j.nr. 11572), jfl@energiogmiljo.dk
Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del, (FN 2012.186) midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, marh@domstol.dk
Skanderborg Kommune, skanderborg@skanderborg.dk, louise.friis.hansen@skanderborg.dk
Søren Robak, fam.robak@gmail.com
Naturstyrelsen, Att.: Fredningsregistret, nst@nst.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 27. oktober 2014

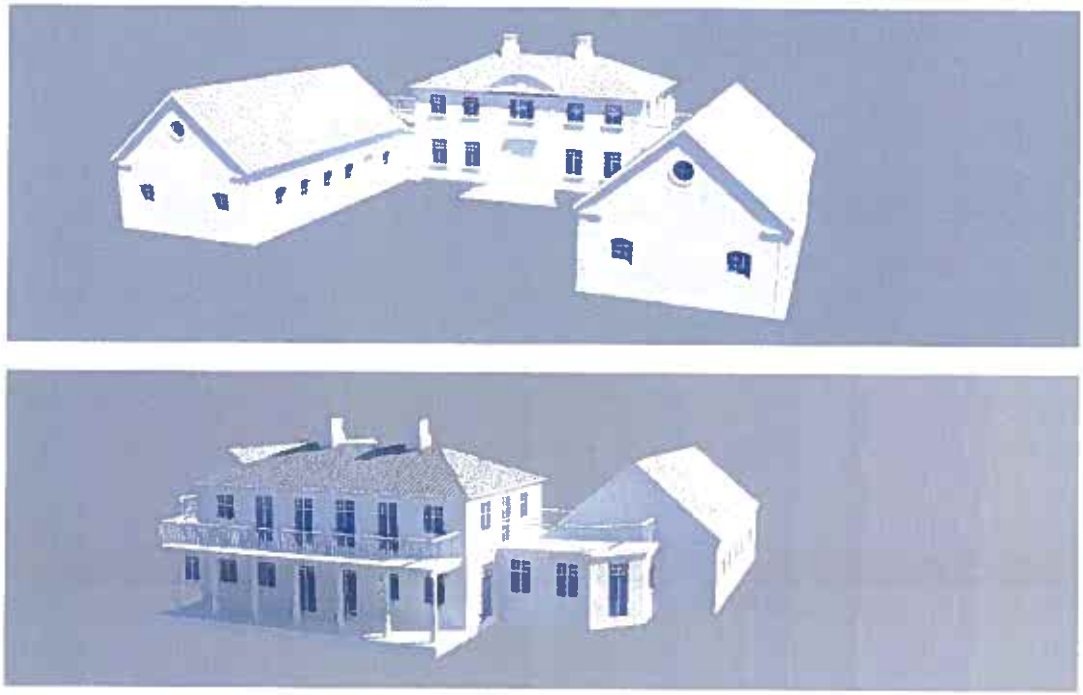
FN 2014.27: Forespørgsel om mulighed for opførelse af byggeri

Fredningsnævnet har fra Skanderborg Kommune modtaget en forespørgsel om muligheden for opførelse af byggeri på matr. nr. 7i Båstrup By, Hylke, Hylke Møllevej 21, 8660 Skanderborg, der ejes af Juul Ejendomme Århus ApS.

I kommunens forespørgsel er det anført, at ejendommens ejer har forespurgt, om fredningen giver mulighed for at nedrive det eksisterende stuehus og en driftsbygning og bygge et nyt stuehus samt opføre et udhus og en mindre driftsbygning på ejendommen. Der er tale om en landbrugsejendom, der er beliggende i landzone og omfattet af skovbyggelinjen, lokalplan om Skanderborg Golfbane og kommuneplanramme om Skanderborg Golf Klub og rekreativt område. Ejendommen er endvidere i henhold til kommuneplanen beliggende inden for et område, der er udpeget som geologisk rammeområde, særlig geologisk interesseområde samt særlig landskabelig interesseområde. Ejendommen har et areal på ca. 13,6 ha, og størstedelen af ejendommen anvendes til golfbane.

Projektet er bl.a. beskrevet ved følgende tegningsmateriale:

Hylke Møllevej 21 | Modelbilleder

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 13. marts 1998 om ændret fredning af et område ved Båstrup syd for Skanderborg Sø. Det er bl.a. fredningens formål at opretholde de landskabelige værdier i det kuperede landskab og det fri udsyn over Skanderborg Sø og at sikre, at stør-

stedelen af området kan bruges til golfspil, idet fredningen samtidig skal sikre, at golfbanen indpasses bedst muligt i det eksisterende terræn. Området skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer, foretages væsentlige ændringer af bebyggelse, ske tilplantning eller opføres ny bebyggelse, medmindre dette tillades ved en dispensation.

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde den 21. oktober 2014, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Michael Juul og arkitekt Bjarke Tøt, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller.

Ved besigtigelsen redegjorde Michael Juul for projektet. Længen over for det nuværende stuehus bibeholdes og sættes i stand. Det er den længe, der på tegningerne indeholder stald og kontor. Der opføres en tilsvarende længe, hvor det nuværende stuehus er. Det er den længe, der på tegningerne indeholder garage. Stuehuset opføres mellem længerne. Projektet er ikke forsøgt placeret længere ude mod søen, da det er vigtigt for dem, at det passer ind i landskabet. Det placeres på grundens lavning. Det er planen, at byggeriet skal være hvidt, men det har han ikke lagt sig endelig fast på, og det kan også være, at han vil fuldmure med en mørkere sten. Byggeriet opføres som beboelse med mindre kontor til brug for driften af hans virksomhed. Danmarks Naturfredningsforening anførte ikke at have indvendinger mod et projekt med den ønskede placering i landskabet, hvis det ikke får en større højde end nu og ikke er i hvidt og i større omfang falder ind i omgivelserne.

Fredningsnævnets bemærkninger

Ejendommen er i fredningen beliggende i kernen af det landskab, der skal beskyttes med fredningen, og i et område, der primært er udlagt til golfbane. Der er imidlertid et eksisterende byggeri, der er i en stand, hvor der er grundlag for at rive det ned og bygge nyt. Fredningsnævnet finder derfor ikke, at det er i strid med fredningen at meddele dispensation til opførelse af et nyt byggeri, og fredningsnævnet kan derfor accepteres, at der opføres nybyggeri.

Byggeriet skal primært være til beboelse og ikke til brug for ejendommens drift, og der er derfor og i lyset af ejendommens placering i fredningen ikke grundlag for at meddele tilladelse til et byggeri, der har en størrelse og en højde, der væsentligt overstiger det eksisterende byggeri. Der kan dog i overensstemmelse med fredningsnævnets praksis gives bygningerne et mere moderne præg end de nuværende bygninger.

Det er en konsekvens af det anførte, at der ikke kan forventes meddelt dispensation til det foreliggende projekt, der er markant dominerende og fremmedartet i en landskabsfredning. Fredningsnævnet kan om et projekt, der eventuelt kan godkendes, oplyse, at der bør være tale om tre længer med ensartet udtryk, der alene er med udnyttet tagetage og således ikke højere end de eksisterende bygninger, og som ikke bygges i hvidt, men i mere mørke farver.

Martin Møller-Heuer

Denne udtalelse sendes til

Michael Juul, michael@juulejendomme.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, louise.friis.hansen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 15. april 2015

FN 2014.174: Opførelse af byggeri

Fredningsnævnet udtalte sig den 27. oktober 2014 om muligheden for opførelse af byggeri på matr. nr. 7i Båstrup By, Hylke, Hylke Møllevej 21, 8660 Skanderborg, der ejes af Juul Ejendomme Århus ApS.

I fredningsnævnets udtalelse blev anført følgende:

> "I kommunens forespørgsel er det anført, at ejendommens ejer har forespurgt, om fredningen giver mulighed for at nedrive det eksisterende stuehus og en driftsbygning og bygge et nyt stuehus samt opføre et udhus og en mindre driftsbygning på ejendommen. Der er tale om en landbrugsejendom, der er beliggende i landzone og omfattet af skovbyggelinjen, lokalplan om Skanderborg Golfbane og kommuneplanramme om Skanderborg Golf Klub og rekreativt område. Ejendommen er endvidere i henhold til kommuneplanen beliggende inden for et område, der er udpeget som geologisk rammeområde, særlig geologisk interesseområde samt særlig landskabelig interesseområde. Ejendommen har et areal på ca. 13,6 ha, og størstedelen af ejendommen anvendes til golfbane.
>
> Projektet er bl.a. beskrevet ved følgende tegningsmateriale:

Hylke Møllevej 21 | Modelbilleder

Juul Ejendomme
Hylke Møllevej 21, Skanderborg
Facader mod øst - mål 1:100
DATO: 07-10-2014
Søren Andersen Arkitekter A/S

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 13. marts 1998 om ændret fredning af et område ved Båstrup syd for Skanderborg Sø. Det er bl.a. fredningens formål at opretholde de landskabelige værdier i det kuperede landskab og det fri udsyn over Skanderborg Sø og at sikre, at størstedelen af området kan bruges til golfspil, idet fredningen samtidig skal sikre, at golfbanen indpasses bedst muligt i det eksisterende terræn. Området skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer, foretages væsentlige ændringer af bebyggelse, ske tilplantning eller opføres ny bebyggelse, medmindre dette tillades ved en dispensation.

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde den 21. oktober 2014, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Michael Juul og arkitekt Bjarke Tøt, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller.

Ved besigtigelsen redegjorde Michael Juul for projektet. Længen over for det nuværende stuehus bibeholdes og sættes i stand. Det er den længe, der på tegningerne indeholder stald og kontor. Der opføres en tilsvarende længe, hvor det nuværende stuehus er. Det er den længe, der på tegningerne indeholder garage. Stuehuset opføres mellem længerne. Projektet er ikke forsøgt placeret længere ude mod søen, da det er vigtigt for dem, at det passer ind i landskabet. Det placeres på grundens lavning. Det er planen, at byggeriet skal være hvidt, men det har han ikke lagt sig endelig fast på, og det kan også være, at han vil fuldmure med en mørkere sten. Byggeriet opføres som beboelse med mindre kontor til brug for driften af hans virksomhed. Danmarks Naturfredningsforening anførte ikke at have indvendinger mod et projekt med den ønskede placering i landskabet, hvis det ikke får en større højde end nu og ikke er i hvidt og i større omfang falder ind i omgivelserne.

Fredningsnævnets bemærkninger

Ejendommen er i fredningen beliggende i kernen af det landskab, der skal beskyttes med fredningen, og i et område, der primært er udlagt til golfbane. Der er imidlertid et eksisterende byggeri, der er i en stand, hvor der er grundlag for at rive det ned og bygge nyt. Fredningsnævnet finder derfor ikke, at det er i strid med fredningen at meddele dispensation til opførelse af et nyt byggeri, og fredningsnævnet kan derfor accepteres, at der opføres nybyggeri.

Byggeriet skal primært være til beboelse og ikke til brug for ejendommens drift, og der er derfor og i lyset af ejendommens placering i fredningen ikke grundlag for at meddele tilladelse til et byggeri, der har en størrelse og en højde, der væsentligt overstiger det eksisterende byggeri. Der kan dog i overensstemmelse med fredningsnævnets praksis gives bygningerne et mere moderne præg end de nuværende bygninger.

Det er en konsekvens af det anførte, at der ikke kan forventes meddelt dispensation til det foreliggende projekt, der er markant dominerende og fremmedartet i en landskabsfredning. Fredningsnævnet kan om et projekt, der eventuelt kan godkendes, oplyse, at der bør være tale om tre længer med ensartet udtryk, der alene er med udnyttet tagetage og således ikke højere end de eksisterende bygninger, og som ikke bygges i hvidt, men i mere mørke farver."

Fredningsnævnet har herefter modtaget en udtalelse af 22. december 2014 fra Skanderborg Kommune og en ansøgning om dispensation til et ændret projekt.

I kommunens udtalelse er det bl.a. anført, at ansøgningen omfatter opførelse af nyt stuehus, stald og udhus til erstatning for eksisterende bygninger, der rives ned. De bygninger, der nedrives, består af et stuehus med et bebygget areal på 85 m^2 og et boligareal på 140 m^2 og en driftsbygning med et bebygget areal på 240 m^2 og et samlet erhvervsareal på 380 m^2. Stuehuset opføres med et boligareal på ca. 250 m^2 med ydervægge i teglsten (grålig med rustik overflade) samt tagkonstruktion med blådæmpende vingetagsten eller sort naturskifer. Bygningshøjden er på ca. 8,45 m. Mod nord opføres en altan på ca. 12 m^2. Stalden med tilhørende saddelrum opføres med et bebygget areal på 195 m^2 og en tagetage på 121 m^2, der anvendes til høloft, med ydervægge i teglsten (grålig med rustik overflade) samt tagkonstruktion med blådæmpende vingetagsten, forpatineret zink eller stål i skifergrå med mat overflade. Bygningshøjden er på ca. 8,37 m. Udhuset med tilhørende erhvervsdel opføres med et bebygget areal på 195 m^2 (heraf erhverv på 42 m^2) og en tagetage på 121 m^2, der anvendes til erhverv. Udhuset opføres i samme stil, materialer og udformning som stalden.

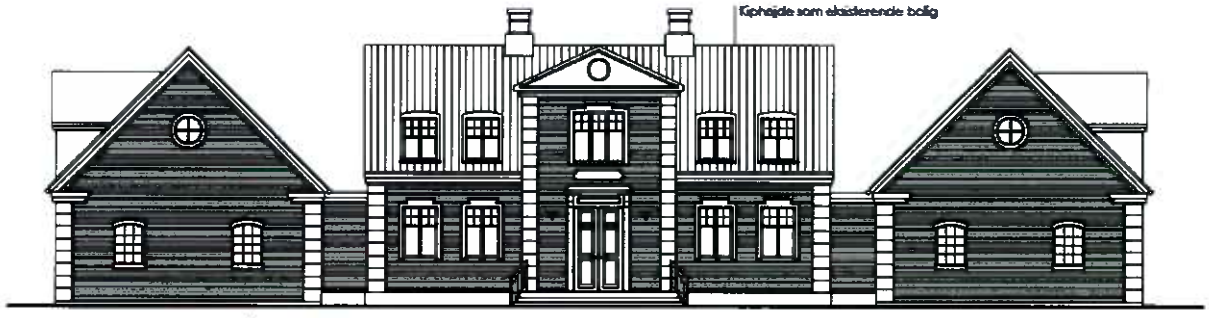
Det fremtidige byggeri opføres med samme kote ved kip som den nuværende beboelse. Det betyder, at de omkringliggende arealer ved bygningerne og gårdspladsen sænkes ca. en halv meter i forhold til de nuværende terrænforhold.

Kommunen har videre anført, at det ansøgte udhus kræver tilladelse efter planlovens § 35, da det er over 50 m^2. Opførelse af et stuehus på 250 m^2 kræver ikke tilladelse efter planlovens § 35. Stalden vurderes at være nødvendig for driften af ejendommen som landbrugsejendom, og da den er beliggende i tilknytning til de hidtidige eksisterende bebyggelsesarealer, kræver den ikke tilladelse efter planlovens § 35. Kommunen er ved at ophæve en del af lokalplan 1002 for den del af ejendommen der ikke anvendes til golfbane på et areal på ca. 2,6 ha.

Kommunen har som vurdering anført, at der er tale om opførelse af nyt stuehus, udhus og stald til erstatning for alle de eksisterende bygninger, der nedrives. Stuehuset, udhuset og stalden opføres i tilknytning til de hidtidige eksisterende bebyggelsesarealer på ejendommen. Koten ved kip er ikke højere end koten på kip på det nuværende stuehus på ejendommen. Ejendommen vil fremstå som en trelænget gård med ens sidebygninger (stald og udhus/erhverv) i mørke farver. Stalden er vurderet at være nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom. Erhvervsvirksomheden kan indrettes i de eksisterende driftsbygninger på ejendommen efter anmeldelse til kommunen, og efterfølgende kan erhvervsvirksomheden udvides med op til 500 m^2. Det er en forudsætning, at erhvervet etableres i de eksisterende bygninger, der er på ejendommen i dag. Kommunen er indstillet på at meddele landzonetilladelse til opførelse af udhuset samt byggetilladelse til det ansøgte, hvis fredningsnævnet meddeler dispensation.

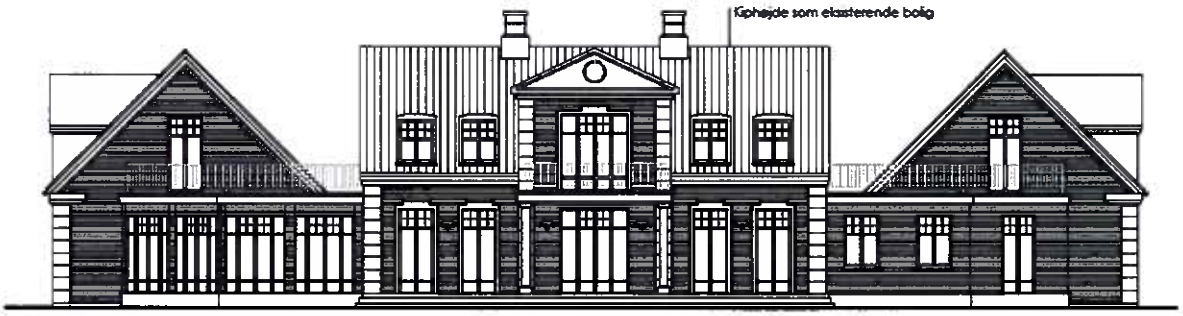
I ansøgningsmaterialet er bygningerne illustreret på bl.a. følgende vis:

Hylke Møllevej 21 | Ankomstsfacade

FACADE MOD GÅRDSPLADS

Hylke Møllevej 21 | Havefacade

FACADE MOD HAVE

Juul Ejendomme
Hylke Møllevej 21, Skanderborg
Facade mod have - mål 1:100
DATO: 04-12-2014
Søren Andersen Arkitekter A/S

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Båstrup syd for Skanderborg Sø er en landskabsfredning, der som udgangspunkt indeholder et forbud mod bebyggelse. Projektet forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter der kan meddeles dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Ejendommen og bygningerne er placeret i kernen af den natur, der skal beskyttes med fredningen, og som af Skanderborg Kommune også er udlagt som et særligt landskabeligt interesseområde.

Fredningsnævnet kan efter en konkret vurdering, herunder af bygningernes beliggenhed i forhold til omgivelserne og søen godkende udformningen og herunder størrelsen og farvevalget af de tre længer, selv om der vil blive tale om en forholdsvis markant bebyggelse i en landskabsfredning.

Fredningsnævnet kan dog ikke godkende mellembygningerne mellem stuehuset og de to længer, idet de medfører, at det samlede projekt fra landskabet vil få et markant dominerende og for en landskabsfredning fremmedartet indtryk og samtidig vil betyde en meget omfattende udvidelse af det bolig- og erhvervsareal, der i forvejen er på ejendommen.

Fredningsnævnet meddeler således ikke dispensation til det foreliggende projekt.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Michael Juul, michael@juulejendomme.dk
Bjarke Tøt, bt@wpas.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, louise.friis.hansen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, soehoejlandet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og skanderborg@dof.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. november 2015

FN-MJØ 2015.90: Udvidelse af bolig og lovliggørelse af drivhus

Fredningsnævnet har den 18. august 2015 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om udvidelse af en bolig og lovliggørelse af et drivhus på matr.nr. 3b Ringkloster By, Hylke, Ringklostervej 8, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke Kommune. Det er fredningens formål at bevare arealerne i deres nuværende tilstand. Arealerne må ikke yderligere bebygges. Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte, helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet.

Skanderborg Kommune har anført, at ejendommen er beliggende i landzone. Ansøgningen omfatter udvidelse af eksisterende bolig fra ca. 244 m^2 til ca. 303 m^2 ved inddragelse af eksisterende uudnyttet tagetage samt opførelse af kviste (københavnerkviste – tag i zink og flunker i glas) mod syd, øst og vest. Der etableres en lille altan på 6 m^2 mod nord. Eksisterende sort eternittag erstattes af matsorte teglsten, og døre og vinduer udskiftes. Det er vurderingen, at udvidelsen sker inden for de eksisterende rammer med undtagelse af de nye kviste, der etableres. Boligen vil ændre karakter til dens oprindelige udseende og vil ikke fremtræde større end det eksisterende.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at drivhuset har været opført siden 1980 i eksisterende afgrænset have med beplantning og dermed i tilknytning til den eksisterende bolig. Drivhuset kan ses fra Ringklostervej og indgår som en naturlig del af haven. Det er på ca. 10 m^2 og er opført med aluminiumsrammer med en højde på ca. 2,3 m.

Det fremgår af ansøgningen, at bygningen er opført i 1902 og gennem mange år har været anvendt som hovedskole. Den er opført i traditionel længehusstil med røde tegl med gesimser og dannebrogsvinduer, men er senere ombygget til et T-hus. Der er gennem årene blevet ombygget og ændret på bygningen, så den fremstår noget nedslidt, efter at der i mange år ikke er foretaget nævneværdige moderniseringer. Med projektet ønskes boligen bragt tilbage til dens oprindelige udseende. De originale tegninger er hentet i lokalarkivet og danner grundlag for den udvendige renovering. Kvistene ønskes udformet med et traditionel udtryk, der passer til den oprindelige byggestil. De vil med deres opdeling af taget samtidig tilføre tagfladen og hele bygningen et mere harmonisk helhedsudtryk. Der er i valget af en mat sort teglsten som tagbeklædning valgt et tagudtryk, der er tættere på den oprindelige tagbeklædning end den nuværende eternitbeklædning.

Ved ejernes overtagelse af ejendommen i 2011 havde den følgende fremtræden:

Projektet er illustreret på bl.a. følgende vis:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 11. november 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, ansøgerne Gitte Krag og Arne Krag, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen samt Danmarks Naturfredningsforening ved Oluf Møller og Tina Fleischer. Projektet blev gennemgået, og det blev supplerende oplyst, at det er muligt, at taget ønskes belagt med røde tagsten i stedet for sorte tagsten, og at der som beskrevet på et forevist tegningsmateriale etableres tre smallere kviste i stedet for to bredere kviste på hver af husets langsider. Det blev yderligere oplyst, at den eksisterende garage ønskes vandskuret og malet hvid. Der blev spurgt til, om det vil være muligt at opsætte solceller. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til det ansøgte projekt, der kan udføres med enten rødt eller sort tag og med enten to eller tre kviste af de beskrevne kviste på hver langside. Fredningsnævnet tilkendegav videre, at garagen kan skures og males i en grå eller samme røde farve som de andre bygninger, men ikke i hvid. Fredningsnævnet tilkendegav yderligere, at der kan opsættes helt sorte solceller på taget, hvis det udføres i sort, idet en dispensation dog afventer en eventuel ansøgning om opsætning af solceller. Fredningsnævnet tilkendegav endelig, at der vil blive meddelt lovliggørende dispensation til drivhuset.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Båstrup er en tilstandsfredning med bestemmelser om, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte, helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder, at projektet alene vil medføre mindre betydende ydre bygningsændringer, der i øvrigt vil bibringe bygningen et mere harmonisk og vedligeholdt udtryk. Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til de ansøgte ændringer. Det er indeholdt i dispensationen, at taget eventuelt kan udføres i røde teglsten, og at der eventuelt kan opføres tre smallere kviste, da disse ændringer er uden betydning for oplevelsen af fredningen og landskabet. Der meddeles endvidere dispensation til at ændre garagens farve fra den nuværende røde til en grå farve eller lignende farve, da denne ændring ligeledes er uden betydning for oplevelsen af fredningen og landskabet.

Fredningsnævnet meddeler endvidere med henvisning til praksis lovliggørende dispensation til drivhuset, der efter det oplyste har været på ejendommen siden 1980.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Flemming Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Skanderborg Kommune, sagsnr. 14/88968,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
9. Kulturstyrelsen,
10. Region Midtjylland,
11. Friluftsrådet, Skanderborg,
12. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
13. Gitte Nørbæk Krag og Arne Kornum Krag (kragkornum@gmail.com),
14. Skanderborg Kommune v/ Louise Friis Hansen, (Louise.Friis.Hansen@Skanderborg.dk)

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. december 2015

FN-MJØ 2015.136: Ny landbrugsbygning

Fredningsnævnet har den 3. december 2015 fra Skanderborg Kommune modtaget en ansøgning om tilladelse til at opføre en løsdriftsstald på matr.nr. 12a m.fl. Båstrup by, Hylke, Fårbjergvej 21, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup, der er en tilstandsfredning med bestemmelser om, at ændringer i terrænet eller terrænformerne ikke er tilladt. Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Der er en særskilt bestemmelse for ejendommen om, at fredningen ikke hindrer opførelse af to løsdriftsstalde, som i marken er udpeget i lavninger, men dog er undergivet fredningsnævnets censur med hensyn til tagrejsning, materialevalg og farver.

Fredningsnævnet traf den 14. september 2010 afgørelse om, at fredningsnævnet ville kunne acceptere den da forelagte løsdriftsstald, idet det forudsattes, at størrelsen af stalden var i overensstemmelse med landbrugsmyndighedernes retningslinjer i forhold til antal dyr på ejendommen. Tilladelsen blev ikke udnyttet.

Skanderborg Kommune har oplyst, at projektet omfatter opførelse af en stald på 556 m^2, der udover stald og halmlager indeholder et mindre lagerrum samt kontor og toilet. Der er endvidere sendt en anmeldelse af naturafgræsning, der er vurderet af kommunen som landbrugsmyndighed. Den indsendte anmeldelse omhandler en årsproduktion af 60 ungtyre, og der gøres i anmeldelsen rede for staldens arealfordeling med 212 m^2 til halmopbevaring og 228 m^2 til båse. Det er kommunens vurdering, at driftsbygningen størrelse medfører, at byggeriet er tydeligt i landskabet, men at projektet respekterer fredningskendelsens bestemmelse om placering i en lavning. Kommunen finder det landskabeligt hensigtsmæssigt, at driftsbygningen ikke forskydes yderligere til lavningen, da den projekterede placering i højere grad bibeholder slugten.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 11. december 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, ansøgeren Claus Wiese, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Tina Fleischer og Olaf Møller. Det kunne konstateres, at projektet er i overensstemmelse med det, der blev anført af fredningsnævnet i afgørelsen fra september 2010. Projektets historik i relation til fredningen blev drøftet, og det kunne konstateres, at projektet i modsætning til på fredningstidspunktet, hvor der var tale om to mindre løsdriftsstalde, vedrører en større staldbygning, der i henhold til planloven skal placeres i sammenhæng med beboelsesejendommen og som sådan vil blive meget synlig i landskabet. Det er derfor en forudsætning for afgørelsen, at der ikke fremadrettet kan forventes tilladelse til yderligere staldbygninger, og at der sker en moderat beplantning på skrænten mod søen med hjemmehørende arter. Ansøgeren var indforstået i begge henseender.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup er en tilstandsfredning med bestemmelser om terrænændringer og bebyggelse. Der er særskilt bestemmelse om, at der på ejendommen kan opføres 2 løsdriftsstalde under fredningsnævnets censur. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Projektet overholder de retningslinjer, der blev anført i fredningsnævnets afgørelse af 14. september 2010, og fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til projektet, da det i lyste af fredningskendelsen og formålet med projektet ikke findes at være i strid med fredningen. Det er en betingelse for projektet, at der sker den under besigtigelsen drøftede beplantning efter anvisninger fra Skanderborg Kommune.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage,

før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Flemming Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Skanderborg Kommune, sagsnr. 15/20807,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, Skanderborg,
11. Kulturstyrelsen,
12. Region Midtjylland,
13. Claus Wiese.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 28. september 2016

FN-MJØ-84-2016. Opførelse af et sommerhus

Fredningsnævnet har den 4. juli 2016 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at opføre et nyt sommerhus og et udhus på matr.nr. 8e Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 5, Båstrup, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejer Søren Robak.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup i Hylke kommune, der er en tilstandsfredning, hvorefter det som udgangspunkt ikke er tilladt at opføre sommerhuse.

Fredningsnævnet meddelte den 18. juni 2013 (FN 2012.186) afslag på dispensation fra fredningen til et projekt med opførelse af et nyt sommerhus på 93 m², et udhus på 24 m² og en garage på 59 m² på ejendommen. Afslaget var begrundet med, at ejendommen er placeret lige ned til Skanderborg Sø og praksis for sommerhusbyggeri i området. Fredningsnævnet tilkendegav samtidig, at der kunne forventes dispensation til et sommerhus og et udhus på samlet set maksimalt 102 m^2 under forudsætning af, at også A-huset på 11 m^2 fjernes, at sommerhusets facadelængde mod søen ikke overstiger den nuværende facadelængde, og at udhuset i det hele placeres bag ved sommerhuset. Fredningsnævnet tilkendegav endvidere efter en konkret vurdering at være indstillet på at godkende den ønskede tagkonstruktion.

Skanderborg Kommune har om det nu ansøgte projekt oplyst, at det omfatter opførelse af et nyt sommerhus på 94 m^2 og et udhus på 8 m^2 i alt 102 m^2 til erstatning for eksisterende sommerhus på ca. 70 m^2 og udhus (A-huset) på ca. 11 m^2, som nedrives. Sommerhuset opføres som en længebygning med saddeltag og placeres tilnærmelsesvis hvor det nuværende sommerhus er placeret. Udhuset er placeret bag sommerhuset og vil ikke være synligt fra søsiden. Sommerhuset beklædes med træ som cedertræ på vægge og tag, som skal patineres naturligt, og med sorte vinduer. Huset opføres med en tagkonstruktion på 20 grader. Huset har ikke udhæng. Udhuset beklædes ligeledes med træ som cedertræ og med en flad tagkonstruktion beklædt med tagpap. Bebyggelsen vil fremtræde mere harmonisk og være markant mindre synligt fra søsiden end det eksisterende. Det nye byggeri har en facadelængde mod søen på 8,625 m mod nuværende 9,1 m og har en højde på 4,7 m. Baggrunden for ansøgningen er, at den generelle stand af de eksisterende bygninger er generelt dårlig og ikke kan bringes op på en standard, ejerne ønsker i relation til både konstruktive forhold og isolering.

Det er Skanderborg Kommunes vurdering, at projektet er i overensstemmelse med de retningslinjer, fredningsnævnet tilkendegav ved afslaget i 2013.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 14. september 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Søren Albrektslund Robak og Tina Albrektslund Schwennesen med Claus Schwennesen, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernø. Danmarks Naturfredningsforening anførte, at et sommerhus på grunden skal være så lavt som muligt, og at det ikke synes velbegrundet med den ansøgte højde. Det kunne konstateres, at projektet er i overensstemmelse med fredningsnævnets tidligere

meddelte retningslinjer for et projekt, der kunne forventes godkendt. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation på vilkår om, at rørskoven ikke må fjernes.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Idet projektet er i overensstemmelse med fredningsnævnets tidligere retningslinjer for et projekt, der kan meddeles dispensation til som værende et projekt, som efter en samlet vurdering med udskiftning af gamle og udtjente bygninger ikke findes at påvirke oplevelsen af fredningen i større grad end de eksisterende bygninger, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Det er et vilkår for dispensationen, at rørskoven ikke fjernes.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse for-

handlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Flemming Pedersen,
3. Søren Robak,
4. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-56774-15,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening,
11. Friluftsrådet, Skanderborg,
12. Region Midtjylland,
13. Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. november 2017

FN-MJØ-82-2017. Bådebro

Fredningsnævnet har den 25. august 2017 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at etablere en bådebro på matr.nr. 8D Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Jørn Klokkerholm.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation til projektet. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen er en landskabsfredning. Det er fredningens hovedformål at sikre, at området forbliver uberørt. Der er som udgangspunkt forbud mod bebyggelse. Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg må ikke foretages uden fredningsnævnet forudgående tilladelse.

Skanderborg Kommune har oplyst, at der ønskes opsat en 8 meter lang bådebro i højst 1½ meters bredde. Den anlægges ud fra brinken af Skanderborg sø. Der var oprindeligt søgt om en bådebro med en længde på 15 meter, men ansøgeren har efter drøftelser med kommunen begrænset bådebroen til 8 meter i overensstemmelse med kommunens praksis for bådebroer. Kommunen er indstillet på at meddele tilladelse på en række nærmere vilkår.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at bådebroen ikke etableres i et Natura 2000-område, men ca. 6 km sydøst for Natura 2000-område N52 ved Mossø. Natura 2000-området består af Habitatområde H48 (Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå). Desuden indgår Fuglebeskyttelsesområde F35 (Mossø). På baggrund af afstanden til området og broens beskedne omfang vurderer kommunen, at ingen Natura 2000-områder og ingen arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for habitatområdet, blive påvirket af broen. Der vil heller ikke være afledte påvirkninger, som f.eks. øget forstyrrelse i området. Der vil på den baggrund ikke være nogen negativ påvirkning af bevaringsstatus for Natura 2000-området. Odder er en art på bilag IV-listen, og den lever ved vandløb og søer. Der er registreret oddere i og ved Skanderborg Sø, men da broen ikke ændrer væsentligt på de menneskelige aktiviteter i området, vurderes det, at broen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for odderen.

Miljøstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 oplyst, at ejendommen er noteret som en landbrugsejendom.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 13. november 2017. I besigtigelsen deltog endvidere ejeren Jørn Klokkerholm og Skanderborg Kommune ved Maria Henriksen, Jonna Mosgaard og Louise Friis Hansen. Det blev oplyst, at kommunen påtænker at meddele afslag til den hytte, som også er omtalt i ejerens ansøgning, og at det er baggrunden for, at hytten ikke er omtalt i kommunens udtalelse til fredningsnævnet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er i fredningen åbnet op for etablering af bådebroer, idet disse dog skal godkendes af fredningsnævnet. På den baggrund meddeler fredningsnævnet efter en konkret vurdering af forholdene på ejendommen dispensation til den ansøgte bådebro på 8 meter på de vilkår, der fastsættes af Skanderborg Kommune, da en sådan bådebro er i overensstemmelse med kommunens praksis for bådebroer og ikke findes at påvirke oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist,

manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Jytte Heslop,
3. Flemming Pedersen,
4. Jørn Klokkerholm,
5. Miljøstyrelsen, København,
6. Skanderborg Kommune, sagsnr. 06.02.16-P19-10-16,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Skanderborg Museum,
13. Friluftsrådet, Skanderborg,
14. Dansk Kano og Kajak Forbund,
15. Dansk Forening for Rosport,
16. Dansk Amatørfiskerforbund,
17. Dansk Sportsfiskerforbund, Vandområdedistrikt 6,
18. Dansk Fritidsfiskerforbund,
19. Landsbyfonden,
20. Slots- og Kulturstyrelsen,
21. Region Midtjylland.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 13. marts 2018

FN-MJØ-109-2017. Udspredning af jord

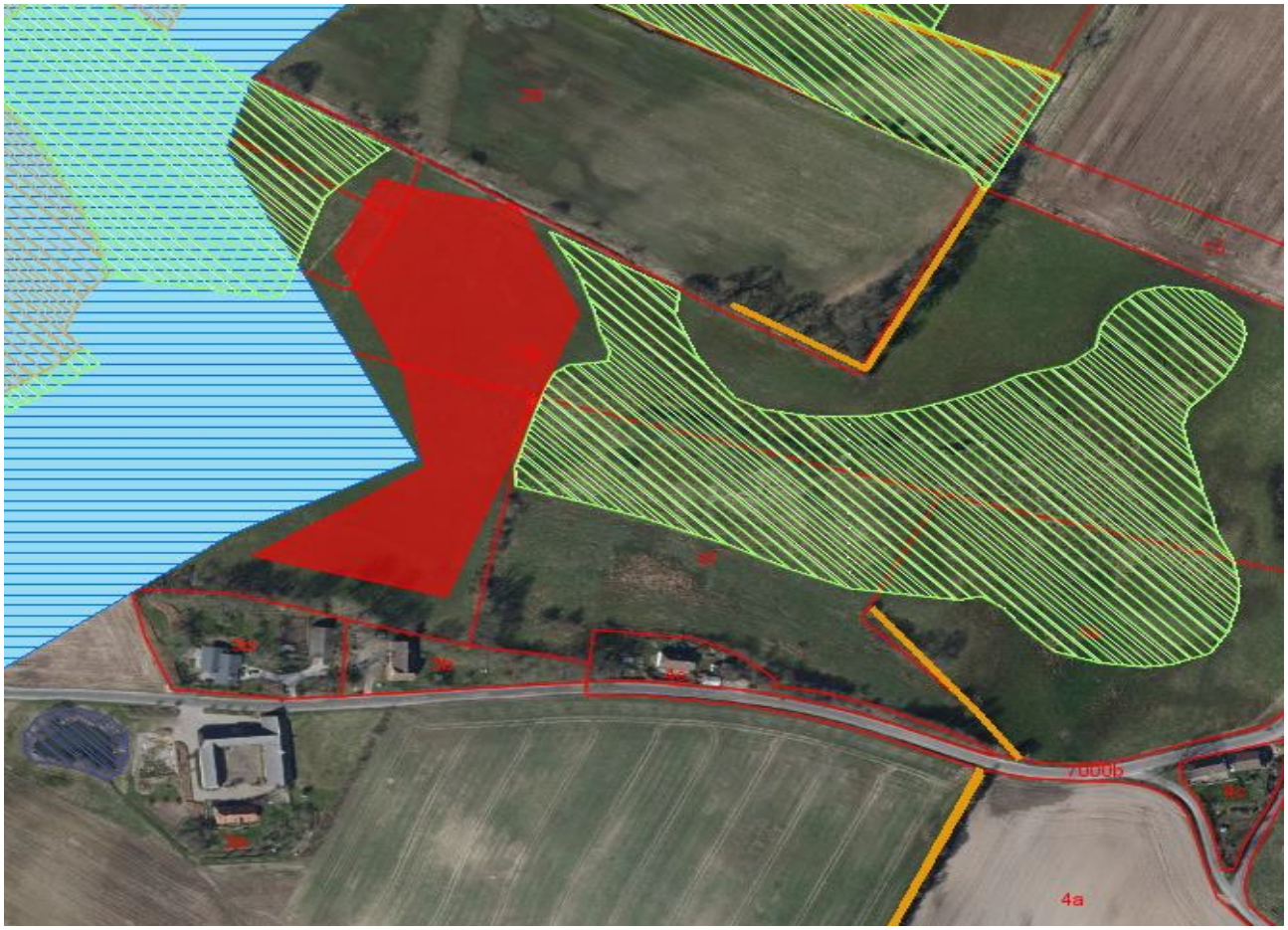
Fredningsnævnet har den 22. november 2017 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om tilladelse til at sprede jord ud på matr.nr. 4b Ringkloster By, Hylke, Ringklostervej 12, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Lars Hjort.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Der må ikke foretages ændringer i terrænet eller terrænformerne, opfyldning eller planering.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejeren af ejendommen ønsker at sprede 120-150 m^3 jord ud i et tyndt lag illustreret på følgende måde, hvor det røde område viser, hvor ejeren ønsker at udsprede jorden, den blå skravering viser søbeskyttelseslinjen, den grønne skravering viser beskyttet eng, og den brune skravering beskyttet mose.

Det fremgår i øvrigt af sagen, at Skanderborg Kommune den 20. november 2017 afgav et påbud til ejendommens ejer om at fjerne jordopfyld i en beskyttet mose og indenfor søbeskyttelseslinjen. Der er efterfølgende i tilknytning til dette påbud søgt om dispensation til den anførte placering.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 9. marts 2018. I besigtigelsen deltog endvidere Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen, Danmarks Naturfredningsforening ved Tina Fleischer og Olaf Møller og Friluftsrådet ved John Balle Jensen. Lars Hjort var indkaldt til besigtigelsen, med deltog ikke. Det kunne konstateres, at jordopfyldet fortsat var på ejendommen, og at der derudover var fyldt yderligere jord på ejendommen. Skanderborg Kommune oplyste, at jorden ikke er fra ejendommen, men er tilført den andetsteds fra. Fredningsnævnet oplyste, at der ikke vil blive meddelt dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Den jord, der er påført ejendommen som en terrænændring, er ikke fremkommet ved arbejder på ejendommen, men er tilført denne udefra. Allerede på denne baggrund meddeler fredningsnævnet ikke dispensation, og jorden skal derfor fjernes i sin helhed.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for

efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Flemming Pedersen,
3. Lars Hjort,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Skanderborg Kommune,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 26. juni 2019

FN-MJØ-058-2019. Midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs

Fredningsnævnet har den 27. maj 2019 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at udføre midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs i forbindelse med Smukfest 2019 på matr.nr. 31t og 31i Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 7 og 9, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt i et samarbejde mellem Smukfest og Det danske Spejderkorps.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Der er tale om en tilstandsfredning, hvor arealerne må benyttes som hidtil. Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved Skanderborg Sø må ikke foretages uden fredningsnævnets forudgående tilladelse. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Teltning må ikke ske. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted. Der er en særbestemmelse for matr.nr. 3i Båstrup By, Hylke om, at spejderhytten kan bibeholdes.

Skanderborg Kommune har anført, at aktiviteterne ønskes gennemført ved spejderhytten Temnæs, der er placeret på en ejendom (Temnæsvej 9), som er på 10.950 m^2. En stor del af aktiviteterne skal dog foregå på naboejendommen Temnæsvej 7, der forpagtes af Det danske Spejderkorps. Det danske Spejderkorps har i disse år valgt at synliggøre spejdernes mangeartede arbejde og har i denne sammenhæng inviteret Smukfests gæster på besøg ved Temnæshytten, der ligger lige overfor Smukfest. Adgang til området vil kunne ske med Silkeborgbåden "Turisten", som for at kunne bringe festivalgæster over til de valgte spejderaktiviteter vil sejle mellem Søbadet – Temnæs – Skanderborghus. Transporten er via søen, da det er problematisk via vejnettet grundet en lang transportrute og vejenes beskaffenhed. Både ved Søbadet og ved Skanderborghus anvendes de eksisterende broer, men ved Temnæs er der behov for en midlertidig 15 meter lang og 3,5 meter bred flydebro med et "T", hvor båden kan lægge til. Brohovedet bliver 10,5 meter. Broen vil kun ligge på stedet i 5 dage. Broen vil af sikkerhedsmæssige årsager blive monteret med et rækværk. Broen samles andetsteds og sejles over til det valgte sted ved søbredden, og derfra vil der blive etableret en midlertidig gangbro fra søbredden og op til græsarealet. Gangbroen vil kun få steder ligge på jordbunden. Midlertidigheden er i en periode på 5 dage i uge 32 tirsdag – lørdag. De broanlæg, der er i nabolaget, er vurderet til ikke at være egnet, da vanddybden ved broanlæggene ikke er tilstrækkelig. På Temnæs præsenteres gæsterne for det store tilløbsstykke "naturen" på spejdergrunden og spejderaktiviteter og tankegangen bag dette. Der vil kun være adgang i dagtimerne fra ca. 12.00 til ca. 21.00 i dagene fra onsdag den 8. til lørdag den 11. august, begge dage inkl. Der sejles med ca. 2 afgange i timen. Smukfest har lejet Temnæshytten og toiletterne, så gæstebesøget ikke er en belastning for spejderkorpset. Toiletterne indgår i en tømningsplan på lige vilkår med den øvrige festivalturnus og sikrer derfor korrekt tømning. Alle øvrige aktiviteter styres og aktiveres af spejderne, og aktiviteterne er ikke forskellige fra spejdernes aktiviteter. Der er således ikke i nogen forstand tale om ændret anvendelse. Aktiviteterne indeholder teater, lydkunst og diverse spejderrelaterede tiltag. Det understreges, at aktiviteterne alene er placeret på arealer, som er udlagt hertil, og ikke i de naturbeskyttede områder. Kapaciteten er 300 personer i løbet af de afgange, der er dagligt. I spejderhytten er der plads til 25 sovende gæster, og på selve lejrpladsen er der plads til teltslagning og aktiviteter for max. 120 personer.

Flydebroen og gangbroen er illustreret i ansøgningsmaterialet.

Skanderborg Kommune har endvidere anført, at projektet ikke vil kunne påvirke det nærmeste Natura2000-område nr. N52 ved Mossø mv. eller bilag IV-arter væsentligt.

Det danske Spejderkorps har oplyst, at der ikke er nogle af de planlagte aktiviteter, der strider mod den adgang til brug af Temnæsvej 7, som følger af forpagtningsaftalen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. juni 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Smukfest ved Jakob Holm og Frank Møller, Skanderborg Kommune ved Anne-Mette Norup og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe. Fredningsnævnets ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at det er et afgørende element i arrangementet, at det gennemføres i spejdernes ånd og med respekt for området. Målgruppen vil være de festivalgæster, herunder familier som gerne vil have en naturoplevelse med spejderne. Der vil være spejderaktiviteter i form af bl.a. konkurrencer og madlavning på bål, ligesom der vil være små teatergrupper. Hvis der skal bygges noget, bruges der udelukkende rafter. Der opstilles ikke containere, dog vil der være brug for en køletrailer på hjul til sikring af kolde drikkevarer. Der opstilles heller ikke toiletvogne, idet toiletfaciliteterne ved spejderhytten kan bruges. Smukfest og spejderne vil i fællesskab rydde op på arealet. Der forventes 2-300 besøgende om dagen. Det vil blive styret ved færgetransporten, at der ikke kommer flere gæster dagligt. Det er muligt, at spejderne vil overnatte ved spejderhytten, men festivalgæsterne skal forlad Temnæs igen om aftenen. Der vil være opstillet vagter, som sikrer det. Gangbroen kan udføres helt op til græsarealet, så naturen mellem søen og græsarealet ikke belastes eller ødelægges. Gangbroen kan til brug herfor udføres med rækværk, og vagterne kan anvise besøgende, så en sådan belastning undgås.

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at man kan frygte konsekvenserne af endnu en udvidelse af festivalens område. Der bør ikke meddeles dispensation for mere end ét år, hvorefter der kan ske evaluering.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til det ansøgte projekt. Der kan efterfølgende gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet, herunder for det tilfælde, at der igen måtte blive søgt om dispensation til tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 300 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2019.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning, og at arrangementet for så vidt angår Temnæsvej 7 er i overensstemmelse med Det danske Spejderkorps brugsret til ejendommen, eller at projektet er godkendt af ejendommens ejer.

Afgørelsen er i lyset af sagens hastende karakter, arrangementets midlertidige karakter, fredningsnævnets tilkendegivelse ved besigtigelsen og aktuelle udfordringer med at sammensætte et beslutningsdygtigt fredningsnævn truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsordens § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Michael Fruerlund Gram,
2. Flemming Pedersen,
3. Smukfest,
4. Det dansker Spejderkorps ved Temnæshytten,
5. Trine Tove Vincent,
6. Miljøstyrelsen, København,
7. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-24-19,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
12. Dansk Botanisk Forening, København,
13. Friluftsrådet, centralt,
14. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
15. Region Midtjylland,
16. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. september 2019

FN-MJØ-050-2019. Anlægsarbejder ved to broer

Fredningsnævnet har den 7. maj 2019 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om udførelse af anlægsarbejder ved to broer ved Hylkevej og Fårbjergvej på henholdsvis matr.nr. 6c og 6q Hylke By, Hylke og matr.nr. 5p, 4q, 7000r, 4a, 5a og 28 Hylke By, Hylke. Ansøgningen er indsendt af Rambøll på vegne af Banedanmark.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommene matr.nr. 6c og 6q Hylke By, Hylke er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup, der er en tilstandsfredning. Der må ikke ske terrænændringer. Der må heller ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Ejendommene matr.nr. 5p, 4q, 7000r, 4a, 5a og 28 Hylke By, Hylke er ligeledes omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. De er endvidere omfattet af en fredning af 13. april 1951 af Hylke Kirkes omgivelser. Det fremgår heraf, at arealerne ikke må bebygges eller beplantes. Der må ikke anbringes transformatorstationer, telefon- eller telegrafmaster, skure, udsalgsboder, vogne til beboelse eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

Skanderborg Kommune har oplyst, at strækningen Fredericia-Aarhus skal elektrificeres som led i et større elektrificeringsprogram for det danske jernbanenet. For at kunne etablere køreledningerne og gøre plads til den strømaftager, der er monteret på togene, kræves en vis frihøjde under broer og andre konstruktioner. Ikke alle de eksisterende broer overholder kravet til frihøjde, og derfor skal en del af de eksisterende broer på strækningen ændres. I Skanderborg Kommune påvirkes i alt 10 brosteder af projektet, hvoraf to af områderne er i fredninger. Derudover skal der opstilles køreledningsmaster langs banen på strækningen, og af sikkerhedsmæssige årsager pålægges matriklerne langs strækningen en eldriftssservitut, som stiller krav om rydning af bevoksning i et rum omkring køreledningsmaster og spor.

Der er i sagen et meget omfattende projektmateriale, som ikke medtages i afgørelsen.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at begge områder er beliggende mere end 6 km fra nærmeste Natura 2000-område nr. 52 Salten å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå. Området rummer EF-habitat H48 og EF-fuglebeskyttelsesområde F33 og F35. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området eller beskyttede bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 14. juni 2019. Fredningsnævnets ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen. I besigtigelsen ved broen ved Hylke Kirke deltog endvidere Banedanmark ved Hanne Irene Dal, menighedsrådsformand Niels Povlsgaard, menighedsrådsmedlem Knud Erik Jørgensen, kirkegårdsleder Peter Lund, grundejerne Helena Korsbakke og Børge Benfeldt, Skanderborg Kommune ved Mette Holm, Danmarks Naturfredningsforening ved Hans Jakobsen og beboerne Klaus Bonderup og Heine Lang. I besigtigelsen ved Hylkevej deltog foruden fredningsnævnet Hanne Irene Dal, Mette Holm og Hans Jacobsen. Fredningsnævnets formand redegjorde for sagens forløb i relation til en kommende udtalelse fra Aarhus Stift efter modtagelse af uddybende oplysninger fra Banedanmark. Det blev bekræftet, at forholdene ikke er reguleret af en anlægslov.

Det blev ved Hylke Kirke med henvisning til projektmaterialet oplyst, at der skal ske udskiftning af broen til en op til 1½ meter højere bro med en linjeføring delvist ved siden af den eksisterende bro. Der skal indrettes midlertidige arbejdsområder i 9-12 måneder. Menighedsrådet efterlyste bevæggrundene for den valgte løsning og en påpasselig hensyntagen til kirken. Der bør også fokuseres på fremtidig trafiksikkerhed og parkering. Projektet er problematisk i relation til indsigt, udsigt, lysindfald og en mulig vandbelastning af kirkemuren. De berørte grundejere bakkede op om projektet af hensyn til trafiksikkerheden, men påpegede at der selvfølgelig skal tages hensyn til kirken.

Det blev ved Hylkevej oplyst, at der skal ske udskiftning af broen til en op til 1½ meter højere bro med samme trace. Der skal oprettes midlertidige arbejdsområder i 9-12 måneder.

Efterfølgende sagsoplysning

Aarhus Stift har efter modtagelse af oplysninger fra Banedanmark den 30. august 2019 udtalt, at stiftsøvrigmyndigheden ikke har yderligere bemærkninger og kan anbefale, at ansøgningen godkendes. Udtalelsen blev også sendt til menighedsrådet og har herefter ikke været i yderligere høring.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup og fredningen af Hylke Kirkes omgivelser betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

De nye broer skal etableres i stedet for allerede eksisterende broer ved eksisterende vejanlæg. På den baggrund og efter broernes udformning medfører projektet ikke nogen særlig ændring af landskabsoplevelsen.

Det bemærkes særligt i relation til den del af projektet, som er beliggende ved Hylke Kirke, at projektet ikke findes at påvirke indsigten til og udsigten fra kirken og i øvrigt også støttes af de kirkelige myndigheder.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til projektet.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Kresten Thorup,
3. Banedanmark,
4. Rambøll,
5. Birthe Lassen Stær,
6. Erik Clausen,
7. Børge Benfeldt,
8. Helena Korsbakke,
9. Aarhus Stift,

10. Skanderborg Provsti,
11. Menighedsrådet ved Hylke Kirke ved menighedsrådsformand Niels Povlsgaard,
12. Miljøstyrelsen,
13. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-22-19,
14. Danmarks Naturfredningsforening, København,
15. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
16. Dansk Ornitologisk Forening, København,
17. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
18. Dansk Botanisk Forening, København,
19. Friluftsrådet, centralt,
20. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
21. Region Midtjylland,
22. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 25. februar 2020

FN-MJØ-024-2020. Midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs

Fredningsnævnet meddelte den 26. juni 2019 dispensation til at udføre midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs i forbindelse med Smukfest 2019 på matr.nr. 31t og 31i Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 7 og 9, 8660 Skanderborg. Ansøgningen var indsendt i et samarbejde mellem Smukfest og Det danske Spejderkorps. Fredningsnævnet tilkendegav ved sagens behandling, at der til brug for eventuelle fremtidige tilsvarende ansøgninger efter Smukfest 2019 kunne gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet.

Fredningsnævnet har herefter den 25. oktober 2019 modtaget Skanderborg Kommunes henvendelse om en sådan evaluering til brug for afklaring af, om der kan meddeles dispensation til fremtidige tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation til tilsvarende arrangementer ved Smukfest 2020, 2021 og 2022. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

I fredningsnævnets afgørelse af 26. juni 2019 blev anført følgende (FN-MJØ-058-2019):

> ”Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Der er tale om en tilstandsfredning, hvor arealerne må benyttes som hidtil. Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved Skanderborg Sø må ikke foretages uden fredningsnævnets forudgående tilladelse. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Teltning må ikke ske. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted. Der er en særbestemmelse for matr.nr. 3i Båstrup By, Hylke om, at spejderhytten kan bibeholdes.
>
> Skanderborg Kommune har anført, at aktiviteterne ønskes gennemført ved spejderhytten Temnæs, der er placeret på en ejendom (Temnæsvej 9), som er på 10.950 m^2. En stor del af aktiviteterne skal dog foregå på naboejendommen Temnæsvej 7, der forpagtes af Det danske Spejderkorps. Det danske Spejderkorps har i disse år valgt at synliggøre spejdernes mangeartede arbejde og har i denne sammenhæng inviteret Smukfests gæster på besøg ved Temnæshytten, der ligger lige overfor Smukfest. Adgang til området vil kunne ske med Silkeborgbåden ”Turisten”, som for at kunne bringe festivalgæster over til de valgte spejderaktiviteter vil sejle mellem Søbadet – Temnæs – Skanderborghus. Transporten er via søen, da det er problematisk via vejnettet grundet en lang transportrute og vejenes beskaffenhed. Både ved Søbadet og ved Skanderborghus anvendes de eksisterende broer, men ved Temnæs er der behov for en midlertidig 15 meter lang og 3,5 meter bred flydebro med et ”T”, hvor båden kan lægge til. Brohovedet bliver 10,5 meter. Broen vil kun ligge på stedet i 5 dage. Broen vil af sikkerhedsmæssige årsager blive monteret med et rækværk. Broen samles andetsteds og sejles over til det valgte sted ved søbredden, og derfra vil der blive etableret en midlertidig gangbro fra søbredden og op til græsarealet. Gangbroen vil kun få steder ligge på jordbunden. Midlertidigheden er i en periode på 5 dage i uge 32 tirsdag – lørdag. De broanlæg, der er i nabolaget, er vurderet til ikke at være egnet, da vanddybden ved broanlæggene ikke er tilstrækkelig. På Temnæs præsenteres gæsterne for det store tilløbsstykke ”naturen” på spejdergrunden og spejderaktiviteter og tankegangen bag dette. Der vil kun være adgang i dagtimerne fra ca. 12.00 til ca. 21.00 i dagene fra onsdag den 8. til lørdag den 11. august, begge dage inkl. Der sejles med ca. 2 afgange i timen. Smukfest har lejet Temnæshytten og toiletterne, så gæstebesøget ikke er en belastning for spejderkorpset. Toiletterne indgår i en tømningsplan på lige vilkår med den øvrige festivalturnus og sikrer derfor korrekt tømning. Alle øvrige aktiviteter styres og aktiveres af spejderne, og aktiviteterne er ikke forskellige fra spejdernes aktiviteter. Der er således ikke i nogen forstand tale om ændret anvendelse. Aktiviteterne indeholder teater, lydkunst og diverse spejderrelaterede tiltag. Det understreges, at aktiviteterne alene er placeret på arealer, som er udlagt hertil, og ikke i de naturbeskyttede områder. Kapaciteten er 300 personer i løbet af de afgange, der er dagligt. I spejderhytten er

der plads til 25 sovende gæster, og på selve lejrpladsen er der plads til teltslagning og aktiviteter for max. 120 personer.

Flydebroen og gangbroen er illustreret i ansøgningsmaterialet.

Skanderborg Kommune har endvidere anført, at projektet ikke vil kunne påvirke det nærmeste Natura2000-område nr. N52 ved Mossø mv. eller bilag IV-arter væsentligt.

Det danske Spejderkorps har oplyst, at der ikke er nogle af de planlagte aktiviteter, der strider mod den adgang til brug af Temnæsvej 7, som følger af forpagtningsaftalen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. juni 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Smukfest ved Jakob Holm og Frank Møller, Skanderborg Kommune ved Anne-Mette Norup og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe. Fredningsnævnets ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at det er et afgørende element i arrangementet, at det gennemføres i spejdernes ånd og med respekt for området. Målgruppen vil være de festivalgæster, herunder familier som gerne vil have en naturoplevelse med spejderne. Der vil være spejderaktiviteter i form af bl.a. konkurrencer og madlavning på bål, ligesom der vil være små teatergrupper. Hvis der skal bygges noget, bruges der udelukkende rafter. Der opstilles ikke containere, dog vil der være brug for en køletrailer på hjul til sikring af kolde drikkevarer. Der opstilles heller ikke toiletvogne, idet toiletfaciliteterne ved spejderhytten kan bruges. Smukfest og spejderne vil i fællesskab rydde op på arealet. Der forventes 2-300 besøgende om dagen. Det vil blive styret ved færgetransporten, at der ikke kommer flere gæster dagligt. Det er muligt, at spejderne vil overnatte ved spejderhytten, men festivalgæsterne skal forlad Temnæs igen om aftenen. Der vil være opstillet vagter, som sikrer det. Gangbroen kan udføres helt op til græsarealet, så naturen mellem søen og græsarealet ikke belastes eller ødelægges. Gangbroen kan til brug herfor udføres med rækværk, og vagterne kan anvise besøgende, så en sådan belastning undgås.

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at man kan frygte konsekvenserne af endnu en udvidelse af festivalens område. Der bør ikke meddeles dispensation for mere end ét år, hvorefter der kan ske evaluering.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til det ansøgte projekt. Der kan efterfølgende gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet, herunder for det tilfælde, at der igen måtte blive søgt om dispensation til tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 300 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2019.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning, og at arrangementet for så vidt angår Temnæsvej 7 er i overensstemmelse med Det danske Spejderkorps brugsret til ejendommen, eller at projektet er godkendt af ejendommens ejer.

Afgørelsen er i lyset af sagens hastende karakter, arrangementets midlertidige karakter, fredningsnævnets tilkendegivelse ved besigtigelsen og aktuelle udfordringer med at sammensætte et beslutningsdygtigt fredningsnævn truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsordens § 10, stk. 5."

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. februar 2020. I besigtigelsen deltog endvidere Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten ved Jan Stenneke, Grethe Stenneke og Kirsten Kristiansen, Smukfest ved Søren Eskildsen og Stig Andersen, ejeren af Temnæsvej 7 Trine Tove Vincent, Skanderborg Kommune ved Hanne Medum Lærke og Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Niels Thernøe og Lars Søgaard-Jensen. Det blev oplyst, at der er holdt et evalueringsmøde med Skanderborg Kommune. Der var under 1.500 besøgende i 2019, men det er håbet, at dette vil stige i de kommende år. Der vil blive tale om stort set samme koncept, idet aktiviteterne dog i forøget omfang vil være spejder- og friluftsrelateret. Broen vil være opsat fra tirsdag til søndag i Smukfestugen, og der vil være ture til Temnæs fire eller fem dage. Der vil være kontrol med, at der højst er 200 besøgende ad gangen og 1000 besøgende om dagen. Danmarks Naturfredningsforening anførte, at der ikke skete hurtig oprydning omkring adgangsforholdene til Temnæs. Foreningen har ikke den store bekymring omkring det konkrete arrangement, men det er erfaringen, at Smukfests aktiviteter løbende udvides. Det kan derfor frygtes, hvad det på sigt udvikler sig til. Repræsentanterne for Det danske Spejderkorps og Smukfest anførte, at der ikke ønskes sådanne fremtidige udvidelser. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelte en tidsbegrænset dispensation med efterfølgende evaluering.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2020.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.

Som nævnt ved besigtigelsen kan det ikke forventes, at der senere vil blive meddelt dispensation til andre aktiviteter på Temnæs.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Flemming Pedersen,
2. Smukfest,
3. Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten,
4. Trine Tove Vincent,
5. Miljøstyrelsen, København,
6. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-24-19,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 25. februar 2020

FN-MJØ-024-2020. Midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs

Fredningsnævnet meddelte den 26. juni 2019 dispensation til at udføre midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs i forbindelse med Smukfest 2019 på matr.nr. 31t og 31i Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 7 og 9, 8660 Skanderborg. Ansøgningen var indsendt i et samarbejde mellem Smukfest og Det danske Spejderkorps. Fredningsnævnet tilkendegav ved sagens behandling, at der til brug for eventuelle fremtidige tilsvarende ansøgninger efter Smukfest 2019 kunne gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet.

Fredningsnævnet har herefter den 25. oktober 2019 modtaget Skanderborg Kommunes henvendelse om en sådan evaluering til brug for afklaring af, om der kan meddeles dispensation til fremtidige tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation til tilsvarende arrangementer ved Smukfest 2020, 2021 og 2022. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

I fredningsnævnets afgørelse af 26. juni 2019 blev anført følgende (FN-MJØ-058-2019):

> ”Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Der er tale om en tilstandsfredning, hvor arealerne må benyttes som hidtil. Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved Skanderborg Sø må ikke foretages uden fredningsnævnets forudgående tilladelse. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Teltning må ikke ske. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted. Der er en særbestemmelse for matr.nr. 3i Båstrup By, Hylke om, at spejderhytten kan bibeholdes.
>
> Skanderborg Kommune har anført, at aktiviteterne ønskes gennemført ved spejderhytten Temnæs, der er placeret på en ejendom (Temnæsvej 9), som er på 10.950 m^2. En stor del af aktiviteterne skal dog foregå på naboejendommen Temnæsvej 7, der forpagtes af Det danske Spejderkorps. Det danske Spejderkorps har i disse år valgt at synliggøre spejdernes mangeartede arbejde og har i denne sammenhæng inviteret Smukfests gæster på besøg ved Temnæshytten, der ligger lige overfor Smukfest. Adgang til området vil kunne ske med Silkeborgbåden ”Turisten”, som for at kunne bringe festivalgæster over til de valgte spejderaktiviteter vil sejle mellem Søbadet – Temnæs – Skanderborghus. Transporten er via søen, da det er problematisk via vejnettet grundet en lang transportrute og vejenes beskaffenhed. Både ved Søbadet og ved Skanderborghus anvendes de eksisterende broer, men ved Temnæs er der behov for en midlertidig 15 meter lang og 3,5 meter bred flydebro med et ”T”, hvor båden kan lægge til. Brohovedet bliver 10,5 meter. Broen vil kun ligge på stedet i 5 dage. Broen vil af sikkerhedsmæssige årsager blive monteret med et rækværk. Broen samles andetsteds og sejles over til det valgte sted ved søbredden, og derfra vil der blive etableret en midlertidig gangbro fra søbredden og op til græsarealet. Gangbroen vil kun få steder ligge på jordbunden. Midlertidigheden er i en periode på 5 dage i uge 32 tirsdag – lørdag. De broanlæg, der er i nabolaget, er vurderet til ikke at være egnet, da vanddybden ved broanlæggene ikke er tilstrækkelig. På Temnæs præsenteres gæsterne for det store tilløbsstykke ”naturen” på spejdergrunden og spejderaktiviteter og tankegangen bag dette. Der vil kun være adgang i dagtimerne fra ca. 12.00 til ca. 21.00 i dagene fra onsdag den 8. til lørdag den 11. august, begge dage inkl. Der sejles med ca. 2 afgange i timen. Smukfest har lejet Temnæshytten og toiletterne, så gæstebesøget ikke er en belastning for spejderkorpset. Toiletterne indgår i en tømningsplan på lige vilkår med den øvrige festivalturnus og sikrer derfor korrekt tømning. Alle øvrige aktiviteter styres og aktiveres af spejderne, og aktiviteterne er ikke forskellige fra spejdernes aktiviteter. Der er således ikke i nogen forstand tale om ændret anvendelse. Aktiviteterne indeholder teater, lydkunst og diverse spejderrelaterede tiltag. Det understreges, at aktiviteterne alene er placeret på arealer, som er udlagt hertil, og ikke i de naturbeskyttede områder. Kapaciteten er 300 personer i løbet af de afgange, der er dagligt. I spejderhytten er

der plads til 25 sovende gæster, og på selve lejrpladsen er der plads til teltslagning og aktiviteter for max. 120 personer.

Flydebroen og gangbroen er illustreret i ansøgningsmaterialet.

Skanderborg Kommune har endvidere anført, at projektet ikke vil kunne påvirke det nærmeste Natura2000-område nr. N52 ved Mossø mv. eller bilag IV-arter væsentligt.

Det danske Spejderkorps har oplyst, at der ikke er nogle af de planlagte aktiviteter, der strider mod den adgang til brug af Temnæsvej 7, som følger af forpagtningsaftalen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. juni 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Smukfest ved Jakob Holm og Frank Møller, Skanderborg Kommune ved Anne-Mette Norup og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe. Fredningsnævnets ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at det er et afgørende element i arrangementet, at det gennemføres i spejdernes ånd og med respekt for området. Målgruppen vil være de festivalgæster, herunder familier som gerne vil have en naturoplevelse med spejderne. Der vil være spejderaktiviteter i form af bl.a. konkurrencer og madlavning på bål, ligesom der vil være små teatergrupper. Hvis der skal bygges noget, bruges der udelukkende rafter. Der opstilles ikke containere, dog vil der være brug for en køletrailer på hjul til sikring af kolde drikkevarer. Der opstilles heller ikke toiletvogne, idet toiletfaciliteterne ved spejderhytten kan bruges. Smukfest og spejderne vil i fællesskab rydde op på arealet. Der forventes 2-300 besøgende om dagen. Det vil blive styret ved færgetransporten, at der ikke kommer flere gæster dagligt. Det er muligt, at spejderne vil overnatte ved spejderhytten, men festivalgæsterne skal forlad Temnæs igen om aftenen. Der vil være opstillet vagter, som sikrer det. Gangbroen kan udføres helt op til græsarealet, så naturen mellem søen og græsarealet ikke belastes eller ødelægges. Gangbroen kan til brug herfor udføres med rækværk, og vagterne kan anvise besøgende, så en sådan belastning undgås.

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at man kan frygte konsekvenserne af endnu en udvidelse af festivalens område. Der bør ikke meddeles dispensation for mere end ét år, hvorefter der kan ske evaluering.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til det ansøgte projekt. Der kan efterfølgende gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet, herunder for det tilfælde, at der igen måtte blive søgt om dispensation til tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 300 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2019.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning, og at arrangementet for så vidt angår Temnæsvej 7 er i overensstemmelse med Det danske Spejderkorps brugsret til ejendommen, eller at projektet er godkendt af ejendommens ejer.

Afgørelsen er i lyset af sagens hastende karakter, arrangementets midlertidige karakter, fredningsnævnets tilkendegivelse ved besigtigelsen og aktuelle udfordringer med at sammensætte et beslutningsdygtigt fredningsnævn truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsordens § 10, stk. 5."

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. februar 2020. I besigtigelsen deltog endvidere Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten ved Jan Stenneke, Grethe Stenneke og Kirsten Kristiansen, Smukfest ved Søren Eskildsen og Stig Andersen, ejeren af Temnæsvej 7 Trine Tove Vincent, Skanderborg Kommune ved Hanne Medum Lærke og Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Niels Thernøe og Lars Søgaard-Jensen. Det blev oplyst, at der er holdt et evalueringsmøde med Skanderborg Kommune. Der var under 1.500 besøgende i 2019, men det er håbet, at dette vil stige i de kommende år. Der vil blive tale om stort set samme koncept, idet aktiviteterne dog i forøget omfang vil være spejder- og friluftsrelateret. Broen vil være opsat fra tirsdag til søndag i Smukfestugen, og der vil være ture til Temnæs fire eller fem dage. Der vil være kontrol med, at der højst er 200 besøgende ad gangen og 1000 besøgende om dagen. Danmarks Naturfredningsforening anførte, at der ikke skete hurtig oprydning omkring adgangsforholdene til Temnæs. Foreningen har ikke den store bekymring omkring det konkrete arrangement, men det er erfaringen, at Smukfests aktiviteter løbende udvides. Det kan derfor frygtes, hvad det på sigt udvikler sig til. Repræsentanterne for Det danske Spejderkorps og Smukfest anførte, at der ikke ønskes sådanne fremtidige udvidelser. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelte en tidsbegrænset dispensation med efterfølgende evaluering.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2020.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.

Som nævnt ved besigtigelsen kan det ikke forventes, at der senere vil blive meddelt dispensation til andre aktiviteter på Temnæs.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Flemming Pedersen,
2. Smukfest,
3. Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten,
4. Trine Tove Vincent,
5. Miljøstyrelsen, København,
6. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-24-19,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 25. februar 2020

FN-MJØ-024-2020. Midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs

Fredningsnævnet meddelte den 26. juni 2019 dispensation til at udføre midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs i forbindelse med Smukfest 2019 på matr.nr. 31t og 31i Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 7 og 9, 8660 Skanderborg. Ansøgningen var indsendt i et samarbejde mellem Smukfest og Det danske Spejderkorps. Fredningsnævnet tilkendegav ved sagens behandling, at der til brug for eventuelle fremtidige tilsvarende ansøgninger efter Smukfest 2019 kunne gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet.

Fredningsnævnet har herefter den 25. oktober 2019 modtaget Skanderborg Kommunes henvendelse om en sådan evaluering til brug for afklaring af, om der kan meddeles dispensation til fremtidige tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation til tilsvarende arrangementer ved Smukfest 2020, 2021 og 2022. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

I fredningsnævnets afgørelse af 26. juni 2019 blev anført følgende (FN-MJØ-058-2019):

> ”Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Der er tale om en tilstandsfredning, hvor arealerne må benyttes som hidtil. Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved Skanderborg Sø må ikke foretages uden fredningsnævnets forudgående tilladelse. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Teltning må ikke ske. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted. Der er en særbestemmelse for matr.nr. 3i Båstrup By, Hylke om, at spejderhytten kan bibeholdes.
>
> Skanderborg Kommune har anført, at aktiviteterne ønskes gennemført ved spejderhytten Temnæs, der er placeret på en ejendom (Temnæsvej 9), som er på 10.950 m^2. En stor del af aktiviteterne skal dog foregå på naboejendommen Temnæsvej 7, der forpagtes af Det danske Spejderkorps. Det danske Spejderkorps har i disse år valgt at synliggøre spejdernes mangeartede arbejde og har i denne sammenhæng inviteret Smukfests gæster på besøg ved Temnæshytten, der ligger lige overfor Smukfest. Adgang til området vil kunne ske med Silkeborgbåden ”Turisten”, som for at kunne bringe festivalgæster over til de valgte spejderaktiviteter vil sejle mellem Søbadet – Temnæs – Skanderborghus. Transporten er via søen, da det er problematisk via vejnettet grundet en lang transportrute og vejenes beskaffenhed. Både ved Søbadet og ved Skanderborghus anvendes de eksisterende broer, men ved Temnæs er der behov for en midlertidig 15 meter lang og 3,5 meter bred flydebro med et ”T”, hvor båden kan lægge til. Brohovedet bliver 10,5 meter. Broen vil kun ligge på stedet i 5 dage. Broen vil af sikkerhedsmæssige årsager blive monteret med et rækværk. Broen samles andetsteds og sejles over til det valgte sted ved søbredden, og derfra vil der blive etableret en midlertidig gangbro fra søbredden og op til græsarealet. Gangbroen vil kun få steder ligge på jordbunden. Midlertidigheden er i en periode på 5 dage i uge 32 tirsdag – lørdag. De broanlæg, der er i nabolaget, er vurderet til ikke at være egnet, da vanddybden ved broanlæggene ikke er tilstrækkelig. På Temnæs præsenteres gæsterne for det store tilløbsstykke ”naturen” på spejdergrunden og spejderaktiviteter og tankegangen bag dette. Der vil kun være adgang i dagtimerne fra ca. 12.00 til ca. 21.00 i dagene fra onsdag den 8. til lørdag den 11. august, begge dage inkl. Der sejles med ca. 2 afgange i timen. Smukfest har lejet Temnæshytten og toiletterne, så gæstebesøget ikke er en belastning for spejderkorpset. Toiletterne indgår i en tømningsplan på lige vilkår med den øvrige festivalturnus og sikrer derfor korrekt tømning. Alle øvrige aktiviteter styres og aktiveres af spejderne, og aktiviteterne er ikke forskellige fra spejdernes aktiviteter. Der er således ikke i nogen forstand tale om ændret anvendelse. Aktiviteterne indeholder teater, lydkunst og diverse spejderrelaterede tiltag. Det understreges, at aktiviteterne alene er placeret på arealer, som er udlagt hertil, og ikke i de naturbeskyttede områder. Kapaciteten er 300 personer i løbet af de afgange, der er dagligt. I spejderhytten er

der plads til 25 sovende gæster, og på selve lejrpladsen er der plads til teltslagning og aktiviteter for max. 120 personer.

Flydebroen og gangbroen er illustreret i ansøgningsmaterialet.

Skanderborg Kommune har endvidere anført, at projektet ikke vil kunne påvirke det nærmeste Natura2000-område nr. N52 ved Mossø mv. eller bilag IV-arter væsentligt.

Det danske Spejderkorps har oplyst, at der ikke er nogle af de planlagte aktiviteter, der strider mod den adgang til brug af Temnæsvej 7, som følger af forpagtningsaftalen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. juni 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Smukfest ved Jakob Holm og Frank Møller, Skanderborg Kommune ved Anne-Mette Norup og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe. Fredningsnævnets ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at det er et afgørende element i arrangementet, at det gennemføres i spejdernes ånd og med respekt for området. Målgruppen vil være de festivalgæster, herunder familier som gerne vil have en naturoplevelse med spejderne. Der vil være spejderaktiviteter i form af bl.a. konkurrencer og madlavning på bål, ligesom der vil være små teatergrupper. Hvis der skal bygges noget, bruges der udelukkende rafter. Der opstilles ikke containere, dog vil der være brug for en køletrailer på hjul til sikring af kolde drikkevarer. Der opstilles heller ikke toiletvogne, idet toiletfaciliteterne ved spejderhytten kan bruges. Smukfest og spejderne vil i fællesskab rydde op på arealet. Der forventes 2-300 besøgende om dagen. Det vil blive styret ved færgetransporten, at der ikke kommer flere gæster dagligt. Det er muligt, at spejderne vil overnatte ved spejderhytten, men festivalgæsterne skal forlad Temnæs igen om aftenen. Der vil være opstillet vagter, som sikrer det. Gangbroen kan udføres helt op til græsarealet, så naturen mellem søen og græsarealet ikke belastes eller ødelægges. Gangbroen kan til brug herfor udføres med rækværk, og vagterne kan anvise besøgende, så en sådan belastning undgås.

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at man kan frygte konsekvenserne af endnu en udvidelse af festivalens område. Der bør ikke meddeles dispensation for mere end ét år, hvorefter der kan ske evaluering.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til det ansøgte projekt. Der kan efterfølgende gennemføres yderligere en besigtigelse til evaluering af projektet, herunder for det tilfælde, at der igen måtte blive søgt om dispensation til tilsvarende arrangementer.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 300 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2019.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning, og at arrangementet for så vidt angår Temnæsvej 7 er i overensstemmelse med Det danske Spejderkorps brugsret til ejendommen, eller at projektet er godkendt af ejendommens ejer.

Afgørelsen er i lyset af sagens hastende karakter, arrangementets midlertidige karakter, fredningsnævnets tilkendegivelse ved besigtigelsen og aktuelle udfordringer med at sammensætte et beslutningsdygtigt fredningsnævn truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsordens § 10, stk. 5."

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. februar 2020. I besigtigelsen deltog endvidere Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten ved Jan Stenneke, Grethe Stenneke og Kirsten Kristiansen, Smukfest ved Søren Eskildsen og Stig Andersen, ejeren af Temnæsvej 7 Trine Tove Vincent, Skanderborg Kommune ved Hanne Medum Lærke og Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Niels Thernøe og Lars Søgaard-Jensen. Det blev oplyst, at der er holdt et evalueringsmøde med Skanderborg Kommune. Der var under 1.500 besøgende i 2019, men det er håbet, at dette vil stige i de kommende år. Der vil blive tale om stort set samme koncept, idet aktiviteterne dog i forøget omfang vil være spejder- og friluftsrelateret. Broen vil være opsat fra tirsdag til søndag i Smukfestugen, og der vil være ture til Temnæs fire eller fem dage. Der vil være kontrol med, at der højst er 200 besøgende ad gangen og 1000 besøgende om dagen. Danmarks Naturfredningsforening anførte, at der ikke skete hurtig oprydning omkring adgangsforholdene til Temnæs. Foreningen har ikke den store bekymring omkring det konkrete arrangement, men det er erfaringen, at Smukfests aktiviteter løbende udvides. Det kan derfor frygtes, hvad det på sigt udvikler sig til. Repræsentanterne for Det danske Spejderkorps og Smukfest anførte, at der ikke ønskes sådanne fremtidige udvidelser. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelte en tidsbegrænset dispensation med efterfølgende evaluering.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2020.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.

Som nævnt ved besigtigelsen kan det ikke forventes, at der senere vil blive meddelt dispensation til andre aktiviteter på Temnæs.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Flemming Pedersen,
2. Smukfest,
3. Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten,
4. Trine Tove Vincent,
5. Miljøstyrelsen, København,
6. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-24-19,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 5. maj 2020

FN-MJØ-050-2020. Midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs

Fredningsnævnet traf den 25. februar 2020 afgørelse om at meddele dispensation til at udføre midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2022 på matr.nr. 31t og 31i Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 7 og 9, 8660 Skanderborg (FN-MJØ-024-2020).

I fredningsnævnets begrundelse for afgørelsen blev anført følgende:

> "Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.
>
> Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.
>
> Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.
>
> Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.
>
> På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2022.
>
> Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.
>
> Som nævnt ved besigtigelsen kan det ikke forventes, at der senere vil blive meddelt dispensation til andre aktiviteter på Temnæs."

Skanderborg Kommune har den 30. april 2020 videresendt en ansøgning om, at dispensationen grundet aflysningen af Smukfest 2020 i stedet gives for årene 2021, 2022 og 2023. Kommunen er indstillet på at meddele de fornødne dispensationer.

<u>Fredningsnævnets afgørelse</u>

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2021, 2022 og 2023.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.

Da der alene er tale om en ændret tidsmæssig anvendelse af en dispensation, der er meddelt af det samlede fredningsnævn efter forudgående besigtigelse og drøftelse, træffes afgørelsen af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for

efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Flemming Pedersen,
3. Smukfest,
4. Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten,
5. Trine Tove Vincent,
6. Miljøstyrelsen, København,
7. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-24-19,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
12. Dansk Botanisk Forening, København,
13. Friluftsrådet, centralt,
14. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
15. Region Midtjylland,
16. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. oktober 2020

FN-MJØ-067-2020. Drivhus og hønsehus

Fredningsnævnet modtog den 4. juni 2020 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre et kombineret drivhus og hønsehus på matr.nr. 12c Båstrup By, Hylke, Fårbjergvej 21, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejere Gitte og Peder Næsborg.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. De fredede arealer skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn. Fredningen hindrer ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Fredningsnævnet meddelte den 22. december 2015 dispensation til en landbrugsbygning på ejendommen (FN-MJØ 2015.136). Fredningsnævnet bemærkede, at da bygningen ville blive meget synlig i landskabet, var det en forudsætning for dispensationen, at der ikke fremadrettet kunne forventes meddelt dispensation til yderligere staldbygninger, og at der skete en moderat beplantning på skrænten mod søen med hjemmehørende arter.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er på ca. 163 ha i landzone. Ansøgningen omfatter opførelse af et kombineret drivhus og hønsehus som halvtag til en ladebygning med sider. Konstruktionen får en længde på 8,15 meter, en bredde på 2½ meter og en højde på 2½ meter. Hertil kommer et mindre udhæng, så det samlede areal bliver 20,4 m^2. Den opføres i træ og glas. Den opføres op af en eksisterende driftsbygning og vil ikke kunne ses fra Skanderborg sø.

Skanderborg Kommune har udtalt, at projektet ikke vurderes at kunne påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter væsentligt negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet havde oprindeligt berammet et møde med besigtigelse den 22. juni 2020. Besigtigelsen blev imidlertid ikke gennemført, idet ejeren ikke var til stede.

Fredningsnævnet behandlede herefter sagen på et møde med besigtigelse den 23. september 2020**.** I besigtigelsen deltog endvidere Gitte Næsborg, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe. Projektet blev gennemgået. Det kunne konstateres, at projektet ønskes opført op af den lade, der blev meddelt dispensation til i 2015, og at den ikke er synlig fra søsiden. Det blev oplyst, at træbeklædningen udføres i samme farver som laden. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Der skete endvidere besigtigelse af det areal, hvor der i henhold til fredningsnævnets afgørelse af 22. december 2015 skulle ske moderat beplantning. Det kunne konstateres, at der alene var meget begrænset og

lav beplantning. Gitte Næsborg oplyste, at hun har plantet enkelte fyrretræer og surbær, men at hun er indstillet på at etablere en yderligere beplantning, hvis det ikke er tilstrækkeligt i henhold til afgørelsen. Fredningsnævnet bemærkede at ville vende tilbage til spørgsmålet om beplantning efter at have set på sagsakterne i den sag.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til det kombinerede drivhus og hønsehus, der med sin størrelse og placering ingen betydning har for oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Flemming Pedersen,
2. Gitte og Peder Næsborg,
3. Miljøstyrelsen,
4. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-18-20,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 9. august 2021

FN-MJØ-111-2021. Midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs

Fredningsnævnet traf den 25. februar 2020 afgørelse om at meddele dispensation til at udføre midlertidige aktiviteter, flydebro og gangbro ved Temnæs i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2022 på matr.nr. 31t og 31i Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 7 og 9, 8660 Skanderborg (FN-MJØ-024-2020).

I fredningsnævnets begrundelse for afgørelsen blev anført følgende:

> "Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.
>
> Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.
>
> Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.
>
> Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.
>
> På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2020, 2021 og 2022.
>
> Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.
>
> Som nævnt ved besigtigelsen kan det ikke forventes, at der senere vil blive meddelt dispensation til andre aktiviteter på Temnæs."

Fredningsnævnet ændrede ved afgørelse af 5. maj 2020 dispensationen til at omfatte Smukfest 2021, 2022 og 2023 grundet aflysningen af Smukfest 2020 (FN-MJØ-050-2021).

Skanderborg Kommune har den 20. juli 2021 videresendt en ansøgning om, at dispensationen grundet aflysningen af Smukfest 2021 i stedet gives for årene 2022, 2023 og 2024. Kommunen er indstillet på at meddele de fornødne dispensationer.

<u>Fredningsnævnets afgørelse</u>

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige spejderrelaterede aktiviteter, som gennemføres i et område, hvor der i forvejen er spejderaktiviteter. Det er endvidere oplyst, at adgangen til området vil blive tilrettelagt således, at der ikke er mere end 200 besøgende ad gangen og højst 1000 besøgende om dagen og på en måde, hvor der ikke sker unødig belastning af områdets sårbare natur.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt i forbindelse med Smukfest 2022, 2023 og 2024.

Det er en betingelse for dispensationen, at der sker efterfølgende oprydning umiddelbart efter arrangementernes afslutning.

Da der alene er tale om en ændret tidsmæssig anvendelse af en dispensation, der er meddelt af det samlede fredningsnævn efter forudgående besigtigelse og drøftelse, træffes afgørelsen af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Flemming Pedersen,
3. Smukfest,
4. Det danske Spejderkorps ved Temnæshytten,
5. Trine Tove Vincent,
6. Miljøstyrelsen, København,
7. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-24-19,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
12. Dansk Botanisk Forening, København,
13. Friluftsrådet, centralt,
14. Friluftsrådet, Kreds Midtjylland,
15. Region Midtjylland,
16. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. september 2022

FN-MJØ-117-2022. Opførelse af enfamiliehus

1. Fredningsnævnets afgørelse af 11. juli 2022

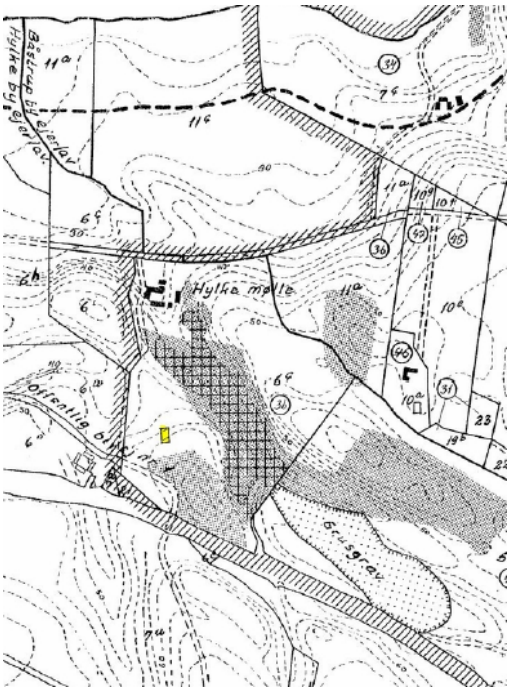
Fredningsnævnet traf den 11. juli 2022 følgende afgørelse om en ansøgning om udstykning af en ny ejendom og opførelse af et enfamilieshus på matr.nr. 6c Hylke By, Hylke, Hylke Møllevej 4, 8660 Skanderborg. Ansøgningen var indsendt af Aakjaer Landinspektører for ejendommens ejer Birthe Lassen Stær (FN-MJØ-065-2022):

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke foretages terrænændringer. Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Der er i fredningen en særbestemmelse for ejendommen, hvorefter der tillades opført et helårshus ved bivej 1 mellem den tilplantede grusgrav og vejskellet under forudsætning af, at tegning og beliggenhedsplan godkendes af fredningsnævnet. Den anviste placering fremgår af fredningskortet og er markeret med gul farve i sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet traf den 20. juli 2011 afgørelse om ikke at meddele landzonetilladelse efter planloven til opførelse af byggeri indenfor fredningen af Søllerup Naturpark, som i 1970 blev fredet af Overfredningsnævnet ved en frivillig fredning, og hvor der i henhold til fredningsafgørelsen var adgang til at udvide et hus med indtil 150 m^2 og til at opføre et beboelseshus på indtil 200 m^2. Selv om afgørelsen vedrører planloven, indeholder dens begrundelse elementer, der har betydning for vurderingen af en byggeret i en fredning. Af afgørelsen fremgår følgende begrundelse (NMK-33-00030):

> ”Efter planlovens § 35, stk. 1, må der ikke i landzone foretages udstykning eller opføres ny bebyggelse uden landzonemyndighedernes tilladelse.
>
> Den konkrete afgørelse træffes navnlig på grundlag af de planlægningsmæssige og landskabelige hensyn, der ifølge lovens forarbejder skal varetages ved administrationen af landzonebestemmelserne. Der indgår i denne vurdering overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for naturbeskyttelsen og fremtidige lignende sager.
>
> Et af hovedformålene med planlovens landzonebestemmelser er at friholde det åbne land for anden bebyggelse end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskere. Der meddeles som hovedregel ikke landzonetilladelse til opførelse af yderligere helårsbeboelse uden for de områder, der er udlagt hertil i planlægningen, og praksis er særlig restriktiv i de områder, som i kommuneplanen er udlagt som særligt beskyttelsesområde.
>
> Der blev ved lov nr. 159 fra 1980 om ændring af den dagældende by- og landzonelov i § 9, stk. 10, indført en bestemmelse om 3-årig forældelse for landzonetilladelse for at undgå tvivl om, hvor lang tid der skulle gå, før en uudnyttet landzonetilladelse bortfaldt (bestemmelsen er nu gentaget i planloves § 56, stk. 1). Det fremgår af bemærkningerne til loven, at spørgsmål om forældelse hidtil har beroet på en konkret afvejning af en usikker kreds af momenter, f.eks. hvor lang tid, der var gået siden tilladelsen blev meddelt, og om årsagen til, at tilladelsen ikke var udnyttet, alene kunne tilregnes ansøger. Landzonetilladelsen fra 1979 er ikke bortfaldet i medfør af den nævnte lovbestemmelser. Både før og efter lovændringen har det været antaget, at også ældre tilladelser, der ikke er omfattet af lovens forældelsesregel, kan bortfalde, hvis der er gået lang tid, inden de er blevet udnyttet. For sådanne tilladelser gælder således ikke en eksakt forældelsesfrist, med efter praksis giver en over 20-årig uudnyttet tilladelse til ejeren ikke ret til at bygge på ejendommen, alene med henvisning til den gamle tilladelse.
>
> Det fremgår af sagen, at baggrunden for, at der endnu ikke er sket bebyggelse, bl.a. er klagers personlige forhold, … Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder i sagen, at den i juni 1979 meddelte tilladelse - i strid med omtalte praksis - kan anses for fortsat at være gældende.
>
> Spørgsmålet er herefter, om kommunen er forpligtet til at meddele en ny landzonetilladelse.
>
> I forbindelse med fredningssagen blev der givet tilladelse til at foretage en udvidelse af et eksisterende hus samt til at opføre et beboelseshus under fredningsnævnets censur med hensyn til udseende og placering. Ejeren erklærede sig på denne baggrund indforstået med, at fredningen gennemføres uden erstatning.
>
> I overensstemmelse med hidtidig praksis gælder, at en tilladelse i en fredningsafgørelse om opførelse af et hus mv. ikke i sig selv kan begrunde, at der meddeles tilladelse efter anden lovgivning, hvis det er i strid med denne lovs formål at opføre et hus på det ansøgte areal.
>
> Natur- og Miljøklagenævnet skal dog samtidig bemærke, at en ”tilladelse” efter fredningsbestemmelserne må tillægges vægt ved overvejelserne om, hvorvidt der bør meddeles tilladelse efter anden lovgivning, der til dels varetager de samme hensyn. Individuelle hensyn til ejeren, som med nogen ret kan gå ud fra, at der ved fredningen er gjort op med byggemulighederne på ejendommen, må også indgå i bedømmelsen.

I denne sag taler de landskabelige og planlægningsmæssige hensyn, herunder beliggenheden i et område, som nu i kommuneplanen er udlagt til område med særlige landskabelige værdier mv., hvor der som hovedregel ikke planlægges eller gennemføres byggeri udover det, som er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug mv., for at opretholde kommunens afgørelse. Henset til, at der er forløbet en lang årrække siden fredningen i 1970, findes den omstændighed, at de landskabelige forhold i området i særlige grad er beskyttelsesværdige, på nuværende tidspunkt at skulle indgå med betydelig vægt i vurdering af, om der - uanset hensynet til ejeren - skal meddeles landzonetilladelse. Hertil kommer, at det i denne sag beror på klagers egne forhold, at byggeretten i henhold til fredningskendelsen ikke tidligere er blevet udnyttet til opførelse af boligbebyggelse på ejendommen.

Natur- og Miljøklagenævnet finder herefter ikke, efter en samlet vurdering af forholdene i sagen, at der er grundlag for at tillade det ansøgte."

Sagens baggrund

Skanderborg Kommune har oplyst, at den ejendom, der ønskes udstykket fra, er på ca. 25 ha. Den udstykkede ejendom bliver på højst 20.000 m^2. Ejendommen vi få vejadgang fra Hylkevej. Bebyggelsen opføres ca. 56 meter nord for Hylkevej. Den opføres i et plan på ca. 200 m^2 med et integreret udhus på ca. 60 m^2 og en carport på ca. 50 m^2 samt overdækkede terrasser på i alt ca. 75 m^2. Den opføres med ydervægge i lyse teglsten og tagkonstruktion med forskudte niveauer af fladt tag med tagpap. Den er på det højeste sted 4,1 meter over terræn. Der sker kun ændringer i terrænet i mindre omfang og højst +/- 50 cm.

Byggeriet er illustreret på følgende måde:

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at beboelsen er på ca. 200 m^2, carport/garage/skur er på ca. 120 m^2, og at overdækkede arealer er på ca. 75 m^2, og at det samlede bebyggede areal således er på ca. 395 m^2.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000-område er N52 ved Mossø mv., der er ca. 6,2 km fra projektområdet. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens målsætninger. Der vil heller ikke være nogen påvirkning af bilag IV-arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om udstykning og opførelse af et enfamilieshus med integreret udhus. Bebyggelsen er tilpasset området og opføres med materialer og en stil, som

medfører, at huset ikke vil fremstå markant i landskabet. Der er ikke tale om et særligt højt byggeri. Bebyggelsen vil kunne ses fra Hylkevej og er trukket tilbage på marken for at skabe tilknytning til den bagvedliggende beplantning. Der sker kun terrænregulering i begrænset omfang, og der ønskes alene et mindre haveanlæg. Kommunen mener på baggrund af et eget notat fra januar 2011, at ansøgeren har en berettiget forventning om de nødvendige kommunale tilladelser, som kommunen derfor er sindet at meddele.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 17. juni 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjørn Rømer Westh og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Birthe Lassen Stær med Svend Erik Bundgaard Stær, Søren Stær og landinspektør Jens-Erik Svensson, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Pedersen. Forholdene omkring udstykningen og byggefeltets placering blev gennemgået. Byggeriets placering var afsat i marken. Det kunne konstateres, at der som følge af terrænformerne det pågældende sted alene vil blive tale om mindre terrænændringer. Det blev supplerende oplyst, at adgangsvejen udføres i terræn, og at befæstningen formentlig vil ske med grus, uden at det dog er endeligt besluttet. Danmarks Naturfredningsforening havde ikke bemærkninger til projektet, hvis det udføres i afdæmpede mørke farver, der er tilpasset omgivelserne.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er i fredningen meddelt en byggeret med en specifik placering, og fredningsnævnet finder ikke, at der er et grundlag for at fastslå, at denne byggeret ikke fortsat er gældende efter fredningsbestemmelserne. Det følger også implicit af den ovenfor anførte afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Fredningsnævnet er derfor indstillet på at meddele dispensation til efter udstykning at opføre et enfamilieshus i det anviste byggefelt.

Der er tale om et nyt enfamilieshus på en kommende landbrugsejendom uden landbrugspligt, og et samlet bebygget og overdækket areal på ca. 395 m^2 overstiger langt størrelsen af nybyggeri, der normalt meddeles dispensation til uden særlig hjemmel i en fredning.

Fredningsnævnet meddeler derfor ikke dispensation, men må henvise ansøgeren til at udarbejde et nyt og markant mindre projekt.

Hensynet til at undgå en uheldig præcedensvirkning er indgået i grundlaget for fredningsnævnets afgørelse.

Det bemærkes i øvrigt, at der bliver tale om nybyggeri på et landbrugsareal, og der skal derfor også forelægges fredningsnævnet et konkret projekt for etablering af et haveareal.

2. Ansøgning om et korrigeret projekt

Fredningsnævnet modtog den 7. september 2022 et revideret projekt. Det er anført, at byggeriets placering og højde er uændret. De overdækkede arealer er reduceret med 49%, carporten/skuret er reduceret med 26% til 88 m^2, og boligen er reduceret med 5% til 190 m^2. Reduktionerne er nærmere beskrevet i ansøgningen, og det reviderede projekt er illustreret på følgende måde:

Det er yderligere anført, at adgangsvejen placeres skånsomt i niveau med det nuværende terræn og indarbejdes, så den bedst følger det naturlige terræn fra lavpunktet ved Hylkevej til boligens ankomstareal. Den eksisterende beplantning øst for boligen bevares, mens den resterende del af ejendommen anlægges som græsareal uden beplantning mv.

Skanderborg Kommune har oplyst ikke at have bemærkninger til projektet.

3. Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger fortsat efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til det nu ansøgte byggeprojekt, som i lyset af byggeretten i fredningen og den konkrete udformning findes at være indenfor rammerne af nybyggeri, som kan godkendes i det fredede landskab.

Det bemærkes, at byggeretten omfatter et helårshus, og at der således hverken nu eller fremtidigt kan forventes meddelt dispensation til andre tiltag eller en anden anvendelse af den udstykkede ejendom end det lille haveareal, som fremgår af ansøgningen.

4. Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Kresten Krab Thorup,
2. Birthe Lassen Stær,
3. Aakjaer Landinspektører,
4. Miljøstyrelsen,

5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-21-22,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 11. juli 2022

FN-MJØ-065-2022. Udstykning og opførelse af enfamiliehus

Fredningsnævnet modtog den 20. maj 2022 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om udstykning af en ny ejendom og opførelse af et enfamilieshus på matr.nr. 6c Hylke By, Hylke, Hylke Møllevej 4, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af Aakjaer Landinspektører for ejendommens ejer Birthe Lassen Stær.

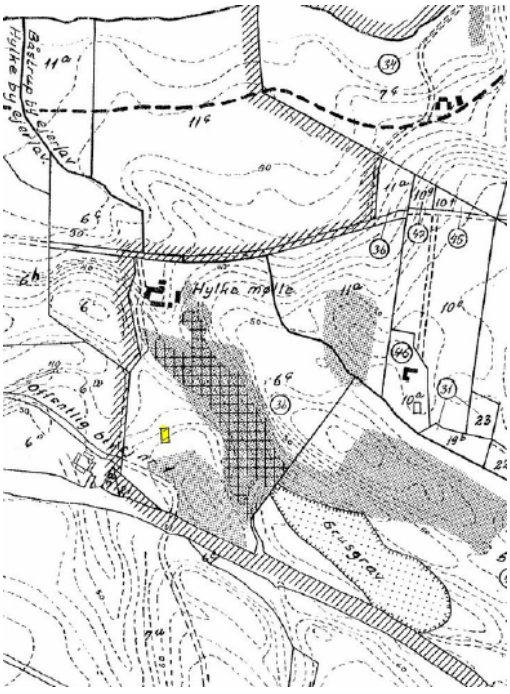
Fredningsnævnet godkender byggeriets placering, men meddeler ikke dispensation til det konkrete projekt. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke foretages terrænændringer. Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Der er i fredningen en særbestemmelse for ejendommen, hvorefter der tillades opført et helårshus ved bivej 1 mellem den tilplantede grusgrav og vejskellet under forudsætning af, at tegning og beliggenhedsplan godkendes af fredningsnævnet. Den anviste placering fremgår af fredningskortet og er markeret med gul farve i sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet traf den 20. juli 2011 afgørelse om ikke at meddele landzonetilladelse efter planloven til opførelse af byggeri indenfor fredningen af Søllerup Naturpark, som i 1970 blev fredet af Overfredningsnævnet ved en frivillig fredning, og hvor der i henhold til fredningsafgørelsen var adgang til at udvide et hus med indtil 150 m^2 og til at opføre et beboelseshus på indtil 200 m^2. Selv om afgørelsen vedrører planloven, indeholder dens begrundelse elementer, der har betydning for vurderingen af en byggeret i en fredning. Af afgørelsen fremgår følgende begrundelse (NMK-33-00030):

> ”Efter planlovens § 35, stk. 1, må der ikke i landzone foretages udstykning eller opføres ny bebyggelse uden landzonemyndighedernes tilladelse.
>
> Den konkrete afgørelse træffes navnlig på grundlag af de planlægningsmæssige og landskabelige hensyn, der ifølge lovens forarbejder skal varetages ved administrationen af landzonebestemmelserne. Der indgår i denne vurdering overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for naturbeskyttelsen og fremtidige lignende sager.
>
> Et af hovedformålene med planlovens landzonebestemmelser er at friholde det åbne land for anden bebyggelse end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskere. Der meddeles som hovedregel ikke landzonetilladelse til opførelse af yderligere helårsbeboelse uden for de områder, der er udlagt hertil i planlægningen, og praksis er særlig restriktiv i de områder, som i kommuneplanen er udlagt som særligt beskyttelsesområde.
>
> Der blev ved lov nr. 159 fra 1980 om ændring af den dagældende by- og landzonelov i § 9, stk. 10, indført en bestemmelse om 3-årig forældelse for landzonetilladelse for at undgå tvivl om, hvor lang tid der skulle gå, før en uudnyttet landzonetilladelse bortfaldt (bestemmelsen er nu gentaget i planloves § 56, stk. 1). Det fremgår af bemærkningerne til loven, at spørgsmål om forældelse hidtil har beroet på en konkret afvejning af en usikker kreds af momenter, f.eks. hvor lang tid, der var gået siden tilladelsen blev meddelt, og om årsagen til, at tilladelsen ikke var udnyttet, alene kunne tilregnes ansøger. Landzonetilladelsen fra 1979 er ikke bortfaldet i medfør af den nævnte lovbestemmelser. Både før og efter lovændringen har det været antaget, at også ældre tilladelser, der ikke er omfattet af lovens forældelsesregel, kan bortfalde, hvis der er gået lang tid, inden de er blevet udnyttet. For sådanne tilladelser gælder således ikke en eksakt forældelsesfrist, med efter praksis giver en over 20-årig uudnyttet tilladelse til ejeren ikke ret til at bygge på ejendommen, alene med henvisning til den gamle tilladelse.
>
> Det fremgår af sagen, at baggrunden for, at der endnu ikke er sket bebyggelse, bl.a. er klagers personlige forhold, … Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder i sagen, at den i juni 1979 meddelte tilladelse - i strid med omtalte praksis - kan anses for fortsat at være gældende.
>
> Spørgsmålet er herefter, om kommunen er forpligtet til at meddele en ny landzonetilladelse.
>
> I forbindelse med fredningssagen blev der givet tilladelse til at foretage en udvidelse af et eksisterende hus samt til at opføre et beboelseshus under fredningsnævnets censur med hensyn til udseende og placering. Ejeren erklærede sig på denne baggrund indforstået med, at fredningen gennemføres uden erstatning.
>
> I overensstemmelse med hidtidig praksis gælder, at en tilladelse i en fredningsafgørelse om opførelse af et hus mv. ikke i sig selv kan begrunde, at der meddeles tilladelse efter anden lovgivning, hvis det er i strid med denne lovs formål at opføre et hus på det ansøgte areal.
>
> Natur- og Miljøklagenævnet skal dog samtidig bemærke, at en ”tilladelse” efter fredningsbestemmelserne må tillægges vægt ved overvejelserne om, hvorvidt der bør meddeles tilladelse efter anden lovgivning, der til dels varetager de samme hensyn. Individuelle hensyn til ejeren, som med nogen ret kan gå ud fra, at der ved fredningen er gjort op med byggemulighederne på ejendommen, må også indgå i bedømmelsen.

I denne sag taler de landskabelige og planlægningsmæssige hensyn, herunder beliggenheden i et område, som nu i kommuneplanen er udlagt til område med særlige landskabelige værdier mv., hvor der som hovedregel ikke planlægges eller gennemføres byggeri udover det, som er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug mv., for at opretholde kommunens afgørelse. Henset til, at der er forløbet en lang årrække siden fredningen i 1970, findes den omstændighed, at de landskabelige forhold i området i særlige grad er beskyttelsesværdige, på nuværende tidspunkt at skulle indgå med betydelig vægt i vurdering af, om der - uanset hensynet til ejeren - skal meddeles landzonetilladelse. Hertil kommer, at det i denne sag beror på klagers egne forhold, at byggeretten i henhold til fredningskendelsen ikke tidligere er blevet udnyttet til opførelse af boligbebyggelse på ejendommen.

Natur- og Miljøklagenævnet finder herefter ikke, efter en samlet vurdering af forholdene i sagen, at der er grundlag for at tillade det ansøgte."

Sagens baggrund

Skanderborg Kommune har oplyst, at den ejendom, der ønskes udstykket fra, er på ca. 25 ha. Den udstykkede ejendom bliver på højst 20.000 m^2. Ejendommen vi få vejadgang fra Hylkevej. Bebyggelsen opføres ca. 56 meter nord for Hylkevej. Den opføres i et plan på ca. 200 m^2 med et integreret udhus på ca. 60 m^2 og en carport på ca. 50 m^2 samt overdækkede terrasser på i alt ca. 75 m^2. Den opføres med ydervægge i lyse teglsten og tagkonstruktion med forskudte niveauer af fladt tag med tagpap. Den er på det højeste sted 4,1 meter over terræn. Der sker kun ændringer i terrænet i mindre omfang og højst +/- 50 cm.

Byggeriet er illustreret på følgende måde:

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at beboelsen er på ca. 200 m^2, carport/garage/skur er på ca. 120 m^2, og at overdækkede arealer er på ca. 75 m^2, og at det samlede bebyggede areal således er på ca. 395 m^2.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000-område er N52 ved Mossø mv., der er ca. 6,2 km fra projektområdet. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens målsætninger. Der vil heller ikke være nogen påvirkning af bilag IV-arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om udstykning og opførelse af et enfamilieshus med integreret udhus. Bebyggelsen er tilpasset området og opføres med materialer og en stil, som

medfører, at huset ikke vil fremstå markant i landskabet. Der er ikke tale om et særligt højt byggeri. Bebyggelsen vil kunne ses fra Hylkevej og er trukket tilbage på marken for at skabe tilknytning til den bagvedliggende beplantning. Der sker kun terrænregulering i begrænset omfang, og der ønskes alene et mindre haveanlæg. Kommunen mener på baggrund af et eget notat fra januar 2011, at ansøgeren har en berettiget forventning om de nødvendige kommunale tilladelser, som kommunen derfor er sindet at meddele.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 17. juni 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjørn Rømer Westh og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Birthe Lassen Stær med Svend Erik Bundgaard Stær, Søren Stær og landinspektør Jens-Erik Svensson, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Pedersen. Forholdene omkring udstykningen og byggefeltets placering blev gennemgået. Byggeriets placering var afsat i marken. Det kunne konstateres, at der som følge af terrænformerne det pågældende sted alene vil blive tale om mindre terrænændringer. Det blev supplerende oplyst, at adgangsvejen udføres i terræn, og at befæstningen formentlig vil ske med grus, uden at det dog er endeligt besluttet. Danmarks Naturfredningsforening havde ikke bemærkninger til projektet, hvis det udføres i afdæmpede mørke farver, der er tilpasset omgivelserne.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er i fredningen meddelt en byggeret med en specifik placering, og fredningsnævnet finder ikke, at der er et grundlag for at fastslå, at denne byggeret ikke fortsat er gældende efter fredningsbestemmelserne. Det følger også implicit af den ovenfor anførte afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Fredningsnævnet er derfor indstillet på at meddele dispensation til efter udstykning at opføre et enfamilieshus i det anviste byggefelt.

Der er tale om et nyt enfamilieshus på en kommende landbrugsejendom uden landbrugspligt, og et samlet bebygget og overdækket areal på ca. 395 m^2 overstiger langt størrelsen af nybyggeri, der normalt meddeles dispensation til uden særlig hjemmel i en fredning.

Fredningsnævnet meddeler derfor ikke dispensation, men må henvise ansøgeren til at udarbejde et nyt og markant mindre projekt.

Hensynet til at undgå en uheldig præcedensvirkning er indgået i grundlaget for fredningsnævnets afgørelse.

Det bemærkes i øvrigt, at der bliver tale om nybyggeri på et landbrugsareal, og der skal derfor også forelægges fredningsnævnet et konkret projekt for etablering af et haveareal.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Kresten Krab Thorup,
2. Birthe Lassen Stær,
3. Aakjaer Landinspektører,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-21-22,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 3. oktober 2023

FN-MJØ-126-2023. Solceller

Fredningsnævnet modtog den 26. september 2023 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opsætte solceller på taget af et maskinhus på matr.nr. 1c Ringkloster By, Hylke, Fårbjergvej 21, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejere Gitte Dohn Næsborg og Peders Næsborg.

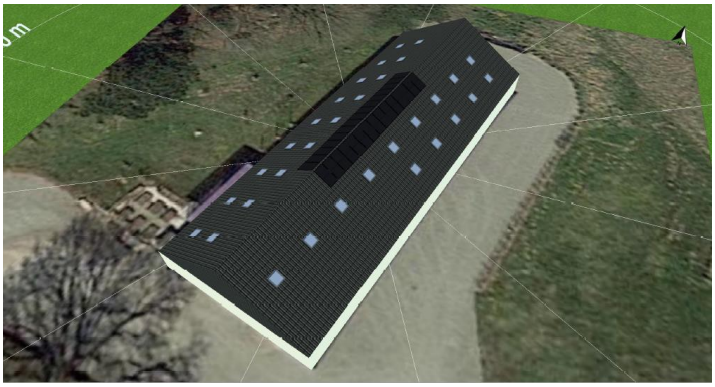
Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen hindrer ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Fredningsnævnet meddelte den 22. december 2015 dispensation til at opføre en landbrugsbygning på ejendommen. Fredningsnævnet bemærkede, at da bygningen ville blive meget synlig i landskabet, var det en forudsætning for dispensationen, at der ikke fremadrettet kunne forventes meddelt dispensation til yderligere staldbygninger, og at der skete en moderat beplantning på skrænten mod søen med hjemmehørende arter (FN-MJØ 2015.136).

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en landbrugsejendom i landzone på ca. 49 ha. Ansøgningen omfatter opsætning af solceller på taget af det eksisterende maskinhus. Anlægget er 17 meter langt og 1,7 meter bredt på hver tagside, og anlæggets samlede tykkelse af ca. 10 cm. Det fulde anlæg fylder ca. 60 m^2 af tagfladen. Taget er sort, og panelerne og rammerne er sorte og flugter med taghældningen. Projektet er illustreret på følgende måde:

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis at meddele dispensation til opsætning af helt sorte solceller på et sort tag, hvis de opsættes harmonisk i enten firkanter eller rektangulært.

På den baggrund og da projektet ikke har nogen betydning for oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Gitte Dohn Næsborg og Peder Næsborg,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-25-23,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 21. november 2023

FN-MJØ-139-2023. Ridebane

Fredningsnævnet modtog den 19. oktober 2023 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af en ridebane med hegn på matr.nr. 8d Båstrup By, Hylke, Temnæsvej 4, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af Aakjaer Landinspektører for ejendommens ejer Jørn Klokkerholm Holding A/S.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke foretages terrænændringer. Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en landbrugsejendom på 271.279 m^2. Ridebanen har følgende beliggenhed på ejendommen markeret med en rød prik:

Ansøgningen omfatter en eksisterende ridebane, der søges lovliggjort. Den er på 20 x 60 meter og er anlagt mellem 2008 og 2010. Ansøgeren har oplyst, at der ikke er foretaget væsentlige terrænreguleringer ved banens etablering. Ridebanens opbygning er efter oplysninger fra tidligere ejere udført med en bundopbygning bestående af ca. 10 cm småsten, hvorpå der er udlagt gummimåtter. Ridebanens øverste lag er udført med 10 cm sand. Omkring banen er der opsat et sort hegn. Der er ikke opsat belysning.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000-område er N52 ved Mossø mv., der er ca. 6 km fra projektområdet. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens målsætninger. Der vil heller ikke være nogen påvirkning af bilag IV-arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om lovliggørelse af en ridebane, der har været upåtalt i en længere årrække. Kommunen ser ikke andre hensigtsmæssige placeringer for en ridebane, da den er placeret nær de større driftsbygninger på ejendommen. Det har ikke været muligt at konstatere, om kommunen kunne have godkendt ridebanen på etableringstidspunktet, men kommunen er indstillet på at meddele landzonetilladelse, hvis fredningsnævnet meddeler dispensation.

Der fremgår af ansøgningen, at den nuværende ejer overtog ejendommen i juli 2016. Terrænkoterne på banen og på de omkringliggende arealer viser, at banen er nænsomt placeret ind i det omkringliggende terræn. Der er ikke foretaget nævneværdige ændringer i terrænet, og ridebanen er således hverken hævet eller sænket i forhold til det omkringliggende naturlige terræn. Ridebanen er omkranset af hegn i umalede træstolper og trælægter med en hegnshøjde på ca. 1½ meter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 15. november 2023 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Jørn Klokkerholm med landinspektør Jens-Erik Schjødt Svensson, Skanderborg Kommune ved Inger Juul og Kathrine Jessen, Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Andersen og Friluftsrådet ved John Balle Jensen.

Det kunne konstateres, at hegnet er opført i ikke malet træ. Danmarks Naturfredningsforening anførte, at det er vanskeligt nu at kræve ridebanen fjernet, men det er ærgerligt, at den i sin tid blev placeret i et område med beskyttelsesværdig flora.

Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det må efter sagens oplysninger og besigtigelsen lægges til grund, at ridebanen er anlagt uden nævneværdige terrænændringer, ligesom hegningen er udført i ikke malet træ.

På den baggrund og i lyset af fredningsnævnets praksis om ridebaner i terræn og med naturlig hegning meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til projektet, der er uden betydning for oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Jørn Klokkerholm Holding A/S,
4. Aakjaer Landinspektører,
5. Miljøstyrelsen,
6. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-86-19,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Der er klaget over denne afgørelse. Sagen behandles i Miljø- og Fødevareklagenævnet, og sagen er først endelig, når klagenævnet har truffet afgørelse.

Den 12. marts 2024

FN-MJØ-150-2023. Havepavillon, terrasse og bro

Fredningsnævnet modtog den 13. november 2023 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af en havepavillon, en terrasse og en bro på matr.nr. 7o Båstrup By, Hylke, Båstrupvej 25, Båstrup, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Ole Fyhr.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

En del af ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Skanderborg Kommune har oplyst fredningsgrænsen som følgende ved brug af fredningskortet og et luftfoto:

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Fredningen hindrer ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Langs den til fredningen grænsende del af Skanderborg sø må der ikke foretages foranstaltninger eller indgreb af nogen art, som kan ændre søens areal, form eller tilstand. Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved ovennævnte område af Skanderborg sø må ikke foretages uden forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet.

Skanderborg Kommunes udtalelse

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 30 ha beliggende i landzone. Placeringen af pavillonen, terrassen og broen er følgende:

Ansøgningen omfatter lovliggørelse af en havepavillon med et bebygget areal på ca. 10 m^2, en terrasse ved pavillonen og en bro over tilløbet til søen i haven. Pavillonen er uopvarmet og er udført af grønmalet træ med levende grønt tag. Bygningen og terrassen er opført omkring 2010. Terrassen er fornyet for nylig. Kommunen besigtigede anlæggene i juni 2023 og udarbejdede følgende besigtigelsesnotat:

> ”Ole forklarer, at søen har afløb via en rørlægning mod øst, og at afløbet forud for den tidligere høje vandstand var stoppet til. Efterfølgende blev vandstanden derfor lavere, som den er i dag, men der er ifølge Oles oplysninger ikke foretaget andet end den tilladte oprensning med dispensationen fra 2007, og den nuværende vandstand er den naturlige.
>
> Søen får vand fra en anden sø mod vest, som får vand fra kilder fra bakkerne omkring. Søen er derfor meget renvandet, og der er rigtig god sigtedybde. I den østlige del er der dunhammer, i den vestlige del er der skovkogleaks og pindsvineknop, i brinken vokser bl.a. vejbred-skeblad, mannasødgræs og vandmynte, og i selve vandfladen er der svømmende vandaks. Der er små frøer overalt omkring søen, og det ser ud til at være butsnudet frø.
>
> Ole oplyser, at han har ejet ejendommen siden omkring 2000, søen blev oprenset omkring 2007, og pavillon og terrasse blev lavet kort derefter. Terrassen blev omlagt sidste år, da brædderne var ved at rådne. Ole oplyser, at han dengang af daværende Skanderborg Kommune fik oplyst, at hvis pavillonen var under 10 m^2, så krævede den ingen tilladelser.”

Forholdene fremgår af følgende fotos:

Skanderborg Kommune har ikke indvendinger mod, at der meddeles dispensation, da pavillonen, terrassen og broen udgør anlæg af et begrænset omfang på et areal, der fremstår som et haveareal i tilknytning til ejendommens bolig. Pavillonen og terrassen ligger lavt i terrænet og er tilpasset landskabet. Fredningen rummer ikke bestemmelser, der hindrer broanlæg i søer udover Skanderborg Sø. Broen vurderes derfor umiddelbart ikke at kræve fredningsnævnets tilladelse.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der er ca. 7 km mod vest. Kommunen vurderer, at det ansøgte på grund af projektets karakter, beskedne omfang og relativt store afstand ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og derfor ikke er i strid med Natura 2000-planens målsætninger. Nærmeste kendte forekomst af bilag IV-arter er stor vandsalamander, der er registreret i søen på samme matrikel. Havepavillonen, terrassen og broen påvirker ikke padders mulighed for at yngle eller raste i søen og søens omgivelser og påvirker dermed ikke arten. Øvrige bilag IV-arter er ikke relevante på den givne lokalitet eller i forbindelse med det ansøgte.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. februar 2024 ved fredningsnævnets formand og ministerudpegede medlem. Fredningsnævnets kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse. Endvidere deltog Ole Fyhr, Skanderborg Kommune ved Inger Juul og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen, Bente Andersen og Henning Rasmussen.

Forholdene blev gennemgået. Ole Fyhr oplyste indledningsvis, at det er hans opfattelse, at forholdene blev påpeget i forbindelse med, at de havde en ejendomsmægler til at se på ejendommen, som måske skal sælges. Han oplyste supplerende i forhold til sagens oplysninger, at havepavillonen er uden sokkel og bund. Han har tidligere haft sten som terrasse, men de gled i vandet. Han har derfor opført terrassen i træ. Da han overtog ejendommen, var søen groet til, men han fik tilladelse til at oprense den. Der er dog kun vand i søen hvert andet år. Hvis broen ikke er der, skal de gå længere for at komme til den anden side af søen. Han har dog planer om at male den grøn som havepavillonen, så den ikke syner så meget.

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at foreningen kan henholde sig til fredningens bestemmelser. Hvis fredningsnævnet er indstillet på at meddele dispensation, bør havepavillonen rykkes tættere på bebyggelsen. Ole Fyhr anførte hertil, at de i givet fald ikke vil have så meget glæde af den.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup bestemmer, at der ikke må opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen betyder derfor, at såvel havepavillonen, terrassen og bådebroen kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at sagen skal bedømmes på samme måde, som hvis Ole Fyhr på korrekt vis havde søgt om dispensation fra fredningen til havepavillonen, terrassen og broen forinden udførelsen.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation til havepavillonen og terrassen, som uanset placeringen i landskabet er fremmedartet i en landskabsfredning både i sig selv og med afstanden til den øvrige bebyggelse på ejendommen. Hertil kommer i øvrigt, at det ville være muligt at placere en havepavillon og en tilknyttet terrasse ved søen uden for fredningen, og at ejeren derfor ville være blevet henvist til en sådan eventuel placering ved en forudgående ansøgning.

Fredningsnævnet meddeler endvidere ikke dispensation til broen, som er fremmedartet i landskabet, og som i øvrigt er placeret i den ydre ende af søen og derfor ikke er nødvendig for at passere søen som alternativ til at gå uden om den.

Fristen for lovliggørelse ved fjernelse af havepavillonen, terrassen og broen fastsættes til den 30. juni 2024.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Ole Fyhr,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.08-K08-11-22,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 17. april 2024

FN-MJØ-050-2024. Drivhus og ombygning af bolig

Fredningsnævnet modtog den 12. april 2024 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til ombygning af boligen og om lovliggørende dispensation til et drivhus på matr.nr. 4e Ringkloster By, Hylke, Ringklostervej 6, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejere Sisse Elle Mikkelsen og Steen Frederik Elmkjær.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet, dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Fredningen hindrer ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningerne i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Skanderborg Kommunes udtalelse

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en frit beliggende beboelsesejendom på 2.154 m^2 i landzone. Boligen er 156 m^2, hvoraf tagetagen udgør 53 m^2 ifølge BBR. Ansøgningen omfatter udskiftning af boligens eksisterende tag fra rødbrune tagplader til tagplader af samme slags i sort. Endvidere er der søgt om at udskifte de eksisterende ovenlysvinduer til nogle tilsvarende i samme størrelse (94 x 140 cm) og at isætte et ekstra ovenlysvindue af samme type i tagfladen mod syd. Placeringen af det ekstra ovenlysvindue er indtegnet med rød på følgende foto:

På nordsiden af taget er der et større vindue, som ønskes udskiftet. Der ansøges om et vindue, som kan åbnes op som de øvrige vinduer. Det eksisterende vindue måler 125 x 201 cm. Det nye vindue måler 114 x 252 cm.

Kommunen har ved behandlingen af ansøgningen konstateret, at der er opført et drivhus på ejendommen uden forudgående dispensation. Kommunen kan ud fra luftfotos ikke tydeligt erkende, hvornår drivhuset er opført. Drivhuset fremstår først tydeligt af luftfotos fra 2008. Ejerne har oplyst, at det er opført mellem 1997 og 1998. Det er placeret i haven ca. 11 meter fra boligen, og det har en størrelse på ca. 10 m^2 og en højde på 2,3 meter.

Der er i udtalelsen fotos af drivhuset og dets placering i haven, som er skærmet af en hæk.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der er ca. 9 km mod vest. Kommunen vurderer, at det ansøgte på grund af projektets beskedne omfang og den store afstand ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger. Nærmeste kendte forekomst af bilag IV-arter er stor vandsalamander i et vandhul ca. 220 meter fra det ansøgte. Det ansøgte vil berøre den eksisterende bolig og havearealet, der efter kommunens vurdering er uegnet som yngle- eller rasteområde for arten, hvorfor det ansøgte ikke vil påvirke arten. Øvrige danske bilag IV-arter vurderes ikke at være relevante på den givne lokalitet eller i forbindelse med det ansøgte. Gamle bygninger er potentielle yngle- og rastesteder for flagermus. Hvis ejer på forhånd er klar over, at der er flagermus på loftet, eller hvis der under arbejdet opdages flagermus, skal disse fjernes ved hjælp af udslusning, inden arbejdet påbegyndes/fortsættes. Naturstyrelsen Søhøjlandet vil kunne rådgive om udslusning.

Det er kommunens vurdering, at der i den aktuelle sag er tale om begrænsede ændringer på den eksisterende bolig, der efter kommunens vurdering ikke vil ændre på boligens udtryk i det omkringliggende landskab. Endvidere er der tale om et mindre drivhus i tilknytning til boligen, hvis omfang og udtryk har begrænset betydning for oplevelsen af det fredede landskab.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at det ansøgte kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til bygningsændringerne på boligen, da de er uden betydning for oplevelsen af fredningen.

Det er et vilkår for dispensationen, at tagpladerne bliver matsorte.

Det er udgangspunkt for fredningsnævnets praksis, at der kan meddeles dispensation til et sædvanligt drivhus, hvis det placeres i havearealet. På den baggrund og efter en konkret vurdering af forholdene på ejendommen meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til drivhuset, da det er uden betydning for oplevelsen af fredningen.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Sisse Elle Mikkelsen og Steen Frederik Elmkjær,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-42-23,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 8. juli 2024

FN-MJØ-073-2024. Anneks, carport/overdækning og togvogn

Fredningsnævnet modtog den 13. maj 2024 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til et anneks, en carport/overdækning og en togvogn på matr.nr. 21 Hylke By, Hylke, Hylkevej 16, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Torben Pedersen.

Fredningsnævnet meddeler lovliggørende dispensation til annekset og carporten/overdækningen, men ikke til togvognen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Dele af ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Ejendommens placering i fredningen fremgår af følgende oversigtskort, hvoraf også fremgår, at togvognen er placeret således, at en del af den er i fredningen, mens en del af den er udenfor fredningen. Der er også indtegnet et yderligere udhus, som umiddelbart fremstår som delvist beliggende i fredningen, men det fremgår af Skanderborg kommunes udtalelse, at det skyldes unøjagtigheder på kortet, idet udhuset i det hele er udenfor fredningen. Den nordligste bygning indenfor fredningen er annekset, mens den østligste bygning er carporten/overdækningen:

Skanderborg Kommunes udtalelse

Ejendommen er en beboelsesejendom på 4.618 m^2. Arealet nord for fredningslinjen er tillagt ejendommen i 2019. Det fremgår af kommunens matrikulære sag, at ansøgeren har oplyst såvel den aktuelle som fremtidige

anvendelse til at være græsareal. Af luftfotos fra henholdsvis 2018 og 2020 ses beplantning ca. som nuværende på arealet.

Ansøgningen omfatter et anneks på ca. 15 m^2 med en bredde på 3,1 meter, en længde på 4,9 meter og en højde på 3,9 meter. Det er oplyst, at annekset er købt brugt, transporteret til ejendommen på en blokvogn og opstillet i ca. 2000. Ansøgningen omfatter endvidere en carport/overdækning på 48 m^2, som er opført i 2010. Det er oplyst, at bygningen bruges til opbevaring af traktor, båd og campingvogn. Ansøgningen omfatter endelig en togvogn, som er opstillet delvist indenfor fredningen. Togvognen anvendes til havetraktor og andre havemaskiner og redskaber. Den er opstillet i 1990 og er på ca. 36 m^2.

Der findes ikke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af bygningerne. Skanderborg Kommune vurderer på baggrund af projektets beskedne omfang og det oplyste og undersøgte om afstande til Natura 2000-områder og kendte og potentielle forekomster af bilag IV-arter, at etableringen af carport, anneks og togvogn hverken vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om lovliggørelse af tre mindre bygninger beliggende inden for et græs-/beplantet areal, der ligger i naturlig tilknytning til beboelsen.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. juni 2024. Det kommunalt valgte medlem af fredningsnævnet deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse. Torben Pedersen var indkaldt til besigtigelsen, men deltog efter forudgående meddelelse ikke. I besigtigelsen deltog endvidere Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Andersen.

Forholdene blev gennemgået. Det kunne konstateres, at bygningerne er placeret i et haverum og kun er synlige fra jernbanesiden.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede ikke at have indvendinger imod lovliggørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Det fremgår af Skanderborg Kommunes udtalelse, at der ikke er Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af bygningerne. Det fremgår videre, at bygningerne blev opført eller placeret på ejendommen i 1990, 2000 og 2010, og det kunne ved besigtigelsen konstateres, at de var placeret i ejendommens haverum. Fredningsnævnet lægger på den baggrund til grund, at en lovliggørende dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Fredningsnævnet meddeler lovliggørende dispensation til annekset og carporten/overdækningen, som med deres ydre fremtræden og beliggenhed på ejendommen og i fredningen ikke har betydning for oplevelsen af fredningen.

Fredningsnævnet meddeler derimod ikke lovliggørende dispensation til togvognen, som med sin ydre fremtræden er fremmedartet i en landskabsfredning. Det kan ikke heroverfor tillægges afgørende betydning, at

den efter det oplyste har stået på ejendommen siden 1990. Det er indgået i fredningsnævnets vurdering, at en mindre flytning af togvognen vil betyde, at den er beliggende uden for fredningen.

Fristen for fjernelse af togvognen fra fredningen fastsættes til den 1. november 2024.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Torben Pedersen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-137-20,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

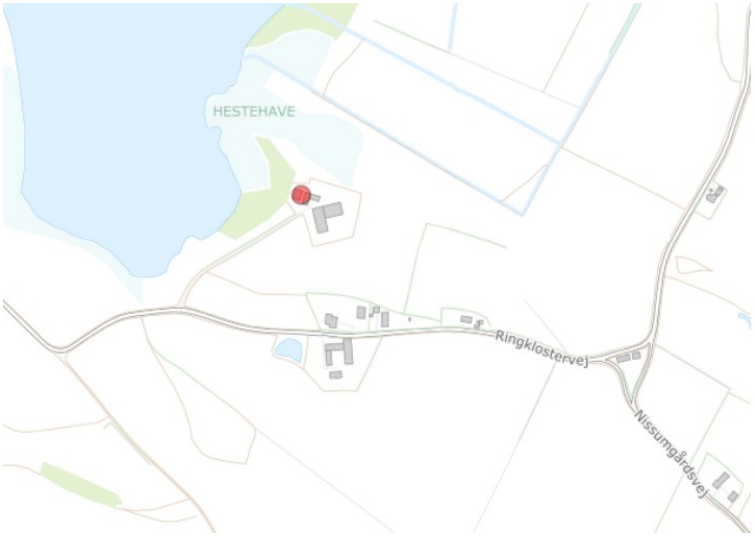
Den 16. august 2024

FN-MJØ-075-2024. Ombygning af lade

Fredningsnævnet modtog den 14. maj 2024 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til at ombygge en lade på matr.nr. 4b m.fl. Ringkloster By, Hylke, Ringklostervej 12, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Lars Nielsen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommen har følgende beliggenhed i fredningen:

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 15. juli 1971 om fredning af arealer ved Båstrup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev som begrundelse for at gennemføre fredningen anført, at området i høj grad blev fundet fredningsværdigt på grund af sin naturskønhed og de videnskabelige interesser, der knytter sig til området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet dog med de under de enkelte ejendomme beskrevne undtagelser. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen hindrer ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningens ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Såning og nytilplantning med træer er ikke tilladt.

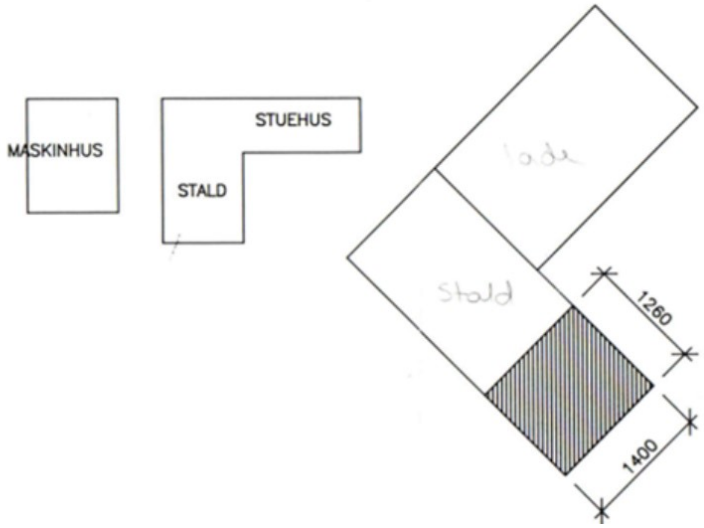
Fredningsnævnet meddelte den 7. september 1987 dispensation til at opføre en stald på 302 m^2 på ejendommen (sag nr. 104/1987).

Fredningsnævnet meddelte den 30. december 1991 dispensation til at opføre et maskinhus på 126 m^2 på ejendommen (sag nr. 139/91).

Fredningsnævnet meddelte den 30. marts 1995 dispensation til at opføre en tilbygning på 406 m^2 til stalden på ejendommen (j.nr. 129/94).

Fredningsnævnet meddelte den 10. maj 1999 dispensation til at opføre en tilbygning på 176 m^2 til stalden på ejendommen (j.nr. 13/1999).

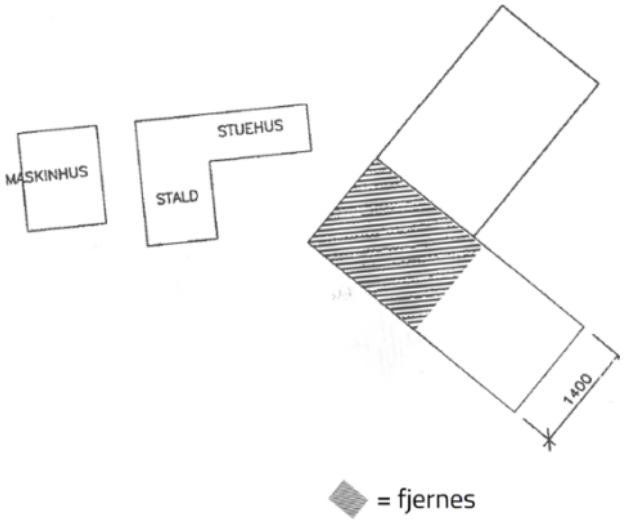
I sagen fra 1999 indgik følgende illustrationsplan over forholdene på ejendommen:

Skanderborg Kommunes udtalelse

Ejendommen er en landbrugsejendom med et areal på ca. 12,1 ha.

Ansøgningen omfatter ændringer af en eksisterende lade. Formålet med ombygningen er at reducere ladens areal, ændre facade- og tagmaterialer og indføre energibesparende foranstaltninger for den samlede ejendom. Alle ændringer er med et ønske om også at opnå en bedre integrering af bygningsmassen i det omkringliggende landskab. Ladearealet ønskes reduceret fra de nuværende 884 m^2 til 650 m^2 som illustreret på følgende måde:

Ladens facade ønskes ændret fra den nuværende hvide farve til en mørkere tone, såsom antracit eller sort. Der vil også blive isat vinduer. Der vil desuden efterfølgende blive plantet mindre træer ved facaden for at bryde mere op. Det eksisterende tag af sort bølgeeternit ønskes ændret til grålige, mørke eller sorte stålplader på den sydvendte tagflade for at øge ejendommens energieffektivitet.

Facadestykket set fra vest før og efter ændringen er illustreret på følgende måde:

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der er ca. 9 km mod vest. Kommunen vurderer, at det ansøgte på grund af projektets beskedne omfang og store afstand ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger. Nærmeste kendte forekomst af bilag IV-arter er stor vandsalamander i et vandhul ca. 220 meter fra det ansøgte. Det ansøgte vil ikke berøre arealer, der efter kommunens vurdering er egnet som yngle- eller rasteområde for arten, hvorfor det ansøgte ikke vil påvirke arten. Øvrige danske bilag IV-arter vurderes ikke at være relevante på den givne lokalitet eller i forbindelse med det ansøgte. Skanderborg Kommune vil eventuelt i forbindelse med fredningsnævnets besigtigelse se efter tegn på flagermusforekomst i bygningen.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om, at bygningsmassen reduceres med 234 m^2 i forbindelse med, at en stor bygning ændres til to mindre. Samtidig ændres facaderne fra den nuværende hvide farve til en mørkere tone, såsom antracit eller sort. Nyt tag holdes også i grålige, mørke eller sorte stålplader med solpaneler på den sydvendte tagflade. Det vurderes, at ejendommens bygningsmasse herefter vil påvirke det omkringliggende fredede landskab mindre end i dag.

Skanderborg Kommune har den 13. august 2024 supplerende udtalt, at den eksisterende lade og stald, som henholdsvis ønskes nedrevet og istandsat, er uisoleret og opført med konstruktioner, som går op i kip. Bygningen er derfor ikke frostfri i vinterperioden, hvilket flagermus i vinterdvale kræver. Derudover vurderes bygningen at være uegnet som sommerkvarter eller mellemkvarter, idet bygningen ikke rummer egnede "gemmesteder" for flagermus grundet den simple konstruktion. Det ansøgte vurderes dermed ikke at påvirke raste- eller ynglesteder for flagermus.

<u>Fredningsnævnets besigtigelse</u>

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. juni 2024. Det kommunalt valgte medlem af fredningsnævnet deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse. I besigtigelsen deltog endvidere Lars Nielsen ved sin far Flemming Høgsted, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Andersen.

Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at vinduerne isættes for at undgå tagvinduer. Der isættes ikke flere vinduer end de, som er indtegnet på illustrationen.

Danmarks Naturfredningsforening bakkede op om projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Skanderborg Kommune har vurderet, at projektet på grund af dets beskedne omfang og store afstand ikke vil kunne påvirke Natura 2000-områder. Projektet vil ikke berøre arealer, der efter kommunens vurdering er egnet som yngle- eller rasteområde for stor vandsalamander og vil derfor ikke påvirke arten. Projektet vil heller ikke påvirke raste- eller ynglesteder for flagermus, da bygningen ikke er frostfri i vinterperioden og er uegnet som sommerkvarter eller mellemkvarter, idet bygningen ikke rummer egnede "gemmesteder" for flagermus.

Fredningsnævnet har ikke grundlag for at tilsidesætte Skanderborg Kommunes vurdering og finder på den baggrund og i lyset af sagens øvrige oplysninger, at projektet ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Den eksisterende lade er hvidmalet og ikke vel vedligeholdt, og det er fredningsnævnets opfattelse, at reduceringen af ladens areal og de ydre bygningsændringer i øvrigt betyder, at bygningsmassen vil fremstå mere hensigtsmæssigt i landskabsfredningen.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til ombygningen af laden. Det er et vilkår, at der ikke kan isættes flere nye vinduer end dem, som fremgår af tegningsmaterialet. Det er endvidere et vilkår, at taget fremstår mat-mørkt.

Der kan i tilknytning til ombygningen plantes de enkelte solitære træer, som fremgår af tegningsmaterialet.

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis, at der kan meddeles dispensation til opsætning af helt sorte solceller på et mørkt tag, hvis de opsættes harmonisk i enten firkanter eller rektangulært.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation også til opsætning af sådanne solceller.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Lars Nielsen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-14-24,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,

13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. november 2024

FN-MJØ-110-2024. Lovliggørelse af en togvogn

Fredningsnævnet traf den 8. juli 2024 afgørelse i en sag, der vedrørte spørgsmålet om lovliggørelse af et anneks, en carport/overdækning og en togvogn på matr.nr. 21 Hylke By, Hylke, Hylkevej 16, 8660 Skanderborg (FN-MJØ-073-2024). Ansøgningen var indsendt af ejendommens ejer Torben Pedersen.

Fredningsnævnet gennemførte forud for afgørelsen en besigtigelse i sagen. Torben Pedersen mødte ikke til besigtigelsen, og fredningsnævnet traf derfor afgørelse i sagen uden yderligere oplysninger fra Torben Pedersen.

Ved afgørelsen meddelte fredningsnævnet lovliggørende dispensation til annekset og carporten/overdækningen, men ikke til togvognen, hvoraf en mindre del er indenfor fredningen. Der blev i begrundelsen bl.a. henvist til, at en mindre flytning af togvognen ville betyde, at den er beliggende uden for fredningen.

Torben Pedersen rettede efterfølgende henvendelse til fredningsnævnet og henviste bl.a. til en servitut om rådighedsindskrænkninger, som er blevet pålagt ejendommen i forbindelse med elektrificeringen af jernbanen. Togvognen må i henhold hertil blive stående, men der må ikke opsætte en ny togvogn. En flytning betragtes i henhold til servitutten som en nyopførelse og kan derfor ikke lade sig gøre.

Fredningsnævnet besluttede herefter at genoptage sagen og behandlede igen sagen på et møde med besigtigelse den 18. november 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Torben Pedersen og Dorte Pedersen, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Betinna Grønkjær-Petersen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen, Bente Andersen og Arne Krag.

<u>Fredningsnævnets afgørelse</u>

Fredningen af arealer ved Båstrup betyder, at bevarelse af togvognen kræver fredningsnævnets lovliggørende dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Skanderborg Kommune har udtalt, at der ikke findes Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af togvognen. Kommunen vurderer på baggrund af projektets beskedne omfang og det oplyste og undersøgte om afstande til Natura 2000-områder og kendte og potentielle forekomster af bilag IV-arter, at etableringen af togvognen hverken vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at foretage en anden vurdering end denne vurdering af det ansøgtes betydning for Natura 2000-områder og bilag IV-arter. Fredningsnævnet ligger på den baggrund og efter sagens oplysninger til grund, at projektet ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Fredningsnævnet meddeler på baggrund af en konkret vurdering af forholdene på ejendommen, herunder servitutten og det forhold, at togvognen har været på ejendommen siden 1990, lovliggørende dispensation.

Denne afgørelse træder i stedet for den del af fredningsnævnets afgørelse af 8. juli 2024, som vedrører togvognen (FN-MJØ-073-2024).

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Torben Pedersen,
4. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-137-20,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.